

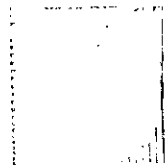
*Toelichting op de wettelijke maatregelen
ter uitvoering van CITES in Nederland*

MINISTERIE VAN LANDBOUW, NATUURBEHEER EN VISSERIJ

1995

TOELICHTING OP DE WETTELIJKE
MAATREGELEN TER UITVOERING
VAN CITES IN NEDERLAND

Bibliotheek

sig : 79X908
bnr :
ex : 2
fb :
lw : 1996120527

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij
Directie Natuurbeheer
CITES-bureau
Postbus 20401
2500 EK 's-Gravenhage

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij
Directie Natuurbeheer
CITES-bureau
Postbus 20401
2500 EK 's-Gravenhage

Tel. 070-3792922
(ná 14.00 uur)
Fax. 070-3793751

5de herziene druk, december 1995

AAN DE LEZER/GEBRUIKER

Deze Toelichting is niet bedoeld als een uitputtende behandeling van alle voorschriften, procedures en dergelijke die gelden voor de handel in dieren en planten waarop de bepalingen van CITES van toepassing zijn, maar dient slechts als leidraad voor belanghebbenden. In twijfelgevallen dient men de relevante wettelijke bepalingen te raadplegen. Ook kan nadere informatie worden verkregen bij het CITES-bureau van de directie Natuurbeheer van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. *Aan deze Toelichting kan dan ook geen enkel recht worden ontleend.*

Bij de in- en uitvoer van beschermde dieren en planten zijn vaak ook andere documenten vereist dan vermeld in deze Toelichting, zoals bijvoorbeeld veterinaire documenten, gezondheidscertificaten voor planten en dergelijke. Hiervoor dient men zich tot de daartoe bevoegde instanties te wenden.

Deze 5de herziene druk van de Toelichting vervangt de 4de druk van november 1988.

Naar beste weten van de samenstellers van deze Toelichting is de tekst hiervan juist. Als de lezer echter onjuistheden of onvolledigheden aantreft, wordt het op prijs gesteld als deze worden gemeld aan het CITES-bureau van de directie Natuurbeheer van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Postbus 20401, 2500 EK 's-Gravenhage. Ook commentaar, kritiek en suggesties worden in het kader van een volgende herziene uitgave op prijs gesteld.

Voor het reproduceren van deze Toelichting of delen daarvan dient vooraf toestemming te worden gevraagd aan het CITES-bureau.

Deze Toelichting is op aanvraag kosteloos verkrijgbaar.

I N H O U D S O P G A V E

AAN DE LEZER/GEbruiker	Blad	3
INHOUDSOPGAVE	Blad	5
ENKELE BEGRIPPEN	Blad	15
IN HET KORT	Blad	23
INLEIDING	Blad	25
1 CITES	Blad	29
1.1 BIJLAGE I	Blad	29
1.2 BIJLAGE II	Blad	30
1.3 BIJLAGE III	Blad	30
1.4 VRIJSTELLINGEN	Blad	30
1.5 REGULERING VAN DE HANDEL	Blad	30
1.6 ORGANISATIE	Blad	31
1.6.1 Beheersinstantie en wetenschappelijke autoriteit	Blad	31
- CITES-bureau	Blad	31
- Plantenziektenkundige Dienst	Blad	31
- CITES-commissie	Blad	31
1.6.2 CITES-secretariaat	Blad	32
1.6.3 Conferentie van Partijen	Blad	32
- Permanent Comité	Blad	32
- Dieren- en Plantencomité	Blad	32
2. EUROPESE REGELGEVING	Blad	35
2.1 E(E)G-VERORDENINGEN	Blad	35
2.1.1 Verdergaande maatregelen	Blad	35
- Verbod op commerciële activiteiten	Blad	35
- Invoerdocumenten	Blad	35
- Bijlage c	Blad	36

INHOUDSOPGAVE

2.1.2	Beheerscomité en wetenschappelijke werkgroep	Blad	36
2.1.3	Verdergaande nationale maatregelen	Blad	36
2.1.4	Vrijstellingen	Blad	36
2.2	NIEUWE VERORDENING	Blad	36
3	NEDERLANDSE WETGEVING TER UITVOERING VAN CITES	Blad	39
3.1	WET BUDEP	Blad	39
3.1.1	Verdergaande maatregelen	Blad	39
	- Bezitsverbod	Blad	39
	- Invoervergunning	Blad	39
	- Soorten	Blad	40
3.2	VERBODSBEPALINGEN	Blad	40
3.2.1	Artikel 3	Blad	40
3.2.2	Artikel 3a	Blad	41
	- Uitzonderingsbepalingen van artikel 3a	Blad	42
	- Voorbeeld	Blad	42
	- Nota bene	Blad	43
3.3	VRIJSTELLINGEN EN ONTHEFFINGEN	Blad	43
3.3.1	Vrijstellingen	Blad	43
	- Intracommunautair verkeer en verkeer met derde landen	Blad	43
	- Binnenlands verkeer	Blad	44
	- Antiek	Blad	44
	- Zeehonden	Blad	44
	- Chinchilla's en Yaks	Blad	44
	- Wol van de Vicogne	Blad	44
	- In gevangenschap gefokte vogels	Blad	44
	- Door Ghana op bijlage III geplaatste zangvogels	Blad	45
	- In gevangenschap gefokte landschildpadden	Blad	47
	- Planten	Blad	47
	- Gekweekte planten	Blad	47
	- Nota bene	Blad	47
3.3.2	Ontheffingen	Blad	48
	- Restrictief	Blad	48
	- Minder restrictief	Blad	49
	- Nota bene	Blad	50
	- Voorschriften	Blad	50
	- Aanvragen ontheffing	Blad	50
	- Intrekken ontheffing	Blad	50

3.4	OVERGANGSBEPALING	Blad 51
3.4.1	Artikel 12	Blad 51
	- Nota bene	Blad 51
3.4.2	Meldingsmogelijkheid	Blad 51
	- Dieren (levend)	Blad 51
	- Dieren (dood)	Blad 52
	- Planten van wilde oorsprong	Blad 52
3.5	ADMINISTRATIE HANDELAREN	Blad 53
3.5.1	Nota bene	Blad 53
4	VERKEER MET DERDE LANDEN	Blad 57
	- Nota bene	Blad 57
4.1	CITES-REGELS BETREFFENDE INVOER EN UITVOER	Blad 57
4.1.1	Bijlage I- en II-soorten	Blad 57
	- Uitvoervergunning/wederuitvoercertificaat	Blad 57
	- Invoervergunning	Blad 57
	- Fok-/kweekcertificaat	Blad 57
	- Pré-CITES-certificaat	Blad 58
4.1.2	Bijlage III-soorten	Blad 58
	- Certificaat van oorsprong	Blad 58
	- Uitvoervergunning	Blad 58
	- Wederuitvoercertificaat	Blad 58
4.1.3	Standaardisering van documenten	Blad 58
4.1.4	Vrijstellingen	Blad 59
	- Chinchilla's en Yaks	Blad 59
	- Orchideeën van bijlage I	Blad 59
	- Gekweekte hybride planten van bijlage I	Blad 59
	- Bijlage II- en III-planten	Blad 59
4.1.5	Transit/doorvoer	Blad 60
4.2	EU-REGELGEVING TER UITVOERING VAN CITES	Blad 61
4.2.1	Binnen het grondgebied van de EU brengen	Blad 61
	- Invoervergunning	Blad 61
	- Invoercertificaat	Blad 61
4.2.2	Buiten het grondgebied van de EU brengen	Blad 61
	- Uitvoervergunning/wederuitvoercertificaat	Blad 62
	- Fok-/kweekcertificaat	Blad 62
4.2.3	Transit/doorvoer	Blad 62
4.2.4	Vrijstellingen	Blad 62

4.2.5	Standaardisering documenten	Blad 62
4.3	NEDERLANDSE REGELGEVING TER UITVOERING VAN CITES	Blad 63
4.3.1	Verkeer vanuit derde landen met als bestemming invoer in Nederland	Blad 63
	- CITES-soorten aangewezen op grond van artikel 3 en artikel 4, tweede lid, van de Wet buddep	Blad 63
	- Niet-CITES-soorten aangewezen op grond van artikel 3 van de Wet buddep	Blad 64
	- CITES-soorten aangewezen op grond van artikel 3a van de Wet buddep	Blad 64
	- Soorten opgenomen in bijlage c, deel 2, van de basisverordening	Blad 64
	- Niet in bijlage c, deel 2, van de basisverordening opgenomen soorten	Blad 65
	- Soorten opgenomen in bijlage III van CITES	Blad 65
	- Door Ghana op bijlage III geplaatste soorten zangvogels	Blad 66
	- Niet-CITES-soorten aangewezen op grond van artikel 3a van de Wet buddep	Blad 67
	- Aanvragen invoervergunning	Blad 68
	- Afhandeling invoerformaliteiten	Blad 68
	- Vrijstellingen	Blad 69
4.3.2	Verkeer vanuit derde landen via Nederland met bestemming invoer in een tweede land	Blad 69
	- Afhandeling invoerformaliteiten	Blad 70
	- Vrijstellingen	Blad 70
4.3.3	Verkeer vanuit derde landen via Nederland met bestemming invoer in een derde land	Blad 70
	- Vrijstellingen	Blad 70
4.3.4	Verkeer vanuit Nederland met bestemming invoer in een derde land	Blad 71
	- Uitvoervergunning	Blad 71
	- Vervoerseisen	Blad 71
	- In gevangenschap gefokte dieren	Blad 72
	- Nota bene	Blad 73
	- Kweekcertificaat	Blad 73
	- Wederuitvoercertificaat	Blad 73
	- Vervoerseisen	Blad 74
	- Pré-CITES-specimina	Blad 74
	- Nota bene	Blad 75
	- Knollen en bollen van cyclamen, sneeuwkllokjes en Sternbergia-soorten	Blad 75
	- Aanvragen uitvoervergunningen en wederuitvoercertificaten	Blad 75
	- Afhandeling uitvoerformaliteiten	Blad 75
	- Vrijstellingen	Blad 76

4.3.5	Verkeer vanuit tweede landen via Nederland met bestemming invoer in een derde land	Blad 76
	- Vrijstellingen	Blad 76
5	INTRACOMMUNAUTAIR VERKEER	Blad 79
	- Artikel 11-certificaat	Blad 79
5.1	ONTHEFFINGEN EN SPECIFIEKE VRIJSTELLINGEN VOOR UIT ANDERE LID-STATEN AFKOMSTIGE SPECIMINA	Blad 80
5.1.1	CITES-soorten aangewezen op grond van artikel 3 en 4, tweede lid, van de Wet budep	Blad 80
	- Levende dieren	Blad 80
	- Dode dieren en herkenbare delen en produkten daarvan	Blad 81
	- Gekweekte planten	Blad 81
	- Planten van wilde oorsprong	Blad 81
5.1.2	Niet-CITES-soorten aangewezen op grond van artikel 3 van de Wet budep	Blad 82
5.1.3	CITES-soorten aangewezen op grond van artikel 3a van de Wet budep	Blad 82
5.1.4	Niet-CITES-soorten aangewezen op grond van artikel 3a van de Wet budep	Blad 82
5.2	ONTHEFFINGEN EN SPECIFIEKE VRIJSTELLINGEN VOOR UIT NEDER- LAND AFKOMSTIGE SPECIMINA BESTEMD VOOR ANDERE LID-STATEN ...	Blad 82
5.2.1	EU-certificaat	Blad 83
	- EU-certificaat voor uit het wild afkomstige bollen en knollen van cyclamen, sneeuwkllokjes en Stern- bergia-soorten ..	Blad 84
5.2.2	Algemene vrijstellingen voor CITES-soorten	Blad 84
	- Rechtstreeks voortkomend uit CITES	Blad 84
	- Rechtstreeks voortkomend uit de verordeningen	Blad 84
	- Gebaseerd op in het beheerscomité gemaakte af- spraken	Blad 84
	- Gefokte vogels	Blad 85
	- Gefokte Axolotls	Blad 87
	- Gekweekte planten	Blad 87
5.2.3	Algemene vrijstellingen voor niet-CITES-soorten	Blad 87
5.2.4	Nota bene	Blad 87
6	PLANTENHANDEL	Blad 91
6.1	VERKEER MET DERDE LANDEN	Blad 91

INHOUDSOPGAVE

6.1.1	Verkeer vanuit een derde land met als bestemming invoer in Nederland Blad	91
	- Invoervergunning Blad	91
6.1.2	Verkeer vanuit Nederland met als bestemming invoer in een derde land Blad	92
	- Fytosanitair certificaat met kweekbijschrijving Blad	92
	- Wederuitvoercertificaten en uitvoervergunningen Blad	93
	- Wederuitvoercertificaten voor cyclaamknollen en bollen van sneeuwkllokjes en Sternbergia-soorten	.. Blad	94
6.1.3	Vrijstellingen Blad	94
	- Orchideeën van bijlage I Blad	94
	- Gekweekte hybride planten van bijlage I Blad	94
	- Bijlage II- en III-planten Blad	95
6.2	INTRACOMMUNAUTAIR VERKEER Blad	95
6.2.1	Verkeer vanuit Nederland naar een tweede land Blad	95
	- EU-certificaat Blad	95
	- EU-certificaat voor cyclaamknollen en bollen van sneeuwkllokjes en Sternbergia-soorten Blad	96
	- Vrijstellingen Blad	97
	- Rechtstreeks voortkomend uit CITES Blad	97
	- Orchideeën van bijlage I Blad	97
	- Bijlage II- en III-planten Blad	97
	- Rechtstreeks voortkomend uit de verordeningen Blad	98
	- Gebaseerd op in het beheerscomité gemaakte afspraken Blad	98
6.2.2	Verkeer vanuit een tweede land naar Nederland Blad	98
	- Vrijstellingen Blad	98
	- Rechtstreeks voortkomend uit CITES Blad	99
	- Rechtstreeks voortkomend uit de verordeningen Blad	99
	- Gebaseerd op in het beheerscomité gemaakte afspraken Blad	99
6.3	ADMINISTRATIE HANDELAREN Blad	99
7	HOUTHANDEL Blad	103
7.1	VERKEER MET DERDE LANDEN Blad	105
7.1.1	Verkeer vanuit derde landen met als bestemming invoer in Nederland Blad	105
	- CITES-bijlage I-soorten Blad	105
	- CITES-bijlage II-soorten Blad	105
	- CITES-bijlage III-soorten Blad	105
7.1.2	Verkeer vanuit Nederland met als bestemming invoer in een derde land Blad	106
7.2	INTRACOMMUNAUTAIR VERKEER Blad	106

7.2.1	Verkeer vanuit Nederland naar een tweede land	Blad 107
7.2.2	Verkeer vanuit een tweede land naar Nederland	Blad 107
7.3	ADMINISTRATIE HANDELAREN	Blad 108
8	KLEMVALVERORDENING	Blad 111
	- Nota bene	Blad 111
9	DOCUMENTEN	Blad 115
9.1	VERKEER MET DERDE LANDEN	Blad 115
	- Invoervergunning	Blad 115
	- Invoercertificaten	Blad 116
	- Uitvoervergunningen en wederuitvoercertificaten	Blad 116
9.2	INTRACOMMUNAUTAIR VERKEER	Blad 117
10	VERWERKING VAN DOCUMENTEN DOOR DE DOUANE	Blad 121
	- Invoer uit derde landen	Blad 121
	- (Weder)uitvoer naar derde landen	Blad 121
11	CONTROLE EN OPSPORING	Blad 123
	- Wet op de economische delicten	Blad 123
	- Sancties	Blad 123
	- Opsporingsambtenaren	Blad 123
12	WAAR DOCUMENTEN EN WETTELIJKE REGELINGEN VERKRIJGBAAR ZIJN	Blad 125
BIJLAGE 1:	Tekst Wet bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten	Blad 127
BIJLAGE 2:	Soorten aangewezen op grond van artikel 3, eerste en tweede lid, en artikel vier, tweede lid, van de Wet budep	Blad 135
BIJLAGE 3:	Soorten aangewezen op grond van artikel 3, derde lid, van de Wet budep	Blad 173
BIJLAGE 4:	Soorten aangewezen op grond van artikel 3a van de Wet budep	Blad 175
BIJLAGE 5:	Soorten aangewezen op grond van artikel 4, tweede lid, van de Wet budep	Blad 199

INHOUDSOPGAVE

BIJLAGE 6:	Vrijstellingsregeling bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten Blad 205
BIJLAGE 7:	Regeling ontheffingen Wet budep	Blad 221
BIJLAGE 8:	Regeling administratie van handel in uitheemse dier- en plantesoorten Blad 225
BIJLAGE 9:	Lijst van Partij-Staten	Blad 233
	Lijst van geregistreerde niet-Partij-Staten	Blad 236
	Lijst van niet geregistreerde niet-Partij-Staten	Blad 237
Bijlage 10:	Modellen documenten	Blad 239

Uit: Pablo Neruda, Canto General, 1955

Los monos trenzaban un hilo
interminablemente erótico
en las riberas de la aurora,
derribando muros de polen
y espantando el vuelo violeta
de las mariposas de Muzo.

De apen weefden een
eindeloos erotische wade
langs de oevers van de dageraad,
braken door muren van stuifmeel
en schrikten daarbij de violette vlucht
van de morfovlinders van Muzo op.

ENKELE BEGRIPPEN (alfabetisch gerangschikt)

- Administratieve instantie:** overheidsinstantie bevoegd tot en verantwoordelijk voor het afgeven van de in het kader van CITES voorgeschreven vergunningen en certificaten. Ook beheersinstantie genoemd.
- Artikel 11-certificaat:** EU-certificaten afgegeven onder artikel 11, sub a, van de basisverordening behoeven door andere Lid-Staten niet te worden erkend. De reden hiervoor is gelegen in het feit dat de datum van inwerkingtreding van de basisverordening en de datum van toetreding tot CITES niet voor alle Lid-Staten dezelfde is. Dergelijke certificaten kunnen worden afgegeven voor specimina die werden verworven voordat de bepalingen van de basisverordening daarop van toepassing werden en voor pré-CITES-specimina. Dergelijke certificaten bevatten de volgende in één van de EU-talen gestelde verklaring:
- de hierboven omschreven specimina werden ingevoerd op het grondgebied waarop Verordening (EEG) nr. 3626/82 van toepassing is, voordat deze verordening van kracht werd, maar overeenkomstig het bepaalde in de Overeenkomst, of,
 - de hierboven omschreven specimina werden verkregen voordat de Overeenkomst op hen van toepassing werd in (Lid-Staat).
- EU-certificaten afgegeven onder artikel 11, sub b, van de basisverordening zijn wel binnen de gehele EU geldig. Deze hebben betrekking op in gevangenschap gefokte of gekweekte specimina.
- Artikel X-document:** document afgegeven voor uitvoer of wederuitvoer in een niet-Partij-Staat. Dergelijke documenten moeten in essentie overeenstemmen met de door CITES aan uitvoervergunningen en wederuitvoercertificaten van Partij-Staten gestelde eisen.
- Basisverordening:** regelgeving ter uitvoering van CITES binnen de Europese Unie (EU) (Verordening (EEG) No. 3626/82 van de Raad van 3 december 1982 betreffende de toepassing in de Gemeenschap van de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantesoorten).
- Beheerscomité:** EU-CITES-comité, bestaande uit vertegenwoordigers van de Lid-Staten en voorgezeten door een vertegenwoordiger van de Europese Commissie, waar problemen van technische aard, verband houdend met CITES en de basis- en uitvoeringsverordening worden besproken en afspraken worden gemaakt over een

	uniform vergunningenbeleid.
Beheersinstantie:	zie onder administratieve instantie.
Besluit bedreigde uitheemse diersoorten:	aanwijzing van diersoorten op grond van artikel 4, tweede lid, van de Wet budep (Staatsblad 1994, nr. 828). Het betreft hier soorten van bijlage II van CITES die onder de Nederlandse wetgeving worden behandeld als waren zij opgenomen in bijlage I van CITES.
Bijeenkomst van Partijen:	zie onder Conferentie van Partijen.
Bijlage A, B en C:	bijlagen bij de Regeling aanwijzing bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten (Staatscourant 1995, nr. 144 en 209). In bijlage A zijn opgenomen de dier- en plantesoorten als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Wet budep. In bijlage B zijn opgenomen de dier- en plantesoorten als bedoeld in artikel 3, derde lid, van de Wet budep. In bijlage C zijn opgenomen de dier- en plantesoorten als bedoeld in artikel 3a, eerste lid van de Wet budep.
Bijlage c, deel 1 en 2:	bijlage bij de basisverordening waarin een aantal soorten van bijlage II en III van CITES is opgenomen. De in bijlage c, deel 1, opgenomen soorten worden binnen de EU behandeld als de soorten van bijlage I van CITES. Voor de in bijlage c, deel 2, opgenomen soorten gelden aanvullende invoer-voorwaarden. Voor een aantal soorten van bijlage c, deel 2, zijn door de EU invoerverboden ingesteld.
Bijlage I, II en III:	bij CITES behorende bijlagen waarin de dier- en plantesoorten, waarop CITES van toepassing is, zijn opgenomen. In bijlage I zijn ernstig bedreigde soorten opgenomen. Internationale handel in specimina van deze soorten is verboden. In specimina van soorten van bijlage II en III is een gereguleerde handel toegestaan.
Certificaat van oorsprong/herkomst:	document waaruit de herkomst van specimina van CITES-bijlage III-soorten blijkt. Dit document is slechts geldig, als het is afgegeven door de beheersinstantie voor CITES.
CITES:	afkorting van de Engelse benaming van de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantesoorten (Tractatenblad 1975, nr. 23) (Convention on International Trade in Endangered Species of wild fauna and flora).

CITES-bureau:	Nederlandse administratieve instantie, onderdeel van de directie Natuurbeheer van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, verantwoordelijk voor onder meer de verlening van ontheffingen in het kader van de Wet buddep en de in het kader van CITES en de basis- en uitvoeringsverordening voorgeschreven vergunningen en certificaten.
CITES-commissie van de (voorlopige) Raad voor het Natuurbeheer:	Nederlandse wetenschappelijke autoriteit.
CITES-secretariaat:	onder het Milieuprogramma van de Verenigde Naties is voorzien in een secretariaat voor CITES. Dit secretariaat speelt onder meer een coördinerende rol tussen Partij-Statens. De taken van het secretariaat liggen vast in artikel XII van CITES.
Conferentie van Partijen:	bijeenkomst van Partij-Statens, die om de twee jaar plaatsvindt. Tijdens dergelijke bijeenkomsten worden onder meer resoluties aangenomen, de bijlagen gewijzigd en andere besluiten genomen die een beter functioneren van CITES beogen.
Derde land:	land dat niet behoort tot de EU.
Dieren- en Plantencomité:	in het kader van CITES ingestelde comité's waarin gekozen vertegenwoordigers van de zes regio's waarin de Partij-Statens zijn ingedeeld zitting hebben. Beide comité's brengen over kwesties van wetenschappelijke en technische aard advies uit aan het Permanent Comité en de Conferentie van Partij-Statens.
EEG/EG:	Europese (Economische) Gemeenschap = (sinds 1994) Europese Unie/EU.
Eerste land:	Nederland.
EU:	Europese Unie. De volgende Lid-Statens zijn bij de Unie aangesloten: België, Denemarken, Duitsland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Oostenrijk, Portugal, Spanje, Verenigd Koninkrijk, Zweden.
EU-certificaat:	document nodig voor intracommunautair verkeer. Zie ook onder artikel 11-certificaat.
FFH-richtlijn:	Richtlijn (EEG) nr. 92/34 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna.

- Fok-/kweekcertificaat:** certificaat waaruit blijkt dat een dier in gevangenschap is gefokt of een plant is gekweekt. Kweekcertificaten voor planten behorende tot soorten aangewezen onder artikel 3a van de Wet budep (de soorten van bijlage II van CITES) die bestemd zijn voor uitvoer naar derde landen worden in Nederland afgegeven door de PD. Daarvoor wordt gebruik gemaakt van het fyto-sanitaire certificaat met de bijschrijving *Artificially propagated appendix II plants as defined by CITES*.
- Handelaar:** degene die in de uitoefening van beroep of bedrijf de beschikking krijgt over specimina van soorten waarop de Wet budep van toepassing is, alsmede degene die deze tentoonstelt voor handelsdoeleinden, verkoopt, in het bezit heeft met het oog op verkoop, ruilt of in ruil aanbiedt, aflevert of binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengt.
- Intracommunautair verkeer:** verkeer van goederen binnen de EU.
- Invoercertificaat:** document dat in bepaalde gevallen kan worden gebruikt in plaats van de invoervergunning.
- Invoervergunning:** document nodig bij invoer.
- Klemvalverordening:** Verordening (EEG) No. 3254/91 van de Raad van 4 november 1991 houdende een verbod op het gebruik van de wildeklem in de Gemeenschap en op het binnenbrengen in de Gemeenschap van pelzen en producten die vervaardigd zijn van bepaalde in het wild levende diersoorten uit landen waar gebruik wordt gemaakt van de wildeklem of andere vangmethoden die niet stroken met de internationale normen voor humane vangst met behulp van vallen.
- Kweekcertificaat:** zie onder fok-/kweekcertificaat.
- Lid-Staat:** land dat behoort tot de EU.
- Minister:** Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.
- Ontheffing:** ontheffing van het bepaalde bij of krachtens artikel 3 en 3a van de Wet budep. Invoervergunningen, invoercertificaten, uitvoervergunningen, wederuitvoercertificaten en EU-certificaten (de documenten voorgeschreven onder de basis- en uitvoeringsverordening) kunnen dienst doen als ontheffing.
- Overeenkomst:** zie onder CITES.
- Partij-Staat:** land dat is toegetreden tot CITES.

Permanent Comité:	in het kader van CITES ingesteld comité waarin gekozen vertegenwoordigers van de zes regio's waarin de Partij-Staten zijn ingedeeld zitting hebben. Ook Zwitserland is, als depositaris van de akten van bekrachtiging van de toetredende Partij-Staten, lid van het comité, maar stemt slechts indien de stemmen staken. Dit comité vormt het dagelijks bestuur van CITES tussen twee Conferenties van Partij-Staten in.
PD:	zie onder Plantenziektenkundige Dienst.
Plantenziektenkundige Dienst:	instantie verantwoordelijk voor de afgifte van de in het kader van CITES vereiste documenten voor de uitvoer naar derde landen van kunstmatig uit zaad of op andere wijze kunstmatig vermeerderde planten behorende tot soorten opgenomen in bijlage II van CITES (de soorten aangewezen onder artikel 3a van de Wet budep) en voor de afgifte van wederuitvoer-certificaten en EU-certificaten voor uit het wild afkomstige cycloamknollen en bollen van sneeuw-klokjes en Sternbergia-soorten.
Regeling aanwijzing bedreigde uitheemse dieren en plantesoorten:	Regeling waarbij soorten zijn aangewezen op grond van artikel 3 en 3a van de Wet budep (Staatscourant 1995, nr. 144). Zie ook onder bijlage A, B en C.
Regeling administratie van handel in uitheemse dieren en plantesoorten:	op grond van artikel 6 van de Wet budep aan handelaren gestelde regels omtrent het voeren van een administratie en het verstrekken van gegevens (Staatscourant 1995, nr. 144).
Regeling ontheffingen Wet budep:	op grond van artikel 5, zesde lid, van de Wet budep vastgestelde criteria voor het verlenen van ontheffing voor uit het wild afkomstige exemplaren van soorten die zijn aangewezen op grond van artikel 3 van de Wet budep en waarop tevens de bepalingen van de FFH-richtlijn van toepassing zijn (Staatscourant 1995, nr. 144).
Resolutie:	door Partij-Staten aanvaarde aanbevelingen die een grotere effectiviteit van CITES beogen. Resoluties zijn voor de Partij-Staten bindend.
Soort:	elke soort, ondersoort, geografische populatie van een soort of kruising van soorten.
Specimen:	elk dier of elke plant, levend of dood, behorende tot de op grond van artikel 3, 3a of 4, tweede lid, aangewezen soorten, of delen of produkten van die dieren of planten.

Specimina:	meervoud van specimen.
Splitsingscertificaat:	EU-certificaat nodig voor verkeer binnen de EU van gedeelten van zendingen, die uit derde landen binnen het grondgebied van de EU werden gebracht.
Taxa:	meervoud van taxon.
Taxon:	soort of groep van verwante tot een hogere biologische categorie (bijvoorbeeld geslacht, subfamilie, familie, orde enz.) behorende soorten.
Tweede land:	alle tot de EU behorende landen, met uitzondering van Nederland (= eerste land).
Uitvoeringsverordening:	EU-regelgeving waarin de modellen van de vergunningen en certificaten zijn vastgelegd, alsook de procedures betreffende aanvragen, verlenen en verwerken van deze documenten (Verordening (EEG) No. 3418/83 van de Commissie van 28 november 1983 houdende bepalingen voor eenvormige afgifte en gebruik van documenten die vereist zijn voor de toepassing in de Gemeenschap van de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantesoorten).
Uitvoerdocument land van herkomst:	in het geval van uitvoer vanuit een Partij-Staat kan dit zijn een uitvoervergunning, een wederuitvoercertificaat, een fok-/kweekcertificaat, een pré-CITES-certificaat, een certificaat van herkomst/oorsprong, dan wel een etiket voor geregistreerde wetenschappelijke instellingen; in het geval van een niet-Partij-Staat is dit een zogenoemd artikel X-certificaat.
Uitvoervergunning:	document nodig bij uitvoer van specimina van op grond van de Wet budep aangewezen CITES-soorten.
Verordening:	zie onder basis- en uitvoeringsverordening.
Vrijstelling(sregeling):	op grond van artikel 5, eerste lid, van de Wet budep getroffen regeling, waarin de vrijstellingen van de ontheffingplicht zijn vastgesteld (Staatscourant 1995, nr. 144 en 209).
Wederuitvoercertificaat:	document nodig bij wederuitvoer van specimina van op grond van de Wet budep aangewezen CITES-soorten.
Wet budep:	Wet bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten (Staatsblad 1994, nr. 575). Met deze wet wordt in Nederland uitvoering gegeven aan CITES, de basis- en uitvoeringsverordening, de FFH-richtlijn (voor

	zover het bezits- en handelsverboden voor in Nederland niet inheemse soorten betreft), de Klemvalverordening en de Zeehondenrichtlijn.
Wetenschappelijke autoriteit:	commissie van onafhankelijke deskundigen die de administratieve instantie adviseert over onder meer het al dan niet verlenen van vergunningen. In Nederland is dit de CITES-commissie van de (voorlopige) Raad voor het Natuurbeheer.
Zeehondenrichtlijn:	Richtlijn (EEG) nr. 83/129 betreffende de invoer van huiden van zeehondejongen en daarvan vervaardigde produkten.

IN HET KORT

De Convention on International Trade in Endangered Species of wild fauna and flora (CITES/Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantesoorten) stelt regels aan de internationale handel in bedreigde dier- en plantesoorten ter bescherming van deze soorten. Momenteel zijn 130 landen aangesloten bij CITES. CITES verbiedt de Partij-Statens internationale handel in ernstig bedreigde soorten. Internationale handel in minder ernstig bedreigde (kwetsbare) soorten is wel toegestaan, mits aan een aantal voorwaarden is voldaan. In- en uitvoer van specimina van beschermde soorten is slechts toegestaan, als de door CITES voorgeschreven documenten kunnen worden overgelegd. Deze documenten mogen slechts onder bepaalde voorwaarden door de verantwoordelijke instanties worden afgegeven.

Sinds 1 januari 1984 zijn twee verordeningen van kracht, waarmee wordt beoogd CITES op uniforme wijze in de Lid-Statens van de Europese Unie (EU) toe te passen. Deze verordeningen bevatten een aantal verdergaande beschermingsmaatregelen dan CITES voorschrijft. Zo worden meer soorten als ernstig bedreigd beschouwd en worden voor een aantal soorten aanvullende invoer voorwaarden gesteld.

Aan de verordeningen en CITES wordt in Nederland voor zover het uitheemse soorten betreft uitvoering gegeven door toepassing van de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten (Wet budep). Voor zover het in Europa in het wild levende vogelsoorten betreft en in Nederland in het wild levende dier- en plantesoorten vormen de Vogelwet, de Jachtwet en de Natuurbeschermingswet de instrumenten om uitvoering te geven aan CITES. De belangrijkste bepaling onder de Nederlandse wetgeving is, dat het binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen van beschermde specimina is verboden, tenzij daarvoor toestemming is verleend door middel van een ontheffing of vergunning. Bij het binnen het grondgebied van Nederland brengen dient in de meeste gevallen bovendien een geldig uitvoerdocument van het land van herkomst te worden overgelegd. Verder is het voor een groot aantal beschermde specimina verboden deze zonder geldige ontheffing of bewijs van herkomst onder zich te hebben binnen Nederland en zijn commerciële activiteiten met exemplaren van een groot aantal soorten verboden.

De douane-ambtenaren vervullen een belangrijke rol bij het toezicht op de naleving van de wettelijke bepalingen. Zo beoordelen zij de overgelegde documenten op hun geldigheid en controleren zij zendingen op hun inhoud, daarbij desgewenst bijgestaan door de Algemene Inspectiedienst (AID) van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.

Het merendeel van de voor invoer en uitvoer benodigde documenten wordt afgegeven door het CITES-bureau van de directie Natuurbeheer van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. De benodigde documenten dienen vooraf, voordat men tot de verboden handeling overgaat, te worden aangevraagd en te zijn verkregen. Aanvragen voor documenten achteraf, nadat de verboden handeling heeft plaatsgevonden, of ten tijde van het plegen van de verboden handeling reeds wel ingediende maar nog niet gehonoreerde aanvragen worden afgewezen, ook in die gevallen waarin wel ontheffing zou zijn verleend, indien deze wel tijdig zou zijn aangevraagd.

Uit: Pablo Neruda, Canto General, 1955

El jaguar tocaba las hojas
con su ausencia fosforescente,
el puma corre en el ramaje
como el fuego devorador
mientras arden en él los ojos
alcohólicos de la selva.

De jagoeaar beroerde de bladeren en even
lichtte zijn afwezigheid geel-groen op,
en, met de schroeiende ogen
van de alcoholist van de wildernis,
rende de poema door de takken
als het alles verslindende vuur.

INLEIDING

De afgelopen decennia zijn steeds meer dier- en plantesoorten met uitsterven bedreigd geraakt. Eén van de belangrijkste factoren die hieraan ten grondslag liggen is vernietiging van het leefgebied van deze soorten. Daarnaast is overmatige exploitatie ook een factor van betekenis. De drijfveer achter deze overmatige exploitatie is vaak de internationale handel. Het zijn met name de toegenomen transportmogelijkheden die het de handel mogelijk maken in korte tijd veel dieren, planten en daarvan afgeleide produkten van de producerende landen (veelal ontwikkelingslanden) te transporteren naar de consumerende landen (vooral de westerse wereld) om zodoende aan de vraag in deze landen te voldoen en deze zelfs te stimuleren. Om aan deze overmatige exploitatie een einde te maken is in het begin van de zeventiger jaren CITES tot stand gekomen.

In Nederland wordt aan deze internationale overeenkomst voor het merendeel van de diersoorten reeds sinds 1977 uitvoering gegeven door middel van de Wet bedreigde uitheemse diersoorten. Vanaf 1 januari 1984 wordt in Nederland volledig uitvoering gegeven aan CITES als gevolg van in EU-verband getroffen maatregelen. Tot 1 augustus 1995 werd hiertoe gebruik gemaakt van de Wet bedreigde uitheemse diersoorten en van het in het kader van de In- en uitvoerwet getroffen In- en uitvoerbesluit bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten.

Per 1 augustus 1995 is de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten in werking getreden, waarin de tot die tijd van kracht zijnde Wet bedreigde uitheemse diersoorten en het In- en Uitvoerbesluit bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten zijn samengevoegd.

Het doel van deze Toelichting is degenen die met bovenvermelde regelgeving te maken hebben of kunnen krijgen te informeren over een aantal belangrijke bepalingen en procedures en inzicht te geven in de soorten waarop deze regelgeving van toepassing is.

Deze Toelichting bevat 12 hoofdstukken en een aantal bijlagen.

- Hoofdstuk 1 beschrijft de achtergronden en de werking van CITES.
- Hoofdstuk 2 besteedt aandacht aan de verordeningen waarmee binnen de Europese Unie uitvoering wordt gegeven aan CITES.
- Hoofdstuk 3 behandelt de relevante Nederlandse wetgeving en gaat uitgebreid in op de gewijzigde Wet bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten.
- Hoofdstuk 4 beschrijft de Nederlandse regelgeving en procedures rond de invoer en uitvoer van bedreigde uitheemse dieren en planten uit derde landen en naar derde landen.
- Hoofdstuk 5 beschrijft de Nederlandse regelgeving en de procedures betreffende het intracommunautaire verkeer.
- Hoofdstuk 6 geeft nog eens een beknopt overzicht van de regelgeving en de procedures betreffende verkeer met derde landen en communautair verkeer voor zover het levende planten betreft.
- Hoofdstuk 7 geeft nog eens een beknopt overzicht van de regelgeving en de

INLEIDING

procedures betreffende verkeer met derde landen en communautair verkeer voor zover het hout betreft.

- Hoofdstuk 8 gaat nader in op de Klemvalverordening en de consequenties met betrekking tot invoer in Nederland.
- Hoofdstuk 9 geeft een beschrijving van de documenten die vereist zijn bij het binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen.
- Hoofdstuk 10 beschrijft hoe dergelijke documenten door de douane worden verwerkt.
- Hoofdstuk 11 gaat kort in op controle en opsporing.
- Hoofdstuk 12 geeft aan waar documenten en wettelijke regelingen zijn te verkrijgen.

In een aantal hoofdstukken is gebruik gemaakt van verwijzingstekens. De verwijzingen kunt u terugvinden aan het eind van elk hoofdstuk.

De bijlagen bij deze Toelichting bevatten onder meer de tekst van de Wet budep, de lijsten van aangewezen soorten, de Vrijstellingsregeling en de overige in het kader van de Wet budep getroffen regelingen en voorbeelden van de in gebruik zijnde documenten.

1 CITES

De veel gebruikte aanduiding CITES is de afkorting van de Engelse benaming van de Convention on International Trade in Endangered Species of wild fauna and flora. De officiële Nederlandse vertaling is Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantesoorten. CITES werd in de zestiger en begin zeventiger jaren voorbereid door onder meer de International Union for the Conservation of Nature and Natural Resources (IUCN), thans World Conservation Union geheten. De tekst van CITES werd in 1973 te Washington opgesteld, vandaar dat deze overeenkomst ook wel Conventie van Washington wordt genoemd. CITES trad op 1 juli 1975 in werking, na door tien landen te zijn bekrachtigd (geratificeerd).

Zoals de officiële titel van de overeenkomst reeds aangeeft, heeft deze betrekking op de internationale handel in bedreigde dier- en plantesoorten. CITES vormt de basis voor internationale samenwerking ter bescherming van bedreigde soorten tegen overmatige exploitatie door de internationale handel.

De dier- en plantesoorten, waarop de overeenkomst van toepassing is, zijn opgenomen in bijlage I, II en III. Deze bijlagen worden regelmatig gewijzigd en aangevuld. Tijdens de laatste bijeenkomst van Partijen (november 1994, Fort Lauderdale, Verenigde Staten) zijn de criteria voor opname in de bijlagen drastisch gewijzigd en aangescherpt (1).

De landen die CITES hebben bekrachtigd worden Partij-Staten genoemd. Thans zijn 130 staten Partij bij CITES. Nederland is op 18 juli 1984 toegetreten. In bijlage 9 bij deze Toelichting zijn de Partij-Staten vermeld met daarachter de datum waarop CITES voor die Partij-Staten van kracht is geworden.

De voertalen van CITES zijn Engels, Frans en Spaans.

1.1 BIJLAGE I

Bijlage I van CITES bevat soorten die (om welke reden dan ook) met uitsterven worden bedreigd en waarvoor de handel een (eventueel bijkomende) bedreiging vormt of kan vormen. De handel in levende of dode exemplaren van dergelijke soorten, herkenbare delen daarvan en daaruit verkregen produkten (in deze Toelichting kortweg aangeduid als specimina) is aan zeer strenge regels gebonden en wordt slechts bij hoge uitzondering toegestaan. Grensoverschrijdend verkeer tussen Partij-Staten ten behoeve van activiteiten, die geen zuiver niet-commerciële karakter dragen, is niet toegestaan (2). Handel in in gevangenschap gefokte dieren en kunstmatig gekweekte planten, herkenbare delen daarvan of daaruit verkregen produkten is wel toegestaan, mits is voldaan aan een aantal voorschriften die zijn vastgelegd in de tekst van CITES zelf en in door de Partij-Staten aanvaarde resoluties. Zo dient bij dieren bijvoorbeeld een tweede in gevangenschap gefokte generatie (F2-generatie) beschikbaar te zijn, alvorens van "gefokte dieren" sprake kan zijn (3).

1.2 BIJLAGE II

Bijlage II bevat soorten die weliswaar niet direct met uitsterven worden bedreigd, maar die wel in een dergelijke situatie zouden kunnen raken, indien de handel in specimina van deze soorten niet zou worden gereguleerd. Bijlage II bevat ook soorten die een zodanige gelijkenis met bijlage I- en andere bijlage II-soorten vertonen, dat ook de handel in specimina van dergelijke soorten moet worden gereguleerd ter bescherming van de wél bedreigde en kwetsbare soorten. De om deze reden in bijlage II opgenomen soorten worden wel aangeduid als "look-alike"-soorten.

1.3 BIJLAGE III

Bijlage III bevat soorten die bescherming genieten in een bepaalde Partij-Staat. Door de opname van dergelijke soorten in bijlage III worden andere Partij-Statens genoodzaakt controle op de internationale handel in deze soorten uit te oefenen als aanvulling op de nationale maatregelen die het land, dat de soort in deze bijlage heeft doen opnemen, heeft getroffen.

1.4 VRIJSTELLINGEN

Bepaalde categorieën specimina van in de bijlagen opgenomen soorten of onderdelen of ontwikkelingsstadia daarvan zijn vrijgesteld van de vergunning- en certificeringsplicht. Op dergelijke specimina is CITES niet van toepassing. De betreffende vrijstellingen worden in hoofdstuk 4.1.4 opgesomd.

1.5 REGULERING VAN DE HANDEL

De regulering van de handel is gebaseerd op een stelsel van vergunningen en certificaten, die slechts mogen worden afgegeven, indien aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Deze vergunningen en certificaten moeten aan de douane worden overgelegd wanneer de betreffende specimina een land verlaten of binnenkomen.

Partijen dienen gepaste maatregelen te nemen om de bepalingen van CITES uit te kunnen voeren, zoals strafbaar stellen van overtredingen en inbeslagname en verbeurdverklaring van in strijd met de bepalingen van CITES ingevoerde specimina.

In beginsel mogen Partij-Statens slechts handel drijven in beschermde specimina met andere Partij-Statens. Handel met niet-Partij-Statens is slechts toegestaan, als door de betreffende niet-Partij-Staat een vergelijkbaar document, als te gebruiken door Partij-Statens, is afgegeven, dat behalve aan de criteria van CITES ook aan een aantal aanvullende criteria voldoet (4). Zo dienen onder meer de beheers- en wetenschappelijke instanties van niet-Partij-Statens bij het CITES-secretariaat te zijn aangemeld. In voorkomende gevallen kunnen documenten, afgegeven in een niet-Partij-Staat, ter beoordeling worden

voorgelegd aan het secretariaat.

In bijlage 9 bij deze Toelichting zijn de Partij-Statens bij CITES opgenomen met daarachter de datum waarop CITES voor de betreffende Partij-Staat van kracht is geworden. In deze bijlage is ook een lijst van niet-Partij-Statens opgenomen met daarbij aangegeven of deze al dan niet een beheersinstantie en een wetenschappelijke autoriteit bij het CITES-secretariaat hebben aangemeld.

Iedere Partij-Staat dient jaarlijks verslag te doen van de omvang van de handel in specimina waarop de bepalingen van CITES van toepassing zijn. Uit dergelijke jaarverslagen worden gegevens verkregen, op basis waarvan de effectiviteit van CITES wordt getoetst en maatregelen ter verbetering worden voorgesteld.

1.6 ORGANISATIE

Een aantal instanties, instellingen en comité's spelen in het kader van CITES een belangrijke rol.

1.6.1 Beheersinstantie en wetenschappelijke autoriteit

Iedere Partij-Staat dient één of meer administratieve instanties en wetenschappelijke autoriteiten aan te wijzen. De administratieve instantie is ondermeer verantwoordelijk voor de afgifte van de vergunningen en certificaten die CITES voorschrijft.

- CITES-bureau

In Nederland is het CITES-bureau van de directie Natuurbeheer van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij aangewezen als administratieve instantie.

- Plantenziektenkundige Dienst (PD)

Daarnaast treedt voor de uitvoer van gekweekte planten behorende tot soorten opgenomen in bijlage II van CITES en aangewezen onder artikel 3a van de Wet budep de PD op als de instantie die de vergunning verleent.

Ook wederuitvoerdocumenten en EU-certificaten voor uit het wild afkomstige cyclaamknollen en bollen van Galanthus- (Sneeuwklonjes) en Sternbergia-soorten worden afgegeven door de PD.

- CITES-commissie

Als wetenschappelijke autoriteit fungeert in Nederland de CITES-commissie van de (voorlopige) Raad voor het Natuurbeheer. Deze commissie dient de administratieve instantie van advies met betrekking tot het verlenen van vergunningen en ontheffingen. Tevens speelt zij een belangrijke rol bij de ontwikkeling van voorstellen tot wijziging en aanvulling van de bijlagen van CITES en bij de meningsvorming over dergelijke voorstellen, die door andere Partij-Statens (zullen) worden ingediend.

1.6.2 CITES-secretariaat

In Genève, Zwitserland, is het secretariaat van CITES gevestigd. Dit secretariaat speelt onder meer een coördinerende rol tussen de Partij-Staten. Daarnaast heeft het secretariaat tot taak in voorkomende gevallen Partij-Staten te wijzen op onjuiste toepassing of naleving van de regels van CITES. Ook functioneert het als vraagbaak in het geval van problemen.

1.6.3 Conferentie van Partijen

Om de twee jaar vindt een Conferentie van Partij-Staten plaats. Tijdens deze bijeenkomsten worden onder meer in de vorm van resoluties aanbevelingen gedaan voor een beter functioneren van CITES en worden de bijlagen gewijzigd en aangevuld. De laatste bijeenkomst (de 9de) heeft in november 1994 in Fort Lauderdale, Verenigde Staten, plaatsgevonden.

Bij tal van gelegenheden geven de bepalingen van CITES aanleiding tot verschillende interpretaties door de verschillende Partij-Staten. Er bestaat daarom behoefte om deze bepalingen nader uit te werken teneinde deze effectiever te maken. Dientengevolge hebben opeenvolgende Conferenties van Partij-Staten een aantal resoluties aanvaard die betrekking hebben op de interpretatie van de tekst van CITES, maar ook resoluties van andere aard. Hoewel dergelijke resoluties niet dezelfde rechtskracht hebben als de tekst van CITES zelf, worden deze in het internationaal recht beschouwd als zogenoemd "zacht" recht en stellen zij regels waaraan Partij-Staten zich dienen te houden. Een verklaring van deze strekking is door de 7de Conferentie van Partij-Staten in oktober 1989 uitgegeven (6).

- Permanent Comité

Het dagelijks bestuur van CITES tussen twee bijeenkomsten van Partijen in wordt gevormd door het Permanent Comité. In dit comité hebben gekozen vertegenwoordigers uit de zes regio's waarin de Partij-Staten zijn ingedeeld zitting. Het kan onder meer handelsmaatregelen aanbevelen tegen Partij-Staten die CITES niet op de juiste wijze uitvoeren. Dergelijke maatregelen zijn in het verleden genomen tegen de Verenigde Arabische Emiraten, Bolivia, Thailand en Italië. Ook kan het comité Partij-Staten oproepen tot invoerverboden voor bepaalde soorten uit bepaalde landen, indien er aanwijzingen zijn dat te grote aantallen van dergelijke soorten worden uitgevoerd en een dergelijke uitvoer strijdig is met het principe van verstandig gebruik van natuurlijke hulpbronnen (5).

- Dieren- en Plantencomité

Naast het Permanent Comité functioneren nog een Dieren- en een Plantencomité. Ook hierin hebben gekozen vertegenwoordigers uit de zes regio's zitting. Zij brengen advies uit aan het Permanent Comité en de bijeenkomst van Partij-Staten over kwesties van wetenschappelijke en technische aard.

- (1) resolutie Conf. 9.24 en 9.25
- (2) resolutie Conf. 5.10
- (3) resolutie Conf. 2.12 (Rev.)
- (4) artikel X van CITES en resolutie Conf. 9.5
- (5) artikel IV, derde lid, van CITES
- (6) Doc. 7.43.1

2 EUROPESE REGELGEVING

Al in 1977 besloot de Europese (Economische) Gemeenschap te komen tot een geharmoniseerde toepassing van CITES in de toenmalige Lid-Staten. Een dergelijke gemeenschappelijke regeling was toen en is nu nog noodzakelijk, omdat er binnen de Europese Unie in beginsel vrij verkeer van goederen is. Hier komt bij dat er sinds 1 januari 1993 geen douane-controle aan de binnengrenzen meer is.

2.1 E(E)G-VERORDENINGEN

Op 1 januari 1984 zijn twee verordeningen, de basisverordening en de uitvoeringsverordening, in werking getreden. Deze verordeningen effectueren voornoemd besluit. De basisverordening voorziet in een uniforme uitvoering van CITES in de Lid-Staten van de Europese Unie. Bijlage a bij deze verordening bevat de tekst van CITES met de drie bijlagen met soorten waarop CITES van toepassing is. De voornaamste controle-activiteiten zijn verschoven naar de buitengrenzen van de EU, hetgeen in overeenstemming is met de regels van CITES betreffende douane-unies (1).

De uitvoeringsverordening schrijft de modellen van de vergunningen en certificaten voor en geeft regels voor het verlenen en verwerken van deze documenten.

Sinds 1 januari 1984 is een aantal wijzigingen in de basisverordening aangebracht. De laatste veranderingen in de bijlagen I en II, overeengekomen tijdens de 9de Conferentie van Partijen bij CITES (Fort Lauderdale, Verenigde Staten, november 1994), zijn inmiddels verwerkt (2).

2.1.1 Verdergaande maatregelen

De basisverordening voorziet in enige beschermingsmaatregelen die verder gaan dan CITES voorschrijft. CITES staat dit toe (1). Het gaat hier om de volgende maatregelen:

- **Verbod op commerciële activiteiten**

De verordening verbiedt behalve de in- en uitvoer ook het bezit met het oog op verkoop en commerciële activiteiten met bijlage I-soorten en de soorten die zijn opgenomen in bijlage c, deel 1 (3). Tevens zijn commerciële activiteiten met specimina van de bijlage II- en III- soorten verboden, indien deze in strijd met de bepalingen van de verordening binnen het grondgebied van de EU zijn gebracht.

- **Invoerdocumenten**

CITES vereist slechts een invoervergunning voor de bijlage I-soorten, maar de verordening vereist voor alle soorten die in de bijlagen van CITES zijn opgenomen een invoerdocument, te weten

een invoervergunning of een invoercertificaat (4).

- **Bijlage c**

De basisverordening kent een bijlage c, deel 1 en 2, waarin een aantal soorten uit de bijlagen II en III van CITES is opgenomen. De soorten van bijlage c, deel 1, worden binnen de EU behandeld als waren zij opgenomen in bijlage I van CITES. Voor de soorten opgenomen in bijlage c, deel 2, dient aan aanvullende voorwaarden te worden voldaan, alvorens invoervergunningen kunnen worden verleend (5). Voor een aantal soorten van bijlage c, deel 2, zijn invoerverboden ingesteld.

2.1.2 **Beheerscomité en wetenschappelijke werkgroep**

In de basisverordening is voorzien in een beheerscomité (6). Dit comité bestaat uit vertegenwoordigers van de Lid-Staten en wordt voorgezeten door een vertegenwoordiger van de Europese Commissie. Problemen van technische aard, verband houdend met de uitvoering van CITES en de verordeningen, worden door dit comité besproken en men tracht zoveel mogelijk het door de Lid-Staten gevoerde vergunningenbeleid te uniformeren. Onder dit comité functioneert een wetenschappelijke werkgroep. Deze brengt advies uit aan het comité over onder meer kwesties als uitvoerquota, invoerverboden voor soorten van bijlage c, deel 2, uit bepaalde landen en voorstellen voor wijziging van de bijlagen van CITES.

2.1.3 **Verdergaande nationale maatregelen**

Behalve de in EU-verband getroffen verdergaande beschermingsmaatregelen bestaat voor de Lid-Staten binnen zekere grenzen de mogelijkheid tot het treffen van nog strengere maatregelen (7).

2.1.4 **Vrijstellingen**

Een aantal categorieën specimina van soorten waarop de verordening van toepassing is en onderdelen en ontwikkelingsstadia daarvan zijn vrijgesteld van de vergunning- en certificeringsplicht. Een aantal van deze vrijstellingen komt rechtstreeks voort uit CITES (zie hiervoor hoofdstuk 4.1.4) of zijn het gevolg van door het beheerscomité genomen besluiten (zie hiervoor hoofdstuk 5.2.2). Een aantal andere vrijstellingen van meer algemene aard komt rechtstreeks voort uit de verordening (zie hiervoor hoofdstuk 5.1.1 en 5.1.3 en 5.2.2). De vrijstellingen die niet rechtstreeks voortkomen uit CITES hebben slechts betrekking op het intracommunautair verkeer en niet op het verkeer met derde landen.

2.2 **NIEUWE VERORDENING**

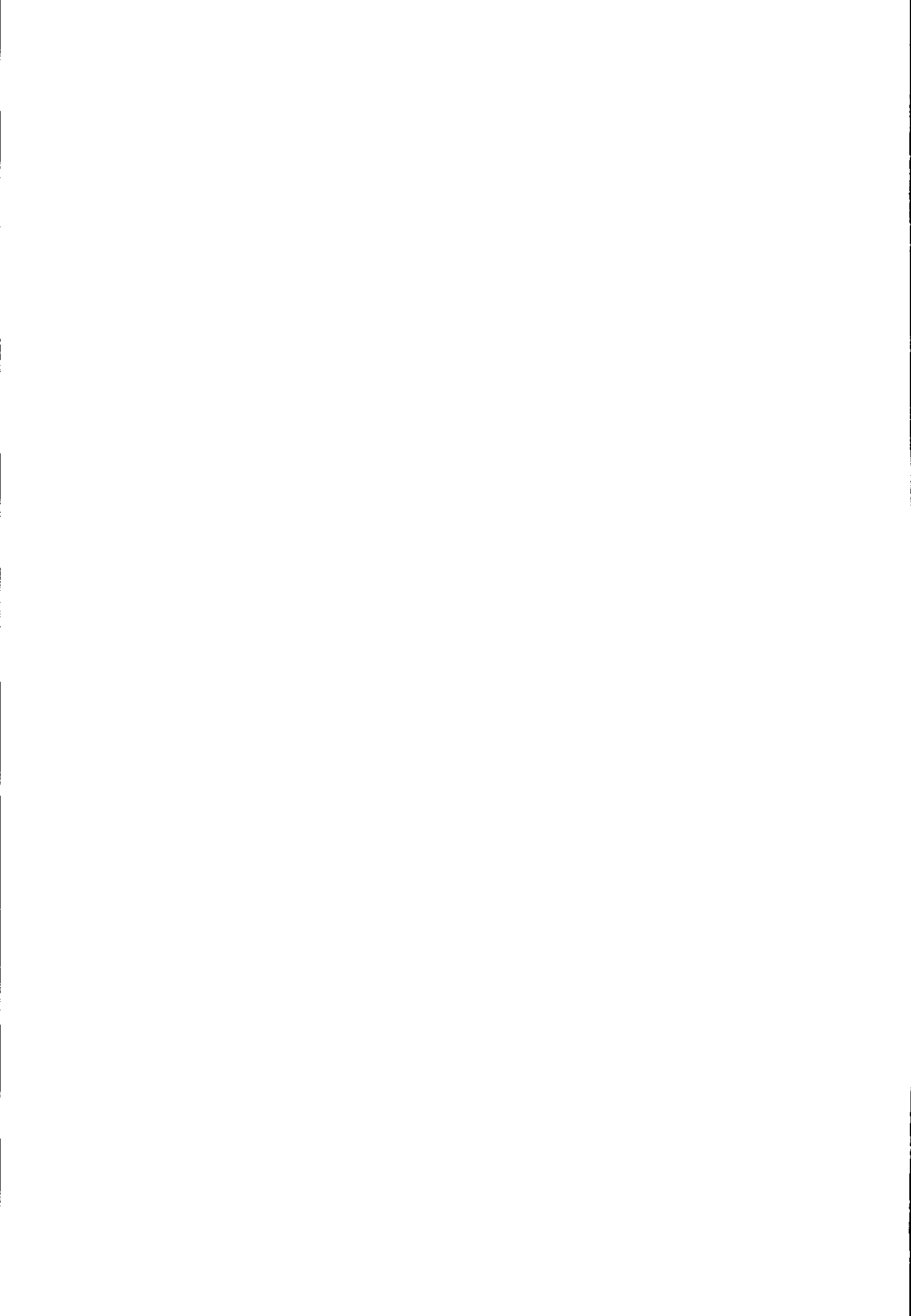
De tekst van een nieuwe verordening is in de Raad Milieu van 22 en 23 juni 1995 besproken en vastgesteld. Het ligt in de bedoeling dat de nieuwe verordening op 1 januari 1997 in werking zal treden. De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de huidige verordening zijn de

volgende:

- eenvoudiger wijze van aanpassing aan wijzigend beleid in CITES-kader;
- controle en afhandeling van douane-formaliteiten dienen plaats te vinden op de eerste plaats van binnenkomst binnen de EU;
- voor alle CITES-bijlage II- en III-soorten kunnen, indien nodig, invoerverboden worden ingesteld, die dan binnen de gehele unie uniform moeten worden toegepast (thans is dit slechts mogelijk voor de soorten van bijlage c, deel 2);
- ook niet-CITES-soorten kunnen worden opgenomen.

Ook de nieuwe verordening biedt de mogelijkheid tot het treffen van verdergaande nationale maatregelen, met name voor in de betreffende Lid-Staat inheemse soorten en ter versterking van controle- en opsporingsmogelijkheden. Zo biedt de nieuwe verordening de Lid-Staten de mogelijkheid tot het instellen van onvoorwaardelijke bezitsverboden naast het door de verordening voorgeschreven verbod op het onder zich hebben met het oog op commerciële activiteiten.

- (1) artikel XIV van CITES
- (2) PB EG no. L 57/1 van 15 maart 1995
- (3) artikel 6 van de basisverordening
- (4) artikel 5 en 10 van de basisverordening
- (5) artikel 10, eerste lid, onder b, van de basisverordening
- (6) artikel 19 t/m 21 van de basisverordening
- (7) artikel 15 van de basisverordening

3 NEDERLANDSE WETGEVING TER UITVOERING VAN CITES

In Nederland wordt uitvoering gegeven aan CITES en de beide verordeningen door middel van de Wet bedreigde uitheemse diersoorten (Wet budep), de Vogelwet 1936, de Natuurbeschermingswet en de Jachtwet. Behandeling van de drie laatst genoemde wetten valt buiten het kader van deze Toelichting. Het vergunningen- en ontheffingenbeleid, dat onder de Vogelwet 1936, de Natuurbeschermingswet en de Jachtwet voor de CITES-soorten wordt gevoerd, voldoet minimaal aan de in het kader van CITES en de verordeningen gestelde eisen.

3.1 WET BUDEP

Aan de Europese verordeningen en daarmee aan CITES wordt in Nederland, voor zover het uitheemse soorten betreft, uitvoering gegeven door middel van de gewijzigde Wet bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten. In deze wet zijn de vroegere Wet bedreigde uitheemse diersoorten en het In- en uitvoerbesluit bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten, - een in 1984 in het kader van de In- en uitvoerwet getroffen besluit-, samengevoegd.

Naast de uitvoeringsregelgeving in het kader van CITES is de Wet budep tevens de Nederlandse uitvoeringsregelgeving in het kader van de FFH-richtlijn (voor zover het bezits- en handelsverboden voor de niet in Nederland inheemse soorten betreft), de Klemvalverordening en de Zeehondenrichtlijn. Voor de Klemvalverordening zie hoofdstuk 8.

De integrale tekst van de Wet budep is opgenomen als bijlage 1 bij deze Toelichting.

3.1.1 Verdergaande maatregelen

In Nederland zijn enige verdergaande beschermingsmaatregelen getroffen dan CITES en de verordeningen voorschrijven. Het betreft hier de volgende maatregelen.

- Bezitsverbod

Zo geldt voor exemplaren van de meeste soorten waarop de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten van toepassing is, naast de door de basisverordening voorgeschreven verbodsbepalingen betreffende handelsactiviteiten, ook een verbod op het onder zich hebben en vervoeren.

- Invoervergunning

Voorts is ook voor het merendeel van de soorten van bijlage II en III, ook indien deze niet zijn opgenomen in bijlage c van de basisverordening, een door de administratieve instantie verleende invoervergunning (ontheffing van het verbod op het binnen het grondgebied van Nederland brengen) vereist in plaats van het door de basisverordening voorgeschreven invoercertificaat dat door de importeur zelf kan worden opgemaakt.

- Soorten

Ook de op grond van artikel 4, tweede lid, van de Wet buddep aangewezen soorten (zie bijlage 5 bij deze Toelichting) worden behandeld als waren deze opgenomen in bijlage I van CITES. In EU-verband is een dergelijke behandeling slechts van toepassing op de soorten van bijlage c, deel 1, van de basisverordening.

De soorten, waarvoor onder artikel 4, tweede lid, van de Wet buddep verdergaande maatregelen zijn getroffen, zijn de apen en halfapen (orde Primates), voor zover deze nog niet in bijlage I van CITES zijn opgenomen, de Fretkat (*Cryptoprocta ferox*), enige soorten echte katten (familie Felidae) en enige soorten papegaaiaachtigen (orde Psittaciformes). Met uitzondering van de Fretkat gaat het hier om soorten die zijn opgenomen in bijlage c, deel 2, van de basisverordening. Voor het merendeel van deze soorten is op basis van artikel 10, eerste lid, onder b, van deze verordening in EU-verband reeds besloten tot een invoerverbod. De lijst van onder artikel 4, tweede lid, aangewezen soorten (Besluit bedreigde uitheemse diersoorten) treft u aan in bijlage 5 bij deze Toelichting. In bijlage 2 bij deze Toelichting zijn de op grond van artikel 4, tweede lid, aangewezen soorten gemerkt met [6].

3.2 VERBODSBEPALINGEN

De verbodsbepalingen van de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten zijn vervat in de artikelen 3 en 3a. Artikel 3 bevat behalve in- en uitvoerverboden ook een *onvoorwaardelijk bezits- en handelsverbod*. Artikel 3a bevat behalve in- en uitvoerverboden ook een *voorwaardelijk bezits- en handelsverbod*.

3.2.1 Artikel 3

Op grond van artikel 3 is het verboden levende of dode dieren of planten, van aangewezen soorten, of delen of produkten van die dieren of planten, ten toon te stellen voor handelsdoeleinden, te verkopen, in bezit te hebben met het oog op verkoop, ten verkoop aan te bieden, te vervoeren met het oog op verkoop, te ruilen of in ruil aan te bieden, af te leveren, en binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen. Ook is het verboden levende dieren of planten behorende tot de aangewezen soorten onder zich te hebben of te vervoeren. De betreffende soorten zijn opgenomen in bijlage A bij de Regeling aanwijzing bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten en het Besluit bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten.

Het verbod op het onder zich hebben en vervoeren is eveneens van toepassing op dode dieren en planten en delen of produkten van die dieren en planten behorende tot de soorten opgenomen in bijlage B van de Regeling aanwijzing bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten.

In bijlage 2 en 3 bij deze Toelichting zijn de huidige sinds 1 au-

WET BEDREIGDE UITHEEMSE DIER- EN PLANTESOORTEN

gustus 1995 van kracht zijnde lijsten van soorten, waarop de verbodsbepalingen van artikel 3 van toepassing zijn, opgenomen. De huidige lijsten bevatten soorten van bijlage I van CITES (die recentelijk is gewijzigd naar aanleiding van tijdens de 9de Bijeenkomst van Partijen bij CITES in november 1994 te Fort Lauderdale, Verenigde Staten, genomen besluiten), de soorten van bijlage c, deel 1, van de basisverordening, de soorten van bijlage IV van de FFH-richtlijn (voor zover deze soorten in Nederland niet inheems zijn) en een aantal CITES-soorten waarop binnen Nederland verdergaande maatregelen van toepassing zijn (Besluit bedreigde uitheemse diersoorten op grond van artikel 4, tweede lid, van de wet).

De soorten die zijn aangewezen onder artikel 4, tweede lid, van de Wet buddep zijn in bijlage 2 bij deze Toelichting gemerkt met [6], de soorten van bijlage c, deel 1, van de basisverordening zijn gemerkt met [10] en de soorten van de FFH-richtlijn met (*ffh*). Alle overige soorten zijn overgenomen van bijlage I van CITES.

De lijst van op grond van artikel 4, tweede lid, aangewezen soorten is opgenomen in bijlage 5 bij deze Toelichting.

3.2.2

Artikel 3a

Artikel 3a bevat dezelfde verbodsbepalingen als artikel 3. Artikel 3a bevat daarnaast echter enige uitzonderingsbepalingen. Onder artikel 3a zijn aangewezen de bijlage II- en III-soorten van CITES (voor zover deze niet zijn opgenomen in bijlage c, deel 1, van de basisverordening of zijn aangewezen onder artikel 4, tweede lid, van de Wet buddep (Besluit bedreigde uitheemse diersoorten)) en de soorten waarop de Zeehondenrichtlijn van toepassing is. De betreffende soorten zijn opgenomen in bijlage C bij de Regeling aanwijzing bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten.

De huidige sinds 1 augustus 1995 van kracht zijnde lijst van onder artikel 3a aangewezen soorten, herkenbare delen en produkten is opgenomen in bijlage 4 bij deze Toelichting. De soorten van bijlage c, deel 2, van EG-verordening nr. 3626/82 zijn daar gemerkt met een *. De soorten van de Zeehondenrichtlijn zijn gemerkt met [3]. De soorten van bijlage III van CITES zijn gemerkt met tussen () in cursief schrift de kode van het land dat de betreffende soort in bijlage III heeft doen opnemen. Alle overige soorten zijn overgenomen van bijlage II van CITES.

De lijst van op grond van artikel 3a aangewezen soorten is op 27 Oktober 1995 aangevuld met *Swietenia macrophylla* (CR) (populaties van de Amerikaanse landen). De verbodsbepalingen van artikel 3a zijn op deze soort niet vanaf 1 augustus, maar vanaf 16 november 1995 van toepassing.

Er zijn vooralsnog geen soorten aangewezen op grond van artikel 3a, vierde lid, van de Wet buddep. Dit betekent dat het verbod op het onder zich hebben en vervoeren niet van toepassing is op dode dieren en planten en herkenbare delen en produkten daarvan. De overige verbodsbepalingen van artikel 3a zijn echter wel tevens op dode dieren en planten en herkenbare delen en produkten daarvan van toe-

passing.

- Uitzonderingsbepalingen van artikel 3a

Artikel 3a, vijfde lid, bevat enkele uitzonderingsbepalingen. De verbodsbepalingen van artikel 3a, met uitzondering van het verbod op het binnen en buiten het grondgebied van Nederland brengen, zijn niet van toepassing, indien door de houder aangetoond kan worden dat de betreffende specimina:

- overeenkomstig het bepaalde bij of krachtens deze wet binnen het grondgebied van Nederland zijn gebracht,
- in Nederland zijn gefokt of gekweekt, of
- zijn verworven overeenkomstig de vóór het tijdstip van aanwijzing van de betreffende soort geldende bepalingen.

Het betreft hier in feite een in de wet zelf en niet in de Vrijstellingsregeling geregelde vrijstelling.

Er is onder artikel 3a sprake van een voorwaardelijk bezits- en handelsverbod. Dit houdt in dat de houder van een specimen in voorkomende gevallen zelf het bewijs moet leveren dat dit specimen werd verworven in overeenstemming met de bepalingen van de Wet buddep, in gevangenschap is gefokt of kunstmatig vermeerderd of werd verworven in overeenstemming met de regelgeving die op de betreffende soort van toepassing was, voordat de Wet buddep daarop van toepassing werd. Met name de laatste hier genoemde mogelijkheid behoeft enige toelichting. Deze nadere toelichting kan het best aan de hand van een voorbeeld worden gegeven.

- Voorbeeld

De Helmkakatoe (Callocephalon fimbriatum) is opgenomen in bijlage II van CITES. Thans is deze soort aangewezen onder artikel 3a van de Wet buddep. Voorheen was deze soort opgenomen in bijlage B van het In- en uitvoerbesluit bedreigde uitheemse dieren en plantesoorten. Het In- en uitvoerbesluit verbood het binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen of doen brengen van exemplaren van deze soort zonder vergunning. Met de betreffende soort is tot op heden niet of nauwelijks in gevangenschap gefokt. Voor zover bekend is in Nederland met deze soort nimmer in gevangenschap gefokt. Australië, waar de soort in het wild voorkomt, verbiedt de uitvoer. In Nederland zijn tot op heden geen invoervergunningen voor deze soort afgegeven. De betreffende soort wordt in Nederland toch in gevangenschap gehouden. De houder van levende exemplaren van deze soort zal daarom moeten kunnen bewijzen dat de door hem gehouden dieren in gevangenschap zijn gefokt, danwel dat de dieren in Nederland zijn ingevoerd vóór 25 februari 1984 (de datum waarop het In- en uitvoerbesluit bedreigde uitheemse dieren en plantesoorten op de betreffende soort van toepassing werd). Indien dit niet mogelijk blijkt, is, ingevolge artikel 12 van de Wet buddep, de houder weliswaar vrijgesteld van het verbod op het onder zich hebben en vervoeren, maar niet van de overige verbodsbepalingen van artikel 3a. Dit betekent dat de houder zijn vogels niet te koop mag aanbieden of verkopen. In het geval van verkoop zijn de ver-

WET BEDREIGDE UITHEEMSE DIER- EN PLANTESOORTEN

koper én de nieuwe eigenaar strafbaar. De betreffende vogels kunnen in een dergelijk geval in beslag worden genomen. Zie ook de overgangsbepaling onder artikel 12 (hoofdstuk 3.4).

- Nota bene

De verbodsbepalingen van artikel 3a in combinatie met de omkering van de bewijslast (de houder moet aantonen dat de uitzonderingsbepalingen van toepassing zijn) dient in de eerste plaats als instrument om de handel goed te kunnen controleren. Het zwaartepunt van de controle zal dan ook bij de handel liggen en niet bij particuliere houders. Particuliere houders dienen er echter terdege rekening mee te houden dat als vervolg op een strafrechtelijk onderzoek naar de handel, waarbij onregelmatigheden worden vastgesteld, ook de particuliere afnemers van de betreffende handelaar in voorkomende gevallen strafrechtelijk kunnen worden aangepakt. Ook particulieren dienen er zich bij de aanschaf van niet aantoonbaar in gevangenschap gefokte dieren of gekweekte planten van te vergewissen dat deze in overeenstemming met de bepalingen van de Wet budep of de daarvoor op de betreffende soort van kracht zijnde regelgeving (in veel gevallen het In- en uitvoerbesluit bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten) zijn verworven.

3.3 VRIJSTELLINGEN EN ONTHEFFINGEN

Artikel 5 van de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten biedt de mogelijkheid vrijstelling of ontheffing te verlenen van de in de artikelen 3 en 3a vervatte verbodsbepalingen.

3.3.1 Vrijstellingen

Artikel 5, tweede lid, biedt de mogelijkheid vrijstellingen vast te stellen. Door middel van annotaties in de lijsten van op grond van artikel 3 en 3a aangewezen soorten wordt per soort of hoger taxon aangegeven of al dan niet vrijstellingen van toepassing zijn. Voorts zijn deze vrijstellingen en een aantal vrijstellingen van meer algemene aard opgenomen in bijlage 6 bij deze Toelichting (Vrijstellingsregeling bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten).

Ook de uitzonderingsbepalingen van het vijfde lid van artikel 3a en de overgangsbepaling van artikel 12 van de Wet budep zijn in feite vrijstellingen. Het betreft hier vrijstellingen die in de wet zelf in plaats van in de Vrijstellingsregeling zijn geregeld.

De meeste van deze vrijstellingen komen rechtstreeks voort uit de bepalingen van CITES, in CITES-kader aanvaarde resoluties, de verordeningen of in die kaders gemaakte afspraken.

- Intracommunautair verkeer en verkeer met derde landen

Voor zover vrijstellingen betrekking hebben op het binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen in het verkeer met derde landen zie hoofdstuk 4.1.4., 4.3.1, 4.3.2, 4.3.3 en 4.3.4. Voor zover deze betrekking hebben op het binnen of buiten het

grondgebied van Nederland brengen in het intracommunautair verkeer zie hoofdstuk 5.2.2 en 5.2.3.

- **Binnenlands verkeer**

De volgende in de Vrijstellingsregeling opgenomen vrijstellingen zijn slechts van toepassing op het binnenlands verkeer. Deze vrijstellingen hebben betrekking op bezits-, vervoers- en handelsverboden binnen Nederland.

- **Antiek**

Op specimina die aantoonbaar antiek zijn of die aantoonbaar 50 jaar geleden zijn bewerkt zijn binnen Nederland geen bezits-, vervoers- of handelsverboden van toepassing (1).

- **Zeehonden**

Op de Klapmuts (*Cystophora cristata*) en de Zadelrob (*Phoca groenlandica*) zijn binnen Nederland geen bezits-, vervoers- of handelsverboden van toepassing (2).

- **Chinchilla's en Yaks**

Op uit de gedomesticeerde populatie afkomstige exemplaren van alle soorten chinchilla's (genus *Chinchilla*) en van de Yak (*Bos grunniens*) zijn binnen Nederland geen bezits- en handelsverboden van toepassing (3).

- **Wol van de Vicogne**

Op wol van de Vicogne (*Vicugna vicugna*) afkomstig van dieren uit de populatie van Primera Región van Tarapaca, provincie Parinacota, in Chili en van dieren uit de populatie van Peru zijn de verbodsbepalingen van artikel 3 niet van toepassing. Op dergelijke wol zijn de verbodsbepalingen van artikel 3a van toepassing (4).

- **In gevangenschap gefokte vogels**

Een aantal vogels behorende tot soorten die zijn aangewezen op grond van artikel 3 kunnen in Nederland vrijelijk worden gehouden en verhandeld, mits deze aan een poot voorzien zijn van een naadloos gesloten voetring. Het betreft hier de volgende soorten (5):

- Nijl-gans	<i>Alopochen aegyptiacus</i>
- Laysan-taling	<i>Anas laysanensis</i>
- Hawaii-gans	<i>Branta sandvicensis</i>
- Coscoroba	<i>Coscoroba coscoroba</i>
- Argusfazant	<i>Argusianus argus</i>
- Wallichs Fazant	<i>Catreus wallichii</i>
- Witte Oorfazant	<i>Crossoptilon crossoptilon</i>
- Bruine Oorfazant	<i>Crossoptilon mantchuricum</i>
- Sonnerats Hoen	<i>Gallus sonneratii</i>
- Himalaya-glansfazant	<i>Lophophorus impejanus</i>

WET BEDREIGDE UITTHEEMSE DIER- EN PLANTESOORTEN

- Edwards Fazant	<i>Lophura edwardsi</i>
- Swinhoe's Fazant	<i>Lophura swinhoii</i>
- Spiegelpauw	<i>Polyplectron bicalcaratum</i>
- Palawan-spiegelpauw	<i>Polyplectron emphanum</i>
- Germain's Pauwfazant	<i>Polyplectron germaini</i>
- Maleise Spiegelpauw	<i>Polyplectron malacense</i>
- Elliots Fazant	<i>Syrmaticus ellioti</i>
- Hume's Fazant	<i>Syrmaticus humiae</i>
- Mikado-fazant	<i>Syrmaticus mikado</i>
- Cabots Saterhoen	<i>Tragopan caboti</i>
- Tucuman-amazone	<i>Amazona tucumana</i>
- Hispaniola-amazone	<i>Amazona ventralis</i>
- Geelvleugelara	<i>Ara macao</i>
- Illigers Ara	<i>Ara maracana</i>
- Soldatenara	<i>Ara militaris</i>
- Roodwangara	<i>Ara rubrogenys</i>
- Goudparkiet	<i>Aratinga guarouba</i>
- Goffins Kakatoe	<i>Cacatua goffini</i>
- Molukken-kakatoe	<i>Cacatua moluccensis</i>
- Roodvoorhoofdkakariki	<i>Cyanoramphus novaezelandiae</i>
- Goudschouderparkiet	<i>Psephotus chrysopterygius</i>
- Kapparkiet	<i>Psephotus dissimilis</i>
- Blauwkeelconure	<i>Pyrrhura cruentata</i>
- Fischers Toerako	<i>Tauraco fischeri</i>
- Livingstone's Toerako	<i>Tauraco livingstonii</i>
- Groene Toerako	<i>Tauraco persa</i>
- Schalows Toerako	<i>Tauraco schalowi</i>
- Zwartsnaveltoerako	<i>Tauraco schuettii</i>
- Bali-spreeuw	<i>Leucopsar rothschildi</i>
- Kapoetsensijs	<i>Carduelis cucullata</i>

- Door Ghana op bijlage III geplaatste zangvogels

Op de volgende soorten zangvogels zijn binnen Nederland geen bezits-, vervoers- of handelsverboden van toepassing (6):

- Streepkopkanarie	<i>Serinus canicapillus</i>
- Edelzanger	<i>Serinus leucopygius</i>
- Mozambique-sijs	<i>Serinus mozambicus</i>
- Bandvink	<i>Amadina fasciata</i>
- Goudbuikje	<i>Amandava subflava</i>
- St. Helena-fazantje	<i>Estrilda astrild</i>
- Lavendelastrilde	<i>Estrilda caerulescens</i>
- Oranjekaakje	<i>Estrilda melpoda</i>
- Napoleonnetje	<i>Estrilda troglodytes</i>
- Zwartbuikamarant	<i>Lagonosticta rara</i>
- Donkerrode Amarant	<i>Lagonosticta rubricata</i>
- Stippelamarant	<i>Lagonosticta rufopicta</i>
- Vuurvink	<i>Lagonosticta senegala</i>
- Wijnrode Amarant	<i>Lagonosticta vinacea</i>
- Glansekstertje	<i>Lonchura bicolor</i>
- Zilverbekje	<i>Lonchura cantans</i>
- Gewoon Ekstertje	<i>Lonchura cucullata</i>
- Reuzenekstertje	<i>Lonchura fringilloides</i>
- Groene Druppelastilde	<i>Mandingoa nitidula</i>
- Witwangastilde	<i>Nesocharis capistrata</i>

- Bruinborstnegervink	<i>Nigrita bicolor</i>
- Grijsneknegervink	<i>Nigrita canicapilla</i>
- Witborstnegervink	<i>Nigrita fusconata</i>
- Bleekkopnegervink	<i>Nigrita luteifrons</i>
- Kwartelastrijde	<i>Ortygospiza atricollis</i>
- Mierenpikker	<i>Parmoptila rubrifrons</i>
- Dwergmees	<i>Pholidornis rushiae</i>
- Purperastrilde	<i>Pyrenestes ostrinus</i>
- Roodmaskerastrilde	<i>Pytilia hypogrammica</i>
- Aurora-astrijde	<i>Pytilia phoenicoptera</i>
- Roodborstblauwsnavel	<i>Spermophaga haematina</i>
- Blauwfazantje	<i>Uraeginthus bengalus</i>
- Dikbekwever	<i>Amblyospiza albifrons</i>
- Scharlakenrode Wever	<i>Anaplectes rubriceps</i>
- Koekoekwever	<i>Anomalospiza imberbis</i>
- Witsnavelbuffelwever	<i>Bubalornis albirostris</i>
- Napoleonwever	<i>Euplectes afer</i>
- Roodkeelwidavink	<i>Euplectes ardens</i>
- Oranjeweever	<i>Euplectes franciscanus</i>
- Roodvoorhoofdwever	<i>Euplectes hordeaceus</i>
- Geelrugwidavink	<i>Euplectes macrourus</i>
- Zwartkeelprachtwever	<i>Malimbus cassini</i>
- Kuifprachtwever	<i>Malimbus malimbicus</i>
- Roodkeelprachtwever	<i>Malimbus nitens</i>
- Roodkopprachtwever	<i>Malimbus rubricollis</i>
- Schildprachtwever	<i>Malimbus scutatus</i>
- Bruinstuitwever	<i>Pachyphantes superciliosus</i>
- Grijskopmus	<i>Passer griseus</i>
- Kleine Rotsmus	<i>Petronia dentata</i>
- Roodwangwever	<i>Plocepasser superciliosus</i>
- Rouwwever	<i>Ploceus albinucha</i>
- Koningswever	<i>Ploceus aurantius</i>
- Grote Textorwever	<i>Ploceus cucullatus</i>
- Heuglins Wever	<i>Ploceus heuglini</i>
- Dwergmaskerwever	<i>Ploceus luteolus</i>
- Zwartkopwever	<i>Ploceus melanocephalus</i>
- Fluweelwever	<i>Ploceus nigerrimus</i>
- Zwartnekwever	<i>Ploceus nigricollis</i>
- Dunbekwever	<i>Ploceus pelzelni</i>
- Preuss' Wever	<i>Ploceus preussi</i>
- Driekleurwever	<i>Ploceus tricolor</i>
- Dottergele Wever	<i>Ploceus vitellinus</i>
- Roodkopwever	<i>Quelea erythrops</i>
- Schubkopwever	<i>Sporopipes frontalis</i>
- Senegal-paradijswida	<i>Vidua chalybeata</i>
- Langstaartparadijswida	<i>Vidua interjecta</i>
- Baka-atlasvink	<i>Vidua larvaticola</i>
- Dominikanerwida	<i>Vidua macroura</i>
- Smalstaartparadijswida	<i>Vidua orientalis</i>
- Jambandu-atlasvink	<i>Vidua raricola</i>
- Sahel-paradijswida	<i>Vidua togoensis</i>
- Wilsons Atlasvink	<i>Vidua wilsoni</i>

- In gevangenschap gefokte landschildpadden

Op drie soorten landschildpadden is het verbod op het onder zich hebben en vervoeren van artikel 3 niet van toepassing, mits de betreffende exemplaren aantoonbaar in gevangenschap zijn gefokt en worden gehouden door particulieren die geen handel in reptielen bedrijven en de betreffende exemplaren niet houden met het oog op het tentoonstellen voor handelsdoeleinden, de verkoop, het bezit met het oog op verkoop of het ten verkoop aanbieden. Het handelsverbod en het verbod op het binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen blijft op dergelijke exemplaren onverkort van kracht. Het betreft hier de volgende soorten (7):

- Moorse Landschildpad	<i>Testudo graeca</i>
- Griekse Landschildpad	<i>Testudo hermanni</i>
- Klokschildpad	<i>Testudo marginata</i>

- Planten

Van een aantal op grond van artikel 3a aangewezen taxa zijn bepaalde onderdelen of ontwikkelingsstadia uitgezonderd van bezits-, vervoers- en handelsverboden. Het betreft hier de volgende uitzonderingen (8):

- alle specimina, met uitzondering van wortels en herkenbare delen daarvan, van de Amerikaanse Ginseng (*Panax quinquefolius*);
- vruchten, delen van vruchten en produkten vervaardigd van of met vruchten van verwilderde cactussen (familia Cactaceae);
- losse schijven, delen van schijven en produkten vervaardigd van of met schijven van verwilderde *Opuntia*-cactussen (genus *Opuntia*);
- alle niet-succulente *Euphorbia*'s (genus *Euphorbia*);
- alle specimina van *Pericopsis elata*, *Swietenia macrophylla* (populaties van Amerikaanse landen) en *Swietenia mahagoni*, met uitzondering van voor verzaging geschikte stammen of blokken, planken, gezaagd hout en fineer;
- alle specimina van *Pterocarpus santalinus*, met uitzondering van stamstukken, houtspanen en onverwerkt kleingemaakt materiaal;
- farmaceutische eindprodukten vervaardigd van of met specimina van *Taxus wallichiana*;
- chemische derivaten verkregen uit specimina van *Rauvolfia serpentina* en *Podophyllum hexandrum*.

- Gekweekte planten

Op alle aantoonbaar gekweekte planten van de op grond van artikel 3 aangewezen soorten zijn geen bezits-, vervoers- of handelsverboden van toepassing (9).

- Nota bene

Artikel 3a, vijfde lid, paragraaf b, van de Wet budep

stelt alle gekweekte specimina van op grond van artikel 3a aangewezen plantesoorten vrij van de bezits-, vervoers- en handelsverboden. Het betreft hier een vrijstelling die in de wet zelf in plaats van in de Vrijstellingsregeling is geregeld.

Voor de soorten van de Klemvalverordening zie hoofdstuk 8.

3.3.2

Ontheffingen

Voor zover daarop geen vrijstellingen van toepassing zijn, kan door de Minister voor specimina van aangewezen soorten ontheffing worden verleend van de verbodsbepalingen van artikel 3 en 3a.

Voor de CITES-soorten is voorshands niet voorzien in een regeling waarin wordt bepaald met het oog op welke belangen en met inachtneming van welke voorwaarden ontheffing kan worden verleend. Het gevoerde ontheffingenbeleid sluit, voor zover het om deze soorten gaat, aan op de bepalingen van CITES en de basisverordening, op de resoluties en besluiten van de bijeenkomst van Partijen, aanbevelingen van het Permanent Comité en in EU-verband gemaakte afspraken.

Op de soorten die op grond van artikel 3 zijn aangewezen, omdat deze zijn opgenomen in bijlage IV van de FFH-richtlijn, is de Regeling ontheffingen Wet buddep van toepassing. Deze regeling treft u aan als bijlage 7 bij deze Toelichting. Deze regeling voorziet erin dat slechts in zeer uitzonderlijke gevallen voor uit het wild afkomstige exemplaren ontheffing kan worden verleend.

Ontheffingen worden in voorkomende gevallen opgemaakt op de door de uitvoeringsverordening voorgeschreven documenten (invoervergunning, uitvoervergunning, wederuitvoercertificaat of EU-certificaat). Zie voor ontheffingen voor specimina afkomstig uit of bestemd voor derde landen hoofdstuk 4 (verkeer met derde landen) en voor specimina afkomstig uit of bestemd voor tweede landen hoofdstuk 5 (intracommunautair verkeer).

- Restrictief

Voor uit het wild afkomstige specimina van onder artikel 3 aangewezen CITES-soorten wordt geen ontheffing verleend, tenzij gewichtige redenen van algemeen belang daartoe aanleiding geven. Zo kan onderzoek gericht op het verkrijgen van kennis over de betrokken soorten, voor zover dit relevant is voor het voortbestaan van deze soorten, reden zijn ontheffing te verlenen. Tevens kan uit het oogpunt van educatie in een beperkt aantal gevallen ontheffing worden verleend (aan bijvoorbeeld dierentuinen, wetenschappelijke instellingen, natuurhistorische musea, botanische tuinen en herbaria). Indien fok in gevangenschap of kunstmatige vermeerdering nog de enige mogelijkheid is om een soort voor uitsterven te behoeden, kan ook dit reden zijn voor het verlenen van ontheffing. In beginsel dient het fok- of kweekprogramma dan echter door dierentuinen, botanische tuinen of vergelijkbare geïnstitutionaliseerde instellingen, die kunnen

WET BEDREIGDE UITHEEMSE DIER- EN PLANTESOORTEN

zorgdragen voor de noodzakelijke wetenschappelijke begeleiding, te worden uitgevoerd.

- **Minder restrictief**

Met betrekking tot in gevangenschap gefokte of kunstmatig vermeerderde specimina van zowel de CITES-soorten als de FFH-soorten die zijn aangewezen op grond van artikel 3 wordt een minder restrictief ontheffingenbeleid gevoerd. Hetzelfde geldt voor specimina die geruime tijd geleden aan de natuur werden onttrokken, bijvoorbeeld voor de datum van eerste aanwijzing op grond van artikel 2 van de Wet bud of artikel 3 van de Wet budep.

Met betrekking tot in gevangenschap gefokte CITES-bijlage I-dieren dient daarbij het volgende te worden opgemerkt. CITES staat toe voor commerciële doeleinden gefokte dieren van bijlage I-soorten te behandelen als dieren van bijlage II-soorten. Deze mogelijkheid wordt echter door een tweetal resoluties ingeperkt (10). Samengevat komt het er op neer dat, om de invoer van exemplaren van bijlage I-soorten voor commerciële doeleinden vanuit derde landen te kunnen toestaan, dergelijke exemplaren afkomstig moeten zijn van een bij het CITES-secretariaat geregistreerde fokoperatie, die van de betreffende soort een tweede generatie in gevangenschap heeft gefokt, dan wel heeft aangetoond in staat te zijn een dergelijke tweede generatie te kunnen fokken. Het aantal tot nog toe geregistreerde fokoperaties is beperkt.

Dit betekent echter niet dat de invoer van niet uit een geregistreerde fokoperatie afkomstige in gevangenschap gefokte dieren in het geheel niet kan worden toegestaan. Indien in gevangenschap gefokte dieren niet afkomstig zijn uit een geregistreerde fokoperatie, maar wel behoren tot een tweede generatie in gevangenschap gefokte dieren, dan wel de fokker heeft aangetoond in staat te zijn een dergelijke tweede generatie te fokken, kan voor dergelijke specimina een ontheffing worden verleend van het verbod op het binnen het grondgebied van Nederland brengen, mits het einddoel van de invoer niet commerciëel is. Fok in gevangenschap kan veelal worden beschouwd als een niet-commerciëel doel.

Indien het om dieren van een eerste in gevangenschap gefokte generatie gaat en de fokker niet kan aantonen in staat te zijn een tweede generatie te fokken, dienen dergelijke dieren te worden behandeld als waren zij uit het wild afkomstig. Het met betrekking tot dergelijke dieren gevoerde ontheffingenbeleid is restrictief. De invoer van dergelijke dieren kan slechts worden toegestaan, indien gewichtige redenen van algemeen belang daartoe aanleiding geven. Zie hiervoor onder het eerste gedachtenstreepje van dit hoofdstuk.

Voor zover het om in Nederland gefokte dieren gaat, die bestemd zijn voor een afnemer in Nederland, kan ontheffing worden verleend van het verbod op het onder zich hebben, ook voor dieren van een eerste in gevangenschap gefokte generatie, mits de dieren bestemd zijn voor fok in gevangenschap en de nieuwe houder een goede huisvesting en verzorging kan waarborgen.

- Nota bene

Kunstmatig vermeerderde specimina van de plantesoorten van bijlage IV van de FFH-richtlijn (in bijlage 2 bij deze Toelichting gemerkt met *(ffh)*) zijn vrijgesteld van alle verbodsbepalingen van artikel 3 (9).

Op een aantal vogels van soorten aangewezen onder artikel 3 zijn binnen Nederland geen bezits- en handelsverboden van toepassing, mits deze aan een poot voorzien zijn van een naadloos gesloten voering. Zie hoofdstuk 3.3.1, zevende gedachtenstreepje.

Met betrekking tot de soorten die zijn aangewezen onder artikel 3a is het gevoerde ontheffingenbeleid eveneens minder restrictief. Het sluit aan op de bepalingen van CITES en de basisverordening en de in die kaders gemaakte afspraken. Indien aan de bepalingen van CITES, de verordeningen en de in die kaders gemaakte afspraken is voldaan kan ontheffing worden verleend van het invoerverbod, ook voor uit het wild afkomstige specimina.

- Voorschriften

Aan een ontheffing kunnen voorschriften of beperkingen worden verbonden. Dergelijke voorschriften of beperkingen kunnen worden gewijzigd.

- Aanvragen ontheffing

Ontheffing dient steeds vooraf te worden aangevraagd met gebruikmaking van de daartoe voorgeschreven aanvraagformulieren. Deze aanvraagformulieren zijn op aanvraag verkrijgbaar bij het CITES-bureau. Het spreekt vanzelf dat slechts tot de in de artikelen 3 en 3a verboden handelingen mag worden overgegaan, nadat de gevraagde ontheffing is verleend. Achteraf, nadat de verboden handeling reeds heeft plaatsgevonden, ingediende aanvragen voor ontheffing of ten tijde van het plegen van de verboden handeling reeds wel ingediende maar nog niet gehonoreerde aanvragen zullen in de regel worden afgewezen, ook in die gevallen waarin wel ontheffing zou zijn verleend, indien deze wel tijdig zou zijn aangevraagd.

- Intrekken ontheffing

Verleende ontheffingen kunnen worden ingetrokken, indien door de aanvrager ter verkrijging van de ontheffing onjuiste of onvolledige gegevens blijken te zijn verstrekt, indien aan de ontheffing verbonden voorschriften niet of onvoldoende blijken te zijn nageleefd en indien zich omstandigheden hebben voorgedaan of zich voordoen die, waren deze op het tijdstip van verlening van de ontheffing bekend geweest, tot een afwijzing van de aanvraag zouden hebben geleid.

3.4 OVERGANGSBEPALING

Artikel 12 bevat een overgangsbepaling. In feite betreft het hier een in de wet zelf in plaats van een in de Vrijstellingsregeling geregelde vrijstelling.

3.4.1 Artikel 12

Ingevolge artikel 12 zijn de verbodsbepalingen op het onder zich hebben en vervoeren niet van toepassing op degene die aannemelijk kan maken dat de specimina welke men onder zich heeft werden verworven, voordat de bepalingen van de Wet bedreigde uitheemse diersoorten of de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten op de betreffende soort voor de eerste maal van toepassing werden.

- Nota bene

Artikel 12 stelt slechts vrij van de in artikel 3 en 3a vervatte verboden op het onder zich hebben en vervoeren. De overige verbodsbepalingen van artikel 3 en 3a (handelsverboden en het verbod op het binnen en buiten het grondgebied van Nederland brengen) blijven ook op de in artikel 12 bedoelde specimina van kracht.

Onder het begrip verworven dient, gelet op een uitspraak van de Hoge Raad, te worden verstaan het daadwerkelijk verkregen hebben van de specimina in Nederland.

Aangezien op de in artikel 12 bedoelde specimina zijn vrijgesteld van de verbodsbepalingen op het onder zich hebben en vervoeren, kan voor dergelijke specimina geen ontheffing ex artikel 5 van deze verbodsbepalingen worden verkregen. Van de overige verbodsbepalingen kan in voorkomende gevallen wel ontheffing worden gekregen. Een dergelijke ontheffing kan schriftelijk worden aangevraagd bij het CITES-bureau. Er kunnen echter redenen zijn om een dergelijke ontheffing te weigeren.

3.4.2 Meldingsmogelijkheid

In artikel 12 is sprake van aannemelijk maken. Teneinde dit aannemelijk maken te vergemakkelijken wordt aan particuliere houders van bepaalde specimina, waarvoor thans op grond van artikel 3 voor het eerst een verbod op het onder zich hebben en vervoeren van toepassing is, de mogelijkheid geboden de in hun bezit zijnde specimina te melden.

Indien op de betreffende specimina een vrijstelling van toepassing is, die reeds vrijstelt van het verbod op het onder zich hebben en vervoeren (zie hoofdstuk 3.3.1), heeft het geen zin dergelijke specimina te melden. Dergelijke meldingen worden niet gearchiveerd.

- Dieren (levend)

De soorten die niet eerder waren aangewezen op grond van de Wet

bedreigde uitheemse diersoorten, maar die nu wel zijn aangewezen op grond van artikel 3 van de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten zijn in bijlage 2 bij deze Toelichting gemerkt met [22]. Levende exemplaren van deze soorten kunnen schriftelijk worden gemeld bij het CITES-bureau.

- Dieren (dood)

Ook op dode dieren van een aantal soorten en herkenbare delen en produkten daarvan is thans voor het eerst een onvoorwaardelijke bezitsverbod van toepassing. Het betreft hier botten en daarvan vervaardigde produkten van de Tijger (*Panthera tigris*), hoorns en daarvan vervaardigde produkten van alle soorten neushoorns (familie *Rhinocerotidae*), met uitzondering van de Breedlipneushoorn (*Ceratotherium simum simum*) uit de populatie van Zuid-Afrika, en alle in bijlage 2 bij deze Toelichting met (*ffh*) gemerkte soorten. Botten van Tijgers en daarvan vervaardigde produkten en neushoornhoorns en daarvan vervaardigde produkten kunnen bij het CITES-bureau schriftelijk worden gemeld.

- Planten van wilde oorsprong

Voor de plantesoorten is thans voor het eerst een bezitsverbod van toepassing op uit het wild afkomstige levende exemplaren van alle op grond van artikel 3 aangewezen soorten en tevens op uit het wild afkomstige dode planten en herkenbare delen en produkten daarvan van de soorten die in bijlage 2 bij deze Toelichting met (*ffh*) zijn gemerkt. Uit het wild afkomstige levende exemplaren van plantesoorten van bijlage I van CITES kunnen schriftelijk bij het CITES-bureau worden gemeld. De betreffende soorten zijn in bijlage 2 bij deze Toelichting gemerkt met [20].

De gelegenheid tot melden staat dus slechts open voor levende dieren van op grond van artikel 3 aangewezen soorten, die niet eerder waren aangewezen op grond van artikel 2 van de Wet bud, voor tijgerbotten en neushoornhoorns en daaruit vervaardigde produkten en voor levende planten van soorten van bijlage I van CITES. De gelegenheid tot melden staat open tot 1 januari 1996. Meldingsformulieren worden op aanvraag door het CITES-bureau verstrekt.

Door een dergelijke melding maakt men aannemelijk dat men de betreffende specimina heeft verworven voordat daarop een bezits- en vervoersverbod van toepassing werd. Overeenkomstig artikel 12 zijn op dergelijke specimina deze verbodsbepalingen dan niet van toepassing. Degene die van de mogelijkheid tot melden geen gebruik maakt dient in voorkomende gevallen zelf op andere wijze aannemelijk te maken dat men de betreffende specimina reeds ten tijde van de eerste aanwijzing in zijn bezit had.

Indien men specimina waarop nu voor het eerst een onvoorwaardelijk bezitsverbod van toepassing is en die men reeds van voor 1 augustus 1995 in zijn bezit had wenst over te dragen aan anderen, dient de nieuwe houder vooraf schriftelijk ontheffing aan te vragen van het verbod op het onder zich hebben. De nieuwe houder verwerft deze immers ná de datum van eerste aanwijzing. Het spreekt vanzelf dat pas

WET BEDREIGDE UITHEEMSE DIER- EN PLANTESOORTEN

tot aanschaf van de betreffende specimina mag worden overgegaan, nadat de ontheffing is verleend. Achteraf ingediende aanvragen voor ontheffing en reeds wel ingediende maar nog niet gehonoreerde aanvragen zullen in de regel worden afgewezen, ook in die gevallen waarin de ontheffing wel zou zijn verleend, indien deze wel tijdig zou zijn aangevraagd.

Ook voor uit artikel 12-dieren verkregen nakweek dient men direct na de geboorte schriftelijk ontheffing aan te vragen. Ook dergelijke dieren verwerft men immers ná de datum van aanwijzing.

Handelaren kunnen geen gebruik maken van de meldingsmogelijkheid. Zij dienen zelf een administratie van hun voorraad bij te houden. Zie hiervoor onder hoofdstuk 3.5.

3.5 ADMINISTRATIE HANDELAREN

Krachtens artikel 6 van de Wet budep heeft de Minister de mogelijkheid handelaren te verplichten de gegevens over het in voorraad houden, ontvangen, verkopen of afleveren van levende of dode dieren of planten en delen of produkten daarvan, behorende tot onder artikel 3 en 3a aangewezen soorten te administreren en hieromtrent regels te stellen (Regeling administratie van handel in uitheemse dier- en plantesoorten). De betreffende regeling en de in deze regeling voorgeschreven formulieren treft u als bijlage 8 bij deze Toelichting aan.

Een aantal soorten en nader omschreven specimina zijn van deze regeling vrijgesteld. Deze vrijstellingen zijn opgenomen in artikel 5 van de regeling.

Voorts treedt de regeling gefaseerd in werking. Voor zover de regeling betrekking heeft op planten is deze op 1 augustus 1995 in werking getreden. Voor zover deze betrekking heeft op dieren treedt deze op 1 januari 1996 in werking. Er is gekozen voor deze gefaseerde inwerkingtreding om de dierenhandel een redelijke termijn te gunnen om zich voor te bereiden op het voldoen aan de administratieve verplichtingen. Voor de plantenhandel betreft het hier geen nieuwe verplichting. De verplichting onder de nieuwe regeling is een voortzetting van de voorheen onder het In- en uitvoerbesluit bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten geldende verplichting.

De handelaar dient de administratieve gegevens op vordering ter beschikking te stellen aan de bevoegde controle- en opsporingsinstanties. Voorts dient men jaarlijks een afschrift van het register over het voorafgaande jaar vóór 1 april aan het CITES-bureau te zenden.

3.5.1 Nota bene

De in de regeling gegeven definitie van handelaar dient ruim te worden geïnterpreteerd. Op eenieder die specimina van soorten waarop de wet van toepassing is tentoonstelt voor handelsdoeleinden, verkoopt, in het bezit heeft met het oog op verkoop, ruilt of in ruil aanbiedt, aflevert of binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengt is de definitie van toepassing. Dit betekent dat ook

particuliere liefhebbers die nakweekdieren afleveren of verkopen aan of ruilen met andere particulieren in binnen- of buitenland het voorgeschreven register dienen bij te houden en in te leveren.

- (1) artikel 7 van de Vrijstellingsregeling (bijlage 6 bij deze Toelichting)
- (2) artikel 17 van de Vrijstellingsregeling (bijlage 6 bij deze Toelichting)
- (3) artikel 8 van de Vrijstellingsregeling (bijlage 6 bij deze Toelichting)
- (4) artikel 9 van de Vrijstellingsregeling (bijlage 6 bij deze Toelichting)
- (5) artikel 11 van de Vrijstellingsregeling (bijlage 6 bij deze Toelichting)
- (6) artikel 19 van de Vrijstellingsregeling (bijlage 6 bij deze Toelichting)
- (7) artikel 12 van de Vrijstellingsregeling (bijlage 6 bij deze Toelichting)
- (8) artikel 24 van de Vrijstellingsregeling (bijlage 6 bij deze Toelichting)
- (9) artikel 13 van de Vrijstellingsregeling (bijlage 6 bij deze Toelichting)
- (10) artikel VII, vierde lid, van CITES in combinatie met resolutie Conf. 2.12 (Rev.) en 8.15

Uit: Pablo Neruda, Canto General, 1955

Todos los loros llenaban
la profundidad del follaje
como lingotes de oro verde
recién salidos de la pasta
de los pantanos sumergidos,
y de sus ojos circulares
miraba una argolla amarilla,
vieja como los minerales.

Alle papegaaien vulden de
dichtheid van het gebladerte op
als nieuwe staven groen goud,
gegoten uit de brij van
de ondergelopen moerassen,
en in hun ogen blikte een gele ring
zo oud als de mineralen.

4 VERKEER MET DERDE LANDEN

Zoals reeds vermeld is aan in- en uitvoer van bedreigde uitheemse dieren en plantesoorten een vergunningenstelsel verbonden, zowel voorgeschreven door CITES, als voortvloeiend uit de verordeningen. De Wet budep verbiedt het binnen en buiten het grondgebied van Nederland brengen van specimina van aangewezen soorten. Dit gaat verder dan de begrippen invoer en uitvoer onder de douane-regelgeving. Ook doorvoer/transit wordt hierdoor afgedekt.

Voor de volledigheid en als achtergrondinformatie wordt hier in hoofdstuk 4.1 aandacht besteed aan de regels van CITES en in hoofdstuk 4.2 aan de EU-regelgeving ter uitvoering van CITES. De in Nederland van kracht zijnde regelgeving is hierop gebaseerd. De in Nederland van kracht zijnde regelgeving, die op onderdelen verder gaat dan CITES en de EU-regelgeving, treft u aan in hoofdstuk 4.3.

- Nota bene

Het spreekt vanzelf dat voor de in Nederland van toepassing zijnde regels en procedures hoofdstuk 4.3 dient te worden geraadpleegd.

4.1 CITES-REGELS BETREFFENDE INVOER EN UITVOER

CITES geeft strikte regels voor invoer en (weder)uitvoer. Met betrekking tot een aantal andere vereisten schrijft CITES voor dat de Partij-Staten zelf, nationaal, de nodige maatregelen dienen te treffen.

4.1.1 Bijlage I- en II-soorten

Respectievelijk de artikelen III, IV en VII van CITES bevatten de regels betreffende invoer en (weder)uitvoer.

- Uitvoervergunning/wederuitvoercertificaat

In het geval van uitvoer van bijlage I- en II-specimina dient aan de grens van het land van (weder)uitvoer een uitvoervergunning of een wederuitvoercertificaat te worden overgelegd. Bij de daarop volgende invoer volstaat voor bijlage II-specimina een uitvoervergunning of een wederuitvoercertificaat. Deze documenten worden door de douane van het invoerende land bij invoer ingenomen.

- Invoervergunning

Voor bijlage I-specimina dient bij invoer ook een invoervergunning te worden overgelegd.

- Fok-/kweekcertificaat

Voor in gevangenschap gefokte dieren en voor kunstmatig vermeerderde planten kan in bepaalde gevallen een fok-/kweekcertificaat in plaats van de uitvoervergunning worden gebruikt.

- **Pré-CITES-certificaat**

In het geval van uitvoer van specimina die in de staat van uitvoer werden verworven, voordat de bepalingen van CITES daarop van toepassing werden, volstaat een pré-CITES-certificaat in plaats van een uitvoervergunning of een wederuitvoercertificaat.

4.1.2 **Bijlage III-soorten**

Artikel V van CITES bevat de regels betreffende invoer en (weder)-uitvoer.

- **Certificaat van oorsprong**

Bij uitvoer en de daaropvolgende invoer van een specimen van een bijlage III-soort dient, als het specimen afkomstig is uit een ander land dan het land dat de betreffende soort op bijlage III heeft geplaatst, een certificaat van oorsprong te worden overgelegd. Dit certificaat wordt bij invoer door de douane van het invoerende land ingenomen.

- **Uitvoervergunning**

Bij uitvoer en de daaropvolgende invoer van een specimen van een bijlage III-soort dient, als het specimen afkomstig is uit het land dat de betreffende soort op bijlage III heeft geplaatst, een uitvoervergunning te worden overgelegd. Deze uitvoervergunning wordt door de douane in het invoerende land ingenomen.

- **Wederuitvoercertificaat**

In het geval van wederuitvoer van bijlage-III-specimina dient een wederuitvoercertificaat bij het specimen aanwezig te zijn. Dit wederuitvoercertificaat wordt door de douane van het invoerende land ingenomen.

4.1.3 **Standaardisering documenten**

De (weder)uitvoerdocumenten zijn niet gestandaardiseerd en verschillen per land qua vorm en inhoud. Wel dienen deze documenten aan een aantal minimumeisen te voldoen. Om de (weder)uitvoerdocumenten van de verschillende Partij-Staten enigszins te standaardiseren is tijdens de 9de Bijeenkomst van Partijen bij CITES een resolutie (1) met die strekking aangenomen.

Het CITES-bureau beschikt over de modellen van de documenten en de stempels die door andere Partij-Staten worden gebruikt. Ook beschikt men bij het CITES-bureau over een lijst van namen en adressen van administratieve instanties van de andere Partij-Staten en instanties van een aantal niet-Partij-Staten die gerechtigd zijn (weder)uitvoerdocumenten af te geven. Mede met behulp van deze informatie kan de geldigheid van de door CITES voorgeschreven documenten worden beoordeeld.

4.1.4 Vrijstellingen

CITES voorziet in een aantal vrijstellingen betreffende bepaalde categorieën van soorten die zijn opgenomen in de bijlagen en onderdelen of groeistadia daarvan. Op dergelijke specimina zijn de bepalingen van CITES niet van toepassing. Het betreft hier de volgende vrijstellingen (2).

- Chinchilla's en Yaks

Op uit de gedomesticeerde populaties afkomstige specimina van alle soorten chinchilla's (genus *Chinchilla*) en de Yak (*Bos grunniens*) zijn de bepalingen van CITES niet van toepassing.

- Orchideeën van bijlage I

Op op een vaste voedingsbodem of in een vloeistof in vitro gekweekte zaailingen of weefselkweek, vervoerd in steriele containers van de volgende soorten orchideeën zijn de bepalingen van CITES niet van toepassing:

- *Cattleya trianae*
- *Dendrobium cruentum*
- *Laelia jongheana*
- *Laelia lobata*
- genus *Paphiopedilum*
- *Peristeria elata*
- genus *Phragmipedium*
- *Renanthera imschootiana*
- *Vanda coerulea*.

- Gekweekte hybride planten van bijlage I

Op een vaste voedingsbodem of in een vloeistof in vitro gekweekte zaailingen of weefselkweek, vervoerd in steriele containers, of zaden en pollen, inclusief pollina, en snijbloemen van alle specimina van plantesoorten die zijn opgenomen in bijlage I van CITES kunnen, voor zover het gekweekte hybriden betreft, voortgebracht uit deze soorten, worden uitgevoerd met een kweekcertificaat (fyto-sanitair certificaat met de bijschrijving *Artificially propagated plants as defined by CITES*).

- Bijlage II- en III-planten

Gekweekte bijlage II- en III-planten kunnen worden uitgevoerd met een kweekcertificaat (fyto-sanitair certificaat met de bijschrijving *Artificially propagated appendix II plants as defined by CITES*) (18).

In het geval van bijlage III-planten fungeert het fyto-sanitair certificaat in dergelijke gevallen als het door CITES voorgeschreven certificaat van oorsprong. Zie onder hoofdstuk 4.1.2, eerste gedachtenstreepje.

Van een aantal in bijlage II opgenomen taxa zijn bepaalde onder-

-
- delen of ontwikkelingsstadia uitgezonderd van bezits-, vervoers- en handelsverboden. Het betreft hier de volgende uitzonderingen:
- op een vaste voedingsbodem of in een vloeistof in vitro gekweekte zaailingen of weefselkweek, vervoerd in steriele containers, of zaden en pollens, inclusief pollina, van alle plantesoorten die zijn opgenomen in bijlage II;
 - alle specimina, met uitzondering van wortels en herkenbare delen daarvan, van de Amerikaanse Ginseng (*Panax quinquefolius*);
 - vruchten, delen van vruchten en produkten vervaardigd van of met vruchten van verwilderde cactussen (familia Cactaceae);
 - losse schijven, delen van schijven en produkten vervaardigd van of met schijven van verwilderde *Opuntia*-cactussen (genus *Opuntia*);
 - alle niet-succulente *Euphorbia*'s (genus *Euphorbia*);
 - snijbloemen van gekweekte orchideeën van alle in bijlage II opgenomen soorten (familia Orchidaceae);
 - vruchten, delen van vruchten en produkten vervaardigd van of met vruchten van aantoonbaar gekweekte planten van het geslacht *Vanilla* (genus *Vanilla*);
 - alle specimina van *Pericopsis elata*, *Swietenia macrophylla* (populaties van Amerikaanse landen) en *Swietenia mahagoni*, met uitzondering van voor verzaging geschikte stammen of blokken, planken, gezaagd hout en fineer;
 - alle specimina van *Pterocarpus santalinus*, met uitzondering van stamstukken, houtspanen en onverwerkt kleingemaakt materiaal;
 - farmaceutische eindprodukten vervaardigd van of met specimina van *Taxus wallichiana*;
 - chemische derivaten verkregen uit specimina van *Rauvolfia serpentina* en *Podophyllum hexandrum*.

4.1.5 Transit/doorvoer

In resolutie Conf. 9.7 wordt voorgeschreven dat Partij-Staten transit- of doorvoorzendingen controleren op het voorhanden zijn van een geldig uitvoerdocument van het land van herkomst.

4.2 EU-REGELGEVING TER UITVOERING VAN CITES

CITES schrijft slechts voor de bijlage I-soorten een invoerdocument voor. De basisverordening schrijft voor dat voor de invoer van alle CITES-specimina een invoerdocument is vereist.

4.2.1 Binnen het grondgebied van de EU brengen

Voor het binnen het grondgebied van de EU brengen van CITES-specimina is, met uitzondering van goederen in transit/doorvoer, een invoervergunning of invoercertificaat vereist (3).

- Invoervergunning

Voor het binnenbrengen in de EU (dus aan de gemeenschappelijke buitengrens) van specimina van soorten opgenomen in bijlage I van CITES en in bijlage c, deel 1 en 2, van de basisverordening is een invoervergunning vereist én een uitvoervergunning of een wederuitvoercertificaat van het land van herkomst. De invoervergunning dient te zijn afgegeven door de administratieve instantie van het land van bestemming, ook als dat land niet het land is waar goederen de EU worden binnengebracht. Het feit dat voor de invoer van specimina van de soorten opgenomen in bijlage c een invoervergunning is vereist is een maatregel die verder gaat dan CITES voorschrijft.

In het kader van de toepassing van artikel 10, eerste lid, onder b, van de basisverordening kan worden besloten de invoer van specimina van een soort die is opgenomen in bijlage c, deel 2, uit een bepaald land geheel te verbieden, dan wel de communautaire invoer aan een zeker maximum te binden. Inmiddels is de invoer van een groot aantal soorten uit bepaalde landen verboden. Om te voorkomen dat artikel 10, lid 1, onder b, niet uniform wordt toegepast in de onderscheiden Lid-Staten, wordt in deze zoveel mogelijk een gemeenschappelijk beleid ontwikkeld. De besluitvorming hierover vindt plaats in het beheerscomité. Een niet uniforme toepassing kan immers tot ongewenste handelsverschuivingen leiden en kan Lid-Staten, die het betreffende artikel strikt hebben toegepast en een invoervergunning hebben geweigerd, confronteren met invoer via een andere Lid-Staat, indien daar dit artikel minder strikt wordt toegepast.

- Invoercertificaat

Voor een aantal bijlage II- en III-soorten (de bijlage II- en III- minus de bijlage c-soorten) kan in plaats van een invoervergunning een invoercertificaat worden gebruikt. Laatstgenoemd document kan door de importeur zelf worden opgemaakt en verkrijgt geldigheid na door de douane te zijn geïsoleerd.

4.2.2 Buiten het grondgebied van de EU brengen

Voor het buiten het grondgebied van de EU brengen van CITES-speci-

mina is, met uitzondering van goederen in transit/doorvoer, een uitvoerdocument vereist (3).

- **Uitvoervergunning/wederuitvoercertificaat**

Bij (weder)uitvoer is een uitvoervergunning of een wederuitvoercertificaat vereist. Deze dienen te worden afgegeven door de administratieve instantie van het land waaruit levende dieren of planten worden verzonden, ook indien dat niet het land is waar de specimina het grondgebied van de EU verlaten (5).

- **Fok-/kweekcertificaat**

In EU-verband wordt geen gebruik gemaakt van de door CITES geboden mogelijkheid van fokcertificaten. In gevangenschap gefokte dieren kunnen vanuit de EU worden uitgevoerd met een uitvoervergunning met daarop de vermelding dat de betreffende dieren zijn gefokt (kode C = captive-bred).

Voor kunstmatig vermeerderde bijlage I-planten staat CITES geen gebruik van een kweekcertificaat toe. Gekweekte bijlage I-planten kunnen daarom uit de EU worden uitgevoerd met een uitvoervergunning met de vermelding dat het gekweekte planten betreft (kode A = artificially propagated).

Voor kunstmatig gekweekte planten van bijlage II- en III-soorten en gekweekte hybriden van bijlage I-soorten kan van een kweekcertificaat gebruik worden gemaakt. Daartoe kan een fytosanitair certificaat met de bijschrijving *Artificially propagated Appendix II-plants as defined by CITES* dienst doen (18,19).

Voor bijlage III-planten fungeert een dergelijk certificaat in feite als certificaat van oorsprong. Zie hoofdstuk 4.1.2, eerste gedachtenstreepje.

4.2.3 **Transit/doorvoer**

Artikel 5, vierde lid, van de basisverordening bepaalt dat Lid-Staten in het geval van transit/doorvoer de overlegging kunnen eisen van de door CITES voorgeschreven uitvoerdocumenten. Dit is in overeenstemming met resolutie Conf. 9.7.

4.2.4 **Vrijstellingen**

In het verkeer met derde landen zijn de vrijstellingen van toepassing die rechtstreeks voortkomen uit het CITES-verdrag. Zie hiervoor onder hoofdstuk 4.1.4.

4.2.5 **Standaardisering documenten**

In EU-verband zijn de vergunningen en certificaten gestandaardiseerd. De uitvoeringsverordening schrijft de indeling in rubrieken voor en hoe de documenten moeten worden opgemaakt. De lay-out van bedoelde documenten kan per Lid-Staat enigszins afwijken vanwege verschillende in gebruik zijnde geautomatiseerde systemen.

4.3 NEDERLANDSE REGELGEVING TER UITVOERING VAN CITES

Zoals eerder vermeld is de Nederlandse uitvoeringswetgeving in het kader van CITES gebaseerd op CITES en de EU-regelgeving. Op enige onderdelen gaat de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten echter verder dan CITES en de verordeningen voorschrijven.

4.3.1 Verkeer vanuit derde landen met als bestemming invoer in Nederland

Voor invoer in Nederland is een invoervergunning of een invoercertificaat vereist.

- CITES-soorten aangewezen op grond van artikel 3 en artikel 4, tweede lid, van de Wet budep

De betreffende soorten zijn opgenomen in bijlage 2 en 3 bij deze Toelichting.

Het binnen het grondgebied van Nederland brengen van specimina van dergelijke soorten zonder ontheffing (invoervergunning) is verboden, tenzij op de betreffende specimina een vrijstelling van toepassing is.

Zoals in hoofdstuk 3.3.2 reeds vermeld wordt een restrictief ontheffingenbeleid gevoerd. Voor commerciële doeleinden wordt geen ontheffing verleend, tenzij het om in gevangenschap gefokte of kunstmatig gekweekte specimina gaat.

Met betrekking tot in gevangenschap gefokte dieren dient daarbij het volgende te worden opgemerkt. CITES staat toe voor commerciële doeleinden gefokte dieren van bijlage I-soorten te behandelen als dieren van bijlage II-soorten (14). Deze mogelijkheid wordt echter door een tweetal resoluties ingeperkt (15). Samen-gevat komt het er op neer dat, om de invoer van exemplaren van bijlage I-soorten voor commerciële doeleinden te kunnen toestaan, dergelijke exemplaren afkomstig moeten zijn van een bij het CITES-secretariaat geregistreerde fokoperatie, die van de betreffende soort een tweede generatie in gevangenschap heeft gefokt, dan wel heeft aangetoond in staat te zijn een dergelijke tweede generatie te kunnen fokken. Het aantal tot nog toe geregistreerde fokoperaties is beperkt.

Dit betekent echter niet dat de invoer van niet uit een geregistreerde fokoperatie afkomstige in gevangenschap gefokte dieren in het geheel niet kan worden toegestaan. Indien in gevangenschap gefokte dieren niet afkomstig zijn uit een geregistreerde fokoperatie, maar wel behoren tot een tweede generatie in gevangenschap gefokte dieren, dan wel de fokker heeft aangetoond in staat te zijn een dergelijke tweede generatie te fokken, kan voor dergelijke specimina een ontheffing worden verleend van het verbod op het binnen het grondgebied van Nederland brengen, mits het einddoel van de invoer niet commerciële is. Fok in gevangenschap kan veelal worden beschouwd als een niet commerciële doel.

Indien het om dieren van een eerste in gevangenschap gefokte generatie gaat en de fokker niet kan aantonen in staat te zijn een tweede generatie te fokken, dienen dergelijke dieren te worden behandeld als waren zij uit het wild afkomstig. De invoer van dergelijke dieren kan slechts worden toegestaan, indien gewichtige redenen van algemeen belang daartoe aanleiding geven. Zie hiervoor onder het eerste gedachtenstreepje van hoofdstuk 3.3.2.

- Niet-CITES-soorten aangewezen op grond van artikel 3 van de Wet budep

Het betreft hier de soorten van bijlage IV van de FFH-richtlijn. Deze soorten zijn in bijlage 2 bij deze Toelichting gemerkt met (*ffh*). Voor uit het wild afkomstige exemplaren wordt in de regel geen invoer toegestaan. De invoer van aantoonbaar gekweekte planten is niet vergunningplichtig (7). Voor de invoer van in gevangenschap gefokte dieren kan ontheffing van het verbod op het binnen het grondgebied van Nederland brengen worden verkregen.

Zie verder de regeling ontheffingen Wet bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten (bijlage 7 bij deze Toelichting).

- CITES-soorten aangewezen op grond van artikel 3a van de Wet budep

De betreffende soorten zijn opgenomen in bijlage 4 bij deze Toelichting.

Het binnen het grondgebied van Nederland brengen van specimina van dergelijke soorten zonder ontheffing is verboden, tenzij op de betreffende specimina een vrijstelling van toepassing is.

- Soorten opgenomen in bijlage c, deel 2, van de basisverordening

De betreffende soorten zijn in bijlage 4 bij deze Toelichting gemerkt met een * of [23], [24] of [26].

Indien men specimina van dergelijke soorten wenst in te voeren, dient, overeenkomstig het bepaalde in artikel 10, eerste lid, onder b, van de basisverordening, ter verkrijging van de voor invoer vereiste invoervergunning aan de volgende voorwaarden te worden voldaan:

- a. Het dient duidelijk te zijn dat het aan de natuur onttrekken van de betreffende specimina geen nadelige invloed heeft op het behoud van de soort of op de verspreidingsgebieden van de populaties van de betreffende soort. Indien er twijfel bestaat over de status van de soort in het wild, dient de aanvrager van de invoervergunning aanmerkelijk te maken, dat het aan de natuur onttrekken van de betreffende specimina geen nadelige invloed heeft op het behoud van de soort of op de verspreidingsgebieden van de populaties van die soort. Door de aanvrager terzake over-

- gelegde documentatie (goed gedocumenteerde recentelijke wetenschappelijke informatie) kan ter beoordeling aan de CITES-commissie van de Raad voor het Natuurbeheer en aan de Europese Commissie worden voorgelegd.
- b. De aanvrager dient zich vooraf met een op de juiste wijze ingevuld aanvraagformulier te wenden tot het CITES-bureau. Hierbij dient (een kopie van) het uitvoerdocument (een uitvoervergunning, wederuitvoercertificaat, fok- of kweekcertificaat, pré-CITES-certificaat, certificaat van oorsprong (in het geval van uitvoer van specimina van bijlage III-soorten uit een ander dan het land dat de betreffende soort op bijlage III heeft geplaatst), dan wel een artikel X-document (in het geval van een niet-Partij-Staat) van het land van herkomst te worden overgelegd. Indien er bij de vergunningverlenende instantie twijfels bestaan over de geldigheid van het uitvoerdocument, kan dit ter beoordeling aan het secretariaat van CITES worden voorgelegd, dan wel kunnen de verantwoordelijke instanties van het land van herkomst worden geraadpleegd.
 - c. De aanvrager dient, in het geval van levende dieren, de beschikking te hebben over een inrichting, geschikt om de dieren, gelet op soort en gedrag, te huisvesten. Tevens dient een vakkundige verzorging te zijn gewaarborgd.
 - d. Andere belangen betreffende het behoud van de soort mogen de afgifte van een invoervergunning niet in de weg staan.

Het vergunningenbeleid betreffende de soorten, opgenomen in bijlage c, deel 2, wordt in hoge mate bepaald door het beleid dat in EU-verband door het beheerscomité hierover wordt ontwikkeld. Voor een groot aantal soorten-landen-combinaties zijn inmiddels invoerverboden ingesteld, dan wel quota vastgesteld. Een en ander betekent daarom niet dat na overlegging van een kopie van een uitvoervergunning automatisch ontheffing van het verbod op het binnen het grondgebied van Nederland brengen wordt verleend.

- Niet in bijlage c, deel 2, van de basisverordening opgenomen CITES-soorten

Bij een aanvraag voor ontheffing van het verbod op het binnen het grondgebied van Nederland brengen van dergelijke specimina kan worden volstaan met een correct ingevuld aanvraagformulier, vergezeld van (een kopie van) het (weder)uitvoerdocument van het land van herkomst. Voor de invoer van gekweekte planten wordt de gevraagde ontheffing in het merendeel van de gevallen op aanvraag verstrekt, ook zonder dat vooraf een kopie van een uitvoerdocument is overgelegd.

- Soorten opgenomen in bijlage III van CITES

In het geval van invoer van specimina van dergelijke soorten uit een land van oorsprong, dat de betreffende soort niet op bijlage III heeft geplaatst, heeft men bij de aanvraag voor de invoervergunning geen (kopie van een) uitvoervergunning over te leggen. In een dergelijk geval

volstaat een (kopie van een) certificaat van oorsprong, afgegeven door de voor de uitvoering van CITES verantwoordelijke administratieve instantie in het uitvoerende land. In bijlage 4 bij deze Toelichting is achter de bijlage III-soorten tussen () in cursief schrift de afkorting voor het land dat de soort heeft doen opnemen vermeld.

- Door Ghana op bijlage III geplaatste soorten zangvogels

Voor de invoer van deze soorten volstaat, in het geval van invoer uit het wild uit andere landen van oorsprong dan Ghana, een door de importeur zelf met de typemachine opgemaakt invoercertificaat, met daaraan gehecht een uitvoervergunning of een certificaat van oorsprong van het exporterende land. De soorten waar het hier om gaat zijn de volgende (6):

- Streepkopkanarie	<i>Serinus canicapillus</i>
- Edelzanger	<i>Serinus leucopygius</i>
- Mozambique-sijs	<i>Serinus mozambicus</i>
- Bandvink	<i>Amadina fasciata</i>
- Goudbuikje	<i>Amandava subflava</i>
- St. Helena-fazantje	<i>Estrilda astrild</i>
- Lavendelastrilde	<i>Estrilda caerulescens</i>
- Oranjekaakje	<i>Estrilda melpoda</i>
- Napoleonmetje	<i>Estrilda troglodytes</i>
- Zwartbuikamarant	<i>Lagonosticta rara</i>
- Donkerrode Amarant	<i>Lagonosticta rubricata</i>
- Stippelamarant	<i>Lagonosticta rufopicta</i>
- Vuurvink	<i>Lagonosticta senegala</i>
- Wijnrode Amarant	<i>Lagonosticta vinacea</i>
- Glansekstertje	<i>Lonchura bicolor</i>
- Zilverbekje	<i>Lonchura cantans</i>
- Gewoon Ekstertje	<i>Lonchura cucullata</i>
- Reuzenekstertje	<i>Lonchura fringilloides</i>
- Groene Druppelastrilde	<i>Mandingoa nitidula</i>
- Witwangastrilde	<i>Nesocharis capistrata</i>
- Bruinborstnegervink	<i>Nigrita bicolor</i>
- Grijsneknegervink	<i>Nigrita canicapilla</i>
- Witborstnegervink	<i>Nigrita fusconata</i>
- Bleekkopnegervink	<i>Nigrita luteifrons</i>
- Kwartelastrilde	<i>Ortygospiza atricollis</i>
- Mierenpikker	<i>Parmoptila rubrifrons</i>
- Dwergmees	<i>Pholidornis rushiae</i>
- Purperastrilde	<i>Pyrenestes ostrinus</i>
- Roodmaskerastrilde	<i>Pytilia hypogrammica</i>
- Aurora-astrilde	<i>Pytilia phoenicoptera</i>
- Roodborstblauwsnavel	<i>Spermophaga haematina</i>
- Blauwfazantje	<i>Uraeginthus bengalus</i>
- Dikbekwever	<i>Amblyospiza albifrons</i>
- Scharlakenrode Wever	<i>Anaplectes rubriceps</i>
- Koekoekswever	<i>Anomalospiza imberbis</i>
- Witsnavelbuffelwever	<i>Bubalornis albirostris</i>
- Napoleonwever	<i>Euplectes afer</i>
- Roodkeelwidavink	<i>Euplectes ardens</i>
- Oranjeweever	<i>Euplectes franciscanus</i>

VERKEER MET DERDE LANDEN

- Roodvoorhoofdwever	<i>Euplectes hordeaceus</i>
- Geelrugwidavink	<i>Euplectes macrourus</i>
- Zwartkeelprachtwever	<i>Malimbus cassini</i>
- Kuifprachtwever	<i>Malimbus malimbicus</i>
- Roodkeelprachtwever	<i>Malimbus nitens</i>
- Roodkopprachtwever	<i>Malimbus rubricollis</i>
- Schildprachtwever	<i>Malimbus scutatus</i>
- Bruinstuitwever	<i>Pachyphantus superciliosus</i>
- Grijskopmus	<i>Passer griseus</i>
- Kleine Rotsmus	<i>Petronia dentata</i>
- Roodwangwever	<i>Ploceus superciliosus</i>
- Rouwwever	<i>Ploceus albinucha</i>
- Koningswever	<i>Ploceus aurantius</i>
- Grote Textorwever	<i>Ploceus cucullatus</i>
- Heuglins Wever	<i>Ploceus heuglini</i>
- Dwergmaskerwever	<i>Ploceus luteolus</i>
- Zwartkopwever	<i>Ploceus melanocephalus</i>
- Fluweelwever	<i>Ploceus nigerrimus</i>
- Zwartnekwever	<i>Ploceus nigricollis</i>
- Dunbekwever	<i>Ploceus pelzelni</i>
- Preuss' Wever	<i>Ploceus preussi</i>
- Driekleurwever	<i>Ploceus tricolor</i>
- Dottergele Wever	<i>Ploceus vitellinus</i>
- Roodkopwever	<i>Quelea erythrops</i>
- Schubkopwever	<i>Sporopipes frontalis</i>
- Senegal-paradijswida	<i>Vidua chalybeata</i>
- Langstaartparadijswida	<i>Vidua interjecta</i>
- Baka-atlasvink	<i>Vidua larvaticola</i>
- Dominikanerwida	<i>Vidua macroura</i>
- Smalstaartparadijswida	<i>Vidua orientalis</i>
- Jambandu-atlasvink	<i>Vidua raricola</i>
- Sahel-paradijswida	<i>Vidua togoensis</i>
- Wilsons Atlasvink	<i>Vidua wilsoni</i>

Deze uitzondering is slechts van toepassing op de hiervoor vermelde soorten en niet op de overige door Ghana op bijlage III geplaatste soorten.

- Niet-CITES-soorten aangewezen op grond van artikel 3a van de Wet buddep

Het betreft hier de soorten van de Zeehondenrichtlijn en de Klemvalverordening.

De invoer van huiden van jonge dieren en daarvan vervaardigde produkten van de Klapmuts (*Cystophora cristata*) en de Zadelrob (*Phoca groenlandica*) is verboden. Slechts in zeer uitzonderlijke gevallen kan van dit verbod ontheffing worden verleend. Op levende en dode dieren en herkenbare delen en produkten daarvan anders dan huiden van jonge dieren en daarvan vervaardigde produkten is geen invoerverbod van toepassing (8).

Voor de Klemvalverodening zie hoofdstuk 8.

- **Aanvragen invoervergunningen**

Een ontheffing van het verbod op het binnen het grondgebied van Nederland brengen (invoervergunning) dient tijdig te worden aangevraagd met gebruikmaking van het voorgeschreven aanvraagformulier. Achteraf, nadat de verboden gedraging (het binnen het grondgebied van Nederland brengen) reeds heeft plaatsgevonden, ingediende aanvragen of ten tijde van het plegen van de verboden handeling reeds wel ingediende maar nog niet gehonoreerde aanvragen zullen in de regel worden afgewezen, ook in die gevallen waarin wel ontheffing zou zijn verleend, indien deze tijdig zou zijn aangevraagd. Dit beleid wordt gevoerd, omdat toetsing van een aanvraag achteraf een correcte toepassing van de regelgeving belemmert. Er zijn immers ook andere redenen waarom aanvragen kunnen worden afgewezen.

Zo zijn niet slechts voor soorten opgenomen in bijlage c, deel 2, maar ook voor andere bijlage II-soorten van CITES inmiddels, overeenkomstig de procedure van resolutie Conf. 8.9., op advies van het Dierencomité en in overeenstemming met aanbevelingen van het Permanent Comité, invoerverboden ingesteld voor uit bepaalde landen afkomstige exemplaren, omdat door de betreffende landen kennelijk wordt gehandeld in strijd met artikel IV van CITES (te hoge uitvoerquota).

Bovendien kunnen overgelegde (weder)uitvoerdocumenten in geval van twijfel ter beoordeling aan het CITES-secretariaat worden voorgelegd. Dit kan resulteren in een advies van het secretariaat om de gevraagde invoervergunning niet te verlenen.

Aanvragen voor een invoervergunning dienen vergezeld te gaan van een kopie van het corresponderende (weder)uitvoerdocument. Slechts voor gekweekte planten wordt in de regel de gevraagde invoervergunning verleend zonder dat vooraf een kopie van het corresponderende uitvoerdocument is overgelegd.

Bij aanvragen voor invoervergunningen voor CITES-bijlage I-soorten kan in de regel geen kopie van een (weder)uitvoerdocument worden overgelegd. In dergelijke gevallen wordt, indien de invoervergunning kan worden verleend (zie onder hoofdstuk 4.3.1, eerste gedachtenstreepje), aan de aanvrager een kopie van de verleende invoervergunning verstrekt. Op basis van deze kopie kan dan in het (weder)uitvoerende land een (weder)uitvoerdocument worden aangevraagd. Nadat een kopie van het (weder)uitvoerdocument is overgelegd wordt dan de originele invoervergunning aan de aanvrager verstrekt. CITES schrijft voor dat uitvoervergunningen voor specimina van bijlage I-soorten slechts kunnen worden verleend, nadat in het importerende land een invoervergunning is afgegeven (16).

- **Afhandeling invoerformaliteiten**

De afhandeling van invoerformaliteiten kan tot 1 januari 1997 naar keuze plaatsvinden op het douanekantoor op de plaats waar

de specimina binnen het grondgebied van de EU worden gebracht, indien dat in een andere Lid-Staat is, of in Nederland. Daartoe dient op het betreffende douane-kantoor de originele Nederlandse invoervergunning tezamen met het originele uitvoerdocument aan de douane te worden overgelegd of, indien het invoer betreft van door Ghana op bijlage III geplaatste zangvogels uit een ander land van oorsprong dan Ghana, het originele door de importeur zelf opgemaakte invoercertificaat tezamen met het originele certificaat van oorsprong.

Na 1 januari 1997 dienen de invoerformaliteiten te worden afgehandeld op het douanekantoor in de Lid-Staat waar de specimina binnen het grondgebied van de EU worden gebracht. Zie hoofdstuk 2.2.

- Vrijstellingen

Op de invoer vanuit derde landen zijn de vrijstellingen die rechtstreeks uit CITES voortkomen van toepassing. Zie hiervoor onder hoofdstuk 4.1.4.

Met betrekking tot de niet-CITES-soorten zijn nog de volgende vrijstellingen van toepassing:

- Aantoonbaar gekweekte planten behorende tot soorten opgenomen in bijlage IV van de FFH-richtlijn zijn vrijgesteld van het verbod op het binnen het grondgebied van Nederland brengen (7). De betreffende soorten zijn in bijlage 2 bij deze Toelichting gemerkt met (*ffh*).
- Het verbod op het binnen het grondgebied van Nederland brengen van specimina van de Klapmuts (*Cystophora cristata*) en de Zadelrob (*Phoca groenlandica*) is slechts van toepassing op huiden van jonge dieren en de daarvan vervaardigde produkten. Levende dieren en huiden van volwassen dieren en daarvan vervaardigde produkten zijn vrijgesteld van het invoerverbod (8).

Ontheffingen van het verbod op het binnen het grondgebied van Nederland brengen van specimina van CITES-soorten worden opgemaakt op het in de uitvoeringsverordening voorgeschreven model van de invoervergunning.

Elke ontheffing (invoervergunning) is slechts geldig voor één zending en heeft een maximale geldigheidsduur van zes maanden. In de regel loopt de geldigheidstermijn van de invoervergunning op dezelfde datum af als die van het corresponderende uitvoerdocument.

Een voorbeeld van de invoervergunning en het -certificaat is als bijlage 10 bij deze Toelichting gevoegd. Het aanvraagformulier voor de invoervergunning heeft dezelfde indeling in rubrieken als de invoervergunning.

4.3.2 Verkeer vanuit derde landen via Nederland met bestemming invoer in een tweede land

Dergelijk verkeer is, tenzij het derde land voor de betreffende

soort een voorbehoud heeft gemaakt, toegestaan, mits tenminste een geldig uitvoerdocument de specimina vergezelt, het uitvoerende land voor de betreffende soort geen voorbehoud heeft gemaakt en binnen de EU geen invoerverbod is ingesteld voor de betreffende soort/het betreffende land in het kader van artikel 10 van de basisverordening (9).

- **Afhandeling invoerformaliteiten**

De afhandeling van invoerformaliteiten kan naar keuze plaatsvinden in Nederland of in de Lid-Staat van bestemming. Indien men kiest voor afhandeling van de invoerformaliteiten op een douanekantoor in Nederland, dient men zowel de originele invoerdocumenten (een invoervergunning afgegeven door de beheersinstantie in de Lid-Staat van bestemming (4) of, indien het zangvogels betreft van soorten die door Ghana op bijlage III zijn geplaatst uit een ander land dan Ghana, een invoercertificaat (10)) als de originele uitvoerdocumenten aan de douane over te leggen. De door Ghana op bijlage III geplaatste zangvogels zijn vermeld in hoofdstuk 4.3.1.

- **Vrijstellingen**

De vrijstellingen die rechtstreeks voortkomen uit CITES zijn van toepassing. Zie hiervoor onder hoofdstuk 4.1.4.

Met betrekking tot de niet-CITES-soorten zijn nog de volgende vrijstellingen van toepassing:

- Aantoonbaar gekweekte planten behorende tot soorten opgenomen in bijlage IV van de FFH-richtlijn zijn vrijgesteld van het verbod op het binnen het grondgebied van Nederland brengen (7). De betreffende soorten zijn in bijlage 2 bij deze Toelichting gemerkt met (ffh).
- Het verbod op het binnen het grondgebied van Nederland brengen van specimina van de Klapmuts (*Cystophora cristata*) en de Zadelrob (*Phoca groenlandica*) is slechts van toepassing op huiden van jonge dieren en de daarvan vervaardigde produkten. Levende dieren en huiden van volwassen dieren en daarvan vervaardigde produkten zijn vrijgesteld van het invoerverbod (8).

4.3.3 **Verkeer vanuit derde landen via Nederland met bestemming invoer in een derde land**

In feite wordt hier bedoeld op transit/doorvoer. Dit is, tenzij door het uitvoerende land voor de betreffende soort een voorbehoud is gemaakt, toegestaan, mits een geldig uitvoerdocument de betreffende specimina vergezelt (11). Een en ander is in overeenstemming met resolutie Conf. 9.7 en artikel 5, vierde lid, van de basisverordening.

- **Vrijstellingen**

De vrijstellingen die rechtstreeks voortkomen uit het CITES-verdrag zijn van toepassing. Zie hiervoor hoofdstuk 4.1.4.

Met betrekking tot de niet-CITES-soorten zijn nog de volgende vrijstellingen van toepassing:

- Aantoonbaar gekweekte planten behorende tot soorten opgenomen in bijlage IV van de FFH-richtlijn zijn vrijgesteld van het verbod op het binnen het grondgebied van Nederland brengen (7). De betreffende soorten zijn in bijlage 2 bij deze Toelichting gemerkt met (*ffh*).
- Het verbod op het binnen het grondgebied van Nederland brengen van specimina van de Klapmuts (*Cystophora cristata*) en de Zadelrob (*Phoca groenlandica*) is slechts van toepassing op huiden van jonge dieren en de daarvan vervaardigde produkten. Levende dieren en huiden van volwassen dieren en daarvan vervaardigde produkten zijn vrijgesteld van het invoerverbod (8).

4.3.4

Verkeer vanuit Nederland met bestemming invoer in een derde land

Bij uitvoer en wederuitvoer vanuit Nederland van specimina van op grond van artikel 3 en 3a aangewezen soorten naar derde landen is ontheffing van het verbod op het buiten het grondgebied van Nederland brengen vereist. Voor zover het CITES-soorten betreft wordt een dergelijke ontheffing opgemaakt op de in de uitvoeringsverordening voorgeschreven documenten (uitvoervergunning, wederuitvoer-certificaat of kweekcertificaat voor gekweekte planten).

- **Uitvoervergunning**

Een uitvoervergunning voor uitheemse soorten kan slechts betrekking hebben op kunstmatig gekweekte planten of op aantoonbaar in gevangenschap gefokte dieren, herkenbare delen daarvan of daaruit verkregen produkten. Binnen de EU wordt geen gebruik gemaakt van de door CITES geboden mogelijkheid om speciale fokcertificaten voor dieren af te geven. In plaats daarvan wordt een uitvoervergunning afgegeven waarop is aangegeven dat de vergunning betrekking heeft op in gevangenschap gefokte dieren (kode C = captive-bred). Voor gekweekte planten van bijlage II- en III-soorten en hybriden van bijlage I-soorten wordt wel gebruik gemaakt van de door CITES geboden mogelijkheid tot het gebruik van kweekcertificaten (fytosanitair certificaat met de bijschrijving: *Artificially propagated appendix II plants as defined by CITES*) in plaats van de uitvoervergunning (12,18). Voor de bijlage III-soorten fungeren de fyto-sanitaire certificaten met een dergelijke bijschrijving in feite als het door CITES voorgeschreven certificaat van oorsprong. Zie hoofdstuk 4.1.2, eerste gedachtenstreepje.

- **Vervoerseisen**

De aanvrager van een uitvoervergunning moet kunnen aantonen dat levende specimina op zodanige wijze worden gereed gemaakt voor vervoer en verzending, dat risico's van verwonding, schade aan de gezondheid of ruwe behandeling zoveel mogelijk worden vermeden. Voor zover het levende dieren betreft is hieraan voldaan, indien de exporteur de meest recente bepa-

lingen van de IATA-richtlijnen ("Live Animal Regulations", te verkrijgen bij de luchtvaartmaatschappijen) in acht neemt. Aan uitvoervergunningen voor levende dieren wordt het voorschrift verbonden dat de dieren dienen te worden vervoerd overeenkomstig deze bepalingen.

- In gevangenschap gefokte dieren

Van een aantal soorten papegaaiaachtigen (Psittaciformes) is bekend, dat deze op zodanig grote schaal in Nederland in gevangenschap worden gefokt, dat reeds geruime tijd geen invoer van exemplaren van deze soorten uit het wild meer plaatsvindt. Voor dergelijke vogels worden de uitvoervergunningen op aanvraag verstrekt en behoeven geen bewijzen te worden overgelegd dat de betreffende dieren in gevangenschap zijn gefokt. Het betreft hier de volgende soorten:

- Fishers Agapornis	Agapornis fisheri
- Zwartmaskeragapornis	Agapornis personata
- Perzikkopagapornis	Agapornis roseicollis
- Australische Koningsparkiet	Alisterus scapularis
- Roodvleugelparkiet	Aprosmictus erythropterus
- Geelvoorhoofdkakariki	Cyanoramphus auriceps
- Zwaluwparkiet	Lathamus discolor
- Blauwvleugelparkiet	Neophema chrysostoma
- Prachtparkiet	Neophema elegans
- Turkooisparkiet	Neophema pulchella
- Splendidparkiet	Neophema splendida
- Bourkes Parkiet	Neopsephotus bourkii
- Roodbuikparkiet	Nothiella haematogaster
- Adelaide-rosella	Platycercus adelaidae (= P. elegans x P. flaveoleus)
- Bleekkoprosella	Platycercus adscitus
- Barnards Parkiet	Platycercus barnardi (barnardi/macgillivrayi)
- Geelbuikrosella	Platycercus caledonicus
- Pennantrosella	Platycercus elegans
- Prachtrosella	Platycercus eximius
- Stroegele rosella	Platycercus flaveoleus
- Stanleyrosella	Platycercus icterotis
- Zwartkoprosella	Platycercus venustus
- Port Loncoln-parkiet	Platycercus zonarius
- Prinses van Wales-parkiet	Polytelis alexandrae
- Regentparkiet	Polytelis anthopeplus
- Barrabandparkiet	Polytelis swainsonii
- Roodrugparkiet	Psephotus haematotus
- Regenboogparkiet	Psephotus varius
- Roodkapparkiet	Purpureicephalus spurius

In andere gevallen dient wel aangetoond te worden dat het om in Nederland in gevangenschap gefokte dieren gaat, bijvoorbeeld in het geval van vogels door vermelding van de nummers van aangebrachte naadloos gesloten voetringen of, in het geval van kleurmutanten, door vermelding van de aard van de mutatie. Indien de betreffende vogels voorzien zijn van een naadloos gesloten voetring dient ook de aan de binnenzijde

gemeten diameter van de ring te worden vermeld, alsook of de ring aan de linker of rechter poot is aangebracht.

Ook door middel van publikaties in vakbladen, kweekverslagen met foto's en dergelijke kan worden aangetoond dat dieren in gevangenschap zijn gefokt. Dergelijk bewijsmateriaal dient bij de aanvraag voor de uitvoervergunning te worden overgelegd.

- **Nota bene**

Voor in gevangenschap gefokte dieren van soorten van bijlage I van CITES, die behoren tot een tweede in gevangenschap gefokte generatie, dan wel die behoren tot een eerste in gevangenschap gefokte generatie, maar zijn gefokt door een fokker die in staat moet worden geacht ook een tweede generatie te kunnen fokken, kunnen uitvoervergunningen worden verleend. Hierbij doet zich echter het probleem voor dat sommige Partij-Statens de resolutie over fok in gevangenschap (17) anders interpreteren. Zij staan slechts invoer toe, indien vaststaat dat de betreffende dieren van een tweede in gevangenschap gefokte generatie zijn. Exporteurs doen er daarom goed aan, alvorens tot uitvoer over te gaan, eerst te informeren naar de geldende regels in het land van bestemming en of op basis van de in Nederland afgegeven uitvoervergunning de invoer zal worden toegestaan. In een aantal landen is naast de in Nederland afgegeven uitvoervergunning bij invoer tevens een invoervergunning vereist (16). Een dergelijke invoervergunning zal in de meeste gevallen slechts worden afgegeven, indien het einddoel niet commerciëel is en de betreffende dieren voor fokdoeleinden bestemd zijn.

- **Kweekcertificaat**

Voor uitvoer van uit zaad of op andere wijze kunstmatig vermeerderde planten van de soorten van bijlage II en III van CITES en op kunstmatige wijze vermeerderde hybriden verkregen uit één of meer CITES-bijlage I-soorten kan gebruik gemaakt worden van het gezondheidscertificaat voor planten (fyto-sanitair certificaat) met de bijschrijving *Artificially propagated Appendix II-plants as defined by CITES (12,18)*. Een dergelijk certificaat dient door de Plantenziektenkundige Dienst te zijn gewaarmerkt.

Voor de bijlage III-soorten doet een dergelijk certificaat in feite dienst als het door CITES voorgeschreven certificaat van oorsprong. Zie hoofdstuk 4.1.2, eerste gedachtenstreepje.

De CITES-bijlage II- en III-soorten zijn opgenomen in bijlage 4 bij deze Toelichting. De CITES-bijlage I-plantesoorten zijn in bijlage 2 bij deze Toelichting gemerkt met [20].

- **Wederuitvoercertificaat**

Een wederuitvoercertificaat wordt verstrekt, als kan worden aan-

getoond dat de betreffende specimina in overeenstemming met de bepalingen van de Wet budep binnen het grondgebied van Nederland werden gebracht. Dit kan worden aangetoond door bij de aanvraag de blauwe door de douane in vak 20 geviseerde doorslag van de invoervergunning of het invoercertificaat over te leggen, op basis waarvan de betreffende specimina werden ingevoerd in Nederland of in een andere Lid-Staat, dan wel door een geldig EU-certificaat over te leggen. Bij aanvragen voor wederuitvoercertificaten overgelegde blauwe kopieën van invoervergunningen of invoercertificaten dienen in vak 14 het nummer van het (weder)uitvoerdocument van het derde land, waaruit de betreffende specimina afkomstig zijn, te vermelden.

Indien een aanvrager niet zelf de weder uit te voeren specimina heeft ingevoerd en niet kan beschikken over de door de douane geviseerde blauwe doorslag van de invoervergunning, dient in rubriek 14 van het aanvraagformulier tenminste het nummer te worden vermeld van de invoervergunning, op basis waarvan de betreffende specimina werden ingevoerd, alsook het nummer van het (weder)uitvoerdocument van het derde land waaruit de betreffende specimina afkomstig zijn.

- **Vervoerseisen**

In het geval van wederuitvoer zijn dezelfde eisen met betrekking tot transport van toepassing als in het geval van uitvoer.

- **Pré-CITES-specimina**

Binnen de EU wordt geen gebruik gemaakt van de door CITES geboden mogelijkheid om voor dergelijke specimina speciale pré-CITES-certificaten af te geven. Voor dergelijke specimina worden wederuitvoercertificaten afgegeven met de kode P (= pré-convention) en de datum van verkrijging. Een dergelijk wederuitvoercertificaat kan worden verkregen voor specimina die reeds vóór 1 januari 1984 (de datum van inwerkingtreding van de basisverordening) in Nederland aanwezig waren, mits kan worden aangetoond:

- dat de betreffende specimina zijn verkregen voordat CITES daarop van toepassing werd (dat wil zeggen dat de specimina zijn ingevoerd, voordat de betreffende soort in één van de bijlagen van CITES werd opgenomen, dan wel dat deze zijn ingevoerd uit een land van oorsprong, dat op dat tijdstip (nog) geen partij bij CITES was), of
- dat de betreffende specimina overeenkomstig de bepalingen van CITES vóór 1 januari 1984 uit het land van herkomst werden uitgevoerd, hetgeen kan worden aangetoond door een geldig uitvoerdocument van dat land over te leggen, of
- indien het om soorten gaat die reeds vóór 1984 op grond van artikel 2 van de Wet bedreigde uitheemse diersoorten waren aangewezen, dat de betreffende specimina werden verworven vóór de datum van aanwijzing van de betreffende soort.

- Nota bene

Houders van een wederuitvoercertificaat voor pré-CITES-specimina doen er goed aan, alvorens dergelijke specimina te verzenden, in het land van bestemming na te vragen of op basis van het in Nederland verleende certificaat de invoer zal worden toegestaan. Certificaten die voorzien zijn van een datum van verwerving die ligt vóór de datum van opname van de betreffende soort in één van de bijlagen van CITES zullen in de regel door andere Partij-Statens worden geaccepteerd. In andere gevallen kunnen zich problemen voordoen in verband met de verschillende data van ratificatie van CITES door Partij-Statens. Zie voor de data van ratificatie bijlage 9 bij deze Toelichting.

- Knollen en bollen van cyclamen, sneeuwkllokjes en Sternbergia-soorten

De wederuitvoercertificaten voor deze specimina worden afgegeven door de Plantenziektenkundige Dienst. Zie verder hoofdstuk 6.1.

- Aanvragen uitvoervergunningen en wederuitvoercertificaten

Aanvragen voor uitvoervergunningen en wederuitvoercertificaten dienen te worden ingediend door middel van de daartoe bestemde aanvraagformulieren. In het geval van uitvoervergunningen dient in voorkomende gevallen het bewijs te worden geleverd dat specimina zijn gefokt of gekweekt. Daartoe kan ook een in een andere EU-Lid-Staat afgegeven EU-certificaat worden overgelegd. In het geval van wederuitvoercertificaten dient het bewijs te worden geleverd dat de betreffende goederen in overeenstemming met de vigerende wetgeving zijn verworven. In voorkomende gevallen kunnen voor dat doel ook blauwe kopieën van in andere Lid-Statens afgegeven invoervergunningen en -certificaten en EU-certificaten dienst doen.

Aanvragen voor uitvoervergunningen en wederuitvoercertificaten die worden ingediend nadat de uitvoer reeds heeft plaatsgevonden of reeds wel ingediende maar ten tijde van de uitvoer nog niet gehonoreerde aanvragen worden in de regel afgewezen. CITES verbiedt, - zeer bijzondere omstandigheden daargelaten -, het retrospectief afgeven van uitvoerdocumenten (1).

- Afhandeling uitvoerformaliteiten

De afhandeling van de uitvoerformaliteiten kan plaatsvinden op een douanekantoor in de Lid-Staat waar de specimina het grondgebied van de EU verlaten. Daarbij dient de originele uitvoervergunning, het originele fytosanitaire certificaat of het originele wederuitvoercertificaat aan de douane te worden overgelegd.

- Vrijstellingen

Op de (weder)uitvoer naar derde landen zijn de vrijstellingen die rechtstreeks uit CITES voortkomen van toepassing. Zie hiervoor onder hoofdstuk 4.1.4.

Met betrekking tot de niet-CITES-soorten zijn nog de volgende vrijstellingen van toepassing:

- Aantoonbaar gekweekte planten behorende tot soorten opgenomen in bijlage IV van de FFH-richtlijn zijn vrijgesteld van het verbod op het buiten het grondgebied van Nederland brengen (7). De betreffende soorten zijn in bijlage 2 bij deze Toelichting gemerkt met (*ffh*).
- Specimina van de Klapmuts (*Cystophora cristata*) en de Zadelrob (*Phoca groenlandica*) zijn vrijgesteld van het verbod op het buiten het grondgebied van Nederland brengen (8).

Een voorbeeld van de uitvoervergunning/het wederuitvoercertificaat is als bijlage 10 bij deze Toelichting opgenomen. De uitvoervergunning/het wederuitvoercertificaat is ten hoogste zes maanden geldig. Het aanvraagformulier heeft dezelfde indeling in rubrieken als de uitvoervergunning/het wederuitvoercertificaat.

Uitvoervergunningen en wederuitvoercertificaten voor levende dieren en planten dienen te worden aangevraagd in de Lid-Staat waar de betreffende dieren of planten zich op het moment van de aanvraag bevinden (5). De basisverordening staat niet toe in Nederland uitvoervergunningen of wederuitvoercertificaten af te geven voor levende dieren of planten die zich ten tijde van de aanvraag nog in een andere Lid-Staat bevinden.

4.3.5

Verkeer vanuit tweede landen via Nederland met bestemming invoer in een derde land.

In het geval van levende dieren en planten dienen de (weder)uitvoerdocumenten te zijn afgegeven in de Lid-Staat waar de dieren of planten zich ten tijde van de aanvraag voor het (weder)uitvoerdocument bevinden (5). De uitvoerformaliteiten kunnen in een dergelijk geval worden afgehandeld op een Nederlands douanekantoor, omdat de betreffende dieren of planten in Nederland het grondgebied van de EU verlaten. Daarbij dient het originele (weder)uitvoerdocument aan de douane te worden overgelegd (13).

- Vrijstellingen

Op de uitvoer naar derde landen zijn de vrijstellingen die rechtstreeks uit CITES voortkomen van toepassing. Zie hiervoor onder hoofdstuk 4.1.4.

Met betrekking tot de niet-CITES-soorten zijn nog de volgende vrijstellingen van toepassing:

- Aantoonbaar gekweekte planten behorende tot soorten opgenomen in bijlage IV van de FFH-richtlijn zijn vrijgesteld van het verbod op het buiten het grondgebied van Nederland brengen

(7). De betreffende soorten zijn in bijlage 2 bij deze Toelichting gemerkt met (ffh).

- Specimina van de Klapmuts (*Cystophora cristata*) en de Zadelrob (*Phoca groenlandica*) zijn vrijgesteld van het verbod op het buiten het grondgebied van Nederland brengen (8).

- (1) resolutie Conf. 9.3
- (2) artikel 8, 13, tweede lid, 14, 15, 22, vierde lid, 23 en 24 van de Vrijstellingsregeling (bijlage 6 bij deze Toelichting)
- (3) artikel 5 en 10 van de basisverordening
- (4) artikel 9, derde lid, van de basisverordening
- (5) artikel 9, vijfde lid, van de basisverordening
- (6) artikel 19 van de Vrijstellingsregeling (bijlage 6 bij deze Toelichting)
- (7) artikel 13, eerste lid, van de Vrijstellingsregeling (bijlage 6 bij deze Toelichting)
- (8) artikel 17 van de Vrijstellingsregeling (bijlage 6 bij deze Toelichting)
- (9) artikel 4 van de Vrijstellingsregeling (bijlage 6 bij deze Toelichting)
- (10) artikel 19 van de Vrijstellingsregeling (bijlage 6 bij deze Toelichting)
- (11) artikel 5 van de Vrijstellingsregeling (bijlage 6 bij deze Toelichting)
- (12) artikel 15 en 22 van de Vrijstellingsregeling (bijlage 6 bij deze Toelichting)
- (13) artikel 3, eerste lid, van de Vrijstellingsregeling (bijlage 6 bij deze Toelichting)
- (14) artikel VII, vierde lid, van CITES
- (15) resolutie Conf. 2.12 (Rev.) en 8.15
- (16) artikel III, tweede lid, van CITES
- (17) resolutie Conf. 2.12 (Rev.)
- (18) resolutie Conf. 4.16
- (19) artikel 10, derde lid, van de basisverordening

Uit: Pablo Neruda, Canto General, 1955

Todas las águilas del cielo
nutrían su estirpe sangrienta
en el azul inhabitado,
y sobre las plumas carnívoras
volaba encima del mundo
el cóndor, rey asesino,
fraile solitario del cielo,
talismán negro de la nieve,
huracán de la cetrería.

Alle arenden van de hemel
voedden hun bebloede kroost
in het onbewoonde hemelblauw,
en boven het carnivoor gevogelte
vloog hoog boven de wereld
de condor, koninklijke moordenaar,
eenzame monnik van de lucht,
zwarte talisman van de sneeuw,
orkaan van de valkerij.

5 INTRACOMMUNAUTAIR VERKEER

Intracommunautair verkeer kan in de terminologie van CITES niet worden aangemerkt als invoer en uitvoer. De bepalingen van CITES betreffende invoer en uitvoer zijn niet van toepassing op verkeer tussen Lid-Staten van een unie met gemeenschappelijke douane-controle aan de buitengrenzen waarbij de douane-controle aan de binnengrenzen is komen te vervallen (1). In EU-verband is van deze uitzonderingsmogelijkheid gebruik gemaakt. De relevante bepalingen van de basis- en uitvoeringsverordening zijn in dit verband respectievelijk de artikelen 6, 9 en 11 en de artikelen 22 en 29.

België, Denemarken, Duitsland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Oostenrijk, Portugal, Spanje, het Verenigd Koninkrijk en Zweden vormen samen de EU.

Overeenkomstig artikel 9, 2de lid, van de basisverordening zijn vergunningen en certificaten die zijn verleend in enige EU-Lid-Staat in beginsel geldig binnen de gehele EU.

Het feit dat Lid-Staten in een andere Lid-Staat afgegeven vergunningen en certificaten dienen te erkennen betekent echter geenszins dat ieder specimen dat is voorzien van een vergunning of certificaat vrijelijk kan worden vervoerd of verkocht binnen de gehele EU. Het verlenen van vrijstelling of ontheffing van het verbod op het bezit met het oog op verkoop en handelsverboden van artikel 6 van de basisverordening is de competentie van de Lid-Staat waar de verboden gedragingen plaatsvinden. Bovendien staat artikel 15 van de basisverordening toe verdergaande nationale maatregelen te nemen.

- Artikel 11-certificaat

Op grond van artikel 11, sub a, van de basisverordening afgegeven certificaten behoeven door andere Lid-Staten niet te worden erkend (2). Deze certificaten kunnen worden afgegeven voor specimina die werden verworven voordat de bepalingen van de basisverordening daarop van toepassing werden en voor préCITES-specimina. De reden voor deze uitzondering is gelegen in het feit dat de datum van toetreding tot CITES per land verschillend is en niet alle huidige Lid-Staten reeds op 1 januari 1984 (de datum van van kracht worden van de basisverordening) reeds tot de EG/EU waren toegetreden. Zo is bv. Duitsland al in 1976 Partij-Staat geworden bij CITES en Nederland pas in 1984. Spanje en Portugal zijn in 1986 en Finland, Oostenrijk en Zweden zijn pas in 1995 tot de EU toegetreden. De basisverordening is voor deze Lid-Staten van kracht geworden op respectievelijk 1 januari 1986 en 1 januari 1995.

Op bepaalde categorieën van CITES-specimina zijn de bepalingen van CITES niet van toepassing. Dergelijke specimina kunnen vrijelijk worden vervoerd van het ene land naar het andere, ook binnen de EU. Zie hiervoor hoofdstuk 4.1.4.

Een aantal andere vrijstellingen komt rechtstreeks voort uit de verordeningen. Voorts is in het beheerscomité besloten dat bepaalde specimina

binnen de unie vrij mogen worden vervoerd en verhandeld. Het binnen het grondgebied van Nederland brengen van dergelijke specimina vanuit een andere Lid-Staat en het buiten het grondgebied van Nederland brengen naar een andere Lid-Staat zonder ontheffing is daarom toegestaan. Een volledig overzicht van de vrijstellingen treft u aan in hoofdstuk 5.2.2. en 5.2.3.

5.1 ONTHEFFINGEN EN SPECIFIEKE VRIJSTELLINGEN VOOR UIT ANDERE LID-STATEN AFKOMSTIGE SPECIMINA

In andere Lid-Statens afgegeven EU-certificaten en blauwe door de douane geviseerde kopieën van in andere Lid-Statens afgegeven invoervergunningen en -certificaten gelden in een aantal gevallen als vrijstelling van de verbodsbepalingen van artikel 3 en 3a van de Wet budep.

5.1.1 CITES-soorten aangewezen op grond van artikel 3 en artikel 4, tweede lid, van de Wet budep

Voor zover het om soorten gaat die zijn aangewezen op grond van artikel 3 en artikel 4, tweede lid, zijn in andere Lid-Statens afgegeven EU-certificaten slechts in een enkel geval geldig als vrijstelling van de verbodsbepalingen van artikel 3. Zoals in de inleiding van dit hoofdstuk reeds werd aangegeven behoeven Lid-Statens in andere Lid-Statens afgegeven EU-certificaten als bedoeld in artikel 11, sub a, van de basisverordening niet te erkennen en behoort het verlenen van ontheffing van de verbodsbepalingen van artikel 6 van de verordening tot de competentie van die Lid-Staat, waar de verboden gedragingen plaatsvinden. Voorts schrijft artikel 13, tweede lid, van de basisverordening voor dat voor vervoer binnen de unie van levende dieren van soorten van bijlage I van CITES en bijlage c, deel 1, van de basisverordening vanaf het in de invoervergunning opgegeven adres naar een ander adres de voorafgaande toestemming is vereist van de voor CITES verantwoordelijke beheersinstantie in de Lid-Staat waar het nieuwe adres zich bevindt.

- Levende dieren

In andere Lid-Statens afgegeven EU-certificaten of door de douane geviseerde kopieën van invoervergunningen voor levende dieren gelden slechts als vrijstelling van het verbod op het binnen en buiten het grondgebied van Nederland brengen, mits de dieren uit een andere Lid-Staat afkomstig zijn en bestemd zijn voor een andere Lid-Staat. In een dergelijk geval is ook het verbod op het onder zich hebben gedurende het vervoer via Nederland niet van toepassing (3). Indien de bestemming Nederland is, gelden dergelijke documenten nimmer als vrijstelling van de verbodsbepalingen van artikel 3 (4). Ontheffing kan in een dergelijk geval schriftelijk worden aangevraagd bij het CITES-bureau. Daarbij dient een kopie van het in de andere Lid-Staat afgegeven certificaat of van de door de douane geviseerde blauwe kopie van de invoervergunning te worden overgelegd. Men dient er rekening mee te houden dat een dergelijke aanvraag kan worden afgewezen. Zie verder onder hoofdstuk 3.3.2.

- Dode dieren en herkenbare delen en produkten daarvan

In andere Lid-Staten voor specimina van op grond van artikel 3 en artikel 4, tweede lid, van de Wet budep aangewezen soorten afgegeven EU-certificaten, niet zijnde een certificaat als bedoeld in artikel 11, sub a, van de basisverordening, en door de douane geviseerde blauwe kopieën van invoervergunningen zijn, indien deze documenten betrekking hebben op dode dieren of herkenbare delen of produkten daarvan, slechts geldig als vrijstelling van het verbod op het onder zich hebben en vervoeren (voor zover van toepassing (5)) en van het verbod op het binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen, voor zover het betreffende specimen de EU niet verlaat. De overige verbodsbepalingen van artikel 3 (verboden betreffende handelsactiviteiten en betreffende het buiten het grondgebied van Nederland brengen met bestemming een derde land) blijven op dergelijke specimina onverkort van kracht (6). Ontheffing van deze verbodsbepalingen kan schriftelijk worden aangevraagd bij het CITES-bureau. Daarbij dient een kopie van het in de andere Lid-Staat afgegeven certificaat of van de door de douane geviseerde blauwe kopie van de invoervergunning te worden overgelegd. Men dient er rekening mee te houden dat een dergelijke aanvraag kan worden afgewezen.

Een voor dode dieren en herkenbare delen en produkten daarvan in een andere Lid-Staat afgegeven certificaat als bedoeld in artikel 11, sub a, van de basisverordening is in Nederland niet geldig als vrijstelling, ook niet voor het binnen het grondgebied van Nederland brengen vanuit een andere Lid-Staat. Op basis van een dergelijk certificaat kan schriftelijk ontheffing worden aangevraagd bij het CITES-bureau. Men dient er rekening mee te houden dat een dergelijke aanvraag kan worden afgewezen.

- Gekweekte planten

Dergelijke specimina zijn binnen Nederland reeds vrijgesteld van de bezits- en handelsverboden (7). In andere Lid-Staten afgegeven EU-certificaten of door de douane geviseerde blauwe kopieën van invoervergunningen afgegeven voor uit zaad of op andere wijze kunstmatig vermeerderde planten gelden als vrijstelling van het verbod op het binnen en buiten het grondgebied van Nederland brengen voor zover de betreffende specimina de EU niet verlaten (6).

- Planten van wilde oorsprong

In andere Lid-Staten afgegeven EU-certificaten en door de douane geviseerde blauwe kopieën van invoervergunningen voor uit het wild afkomstige planten zijn niet geldig als vrijstelling (4). Op basis van bedoeld certificaat of kopie van de invoervergunning kan bij het CITES-bureau ontheffing van de verbodsbepalingen van artikel 3 worden aangevraagd. Men dient er rekening mee te houden dat een dergelijke aanvraag kan worden afgewezen.

5.1.2 Niet-CITES-soorten aangewezen op grond van artikel 3 van de Wet budep

Voor de niet-CITES-soorten geldt geen gemeenschappelijke regeling voor het intra-communautaire verkeer. Tenzij een andere vrijstelling van toepassing is, is voor alle handelingen, inclusief het binnen het grondgebied van Nederland brengen vanuit een andere Lid-Staat, een ontheffing vereist.

Gekweekte planten behorende tot soorten opgenomen in bijlage IV van de FFH-richtlijn zijn vrijgesteld van deze verboden (13). De betreffende soorten zijn in bijlage 2 bij deze Toelichting gemerkt met (ffh).

Zie verder de Regeling ontheffingen Wet bedreigde uitheemse dieren en plantesoorten (bijlage 7 bij deze Toelichting).

5.1.3 CITES-soorten aangewezen op grond van artikel 3a van de Wet budep

Een EU-certificaat, zijnde niet een certificaat als bedoeld in artikel 11, sub a, van de basisverordening, en door de douane geleverde blauwe kopieën van invoervergunningen en -certificaten afgegeven voor specimina van onder artikel 3a aangewezen soorten zijn in alle gevallen geldig als vrijstelling van alle verbodsbepalingen vervat in artikel 3a, inclusief het verbod op het binnen het grondgebied van Nederland brengen, mits de betreffende specimina de EU niet verlaten (7).

Een in een andere Lid-Staat afgegeven certificaat als bedoeld in artikel 11, sub a, van de basisverordening is in Nederland niet geldig, ook niet voor het binnen het grondgebied van Nederland brengen vanuit een andere Lid-Staat (2,9). Op basis van een dergelijk certificaat kan schriftelijk ontheffing worden aangevraagd bij het CITES-bureau. Men dient er rekening mee te houden dat een dergelijke aanvraag kan worden afgewezen.

5.1.4 Niet-CITES-soorten aangewezen op grond van artikel 3a van de Wet budep

Het binnen het grondgebied van Nederland brengen van specimina van de Klapmuts (*Cystophora cristata*) en de Zadelrob (*Phoca groenlandica*) is vrijgesteld van de certificerings- en ontheffingsplicht (14).

Voor de soorten van de Klemvalverordening zie hoofdstuk 8.

5.2 ONTHEFFINGEN EN SPECIFIEKE VRIJSTELLINGEN VOOR UIT NEDERLAND AFKOMSTIGE SPECIMINA BESTEMD VOOR ANDERE LID-STATEN

Voor verkeer vanuit Nederland naar andere Lid-Statens is, tenzij in een vrijstelling anders is geregeld, een ontheffing van het verbod op het buiten het Nederlands grondgebied brengen vereist. Een dergelijke ontheffing wordt opgemaakt op het in de uitvoeringsverordening voorgescreven model van het EU-certificaat.

5.2.1 EU-certificaat

Een dergelijk certificaat kan worden verkregen, indien kan worden aangetoond dat is voldaan aan één van de in rubriek 13 van het certificaat op te nemen verklaringen, dat wil zeggen dat de betreffende specimina:

1. werden ingevoerd op het grondgebied waarop de basisverordening van toepassing is, voordat deze verordening van kracht werd (1 januari 1984), maar overeenkomstig het bepaalde in CITES, of
2. in de Europese Unie werden ingevoerd overeenkomstig de bepalingen van de basisverordening, of
3. werden verkregen voordat CITES op hen van toepassing werd in Nederland, of
4. in gevangenschap zijn geboren en gefokt, delen daarvan zijn of daaruit verkregen produkten, of
5. kunstmatig zijn gekweekt, delen van kunstmatig gekweekte planten zijn of daaruit verkregen produkten.

Bij de aanvraag voor een EU-certificaat dienen bewijsstukken te worden overgelegd die één van bovenvermelde verklaringen ondersteunen, bijvoorbeeld bij van import afkomstige specimina een geldig uitvoerdocument van het land van herkomst (1) of de blauwe door de douane geviseerde doorslag van de invoervergunning of het invoercertificaat, met daarop in vak 14 vermeld het nummer van het corresponderende (weder)uitvoerdocument van het derde land waaruit de specimina werden ingevoerd (2).

In het geval de aanvrager van een EU-certificaat niet kan beschikken over de geviseerde blauwe doorslag van de invoervergunning of het -certificaat, dient in rubriek 5 van het aanvraagformulier tenminste het nummer van de betreffende invoervergunning te worden vermeld, evenals het nummer van het met de invoervergunning of het -certificaat corresponderende (weder)uitvoerdocument van het land van herkomst.

Als de aanvraag betrekking heeft op in gevangenschap gefokte of kunstmatig gekweekte specimina (4/5), moet men aantonen - bijvoorbeeld door middel van foto's of kweekverslagen in vak- of liefhebbersbladen, verklaringen van deskundigen en dergelijke - dat dit inderdaad het geval is.

In het geval van in gevangenschap gefokte vogels moeten de nummers van de aan een poot aangebrachte gesloten votringen in de aanvraag worden vermeld, dan wel - in het geval van kleurmutanten - de aard van de mutatie. Van een aantal soorten papegaaiachtigen (Psittaciformes) is echter bekend dat deze op zodanig grote schaal in Nederland in gevangenschap worden gefokt dat reeds geruime tijd geen invoer van exemplaren van deze soorten uit het wild meer plaatsvindt. Voor dergelijke vogels worden de EU-certificaten op aanvraag verstrekt en behoeven geen bewijzen te worden overgelegd dat deze in gevangenschap zijn gefokt. Voor de betreffende soorten zie onder hoofdstuk 4.3.4. Indien vogels van deze soorten aan een poot voorzien zijn van een naadloos gesloten votring is geen EU-certificaat

vereist. Zie hiervoor onder hoofdstuk 5.2.2.

Het model van het EU-certificaat is als bijlage 10 bij deze toelichting opgenomen. Het aanvraagformulier heeft dezelfde indeling in rubrieken.

De geldigheidstermijn van in Nederland afgegeven EU-certificaten kan worden ingeperkt. In de regel heeft het EU-certificaat voor specimina die van een blijvend merkteken zijn voorzien, aan de hand waarvan zij individueel kunnen worden geïdentificeerd, een onbeperkte geldigheidsduur.

- EU-certificaat voor uit het wild afkomstige knollen van cyclamen en bollen van sneeuwkllokjes en Sternbergia soorten

Dergelijke certificaten kunnen door de transporteur zelf met de typemachine worden opgemaakt. Deze certificaten verkrijgen geldigheid na door de PD te zijn gewaarmerkt en ondertekend. Zie verder onder hoofdstuk 6.2.1.

5.2.2 Algemene vrijstellingen voor CITES-soorten

Hierbij kan onderscheid worden gemaakt tussen rechtstreeks uit CITES voortkomende vrijstellingen, rechtstreeks uit de verordeningen voortkomende vrijstellingen en vrijstellingen die gebaseerd zijn op in het beheerscomité gemaakte afspraken.

- Rechtstreeks voortkomend uit CITES

In het verkeer met tweede landen zijn onder meer de vrijstellingen van toepassing die rechtstreeks voortkomen uit CITES. Het betreft hier dezelfde vrijstellingen als die van toepassing zijn op verkeer met derde landen. Zie hiervoor onder hoofdstuk 4.1.4.

- Rechtstreeks voortkomend uit de verordeningen

Voorts zijn vrijstellingen van toepassing die rechtstreeks voortkomen uit de basis- en uitvoeringsverordening. In het geval van transport vanuit Nederland naar een tweede land van een zending, bestaande uit specimina van soorten aangewezen onder artikel 3a van de Wet budep, die in Nederland werd ingevoerd en niet in meerdere deelzendingen is opgesplitst, kan gebruik worden gemaakt van de door de douane in vak 20 geviseerde originele blauwe doorslag van de invoervergunning of het invoercertificaat (10).

Specimina die aantoonbaar antiek zijn of die aantoonbaar meer dan 50 jaar geleden zijn bewerkt kunnen vrijelijk vanuit Nederland naar tweede landen of vanuit tweede landen naar Nederland worden overgebracht (11).

- Gebaseerd op in het beheerscomité gemaakte afspraken (12)

Tenslotte zijn nog een aantal vrijstellingen van toepassing die voortkomen uit door het beheerscomité genomen besluiten. Voor

een aantal specimina is voor verkeer binnen de EU geen EU-certificaat vereist. Het betreft hier de volgende vrijstellingen.

- Gefokte vogels

In gevangenschap gefokte en aan een poot van een naadloos gesloten voering voorziene vogels van bepaalde soorten kunnen vrijelijk binnen de unie circuleren. Het betreft hier de volgende soorten:

- Nijl-gans	<i>Alopochen aegyptiacus</i>
- Kaapse Eend	<i>Anas capensis</i>
- Baikal-taling	<i>Anas formosa</i>
- Laysan-taling	<i>Anas laysanensis</i>
- Hawaïi-gans	<i>Branta sandvicensis</i>
- Muskuseend	<i>Cairina moschata</i>
- Coscoroba	<i>Coscoroba coscoroba</i>
- Zwarthalszwaan	<i>Cygnus melanocorypha</i>
- Westindische Fluiteend	<i>Dendrocygna arborea</i>
- Zwartbuikfluiteend	<i>Dendrocygna autumnalis</i>
- Witwangfluiteend	<i>Dendrocygna viduata</i>
- Knobbeleend	<i>Sarkidiornis melanotos</i>
- Wallichs Fazant	<i>Catreus wallichii</i>
- Witte Oorfazant	<i>Crossoptilon crossoptilon</i>
- Bruine Oorfazant	<i>Crossoptilon mantchuricum</i>
- Sonnerats Hoen	<i>Gallus sonneratii</i>
- Himalaya-glansfazant	<i>Lophophorus impejanus</i>
- Edwards Fazant	<i>Lophura edwardsi</i>
- Kuifloze Vuurrugfazant	<i>Lophura erythrophthalma</i>
- Gekuijde Vuurrugfazant	<i>Lophura ignita</i>
- Swinhoe's Fazant	<i>Lophura swinhoii</i>
- Groene Pauw	<i>Pavo muticus</i>
- Spiegelpauw	<i>Polyplectron bicalcaratum</i>
- Palawan-spiegelpauw	<i>Polyplectron emphanum</i>
- Germain's Pauwfazant	<i>Polyplectron germaini</i>
- Maleise Spiegelpauw	<i>Polyplectron malacense</i>
- Roel Roel of Gekuijde Bos-patrijs	<i>Rollulus rouloul</i>
- Elliots Fazant	<i>Syrnaticus ellioti</i>
- Hume's Fazant	<i>Syrnaticus humiae</i>
- Mikado-fazant	<i>Syrnaticus mikado</i>
- Gespikkelde Duif	<i>Columba guinea</i>
- Luzon-dolksteekduif	<i>Gallicolumba luzonica</i>
- Treurtortel	<i>Streptopelia decipiens</i>
- Isabeltortel	<i>Streptopelia roseogrisea</i>
- Wijnkleurige Tortel	<i>Streptopelia vinacea</i>
- Afrikaanse Papegaaiduif	<i>Treron calva</i>
- Waalia-duif	<i>Treron waalia</i>
- Zwartsnavelduif	<i>Turtur abyssinicus</i>
- Staalvlekduif	<i>Turtur afer</i>
- Berhmers Duif	<i>Turtur brehmeri</i>
- Tamboerijnduif	<i>Turtur tympanistria</i>
- Grijskopagapornis	<i>Agapornis canus</i>
- Fischers Agapornis	<i>Agapornis fischeri</i>
- Nyasa-agapornis	<i>Agapornis lilianae</i>
- Zwartwangagapornis	<i>Agapornis nigrigenis</i>

INTRACOMMUNAUTAIR VERKEER

- Zwartmaskeragapornis	Agapornis personatus
- Perzikkopagapornis	Agapornis roseicollis
- Zwartvleugelagapornis	Agapornis taranta
- Australische Koningsparkiet	Alisterus scapularis
- Roodvleugelparkiet	Aprosmictus erythropterus
- Catharinaparkiet	Bolborhynchus lineola
- Geelvoorhoofdkakariki	Cyanoramphus auriceps
- Roodvoorhoofdkakariki	Cyanoramphus novaezelandiae
- Pacifische Dwergpapegaai	Forpus coelestis
- Gebrilde Muspapegaai	Forpus conspicillatus
- Mexicaanse Muspapegaai	Forpus cyanopygius
- Groene Muspapegaai	Forpus passerinus
- Geelwangmuspapegaai	Forpus xanthops
- Spix' Muspapegaai	Forpus xanthopterygius
- Zwaluwparkiet	Lathamus discolor
- Monniksparkiet	Myiopsitta monachus
- Blauwvleugelparkiet	Neophema chrysostoma
- Prachtparkiet	Neophema elegans
- Turkooisparkiet	Neophema pulchella
- Splendidparkiet	Neophema splendida
- Bourkes Parkiet	Neopsephotus bourkii
- Roodbuikparkiet	Northiella haematogaster
- Adelaide-rosella	Platycercus adelaidae (= P. x P. flaveoleus)
- Bleekkoprosella	Platycercus adscitus
- Barnards Parkiet	Platycercus barnardi (barnardi/macgillivrayi)
- Geelbuikrosella	Platycercus caledonicus
- Pennantrosella	Platycercus elegans
- Prachtrosella	Platycercus eximius
- Strogele rosella	Platycercus flaveoleus
- Stanleyrosella	Platycercus icterotis
- Zwartkoprosella	Platycercus venustus
- Port Loncoln-parkiet	Platycercus zonarius
- Prinses van Wales-parkiet	Polytelis alexandrae
- Regentparkiet	Polytelis anthopeplus
- Barrabandparkiet	Polytelis swainsonii
- Kapparkiet	Psephotus dissimilis
- Roodrugparkiet	Psephotus haematonotus
- Regenboogparkiet	Psephotus varius
- Roseborstparkiet	Psittacula alexandri
- Pruimekopparkiet	Psittacula cyanocephala
- Lord Derby's Parkiet	Psittacula derbiana
- Grote Alexanderparkiet	Psittacula eupatria
- Halsbandparkiet	Psittacula krameri
- Bloesemkopparkiet	Psittacula roseata
- Roodkapparkiet	Purpureicephalus spurius
- Kapoetsensijs	Carduelis cucullata.
- Gordelamadine (ondersoort van oostelijk Australië ten zuiden van Townsville, Queensland).	Poephila cincta cincta

- Gefokte Axolotls

Aantoonbaar in gevangenschap gefokte exemplaren van de Axolotl (*Ambystoma mexicanum*) mogen vrijelijk binnen de unie circuleren.

- Gekweekte planten

Gekweekte hybride planten, voortgebracht uit soorten van bijlage I van CITES en aantoonbaar gekweekte planten van alle in bijlage II en III opgenomen plantesoorten mogen binnen de unie vrijelijk circuleren.

5.2.3 Algemene vrijstellingen voor niet CITES-soorten

Voor dergelijke soorten bestaat geen gemeenschappelijke regeling. Aantoonbaar gekweekte planten behorende tot soorten opgenomen in bijlage IV van de FFH-richtlijn (13) en specimina van de Klapmuts (*Cystophora cristata*) en de Zadelrob (*Phoca groenlandica*) mogen vrijelijk binnen en buiten het grondgebied van Nederland worden gebracht vanuit of naar andere Lid-Staten (14). De betreffende plantesoorten zijn in bijlage 2 bij deze Toelichting gemerkt met (ffh).

Voor de soorten van de Klemvalverordening zie hoofdstuk 8.

5.2.4 Nota bene

In de inleiding op dit hoofdstuk is reeds vermeld dat, hoewel in enige Lid-Staat verleende vergunningen en certificaten geldig zijn binnen de gehele unie (2), het niet zo is dat ieder specimen dat voorzien is van een vergunning of certificaat vrijelijk kan worden vervoerd en verkocht binnen de unie. Het verlenen van vrijstelling of ontheffing van de verbodsbepalingen van artikel 6 van de basisverordening (verbod op het ten verkoop voorhanden hebben en andere handelsverboden) is immers de competentie van de Lid-Staat waar de verboden gedragingen plaatsvinden.

Dit betekent dat houders van EU-certificaten of geviseerde blauwe doorslagen van invoervergunningen voor specimina van soorten die zijn opgenomen in bijlage I van CITES of in bijlage c, deel 1, van de basisverordening er goed aan doen, alvorens transport naar een andere Lid-Staat te laten plaatsvinden, indien zij zich er van tevoren van vergewissen dat het in Nederland afgegeven EU-certificaat of de geviseerde blauwe doorslag van de invoervergunning in de andere Lid-Staat ook wordt erkend als vrijstelling van de verbodsbepalingen van artikel 6 van de basisverordening. Dit geldt ook voor gefokte of gekweekte exemplaren van deze soorten. CITES biedt in bepaalde gevallen de mogelijkheid om gefokte of gekweekte specimina van bijlage I-soorten te behandelen als bijlage II-soorten, maar verplicht daartoe niet.

In feite bepaalt CITES slechts dat specimina van bijlage I-soorten, die voor commerciële doeleinden zijn gefokt of gekweekt, worden

beschouwd als exemplaren van bijlage II-soorten. Voor zover het dieren betreft dienen deze dan te zijn gefokt in een door de bijeenkomst van Partijen goedgekeurde en bij het CITES-secretariaat geregistreerde instelling of bedrijf. Bovendien moeten de betreffende dieren dan van een tweede in gevangenschap gefokte generatie zijn of moet de betreffende instelling of het betreffende bedrijf hebben aangetoond een tweede generatie te kunnen fokken (15). Het aantal goedgekeurde en geregistreerde fokoperaties is tot op heden beperkt.

Hier komt bij dat aan in Nederland verleende invoervergunningen voor specimina van soorten van bijlage I van CITES of bijlage c, deel 1, van de basisverordening veelal het voorschrift is verbonden dat deze een bepaald adres niet mogen verlaten. Geviseerde blauwe doorslagen van dergelijke invoervergunningen stellen daarom niet vrij van het verbod op het buiten het grondgebied van Nederland brengen met als bestemming een andere Lid-Staat (16).

- (1) artikel XIV, derde lid, van CITES
- (2) artikel 9, tweede lid, van de basisverordening
- (3) artikel 2 van de Vrijstellingsregeling (bijlage 6 bij deze Toelichting)
- (4) artikel 3, derde lid, van de Vrijstellingsregeling (bijlage 6 bij deze Toelichting)
- (5) het bezits- en vervoersverbod is slechts van toepassing op de soorten opgenomen in bijlage B bij de Regeling aanwijzing bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten (bijlage 3 bij deze Toelichting)
- (6) artikel 3, tweede lid, van de Vrijstellingsregeling (bijlage 6 bij deze Toelichting)
- (7) artikel 16, eerste lid, van de Vrijstellingsregeling (bijlage 6 bij deze Toelichting)
- (8) artikel 3 en 6 van de Vrijstellingsregeling (bijlage 6 bij deze Toelichting)
- (9) artikel 3, derde lid, en artikel 6, tweede lid, van de Vrijstellingsregeling (bijlage 6 bij deze Toelichting)
- (10) artikel 9, eerste lid, van de basisverordening en artikel 23 en 29, eerste lid, van de uitvoeringsverordening
- (11) artikel 7 van de Vrijstellingsregeling (bijlage 6 bij deze Toelichting)
- (12) artikel 20, 21 en 22 van de Vrijstellingsregeling (bijlage 6 bij deze Toelichting)
- (13) artikel 13, eerste lid, van de Vrijstellingsregeling (bijlage 6 bij deze Toelichting)
- (14) artikel 17 van de Vrijstellingsregeling (bijlage 6 bij deze Toelichting)
- (15) artikel VII, vierde lid van CITES in combinatie met resolutie Conf. 2.12 (Rev.) en 8.15
- (16) artikel 13, tweede lid, van de basisverordening

Uit: Pablo Neruda, Canto General, 1955

Mas, húmedo como un nenúfar,
el flamenco abría sus puertas
de sonrosada catedral,
y volaba como la aurora,
lejos del bosque bochornoso
donde cuelga la pedrería
del quetzal, que de pronto despierta,
se mueve, resbala y fulgura
y hace volar su brasa virgen.

En druipend als een waterlelie
opende de flamingo de geboogde deuren
van zijn roserode kathedraal
en vloog als de dageraad,
ver van het stekelige bos waar
de ketting van edelstenen hangt
van de quetzal, die plots ontwaakt,
beweegt, wegschiet als een schicht,
vliegt als maagdelijk karmozijn.

6 PLANTENHANDEL

In de hoofdstukken 4 en 5 is reeds ingegaan op het verkeer met derde landen en het intracommunautair verkeer van planten waarop de Wet buddep van toepassing is. Voor de handel in levende CITES-planten geldt, om onnodige handelsbelemmeringen en economische schade voor betrokkenen te voorkomen, een soepeler vergunningen- en certificeringsprocedure. Deze procedure wordt, voor zover deze betrekking heeft op handelsverkeer tussen Nederland en derde en tweede landen, in dit hoofdstuk nog eens samengevat.

Op het verkeer met derde landen van op grond van de Wet buddep aangewezen niet-CITES-planten wordt hier niet nader ingegaan. Dergelijk verkeer is vrijgesteld van enige ontheffings-, vergunnings- of certificeringsplicht, mits de betreffende planten aantoonbaar zijn gekweekt (13). De betreffende soorten zijn in bijlage 2 bij deze Toelichting gemerkt met (ffh).

De invoer van wilde op grond van de Wet buddep aangewezen niet-CITES-planten is niet toegestaan. Voor handelsdoeleinden wordt geen ontheffing van dit verbod verleend. De betreffende soorten zijn in bijlage 2 bij deze Toelichting gemerkt met (ffh).

6.1 VERKEER MET DERDE LANDEN

De hierna opgenomen hoofdstukken betreffende invoer en (weder)uitvoer hebben slechts betrekking op direct verkeer tussen derde landen en Nederland. Voor verkeer met derde landen via Nederland met als bestemming invoer in een tweede land, verkeer vanuit een tweede land via Nederland met als bestemming invoer in een derde land of transit/doorvoer zie de relevante onderdelen van de hoofdstukken 4 en 5.

6.1.1 Verkeer vanuit derde landen met als bestemming invoer in Nederland

Voor de invoer van levende CITES-planten uit derde landen is een invoervergunning vereist.

- Invoervergunning

In het geval van invoer uit derde landen van gekweekte planten, behorende tot de in artikel 3a van de wet buddep opgenomen soorten (zie bijlage 4 bij deze Toelichting), behoeft bij de aanvraag voor ontheffing van het verbod op het binnen het Nederlands grondgebied brengen (een invoervergunning) in de regel geen (kopie van een) uitvoerdocument te worden overgelegd. Bij invoer dient wel een geldig uitvoerdocument tezamen met de invoervergunning aan de douane te worden overgelegd. Op het uitvoerdocument dient vermeld te staan dat het om gekweekte planten ("artificially propagated as defined by CITES" of de kode A) planten gaat. Het geldig uitvoerdocument kan een invoervergunning, een wederuitvoercertificaat, een fyto-sanitair certificaat met de bijschrijving *Artificially propagated appendix II-plants as defined by CITES*, of in het geval van een niet-Partij-Staat een artikel X-document zijn.

Voor uit het wild afkomstige planten en kunstmatig vermeerderde

planten van CITES-bijlage I-soorten (in bijlage 2 bij deze Toelichting gemerkt met [20]) dient de aanvraag voor de invoervergunning in de regel wel vergezeld te gaan van een (kopie van een) geldig uitvoerdocument.

Achteraf, nadat de verboden gedraging (het binnen het grondgebied van Nederland brengen) reeds heeft plaatsgevonden, ingediende aanvragen of ten tijde van het plegen van de verboden handeling reeds wel ingediende maar nog niet gehonoreerde aanvragen zullen in de regel worden afgewezen, ook in die gevallen waarin wel ontheffing zou zijn verleend, indien deze tijdig zou zijn aangevraagd. Dit beleid wordt gevoerd, omdat toetsing van een aanvraag achteraf een correcte toepassing van de regelgeving belemmert. Er zijn immers ook andere redenen waarom aanvragen kunnen worden afgewezen.

6.1.2 Verkeer vanuit Nederland met bestemming invoer in een derde land

Voor de uitvoer uit Nederland naar derde landen is een uitvoerdocument vereist. Dit kan zijn een fyto-sanitair certificaat, een uitvoervergunning of een wederuitvoercertificaat.

- Fyto-sanitair certificaat met kweekbijschrijving

CITES staat toe, dat bij de uitvoer van gekweekte planten van bijlage II- en III-soorten (alle soorten aangewezen onder artikel 3a van de Wet budep (zie bijlage 4 bij deze toelichting)) en kunstmatig vermeerderde hybride-planten verkregen uit één of meer bijlage I-soorten (de bijlage I-soorten zijn in bijlage 2 bij deze Toelichting gemerkt met [20]) een kweekcertificaat in plaats van een uitvoervergunning wordt gebruikt (1). Ook de basisverordening biedt hiertoe de mogelijkheid (2). De Partij-Staten bij CITES hebben besloten dat hiertoe een gezondheids-certificaat/fyto-sanitair certificaat kan worden gebruikt, op voorwaarde dat hierop alle noodzakelijke gegevens betreffende de betrokken planten zijn vermeld, alsook een verklaring betreffende de gekweekte status (*artificially propagated appendix II-plants as defined by CITES*) (3). Nederland en België, Denemarken, Duitsland, Italië, Luxemburg, Zuidkorea, Singapore, Zweden en Zwitserland maken gebruik van deze mogelijkheid (4).

Bij uitvoer en wederuitvoer van gekweekte planten, behorende tot de soorten opgenomen in artikel 3a van de Wet budep en kunstmatig vermeerderde hybriden verkregen uit één of meer bijlage I-soorten van CITES, naar derde landen kan eveneens gebruik gemaakt worden van het gezondheids-certificaat met de bijschrijving *Artificially propagated Appendix II-plants as defined by CITES* (5). Een dergelijk gezondheids-certificaat dient door de Plantenziektenkundige Dienst te zijn gewaarmerkt.

Indien de betrokken ambtenaar van de PD vermoedt dat de betreffende planten niet van kweek afkomstig zijn, zal het certificaat niet worden gewaarmerkt.

De douane controleert op de aanwezigheid van de bijschrijving.

Ontbreekt deze bijschrijving, dan kunnen problemen ontstaan bij de inklaring in het land van bestemming. Veelal zullen de betreffende planten dan in beslag worden genomen. CITES verbiedt het achteraf, nadat de uitvoer reeds heeft plaatsgevonden, afgeven van documenten (6). In de regel zal de PD daarom weigeren in een dergelijk geval een nieuw opgemaakt certificaat met de bijschrijving te certificeren.

In het geval van misbruik van de hiervoor beschreven soepele wijze van certificering zal streng worden opgetreden. Zo kan na vaststelling van misbruik - bijvoorbeeld gebruik van de certificaten met kweekbijschrijving voor de (weder)uitvoer van uit het wild afkomstige planten - in het vervolg waarmerking van de kweekcertificaten worden geweigerd. Misbruik kan er eveneens toe leiden, dat deze soepele wijze van certificering in het kader van CITES niet meer zal worden toegestaan, met alle economische gevolgen vandie voor de Nederlandse plantenhandel.

- Wederuitvoercertificaten en uitvoervergunningen

Voor de (weder)uitvoer van uit het wild afkomstige planten van soorten van bijlage I en II van CITES en gekweekte planten van bijlage I-soorten is een wederuitvoercertificaat of een uitvoervergunning, afgegeven door het CITES-bureau, vereist. Dergelijke wederuitvoercertificaten en uitvoervergunningen dienen schriftelijk te worden aangevraagd. Voor het model van het wederuitvoercertificaat en de uitvoervergunning zie bijlage 10 bij deze Toelichting. Het aanvraagformulier heeft dezelfde indeling in rubrieken als het wederuitvoercertificaat en de uitvoervergunning.

In het geval van uitvoer kan in voorkomende gevallen worden gevraagd het bewijs te leveren dat de betreffende planten inderdaad kunstmatig zijn vermeerderd.

Een wederuitvoercertificaat kan worden verstrekt, als kan worden aangetoond dat de betreffende specimina in overeenstemming met de bepalingen van de Wet budep in Nederland vanuit een derde land werden ingevoerd. Dit kan worden aangetoond door bij de aanvraag voor het wederuitvoercertificaat de originele blauwe door de douane geïmporteerde kopie van de invoervergunning over te leggen, op basis waarvan de betreffende specimina in Nederland werden ingevoerd. Dergelijke blauwe kopieën van invoervergunningen dienen in vak 14 het nummer van het (weder)uitvoerdocument van het derde land, waaruit de betreffende specimina afkomstig zijn, te vermelden. Indien een aanvrager niet zelf de weder uit te voeren specimina heeft ingevoerd en niet kan beschikken over de blauwe kopie van de invoervergunning dient in rubriek 14 van het aanvraagformulier tenminste het nummer te worden vermeld van de invoervergunning, op basis waarvan de betreffende specimina werden ingevoerd, alsook het nummer van het (weder)uitvoerdocument van het derde land waaruit de betreffende specimina afkomstig zijn.

- **Wederuitvoercertificaten voor cyclaamknollen en bollen van sneeuwkllokjes en Sternbergia-soorten**

Voor uit het wild afkomstige knollen van Cyclamen- en bollen van Galanthus- en Sternbergia-soorten kan de exporteur echter zelf de wederuitvoercertificaten opmaken. Dergelijke wederuitvoercertificaten verkrijgen geldigheid na door de PD te zijn gewaarmerkt. De ambtenaren van de PD waarmerken deze documenten alleen, als deze met de typemachine zijn opgemaakt, de voorgeschreven informatie bevatten en deze informatie juist is bevonden.

De hier bedoelde wederuitvoercertificaten wijken qua lay-out enigszins af. De indeling in rubrieken is echter dezelfde als van het document opgenomen in bijlage 10 bij deze Toelichting.

De exporteur dient onder meer in de rubrieken 13, 14 en 16 respectievelijk het land van oorsprong, het nummer van het uitvoerdocument van het land van oorsprong en de code W (= uit het wild afkomstig) in te vullen.

6.1.3 Vrijstellingen

Op verkeer met derde landen zijn de rechtstreeks uit CITES voortkomende vrijstellingen van toepassing. Het betreft hier de volgende vrijstellingen.

- **Orchideeën van bijlage I (7)**

Op op een vaste voedingsbodem of in een vloeistof in vitro gekweekte zaailingen of weefselkweek, vervoerd in steriele containers van de volgende soorten orchideeën zijn de bepalingen van CITES niet van toepassing:

- Cattleya trianae
- Dendrobium cruentum
- Laelia jongheana
- Laelia lobata
- genus Paphiopedilum
- Peristeria elata
- genus Phragmipedium
- Renanthera imschootiana
- Vanda coerulea.

- **Gekweekte hybride planten van bijlage I (8)**

Op een vaste voedingsbodem of in een vloeistof in vitro gekweekte zaailingen of weefselkweek, vervoerd in steriele containers, of zaden en pollen, inclusief pollina, en snijbloemen van alle specimina van plantesoorten die zijn opgenomen in bijlage I van CITES kunnen, voor zover het gekweekte hybriden betreft, voortgebracht uit deze soorten, worden uitgevoerd met een kweekcertificaat (fyto-sanitair certificaat met de bijschrijving *Artificially propagated plants as defined by CITES*).

- Bijlage II- en III-planten (9)

Gekweekte bijlage II-en III-planten kunnen worden uitgevoerd met een kweekcertificaat (fytosanitair certificaat met de bijschrijving *Artificially propagated appendix II plants as defined by CITES*).

Van een aantal in bijlage II opgenomen taxa zijn bepaalde onderdelen of ontwikkelingsstadia uitgezonderd van het verbod op het binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen. Het betreft hier de volgende uitzonderingen:

- op een vaste voedingsbodem of in een vloeistof in vitro gekweekte zaailingen of weefselkweek, vervoerd in steriele containers, of zaden en pollen, inclusief pollina, van alle plantesoorten die zijn opgenomen in bijlage II;
- alle specimina, met uitzondering van wortels en herkenbare delen daarvan, van de Amerikaanse Ginseng (*Panax quinquefolius*);
- vruchten, delen van vruchten en produkten vervaardigd van of met vruchten van verwilderde cactussen (familia Cactaceae);
- losse schijven, delen van schijven en produkten vervaardigd van of met schijven van verwilderde *Opuntia*-cactussen (genus *Opuntia*);
- alle niet-succulente *Euphorbia*'s (genus *Euphorbia*);
- snijbloemen van gekeekte orchideeën van soorten aangewezen op grond van artikel 3a van de Wet budep (familia Orchidaceae);
- alle specimina van *Pericopsis elata*, *Swietenia macrophylla* (populaties van Amerikaanse landen) en *Swietenia mahagoni*, met uitzondering van voor verzaging geschikte stammen of blokken, planken, gezaagd hout en finer;
- alle specimina van *Pterocarpus santalinus*, met uitzondering van stamstukken, houtspanen en onverwerkt kleingemaakt materiaal.

6.2 INTRACOMMUNAUTAIR VERKEER

Hier wordt slechts het verkeer van levende planten tussen Nederland en een tweede land met als eindbestemming dat tweede land en verkeer tussen een tweede land met als eindbestemming Nederland beschreven. Voor verkeer tussen tweede landen via Nederland zie de relevante onderdelen van hoofdstuk 5. Voor verkeer tussen tweede en derde landen via Nederland zie de relevante onderdelen van hoofdstuk 4.

6.2.1 Verkeer vanuit Nederland naar een tweede land

Tenzij een vrijstelling van toepassing is, is voor dergelijk verkeer een EU-certificaat vereist.

- EU-certificaat

EU-certificaten kunnen worden afgegeven voor specimina die

1. werden ingevoerd op het grondgebied waarop de basisverordening van toepassing is, voordat deze verordening van kracht werd (1 januari 1984), maar overeenkomstig het

-
- bepaalde in CITES, of
2. in de Europese Unie werden ingevoerd overeenkomstig de bepalingen van de basisverordening, of
 3. werden verkregen voordat CITES op hen van toepassing werd in Nederland, of
 4. kunstmatig zijn gekweekt, delen van kunstmatig gekweekte planten zijn of daaruit verkregen produkten.

Bij de aanvraag voor een EU-certificaat dienen bewijsstukken te worden overgelegd die één van bovenvermelde verklaringen ondersteunen, bijvoorbeeld bij van import afkomstige specimina een geldig uitvoerdocument van het land van herkomst (1) of de blauwe door de douane geviseerde doorslag van de invoervergunning, met daarop in vak 14 vermeld het nummer van het corresponderende (weder)uitvoerdocument van het derde land waaruit de specimina werden ingevoerd (2).

In het geval de aanvrager van een EU-certificaat niet kan beschikken over de geviseerde blauwe doorslag van de invoervergunning, dient in rubriek 5 van het aanvraagformulier tenminste het nummer van de betreffende invoervergunning te worden vermeld, evenals het nummer van het met de invoervergunning of het corresponderende (weder)uitvoerdocument van het land van herkomst.

Als de aanvraag betrekking heeft op in kunstmatig gekweekte specimina (4), kan in voorkomende gevallen worden gevraagd het bewijs te leveren dat de planten inderdaad kunstmatig zijn gekweekt.

Het model van het EU-certificaat is als bijlage 10 bij deze toelichting opgenomen. Het aanvraagformulier heeft dezelfde indeling in rubrieken.

- **EU-certificaat voor cycloamknollen en bollen van sneeuwklonjes en Sternbergia-soorten**

Voor uit het wild afkomstige knollen van Cyclamen- en bollen van Galanthus- en Sternbergia-soorten kan de transporteur zelf de EU-certificaten opmaken. Dergelijke certificaten verkrijgen geldigheid na door de PD te zijn gewaarmerkt. De ambtenaren van de PD waarmerken deze documenten alleen, als deze met de typemachine zijn opgemaakt, de voorgeschreven informatie bevatten en deze informatie juist is bevonden.

De transporteur dient onder meer in de rubrieken 5 en 10 van het certificaat respectievelijk het land van oorsprong en het nummer van het uitvoerdocument van het land van oorsprong en de code W (= uit het wild afkomstig) in te vullen. In rubriek 13 dient het tweede vak te worden aangekruist.

- **Vrijstellingen**

Hierbij kan onderscheid worden gemaakt tussen rechtstreeks uit CITES voortkomende vrijstellingen, rechtstreeks uit de verordeningen voortkomende vrijstellingen en vrijstellingen gebaseerd op in het beheerscomité gemaakte afspraken.

- **Rechtstreeks voortkomend uit CITES**

Het betreft hier de volgende vrijstellingen.

- **Orchideeën van bijlage I (7)**

Op op een vaste voedingsbodem of in een vloeistof in vitro gekweekte zaailingen of weefselkweek, vervoerd in steriele containers van de volgende soorten orchideeën zijn de bepalingen van CITES niet van toepassing:

- *Cattleya trianae*
- *Dendrobium cruentum*
- *Laelia jongheana*
- *Laelia lobata*
- genus *Paphiopedilum*
- *Peristeria elata*
- genus *Phragmipedium*
- *Renanthera imschootiana*
- *Vanda coerulea*.

- **Bijlage II- en III-planten (9)**

Van een aantal in bijlage II opgenomen taxa zijn bepaalde onderdelen of ontwikkelingsstadia uitgezonderd van het verbod op het binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen. Het betreft hier de volgende uitzonderingen:

- op een vaste voedingsbodem of in een vloeistof in vitro gekweekte zaailingen of weefselkweek, vervoerd in steriele containers, of zaden en pollen, inclusief pollina, van alle plantesoorten die zijn opgenomen in bijlage II;
- alle specimina, met uitzondering van wortels en herkenbare delen daarvan, van de Amerikaanse Ginseng (*Panax quinquefolius*);
- vruchten, delen van vruchten en produkten vervaardigd van of met vruchten van verwilderde cactussen (familia *Cactaceae*);
- losse schijven, delen van schijven en produkten vervaardigd van of met schijven van verwilderde *Opuntia*-cactussen;
- alle niet-succulente *Euphorbia*'s;
- alle specimina van *Pericopsis elata*, *Swietenia macrophylla* (populaties van de Amerikaanse landen) en *Swietenia mahagoni*, met uitzondering van voor verzaging geschikte stammen of blokken, planken, gezaagd hout en fineer;
- alle specimina van *Pterocarpus santalinus*, met uitzon-

dering van stamstukken, houtspanen en onverwerkt kleingemaakt materiaal.

- **Rechtstreeks voortkomend uit de verordeningen**

Voorts zijn vrijstellingen van toepassing die rechtstreeks voortkomen uit de basis- en uitvoeringsverordening. In het geval van transport naar een tweede land van een zending, die in Nederland werd ingevoerd en niet in meerdere deelzendingen is opgesplitst, kan gebruik worden gemaakt van de door de douane in vak 20 geviseerde originele blauwe doorslag van de invoervergunning op basis waarvan de zending werd ingevoerd (11).

- **Gebaseerd op in het beheerscomité gemaakte afspraken**

Het intracommunautair verkeer van aantoonbaar gekweekte planten van CITES-bijlage II- en III-soorten is vrijgesteld van enige certificeringsplicht (10). De soorten van bijlage II en III zijn opgenomen in bijlage 4 bij deze Toelichting.

Van de certificeringsplicht zijn tevens vrijgesteld gekweekte hybriden verkregen uit één of meer soorten van bijlage I van CITES (12). De bijlage I-soorten zijn in bijlage 2 bij deze Toelichting gemerkt met [20].

6.2.2 Verkeer vanuit een tweede land naar Nederland

Voor dergelijk verkeer is een EU-certificaat, afgegeven door de beheersinstantie in het tweede land, waaruit de planten afkomstig zijn, vereist. Een dergelijk certificaat is slechts geldig als vrijstelling van het verbod op het binnen het grondgebied van Nederland brengen, indien het om CITES-bijlage II- of III-soorten gaat en

- op het certificaat is aangegeven dat de planten werden ingevoerd op het grondgebied waarop de basisverordening van toepassing is, voordat deze verordening van toepassing werd (1 januari 1984), maar overeenkomstig het bepaalde in CITES, of
- op het certificaat is aangegeven dat de planten in de Europese Unie werden ingevoerd overeenkomstig de bepalingen van de basisverordening.

Het EU-certificaat stelt slechts vrij van het verbod op het binnen het grondgebied van Nederland brengen, indien het om CITES-bijlage I-soorten gaat, als op het certificaat is aangegeven dat de planten kunstmatig zijn vermeerderd.

- **Vrijstellingen**

Dezelfde vrijstellingen die van toepassing zijn op het verkeer van Nederland naar tweede landen zijn ook van toepassing op het verkeer van tweede landen naar Nederland.

- **Rechtstreeks voortkomend uit CITES**

Zie onder hoofdstuk 6.2.1, vierde gedachtenstreepje.

- **Rechtstreeks voortkomend uit de verordeningen**

Voorts zijn vrijstellingen van toepassing die rechtstreeks voortkomen uit de basis- en uitvoeringsverordening. In het geval van transport van een tweede land van een zending, die eerder in dat tweede land werd ingevoerd en niet in meerdere deelzendingen is opgesplitst, kan gebruik worden gemaakt van de door de douane in vak 20 geviseerde originele blauwe doorslag van de invoervergunning of het invoercertificaat op basis waarvan de zending in het tweede land werd ingevoerd (11).

- **Gebaseerd op in het beheerscomité gemaakte afspraken**

Het intracommunautair verkeer van aantoonbaar gekweekte planten van CITES-bijlage II- en III-soorten is vrijgesteld van enige certificeringsplicht (10). De soorten van bijlage II en III zijn opgenomen in bijlage 4 bij deze Toelichting.

Van de certificeringsplicht zijn tevens vrijgesteld gekweekte hybriden verkregen uit één of meer soorten van bijlage I van CITES (12). De bijlage I-soorten zijn in bijlage 2 bij deze Toelichting gemerkt met [20].

6.3 ADMINISTRATIE HANDELAREN

Periodiek dient ten behoeve van de rapportage (het in het kader van CITES verplichte jaarverslag) en controle aan het CITES-bureau van de directie Natuurbeheer gemeld te worden hoeveel planten van de soorten opgenomen in artikel 3a van de Wet buddep zijn uitgevoerd naar derde landen met gebruikmaking van het gezondheidscertificaat met de beschrijving dat het om gekweekte planten gaat, zulks onderverdeeld naar soort en naar land van bestemming. Hiertoe dient gebruik te worden gemaakt van het formulier dat als bijlage C bij de Regeling administratie handel in uitheemse dier- en plantesoorten is opgenomen.

Ook de handel in uit het wild afkomstige exemplaren van alle onder de Wet buddep aangewezen plantesoorten dient een administratie te worden bijgehouden. Daarvoor dient gebruik te worden gemaakt van het formulier dat als bijlage B bij de regeling is opgenomen.

De Regeling administratie handel in uitheemse dier- en plantesoorten is als bijlage 8 bij deze Toelichting opgenomen.

Voor de verklaring van de in dit hoofdstuk gebruikte verwijzingstekens zie de volgende pagina.

- (1) artikel VII, vijfde lid, van CITES
- (2) artikel 10, tweede lid, van de basisverordening
- (3) resolutie Conf. 4.16
- (4) notificatie nr. 880 d.d. 31 augustus 1995 van het CITES-secretariaat
- (5) artikel 15, tweede en derde lid, en artikel 22, vierde lid, van de Vrijstellingsregeling (bijlage 6 bij deze Toelichting)
- (6) resolutie Conf. 9.3
- (7) artikel 13, tweede lid, van de Vrijstellingsregeling (bijlage 6 bij deze Toelichting)
- (8) artikel 14 van de Vrijstellingsregeling (bijlage 6 bij deze Toelichting)
- (9) artikel 22, tweede en derde lid, en artikel 23 en 24 van de Vrijstellingsregeling (bijlage 6 bij deze Toelichting)
- (10) artikel 22, tweede en derde lid, van de Vrijstellingsregeling (bijlage 6 bij deze Toelichting)
- (11) artikel 3, tweede lid, van de Vrijstellingsregeling (bijlage 6 bij deze Toelichting)
- (12) artikel 15, eerste lid, van de Vrijstellingsregeling (bijlage 6 bij deze Toelichting)
- (13) artikel 13, eerste lid, van de Vrijstellingsregeling (bijlage 6 bij deze Toelichting)

Uit: Pablo Neruda, Canto General, 1955

El tucan era una adorable
caja de frutas barnizadas.
El colibrí guardó las chispas
originales del relámpago
y sus minúsculas hogueras
ardían en el aire inmóvil.

De toekan was een begeerde
kist vol gevernist fruit.
De kolibri bewaakte de originele
vonken van de bliksem
en zijn minuscule vuurtjes
brandden onbeweeglijk in de lucht.

7 HOUTHANDEL

De volgende boomsoorten zijn opgenomen in de bijlagen van CITES.

BIJLAGE IBIJLAGE II of III

ARAUCARIACEAE

- Araucaria araucana
(populatie van Chili)
Monkey-puzzle, Apenverdriet

- Araucaria araucana
(overige populaties)

CARYOCARACEAE

- Caryocar costaricense

CUPRESSACEAE

- Fitzroya cupressoides
Chilean false larch,
Chileense Ceder, Alerce
- Pilgodendron uviferum

JUGLANDACEAE

- Oreomunnea pterocarpa
= Engelhardia pterocarpa

LEGUMINOSAE

- Dalbergia nigra
Brazilian rosewood,
Palisander

- Pericopsis elata [15]
Afromosia
- Platymiscium pleiostachyum
Quira maca wood
- Pterocarpus santalinus [19]

MELIACEAE

- Swietenia humilis
Honduras mahogany, Bay wood
- Swietenia macrophylla (CR) [15]
(populatie in de Amerikaanse
landen)
Amerikaans mahonie, Costaricaans
mahonie, Hondurees mahonie,
American mahogany, New World
mahogany, Big-leaf mahogany,
Acajou americain, Caoba, Mara,
Mogno
- Swietenia mahagoni [15]
Caribbean mahogany, Spanish
mahogany, Small-leaf mahogany

PINACEAE

- Abies guatemalensis
Guatemalan fir, Pinabete

 vervolg
BIJLAGE IBIJLAGE II OF III

PODOCARPACEAE

- Podocarpus parlatorei
Parlatore's podocarp

ROSACEAE

- Prunus africana

TAXACEAE

- Taxus wallichiana

ZYGOPHYLLACEAE

- Guaiacum officinalis
Lignum-vitae, Tree of life
- Guaiacum sanctum
Holy wood

[15] CITES is slechts van toepassing op voor verzaging geschikte stammen of blokken, planken en fineer (1).

[19] CITES is slechts van toepassing op stamstukken, houtspanen en onverwerkt kleingemaakt materiaal (2).

(CR) De betreffende soort is door Costa Rica op bijlage III van CITES geplaatst.

Met uitzondering van *Swietenia macropylla* zijn alle in de kolom onder BIJLAGE II en III vermelde soorten opgenomen in bijlage II van CITES.

CITES is van toepassing op alle hout en houtprodukten van de in de bijlagen opgenomen soorten, tenzij anders is vermeld [15 en 19].

De internationale handel in hout en houtprodukten van de soorten opgenomen in bijlage I van CITES is verboden. De betreffende soorten zijn aangewezen op grond van artikel 3 van de Wet budep. Artikel 3 verbiedt het binnen en buiten het grondgebied van Nederland brengen, alsook het tentoonstellen voor handelsdoeleinden, verkopen, in bezit hebben met het oog op verkoop, ten verkoop aanbieden, vervoeren met het oog op verkoop, ruilen of in ruil aanbieden en afleveren. Voor handelsdoeleinden kan geen ontheffing worden verleend van het verbod op het binnen het grondgebied van Nederland brengen (1).

De internationale handel in hout en houtprodukten van de soorten opgenomen in bijlage II en III is toegestaan, mits aan de bepalingen van CITES betreffende invoer en uitvoer is voldaan. De betreffende soorten zijn aangewezen op grond van artikel 3a van de Wet budep. Artikel 3a bevat soortgelijke verbodsbepalingen als artikel 3, waaronder een verbod op het binnen en buiten het grondgebied van Nederland brengen. Dit verbod dekt niet slechts de invoer en uitvoer, maar ook transit/doorvoer. Artikel 5 van de wet biedt de mogelijkheid ontheffing te verlenen van het verbod op het binnen en buiten het grondgebied van Nederland brengen. Het gevoerde ontheffingenbeleid sluit naadloos aan op de bepalingen van CITES, de EU-verordeningen en de in die kaders geldende afspraken.

7.1 VERKEER MET DERDE LANDEN

In hoofdstuk 4 is reeds uitgebreid ingegaan op verkeer met derde landen. Hieronder wordt hiervan een samenvatting gegeven die zich beperkt tot de houthandel. Deze samenvatting gaat slechts in op invoer in Nederland vanuit derde landen en wederuitvoer vanuit Nederland naar derde landen.

7.1.1 Verkeer vanuit derde landen met als bestemming invoer in Nederland

Voor de invoer in Nederland is een invoervergunning (onthefing van het verbod op het binnen het grondgebied van Nederland brengen) vereist. Een dergelijke ontheffing dient vooraf, voordat tot de verboden handeling wordt overgegaan te worden aangevraagd en te zijn verleend. Bij de aanvraag voor de invoervergunning dient een kopie van een geldig uitvoerdocument van het uitvoerende land te worden gesloten.

Achteraf, nadat de verboden gedraging (het binnen het grondgebied van Nederland brengen) reeds heeft plaatsgevonden, ingediende aanvragen of ten tijde van het plegen van de verboden handeling reeds wel ingediende maar nog niet gehonoreerde aanvragen zullen in de regel worden afgewezen, ook in die gevallen waarin wel ontheffing zou zijn verleend, indien deze tijdig zou zijn aangevraagd. Dit beleid wordt gevoerd, omdat toetsing van een aanvraag achteraf een correcte toepassing van de regelgeving belemmert. Er zijn immers ook andere redenen waarom aanvragen kunnen worden afgewezen.

Het aanvraagformulier heeft dezelfde indeling in rubrieken als de invoervergunning zelf. Het model van de invoervergunning is als bijlage 10 bij deze Toelichting gevoegd.

- CITES-bijlage I-soorten

De betreffende soorten zijn aangewezen op grond van artikel 3 van de Wet budep. Internationale handel in specimina van deze soorten is niet toegestaan. Er wordt geen ontheffing verleend van het verbod op het binnen het grondgebied van Nederland brengen voor handelsdoeleinden

- CITES-bijlage II-soorten

Indien is voldaan aan de bepalingen van CITES, kan ontheffing worden verleend van het verbod op het binnen het grondgebied van Nederland brengen. Bij de aanvraag voor de invoervergunning dient een kopie van een geldig uitvoerdocument van het land van (weder)uitvoer te worden gesloten. Het geldig uitvoerdocument kan een uitvoervergunning, een wederuitvoercertificaat, of in het geval van een niet-Partij-Staat een artikel X-document zijn.

- CITES-bijlage III-soorten

Het betreft hier slechts de populaties van de Amerikaanse landen van *Swietenia macrophylla* (Big-leaf mahogany/Caoba). Deze soort

is door Costa Rica op bijlage III van CITES geplaatst. Bij aanvragen voor een invoervergunning dient, in het geval van invoer uit Costa Rica, een uitvoervergunning te worden overgelegd en, in het geval van invoer uit een ander land waar de soort in het wild voorkomt, een certificaat van oorsprong. Een dergelijk certificaat van oorsprong dient te zijn afgegeven door de beheersinstantie voor CITES in het betreffende land.

Indien de invoer betrekking heeft op een zending afkomstig uit een land waar de soort niet in het wild voorkomt of niet op plantages wordt geteeld, dient bij de aanvraag voor de invoervergunning een wederuitvoercertificaat te worden overgelegd.

Indien de invoer betrekking heeft op een zending afkomstig van een plantage buiten de Amerikaanse landen, is bij invoer geen invoervergunning vereist.

7.1.2 Verkeer vanuit Nederland met als bestemming invoer in een derde land

Voor de wederuitvoer vanuit Nederland naar derde landen is een wederuitvoercertificaat (onthefving van het verbod op het buiten het grondgebied van Nederland brengen) vereist.

Een wederuitvoercertificaat kan worden verstrekt, als kan worden aangetoond dat de betreffende specimina in overeenstemming met de bepalingen van de Wet budep in Nederland vanuit een derde land werden ingevoerd. Dit kan worden aangetoond door bij de aanvraag voor het wederuitvoercertificaat de originele blauwe door de douane geviseerde kopie van de invoervergunning over te leggen, op basis waarvan de betreffende specimina in Nederland werden ingevoerd. Dergelijke blauwe kopieën van invoervergunningen dienen in vak 14 het nummer van het (weder)uitvoerdocument van het derde land, waaruit de betreffende specimina afkomstig zijn, te vermelden. Indien een aanvrager niet zelf de weder uit te voeren specimina heeft ingevoerd en niet kan beschikken over de blauwe kopie van de invoervergunning dient in rubriek 14 van het aanvraagformulier tenminste het nummer te worden vermeld van de invoervergunning, op basis waarvan de betreffende specimina werden ingevoerd, alsook het nummer van het (weder)uitvoerdocument van het derde land waaruit de betreffende specimina afkomstig zijn.

Het aanvraagformulier voor een wederuitvoercertificaat heeft dezelfde indeling in rubrieken als het wederuitvoercertificaat en de uitvoervergunning. Een voorbeeld van de uitvoervergunning is als bijlage 10 bij deze Toelichting opgenomen.

7.2 INTRACOMMUNAUTAIR VERKEER

Voor dergelijk verkeer is een EU-certificaat vereist. EU-certificaten kunnen worden afgegeven voor specimina die

1. werden ingevoerd op het grondgebied waarop de basisverordening van toepassing is, voordat deze verordening van kracht werd (1 januari 1984), maar overeenkomstig het bepaalde in CITES, of
2. in de Europese Unie werden ingevoerd overeenkomstig de bepalingen

van de basisverordening, of

3. werden verkregen voordat CITES op hen van toepassing werd in Nederland.

Bij de aanvraag voor een EU-certificaat dienen bewijsstukken te worden overgelegd die één van bovenvermelde verklaringen ondersteunen, bijvoorbeeld een geldig uitvoerdocument van het land van herkomst (1) of de blauwe door de douane geviseerde doorslag van de invoervergunning, met daarop in vak 14 vermeld het nummer van het corresponderende (weder)uitvoerdocument van het derde land waaruit de specimina werden ingevoerd (2).

In het geval de aanvrager van een EU-certificaat niet kan beschikken over de geviseerde blauwe doorslag van de invoervergunning, dient in rubriek 5 van het aanvraagformulier tenminste het nummer van de betreffende invoervergunning te worden vermeld, evenals het nummer van het met de invoervergunning of het corresponderende (weder)uitvoerdocument van het land van herkomst.

Het model van het EU-certificaat is als bijlage 10 bij deze Toelichting opgenomen. Het aanvraagformulier heeft dezelfde indeling in rubrieken.

7.2.1 Verkeer vanuit Nederland naar een tweede land

Voor dergelijk verkeer is een EU-certificaat vereist, tenzij een uit een derde land ingevoerde zending ongesplitst naar een tweede land wordt getransporteerd. In een dergelijk geval volstaat de originele door de douane geviseerde blauwe kopie van de invoervergunning op basis waarvan de zending in Nederland werd ingevoerd.

7.2.2 Verkeer vanuit een tweede land naar Nederland

Voor dergelijk verkeer is een EU-certificaat, afgegeven door de beheersinstantie in het tweede land, vereist, tenzij een uit een derde land in de EU ingevoerde zending ongesplitst vanuit een tweede land naar Nederland wordt getransporteerd. In een dergelijk geval volstaat de originele door de douane in een tweede land geviseerde blauwe kopie van een invoervergunning of van een invoercertificaat op basis waarvan de zending in de EU werd ingevoerd.

In andere Lid-Staten afgegeven EU-certificaten zijn slechts geldig als vrijstelling van het verbod op het binnen het grondgebied van Nederland brengen, indien daaruit blijkt dat de betreffende specimina:

- werden ingevoerd op het grondgebied waarop de basisverordening van toepassing is, voordat deze verordening van kracht werd (1 januari 1984), maar overeenkomstig het bepaalde in CITES, of
- in de Europese Unie werden ingevoerd overeenkomstig de bepalingen van de basisverordening.

7.3 ADMINISTRATIE HANDELAREN

De handel in hout van alle onder CITES/de Wet budep aangewezen soorten dient een administratie te worden bijgehouden. Daarvoor dient gebruik te worden gemaakt van het formulier dat als bijlage B bij de regeling is opgenomen.

De Regeling administratie handel in uitheemse dier- en plantesoorten is als bijlage 8 bij deze Toelichting opgenomen.

(1) artikel III van CITES

Uit: Pablo Neruda, Canto General, 1955

Era la noche de los caimanes,
la noche pura y pululante
de hocicos saliendo del légamo,
y de las ciénegas soñolentas
un ruido opaco de armaduras
volvía al origen terrestre.

Het was de nacht van de kaaimans,
de heldere zinderende nacht
van snuiten, opduikend uit de modder,
en uit de slaperige poelen
deed een dof gedreun van harnassen
de aarde opnieuw ontstaan.

8 KLEMVALVERORDENING

Met ingang van 1 januari 1996 treedt de Klemvalverordening in werking. De verordening verbiedt de invoer in de Europese Unie van bont van bepaalde dieren die met dieronvriendelijke klemvallen gevangen zijn. Dit betekent dat de landen van de Europese Unie vanaf 1 januari 1996 de invoer uit derde landen dienen te verbieden van pelzen, huiden, vellen, pelterijen en goederen die pelzen, huiden, vellen en pelterijen bevatten van de diersoorten waarop de verordening van toepassing is.

- Nota bene

Op het moment van publikatie van deze Toelichting bestaat nog onduidelijkheid over de definitieve datum van inwerkingtreding van de verordening. Bovendien is de mogelijkheid niet uitgesloten dat de Europese Commissie nog een voorstel tot wijziging van de verordening bij de Raad zal indienen.

De verordening is van toepassing op de volgende soorten:

- Canadese Bever	<i>Castor canadensis</i>
- Muskusrat	<i>Ondatra zibethicus</i>
- Coyote	<i>Canis latrans</i>
- Wolf	<i>Canis lupus</i>
- Wasbeer	<i>Procyon lotor</i>
- Amerikaanse Marter	<i>Martes americana</i>
- Canadese marter	<i>Martes pennanti</i>
- Sabelmarter	<i>Martes zibellina</i>
- Canadese Das	<i>Taxidea taxus</i>
- Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>
- Canadese Lynx	<i>Lynx canadensis</i>
- Rode Lynx	<i>Lynx rufus</i>

Op enkele van de hiervoor genoemde soorten is in Nederland reeds wetgeving van toepassing. Op de Hermelijn (*Mustela erminea*) zijn de bepalingen van de Jachtwet van toepassing. De Canadese Otter (*Lutra canadensis*), de Wolf (*Canis lupus*), de Canadese Lynx (*Lynx canadensis*) en de Rode Lynx (*Lynx rufus*) zijn reeds aangewezen op grond van artikel 3 of 3a van de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten. Op specimina van deze soorten is reeds een verbod op het binnen het grondgebied van Nederland brengen van toepassing. Voor zover het deze soorten betreft worden in het kader van het gevoerde vergunningen/ontheffingenbeleid onder de Jachtwet en de Wet budep de bepalingen van de onderhavige verordening meegewogen.

De hiervoor vermelde soorten, die nog niet onder de Nederlandse wetgeving zijn aangewezen, zullen per 1 januari 1996 worden aangewezen op grond van artikel 3a, eerste lid, van de Wet budep. Artikel 3, eerste lid, verbiedt het binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen van levende of dode dieren of delen of produkten van die dieren behorende tot aangewezen soorten.

De onderhavige verordening schrijft slechts een invoerverbod voor van pelzen, huiden, pelterijen en goederen die pelzen, huiden en pelterijen bevatten. Dit betekent dat ook de Vrijstellingsregeling bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten per 1 januari 1996 in die zin zal worden

aangepast. Voorts zal ook het binnen en buiten het grondgebied van Nederland brengen vanuit of naar andere Lid-Staten worden vrijgesteld.

De Europese Commissie overweegt om in een uitvoeringsverordening in het kader van de Klemvalverordening persoonlijke bezittingen, goederen in transit en huiden van gefokte dieren uit te zonderen. Ook daartoe zal de Vrijstellingsregeling worden aangepast. Bij het ter perse gaan van deze Toelichting is nog geen definitieve tekst voor een dergelijke uitvoeringsverordening vastgesteld.

De Europese Commissie kan in overleg met het in het kader van Verordening nr. 3626/82 ingestelde beheerscomité besluiten invoer toe te staan uit bepaalde derde landen waar de klemval wettelijk verboden is, mits de betreffende zending vergezeld gaat van een certificaat van oorsprong. Voor dergelijke invoer kan op aanvraag ontheffing ex artikel 5 van de Wet budep, dit voor zover het betreft het verbod op het binnen het grondgebied van Nederland brengen, worden verleend.

9. DOCUMENTEN

Hierbij dient onderscheid te worden gemaakt tussen verkeer met derde landen en intracommunautair verkeer. De modellen van de documenten benodigd voor het verkeer met derde landen verschillen onderling nauwelijks. Het document benodigd voor het intracommunautair verkeer wijkt wezenlijk af.

9.1 VERKEER MET DERDE LANDEN

Bij invoer is een invoervergunning of invoercertificaat vereist. Bij (weder)uitvoer is een uitvoervergunning, een wederuitvoercertificaat of een fyto-sanitair certificaat met de bijschrijving *Artificially propagated appendix II plants as defined by CITES* vereist. De modellen van de invoervergunning, de uitvoervergunning en het wederuitvoercertificaat zijn voorgeschreven in de uitvoeringsverordening. Dit betekent dat de indeling in rubrieken en de nummering daarvan dezelfde is in alle Lid-Statens van de EU.

- Invoervergunning

Een voorbeeld van de Nederlandse invoervergunning is opgenomen in bijlage 10 bij deze Toelichting. De invoervergunning bestaat uit een origineel in de Engelse en Nederlandse taal met drie doorslagen.

- Origineel

Het origineel is wit met een grijze opdruk. Dit origineel dient bij invoer aan de douane te worden overgelegd, samen met het uitvoerdocument van het land van herkomst, tenzij in rubriek 19 anders is aangegeven. De douane viseert de vergunning in rubriek 20. Het origineel en, indien van toepassing, het uitvoerdocument van het land van herkomst worden door de douane bij invoer ingenomen en naar het CITES-bureau van de directie Natuurbeheer gezonden.

- Blauwe doorslag

De eerste doorslag is de kopie voor de vergunninghouder. Deze is blauw van kleur. Deze kopie dient met het origineel aan de douane te worden overgelegd. Na visering geeft de douane de importeur de blauwe kopie terug. De importeur kan de geviseerde blauwe kopie onder meer gebruiken voor transport naar andere Lid-Statens (indien een zending in zijn geheel naar een andere Lid-Staat wordt overgebracht) of voor het verkrijgen van wederuitvoercertificaten en EU-certificaten.

- Rose doorslag

De tweede doorslag is de kopie voor het land van (weder)uitvoer. Deze kopie is rose van kleur. Deze doorslag wordt alleen gebruikt bij invoer van bijlage I-specimina. Deze doorslag kan dan in het land van herkomst worden gebruikt om aan te tonen dat

een invoervergunning is afgegeven, wat in het kader van CITES is vereist (1). In een dergelijk geval worden het origineel en de blauwe kopie van de invoervergunning pas aan de importeur afgegeven, nadat een kopie van het uitvoerdocument van het land van herkomst is overgelegd.

- **Gele doorslag**

De derde doorslag is de kopie voor de administratieve instantie die de vergunning verleent. Deze kopie is geel van kleur. Deze doorslag blijft voor controledoeleinden bij het CITES-bureau van de directie Natuurbeheer.

De in andere Lid-Staten van de EU afgegeven invoervergunningen zullen over het algemeen gesteld zijn in de landstaal van de betreffende Lid-Staat.

- **Invoercertificaten**

Het model van het in Nederland in gebruik zijnde invoercertificaat is in bijlage 10 bij deze toelichting opgenomen.

- **Origineel**

Het origineel is wit van kleur met een grijze opdruk. Dit document heeft dezelfde indeling in rubrieken als de invoervergunning. De rose doorslag ontbreekt. De importeur maakt zelf met de typemachine het invoercertificaat op, met uitzondering van rubriek 19. De douane viseert het invoercertificaat in rubriek 20.

- **Blauwe doorslag**

Na visering geeft de douane de blauwe doorslag aan de aangever terug.

- **Gele doorslag**

De gele kopie heeft bij gebruik in Nederland geen functie, maar kan door de importeur voor administratieve doeleinden worden gebruikt.

Het origineel wordt door de douane samen met het originele (weder)uitvoerdocument aan het CITES-bureau van de directie Natuurbeheer toegezonden.

Het invoercertificaat mag slechts worden gebruikt voor de invoer van door Ghana op bijlage III geplaatste zangvogels uit andere landen van oorsprong dan Ghana (2).

- **Uitvoervergunningen en wederuitvoercertificaten**

Het model van de uitvoervergunning en het wederuitvoercertificaat is in bijlage 10 bij deze Toelichting opgenomen. Deze documenten bestaan uit een origineel in de Engelse en Nederlandse taal en drie doorslagen.

- Origineel

Bij (weder)uitvoer dient het origineel (wit van kleur met grijze opdruk) aan de douane te worden overgelegd. Na visering door de douane in rubriek 20 dient het origineel de zending verder te begeleiden. Bij invoer in een Partij-Staat dient dit document aan de douane van het invoerende land te worden overgelegd.

- Blauwe doorslag

De blauwe doorslag is de kopie voor de vergunninghouder. Deze wordt na visering door de douane aan de exporteur teruggegeven en kan worden bewaard voor bijvoorbeeld administratieve doeleinden.

- Rose doorslag

De tweede doorslag (rose van kleur) wordt door de douane aan het CITES-bureau van de directie Natuurbeheer toegezonden voor administratieve en controledoeleinden.

- Gele doorslag

De derde doorslag (geel van kleur) wordt door het CITES-bureau behouden voor controledoeleinden.

Het voor wederuitvoer van uit het wild afkomstige knollen van cyclamen en bollen van sneeuwkllokjes en Sternbergia-soorten in gebruik zijnde certificaat wijkt qua lay-out enigszins af, maar heeft dezelfde indeling in rubrieken. Het model van dit certificaat is opgenomen in bijlage 10 bij deze Toelichting.

9.2 INTRACOMMUNAUTAIR VERKEER

Het in Nederland in gebruik zijnde model van het certificaat voor intracommunautair verkeer (EU-certificaat) is in bijlage 10 bij deze Toelichting opgenomen.

Het certificaat bestaat uit een origineel (blauw van kleur met grijze opdruk) en één doorslag (geel van kleur).

In Nederland afgegeven certificaten zijn in de Nederlandse én in de Engelse taal gesteld. In andere Lid-Staten afgegeven certificaten zullen in de regel zijn gesteld in de landstaal van die Lid-Staat.

Het origineel dient de zending te begeleiden. De gele doorslag blijft achter bij de instantie van afgifte voor administratieve en controledoeleinden.

Het certificaat kan in rubriek 13 betreffende de herkomst van de betrokken specimina de verklaring bevatten dat deze

1. werden ingevoerd op het grondgebied waarop Verordening (EEG) nr.

3626/82 (de basisverordening) van toepassing is, voordat deze verordening van kracht werd, maar overeenkomstig het bepaalde onder CITES, of

2. werden ingevoerd in de Gemeenschap overeenkomstig de bepalingen van Verordening (EEG) nr. 3626/82, of
3. werden ingevoerd voordat de Overeenkomst op hen van toepassing werd in (Lid-Staat), of
4. in gevangenschap zijn geboren en gefokt, delen daarvan zijn of dat het produkten daarvan betreft, of
5. kunstmatig zijn gekweekt, delen van zulke planten zijn of dat het produkten daarvan betreft.

De certificaten afgegeven in andere Lid-Staten zijn over het algemeen gesteld in de landstaal van het land van afgifte.

10 VERWERKING VAN DOCUMENTEN DOOR DE DOUANE

De invoer- en (weder)uitvoerdocumenten dienen bij de aangifte voor invoer aan de douane te worden overgelegd.

- **Invoer uit derde landen**

In het geval van invoer uit een derde land van een specimen waarop de bepalingen van de artikelen 3 of 3a van de Wet budep van toepassing zijn dient, indien dit blijkt uit een voorschrift en/of rubriek 19 van de invoervergunning, ook het originele uitvoerdocument van het land van (weder)uitvoer te worden overgelegd.

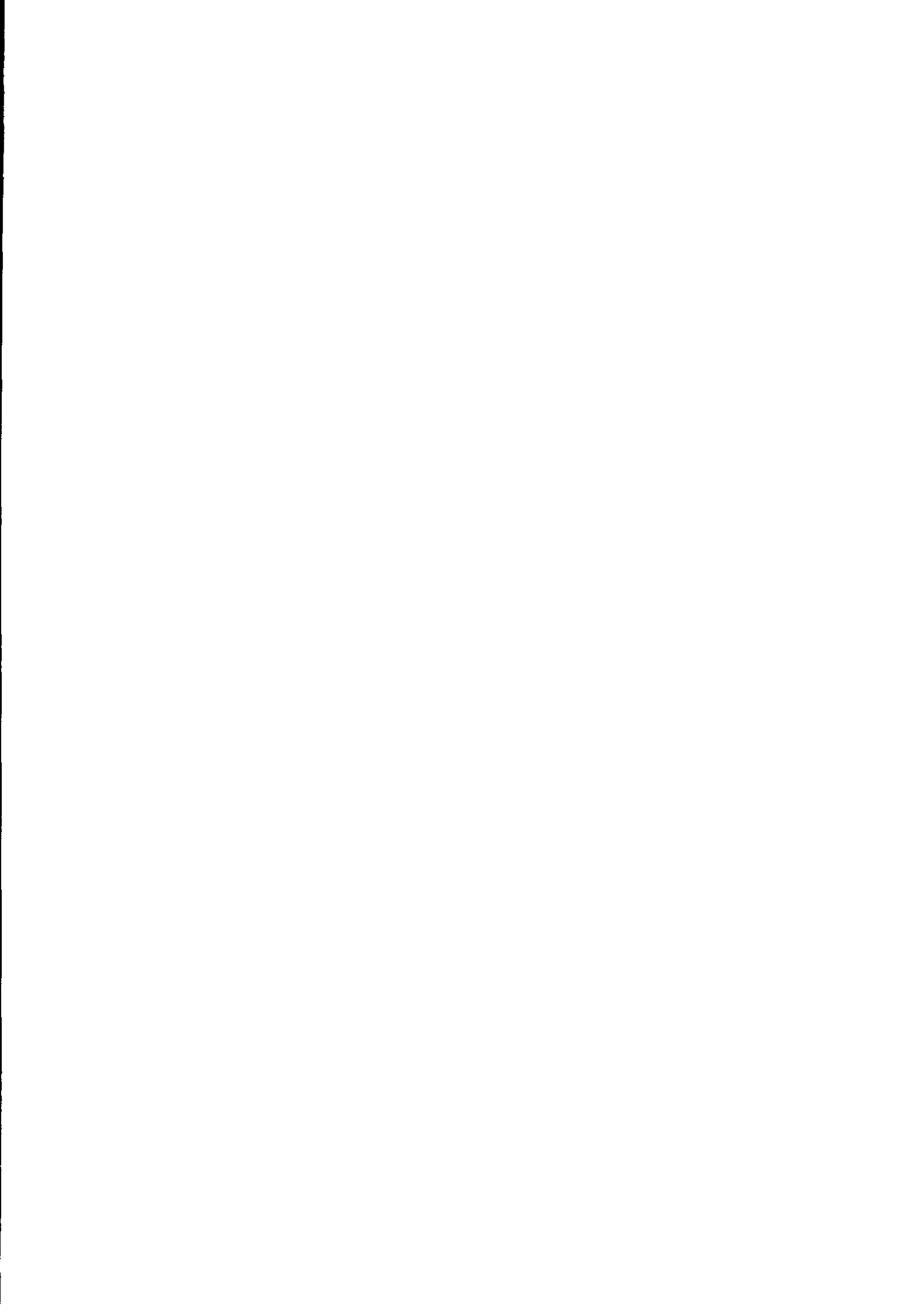
Wordt gebruik gemaakt van het invoercertificaat dan dient te allen tijde het originele uitvoerdocument van het land van herkomst te worden overgelegd.

De douane kan de zending controleren en neemt het invoer- en het corresponderende (weder)uitvoerdocument in.

Het origineel van de invoervergunning of het invoercertificaat en het corresponderende (weder)uitvoerdocument (tenzij in rubriek 19 van de invoervergunning anders is aangegeven) worden door de douane ingenomen en naar het CITES-bureau gestuurd. De geïssueerde blauwe doorslag van de invoervergunning of het invoercertificaat wordt door de douane aan de importeur (aangever) teruggegeven. Op basis van de geïssueerde blauwe doorslag van de invoervergunning of het invoercertificaat kunnen wederuitvoercertificaten of EU-certificaten worden aangevraagd.

- **Wederuitvoer naar derde landen**

Bij (weder)uitvoer naar derde landen geldt een overeenkomstige procedure, waarbij echter het origineel bij de zending blijft. De exporteur (aangever) kan de blauwe doorslag na visering door de douane terugvragen. De rose doorslag van het uitvoerdocument wordt door de douane naar het CITES-bureau gestuurd.

11 CONTROLE EN OPSPORING**- Wet op de economische delicten**

Bij Besluit van 21 maart 1994 (Stb. 222) is op 1 april 1994 in werking getreden de Wet van 4 februari 1994 (Stb. 135) tot wijziging van de Wet op de economische delicten en andere wetten met het oog op de verhoging van de straffen gesteld bij ernstige milieudelicten, de strafbaarstelling van een aantal feiten als milieudelicten en de aanpassing van de economische delicten.

Als economisch delict onder artikel 1a, eerste lid, worden onder meer genoemd de artikelen 3, 3a, 5, eerste lid, 6, 9 en 13a van de Wet betreffende uitheemse dier- en plantesoorten.

- Sancties

Overtreding van de hiervoor genoemde artikelen is een misdrijf waarop een gevangenisstraf staat van maximaal zes jaren en een geldboete van fl. 100.000,- (voor privé personen) of fl. 1.000.000,- (voor privaatrechtelijke ondernemingen)

- Opsporingsambtenaren

De aanwijzing als opsporingsambtenaar wordt ontleend aan artikel 23a, eerste lid, van de Wet op de economische delicten. Als opsporingsambtenaar zijn onder meer aangewezen de ambtenaren der Invoerrechten en Accijnzen (douane) van het Ministerie van Financiën, de Algemene Inspectiedienst (AID) van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij en de reguliere politie.

Uit: Pablo Neruda, Canto General, 1955

Era el crepúsculo de la iguana.

Desde el arcoirisada crestería
su lengua como un dardo
se hundía en la verdura,
.....

Het was de schemering van de leguaan.

Vanuit de regenboog van zijn kopkam
dringt als een spies zijn tong
diep in het vlezige bladgroen,
.....

12 WAAR DOCUMENTEN EN WETTELIJKE REGELINGEN VERKRIJGBAAR ZIJN

Aanvraagformulieren voor de in deze toelichting vermelde documenten en de door de importeur zelf op te maken invoercertificaten, alsook de vergunningen en certificaten voor het buiten het grondgebied van Nederland brengen van knollen van cyclamen en bollen van sneeuwkllokjes en Sternbergia-soorten zijn verkrijgbaar bij het CITES-bureau van de directie Natuurbeheer van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. Tevens kan daar informatie worden verkregen over hoe deze aanvraagformulieren dienen te worden ingevuld. Niet op de juiste wijze of onvolledig ingevulde aanvraagformulieren ondervinden vertraging bij de afhandeling.

Bij het CITES-bureau kunnen ook de namen en adressen van de administratieve instanties van de andere Partij-Statens worden verkregen, evenals modellen van de uitvoerdocumenten van deze Partij-Statens.

Ook beschikt men daar over de namen en adressen van de instanties bevoegd tot het afgeven van uitvoerdocumenten van een aantal niet-Partij-Statens en over voorbeelden van de gebruikte documenten.

De relevante wetgeving, algemene maatregelen van bestuur, regelingen en beschikkingen en de EG-verordeningen zijn tegen vergoeding verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf te 's-Gravenhage.

De IATA-richtlijnen zijn verkrijgbaar bij de aangesloten luchtvaartmaatschappijen.

Een uitgave in de Editie Schuurman & Jordans betreffende de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten (inclusief CITES en de verordeningen) is verkrijgbaar bij uitgeverij W.E.J. Tjeenk Willink te Zwolle.

Uitgebreide achtergrondinformatie over CITES en de in dat kader aanvaarde resoluties wordt gegeven in W. Wijnstekers, The Evolution of CITES, A reference to the Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora. Dit boek is te bestellen bij het CITES-secretariaat, 15 Chemin des Anemones, Case Postale 356, 1219 Chatelaine, Genève, Zwitserland.

Wet van 8 januari 1975, Stb. 48,
zoals gewijzigd bij wet van:

Datum	Staatsblad
23-06-1976	377
06-07-1983	444
11-02-1988	77
04-06-1992	422
04-02-1994	135
22-06-1994	573
23-06-1994	575

Wij JULIANA, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz., enz., enz.,

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:
Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is regelen te stellen ter bescherming van bedreigde uitheemse diersoorten en daaraan de Wet op de dierenbescherming aan te passen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1

1. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
 - a. Onze Minister:
Onze Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij;
 - b. produkten van dieren:
al hetgeen afkomstig is van dieren en al hetgeen geheel of gedeeltelijk is vervaardigd uit dieren of delen daarvan, alsmede alle goederen waarvan uit een begeleidend document, de verpakking, een merk of etiket of enig andere omstandigheid blijkt dat zij afkomstig zijn van of geheel of gedeeltelijk vervaardigd zijn uit dieren of delen daarvan;
 - c. produkten van planten:
al hetgeen afkomstig is van planten en al hetgeen geheel of gedeeltelijk is vervaardigd uit planten of delen daarvan, alsmede alle goederen waarvan uit een begeleidend document, de verpakking, een merk of etiket of enig andere omstandigheid blijkt dat zij afkomstig zijn van of geheel of gedeeltelijk vervaardigd zijn uit planten of delen daarvan.
2. In deze wet en daarop berustende bepalingen wordt mede verstaan onder:
 - a. soort:
ondersoort, geografisch onderscheiden populatie van een soort of kruisingen van soorten;
 - b. dode dieren:
lichamen van dieren die op enigerlei wijze geschikt zijn gemaakt om duurzaam te worden bewaard;

-
- c. binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen:
iedere handeling die kennelijk rechtstreeks is gericht op het bewerkstelligen van het binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen.

Artikel 2

(vervallen)

Artikel 3

1. Het is verboden levende of dode dieren of planten, behorende tot door Onze Minister aangewezen soorten, of delen of produkten van die dieren of planten, ten toon te stellen voor handelsdoeleinden, te verkopen, in bezit te hebben met het oog op verkoop, ten verkoop aan te bieden, te vervoeren met het oog op verkoop, te ruilen of in ruil aan te bieden, af te leveren, en binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen.
2. Het is verboden levende dieren of planten, behorende tot soorten als bedoeld in het eerste lid onder zich te hebben of te vervoeren.
3. Het verbod bedoeld in het tweede lid is tevens van toepassing op dode dieren of planten, behorende tot door Onze Minister aangewezen soorten, of delen of produkten van die dieren of planten.

Artikel 3a

1. Het is verboden levende of dode dieren of planten, behorende tot door Onze Minister aangewezen soorten, of delen of produkten van die dieren of planten, binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen.
2. Het is verboden levende of dode dieren of planten als bedoeld in het eerste lid, of delen of produkten van die dieren of planten tentoon te stellen voor handelsdoeleinden, te verkopen, in bezit te hebben met het oog op verkoop, ten verkoop aan te bieden, te vervoeren met het oog op verkoop, te ruilen of in ruil aan te bieden of af te leveren.
3. Het is verboden levende dieren of planten, behorende tot soorten als bedoeld in het eerste lid onder zich te hebben of te vervoeren.
4. Het verbod, bedoeld in het derde lid, is tevens van toepassing op dode dieren en planten, behorende tot door Onze Minister aangewezen soorten, of delen of produkten van die soorten.
5. De verboden, bedoeld in het tweede, derde en vierde lid, gelden niet ten aanzien van levende of dode dieren of planten, of delen of produkten van die dieren of planten, indien deze:
 - a. overeenkomstig het bepaalde bij of krachtens deze wet binnen het grondgebied van Nederland zijn gebracht,
 - b. in Nederland zijn gekweekt, of
 - c. zijn verworven overeenkomstig de vóór het tijdstip van de aanwijzing van de betrokken soort op grond van het eerste lid geldende bepalingen.

Artikel 4

1. Krachtens de artikelen 3, eerste lid, of 3a, eerste lid, worden uitsluitend soorten aangewezen die niet van nature in Nederland in het wild voorkomen en waarvoor het ingevolge de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantesoorten (Trb. 1975, 23) of een besluit van een orgaan van de Europese Gemeenschappen noodzakelijk is om een verbod als bedoeld in de artikel 3, eerste lid, of 3a, eerste lid, in te stellen.
2. Bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald dat een of meer verboden als bedoeld in artikel 3, van toepassing zijn op levende of dode dieren of planten, behorende tot bij die algemene maatregel van bestuur aangewezen soorten, die niet van nature in Nederland in het wild voorkomen, of delen of produkten van die dieren of planten, indien dat in het belang is van in het wild levende populaties van die soorten.
3. Krachtens het tweede lid en de artikelen 3 en 3a, worden niet aangewezen soorten die vallen onder de Vogelwet 1936 (Stb. 1936, 700), de Jachtwet (Stb. 1954, 523) of de Natuurbeschermingswet (Stb. 1967, 572).

Artikel 5

1. Onze Minister kan vrijstelling of ontheffing verlenen van het bepaalde bij of krachtens de artikel 3, 3a of 4, tweede lid. Aan een ontheffing of vrijstelling kunnen voorschriften worden verbonden. Zij kunnen onder beperkingen worden verleend. De voorschriften en beperkingen kunnen worden gewijzigd.
2. Vrijstellingen als bedoeld in het eerste lid, kunnen in ieder geval verschillend worden vastgesteld naar gelang van soorten of categorieën van soorten en handelingen welke de vrijstelling betreft. Voorts kan onderscheid worden gemaakt naar levende of dode, wilde of gefokte dieren en naar delen of produkten van die dieren, naar levende of dode, wilde of gekweekte planten en naar delen of produkten van die planten.
3. De Minister kan bepalen welke gegevens bij het aanvragen van een ontheffing als bedoeld in het eerste lid, dienen te worden verstrekt en welke bewijsstukken daarbij dienen te worden overgelegd.
4. Onze Minister kan een ontheffing intrekken, indien:
 - a. de ter verkrijging van een ontheffing verstrekte gegevens zodanig onjuist of onvolledig blijken, dat, waren de juiste gegevens verstrekt, een andere beslissing zou zijn genomen;
 - b. blijkt, dat een of meer aan een ontheffing verbonden voorschriften niet zijn nageleefd;
 - c. zich omstandigheden hebben voorgedaan die, waren zij op het tijdstip van het verlenen van een ontheffing bekend geweest, tot een andere beslissing zouden hebben geleid;
 - d. de omstandigheden sedert het tijdstip van de verlening van een ontheffing zodanig zijn gewijzigd, dat geen ontheffing zou zijn verleend, indien deze omstandigheden op het tijdstip van de verlening van de ontheffing zouden hebben bestaan.

5. Onze Minister kan een vergoeding van kosten heffen overeenkomstig een door hem vast te stellen tarief voor de afgifte van ontheffingen als bedoeld in het eerste lid, alsmede voor de afgifte van op grond van een vrijstelling als bedoeld in het eerste lid, benodigde documenten.
6. Bij ministeriële regeling wordt, ten aanzien van bij die regeling aan te wijzen soorten, bepaald met het oog op welke belangen en met inachtneming van welke voorwaarden, ontheffingen als bedoeld in het eerste lid, kunnen worden verleend.

Artikel 6

Bij ministeriële regeling worden regelen gesteld omtrent het voeren van een administratie en het verstrekken van gegevens voor handelaren, met betrekking tot het in voorraad houden, ontvangen, verkopen of afleveren van levende of dode dieren of planten, behorende tot ingevolge de artikelen 3 of 3a of 4, tweede lid, aangewezen soorten, alsmede delen of produkten van die dieren of planten.

Artikel 7

1. Onze Minister kan bepalen, dat levende of dode dieren of planten, alsmede delen of produkten van dieren of planten, die in strijd met het bepaalde in deze wet binnen het grondgebied van Nederland zijn gebracht op kosten van de eigenaar, vervoerder, importeur of diens gemachtigde, worden teruggezonden naar het land van uitvoer of herkomst of naar enige andere plaats buiten Nederland worden gebracht die daarvoor naar het oordeel van Onze Minister geschikt is en in overeenstemming is met de doeleinden van de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantesoorten (Trb. 1975, 23).
2. Onder de in het eerste lid genoemde kosten kunnen mede zijn begrepen de kosten van bewaring in verband met het transport naar de plaats van bestemming.
3. Indien niet tot terugzending naar enige andere plaats buiten Nederland als bedoeld in het eerste lid wordt besloten, kunnen de kosten van verzorging, huisvesting of opslag binnen Nederland geheel of gedeeltelijk in rekening worden gebracht bij de eigenaar, vervoerder, importeur of diens gemachtigde, bedoeld in het eerste lid. Bij ministeriële regeling kunnen terzake andere regels worden gesteld.

Artikel 8

1. Hetgeen krachtens de artikelen 5, vijfde lid, en 7 verschuldigd is, kan, verhoogd met de kosten vallende op de invordering, door de Staat worden ingevorderd bij dwangbevel medebrengende het recht van parate executie.
2. Geen invordering geschiedt dan nadat de schuldenaar schriftelijk is aangemaand om binnen de daarbij te stellen termijn van ten minste tien dagen alsnog aan zijn verplichtingen te voldoen. De aanmaning bevat de aanzegging, dat het verschuldigde bedrag, voor zover dit binnen de gestelde termijn niet wordt betaald, overeenkomstig het eerste lid van dit artikel zal worden ingevorderd.
3. Het dwangbevel wordt betekend en ten uitvoer gelegd op de wijze, bij het

Wetboek van Burgelijke Rechtsvordering ten aanzien van vonnissen en authentieke akten voorgeschreven.

4. Verzet door de schuldenaar tegen de tenuitvoerlegging van een dwangbevel wordt ingesteld door dagvaarding van de Staat, voor de rechtbank voor het arrondissement waarbinnen zijn woonplaats is gelegen.
5. Het verzet stuit de aanvang of de voortzetting van de tenuitvoerlegging niet, behoudens de bevoegdheid van de geëxecuteerde die het verzet heeft gedaan, om hieromtrent een voorziening bij voorraad uit te lokken.

Artikel 9

1. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld ten aanzien van de plaatsen waar levende of dode dieren of planten, behorende tot soorten die zijn aangewezen op grond van de artikelen 3 of 3a, of 4, tweede lid, of delen of produkten van die dieren of planten Nederland dienen te worden binnengebracht.
2. De regels, bedoeld in het eerste lid, kunnen in ieder geval betrekking hebben op de voorzieningen voor de opvang van levende dieren en planten.

Artikel 10

(vervallen)

Artikel 11

1. Er is een commissie, die Onze Minister desgevraagd of uit eigen beweging van advies dient over maatregelen met betrekking tot de uitvoering van deze wet en hem desgevraagd bij die uitvoering bijstaat.
2. In de commissie, die bestaat uit ten minste vijf en ten hoogste negen leden, hebben zitting deskundigen op het gebied van de natuurbescherming.
3. De voorzitter, de leden en de secretaris van de commissie worden door Ons benoemd, geschorst en ontslagen.
4. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere voorschriften worden gegeven omtrent de benoeming, samenstelling, werkwijze en bevoegdheid van de commissie en omtrent hetgeen verder ter uitvoer van dit artikel nodig is.

Artikel 12

Het verbod op het onder zich hebben of vervoeren, bedoeld in de artikel 3 of 3a, geldt niet voor levende of dode dieren of planten, of delen of produkten daarvan, ten aanzien waarvan aannemelijk gemaakt kan worden dat zij zijn verworven of onder zich werden gehouden vóór de inwerkingtreding van een op grond van deze wet vastgestelde algemene maatregel van bestuur of ministeriële regeling, waarbij de betrokken soorten voor de eerste maal zijn aangewezen en ten gevolge van welke aanwijzing een verbod op het onder zich hebben van toepassing is op de betrokken soorten.

Artikel 13

(vervallen)

Artikel 13a

1. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen ter uitvoering van krachtens het verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap vastgestelde verplichtingen inzake onderwerpen waarop deze wet van toepassing is, regels worden gesteld.
2. De regels bedoeld in het eerste lid, kunnen betrekking hebben op het vervoer en de registratie van levende exemplaren van bedreigde dier- of plantesoorten. Tevens kan de opsomming van handelingen, bedoeld in de artikelen 3, 3a en 6 worden gewijzigd of aangevuld.

Artikel 14

Artikel 3, vierde lid, van de Wet op de dierenbescherming wordt gelezen:

4. Ten aanzien van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen soorten van dieren, die niet geschikt zijn om als huisdier te worden gehouden, kunnen aan de vergunning voorschriften worden verbonden teneinde te waarborgen, dat dieren van zulke soorten uitsluitend ten verkoop voorradig worden gehouden voor aflevering aan anderen dan particulieren of detailhandelaren.

Artikel 15

1. Deze wet kan worden aangehaald als "Wet bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten".
2. Zij treedt in werking op een door Ons te bepalen tijdstip, dat voor elk van de artikelen verschillend kan zijn.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven ten Paleize Soestdijk, 8 januari 1975.

JULIANA

Op de volgende soorten zijn de verbodsbepalingen van artikel 3, eerste en tweede lid, van de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten van toepassing. De betreffende soorten zijn deels opgenomen in bijlage A bij de Regeling aanwijzing bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten en deels aangewezen in het Besluit bedreigde uitheemse diersoorten op grond van artikel 4, tweede lid, van de wet.

Bijlage A bij de Regeling aanwijzing bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten bevat de soorten van bijlage I van CITES, de soorten van bijlage c, deel 1, van de basisverordening en de voor Nederland uitheemse soorten van bijlage IV van de FFH-richtlijn.

De soorten van bijlage c, deel 1, zijn gemerkt met [10]. Taxa die deels zijn opgenomen in bijlage I en deels in bijlage c, deel 1, zijn gemerkt met [11]. De soorten van bijlage IV van de FFH-richtlijn zijn gemerkt met (*ffh*). De taxa die geheel of gedeeltelijk zijn aangewezen op grond van artikel 4, tweede lid, van de wet zijn gemerkt met [6].

Voor de volledige lijst van ingevolge artikel 4, tweede lid, aangewezen soorten zie bijlage 5 bij deze toelichting.

Voor zover de hierna vermelde diersoorten niet voorheen waren aangewezen op grond van artikel 2 van de Wet bedreigde uitheemse diersoorten (Wet bud) zijn deze gemerkt met [22].

Een aantal andere annotaties verwijzen naar de Vrijstellingsregeling.

Voor de naamgeving van de soorten is waar mogelijk gebruik gemaakt van de in CITES-kader aanvaarde referenties.

Aanduidingen in kapitalen en voorafgegaan door een # zijn slechts opgenomen om de lijst van aangewezen taxa gemakkelijker leesbaar te maken. Voor zover mogelijk zijn de aangewezen soorten opgenomen met de Nederlandse en de wetenschappelijke naam. In een aantal gevallen zijn hogere taxonomische eenheden opgenomen. Dit betekent dat alle tot dergelijke taxa behorende soorten zijn inbegrepen.

F A U N A (D I E R E N) (**)

M A M M A L I A (Z O O G D I E R E N)

DASYUROMORPHIA

Dasyuridae

- Langstaartsmalvoetbuidelmuis

Sminthopsis longicaudata

- Smalvoetbuidelmuis

Sminthopsis psammophila

Thylacinidae

- Buidelwolf p.e.

Thylacinus cynocephalus p.e.

PERAMELEMORPHA

Peramelidae

- Varkenspootbuideldas p.e.	Chaeropus ecaudatus p.e.
- Grote Langoorbuideldas	Macrotis lagotis
- Kleine Langoorbuideldas	Macrotis leucura
- Westelijke Bandicoot	Perameles bougainville

DIPROTODONTIA

Vombatidae

- Breedkopwombat	Lasiorhinus krefftii

Potoridae

- alle soorten buidelkonijnen	genus Bettongia
- Woestijnratkangoeroe p.e.	Caloprymnus campestris p.e.

Macropodidae

- Westelijke Haaskangoeroe	Lagorchestes hirsutus
- Gestreepte Haaskangoeroe	Lagostrophus fasciatus
- Geteugelde Spoorstaartkangoeroe	Onychogalea fraenata
- Halvemaan Spoorstaartkangoeroe	Onychogalea lunata

INSECTIVORA (Insecteneters)

Erinaceidae

- Trekegel (ffh) [22]	Atelerix algirus (ffh) [22]

Soricidae

- Fuerteventura-spitsmuis (ffh) [22]	Crocidura canariensis (ffh) [22]

Talpidae

- Desman (ffh) [22]	Galemys pyrenaicus (ffh) [22]

CHIROPTERA (Vleermuizen)

Pteropodidae

- Filipijnse Vliegende Hond [22]	Acerodon jubatus [22]
- Panay-vliegende Hond p.e. [22]	Acerodon lucifer p.e. [22]
- Vliegende Hond van Truk Eiland	Pteropus insularis
- Vliegende Hond van de Marianen	Pteropus mariannus
- Vliegende Hond van Ponapé	Pteropus molossinus
- Vliegende Hond van Mortlock	Pteropus phaeocephalus
- Grote Vliegende Hond van Palau	Pteropus pilosus
- Vliegende Hond van Samoa	Pteropus samoensis
- Pacifische Vliegende Hond	Pteropus tonganus

Rhinolophidae

- alle soorten hoefijzerneuzen
(ffh) (voor zover deze in Europa
[2] in het wild voorkomen) (nb)
[22] | genus Rhinolophus (ffh) (voor zover
deze in Europa [2] in het wild
voorkomen) (nb) [22] |
|---|---|

Vespertilionidae

- alle soorten gladneusachtigen
(ffh) (voor zover deze in Europa
[2] in het wild voorkomen) (nb)
[22] | familia Vespertilionidae (ffh) (voor
zover deze in Europa [2] in het wild
voorkomen) (nb) [22] |
|--|--|

Molossidae

- Bulvleermuis (ffh) [22]	Tadarida teniotis (ffh) [22]

PRIMATES (Opperdieren)

- alle soorten primaten [6]	ordo Primates [6]

XENARTHRA

Myrmecophagidae

- Reuzenmierenerter [10]

Myrmecophaga tridactyla [10]

Dasypodidae

- Reuzengordeldier

Priodontes maximus

PHOLIDOTA (Schubdieren)

Manidae

- alle soorten schubdieren [10]

genus Manis [10]

LAGOMORPHA (Haasachtigen)

Leporidae

- Borstelige Haas of Assam-konijn

Caprolagus hispidus

- Volcano-konijn

Romerolagus diazi

RODENTIA (Knaagdieren)

Mioxidae

- Bosslaper (*ffh*) [22]

Dryomys nitedula (*ffh*) [22]

- Turkse Slaapmuis (*ffh*) [22]

Myomimus roachi (*ffh*) [22]

Sciuridae

- Mexicaanse Prairiehond

Cynomys mexicanus

- alle soorten reuzeneekhoorns [10]

genus Ratufa [10]

- Perzische Eekhoorn (*ffh*) [22]

Sciurus anomalus (*ffh*) [22]

- Siesel (*ffh*) [22]

Spermophilus citellus (*ffh*) [22]

Muridae

- Langoorhaasrat

Leporillus conditor

- Cabrera's Woelmuis (*ffh*) [22]

Microtus cabrerai (*ffh*) [22]

- Vale Schijnmuis

Pseudomys praeconis

- Onechte Waterrat

Xeromys myoides

- Macdonnells Rotsrat

Zyzomys pedunculatus

Dipopodidae

- Berkenmuis (*ffh*) [22]

Sicista betulina (*ffh*) [22]

Hystricidae

- Stekelvarken (*GH*) (*ffh*) [14,22]

Hystrix cristata (*GH*) (*ffh*) [14,22]

Chinchillidae

- alle soorten chinchilla's [18]

genus Chinchilla [18]

CETACEA (Walvisachtigen)

- alle soorten walvissen (*ffh*)
[11,16] (*nb*)

ordo Cetacea (*ffh*) [11,16] (*nb*)

CARNIVORA (Roofdieren)

Canidae

- Wolf (*ffh*) [21], met uitzondering
van de Spaanse populatie ten
noorden van de Duero en de
Griekse populatie ten noorden
van de 39ste breedtegraad [22]

Canis lupus (*ffh*) [21], met uitzondering
van de Spaanse populatie ten noorden
van de Duero en de Griekse populatie
ten noorden van de 39ste breedtegraad
[22]

- Boshond

Speothos venaticus

Ursidae

- Grote Panda

Ailuropoda melanoleuca

- Kleine Panda

Ailurus fulgens

- Maleise Beer

Helarctos malayanus

- Lippenbeer

Melursus ursinus

- Brilbeer	Tremarctos ornatus
- Bruine Beer (<i>ffh</i>) [21,22]	Ursus arctos (<i>ffh</i>) [21,22]
- Bruine Beer van de Himalaya [22]	Ursus arctos isabellinus [22]
- Kraagbeer	Ursus thibetanus
# Mustelidae	
- Congo-otter (<i>populatie van Cameroun en Nigeria</i>) [22] *	Aonyx congicus (<i>populatie van Cameroun en Nigeria</i>) [22] *
- Zuidelijke Zeeotter [22]	Enhydra lutris nereis [22]
- Chungungo-otter	Lontra felina
- Langstaartotter	Lontra longicaudis
- Zuidelijke Rivierotter	Lontra provocax
- Euraziatische Nerts (<i>ffh</i>) [22]	Mustela lutreola (<i>ffh</i>) [22]
- Zwartvoetbunzing	Mustela nigripes
- Reuzenotter	Pteronura brasiliensis
# Viverridae	
- Fretkat [6,22]	Cryptoprocta ferox [6,22]
- Ottercivetkat [10]	Cynogale bennettii [10]
- Mierencivetkat [10]	Eupleres goudotii [10]
- Fanaloka [10]	Fossa fossana [10]
- alle soorten Aziatische linsangs [11]	genus Prionodon [11]
# Felidae	
- Jachtluipaard of Cheetah [7]	Acinonyx jubatus [7]
- Caracal [6]	Caracal caracal [6]
- Aziatische Goudkat	Catopuma temminckii
- Zwartvoetkat	Felis nigripes
- Wilde Kat (<i>ffh</i>) [9,15,22]	Felis silvestris (<i>ffh</i>) [9,15,22]
- Jagoearoendi of Otterkat [6]	Herpailurus yaguarondi [6]
- Ocelot	Leopardus pardalis
- Amerikaanse Tijgerkat	Leopardus tigrinus
- Margay	Leopardus wiedii
- Serval [6]	Leptailurus serval [6]
- Canadese Lynx [6]	Lynx canadensis [6]
- Euraziatische Lynx (<i>ffh</i>) [9,15]	Lynx lynx (<i>ffh</i>) [9,15]
- Pardellynxy (<i>ffh</i>) [17]	Lynx pardinus (<i>ffh</i>) [17]
- Rode Lynx [6]	Lynx rufus [6]
- Nevelpanter	Noefelis nebulosa
- Pampa-kat [6]	Oncifelis colocolo [6]
- Geoffroy's Kat	Oncifelis geoffroyi
- Kotkot [6]	Oncifelis guigna [6]
- Bergkat	Oreailurus jacobita
- alle soorten leeuwen, tijgers, panters en jagoeears [6,8]	genus Panthera [6,8]
- Marmerkat	Pardofelis marmorata
- Bengaalse Kat [6]	Prionailurus bengalensis [6]
- Platkopkat	Prionailurus planiceps
- Roestkat [6]	Prionailurus rubiginosus [6]
- Poema [6]	Puma concolor [6]
- Sneeuwpanter	Uncia uncia
# Otariidae	
- Pelsrob van Guadelupe	Arctocephalus townsendi

# Phocidae	
- Zuidelijke Zeeolifant [10]	Mirounga leonina [10]
- alle soorten monniksrobben (<i>ffh</i>) [13]	genus <i>Monachus</i> (<i>ffh</i>) [13]
PROBOSCIDEA (Slurfdieren)	
# Elephantidae	
- Aziatische Olifant	<i>Elephas maximus</i>
- Afrikaanse Olifant	<i>Loxodonta africana</i>
SIRENIA (Zeekoeien)	
# Dugongidae	
- Doegong [11]	Dugong Dugon [11]
# Trichechidae	
- alle soorten lamantijnen [11]	genus <i>Trichechus</i> [11]
PERISSODACTYLA (Onevenhoevigen)	
# Equidae	
- Wilde Ezel	<i>Equus asinus</i>
- Grevy-zebra	<i>Equus grevyi</i>
- Koelan [11]	<i>Equus hemionus</i> [11]
- Kiang [10]	<i>Equus kiang</i> [10]
- Onager [10]	<i>Equus onager</i> [10]
- Przewalski-paard	<i>Equus caballus przewalskii</i>
- Bergzebra [11]	<i>Equus zebra</i> [11]
# Tapiridae	
- alle soorten tapirs [11]	familia <i>Tapiridae</i> [11]
# Rhinocerotidae	
- alle soorten neushoorns [8], met uitzondering van levende dieren en jachttrofeeën van de Breedlip-neushoorn * afkomstig uit de populatie van Zuidafrika	familia <i>Rhinocerotidae</i> [8], met uitzondering van levende dieren en jachttrofeeën van <i>Cerathotherium simum simum</i> * afkomstig uit de populatie van Zuidafrika
ARTIODACTYLA (Evenhoevigen)	
# Suidae	
- Hertswijn of Babiroessa	<i>Babyrousa babyrousa</i>
- Dwergswijn	<i>Sus salvanius</i>
# Tayassuidae	
- Chaco-pecari	<i>Catagonus wagneri</i>
# Camelidae	
- Vicogne, met uitzondering van wol van dieren uit bepaalde populaties van Chili [1] en geheel Peru [22]	<i>Vicugna vicugna</i> , met uitzondering van wol van dieren uit bepaalde populaties van Chili [1] en geheel Peru [22]
# Moschidae	
- alle soorten muskusherten (populatie van Afghanistan, Bhutan, India, Myanmar, Nepal en Pakistan) [22] *	genus <i>Moschus</i> (populatie van Afghanistan, Bhutan, India, Myanmar, Nepal en Pakistan) [22] *
# Cervidae	
- Annam-zwijnshert	<i>Axis porcinus annamiticus</i>
- Bawean-zwijnshert	<i>Axis porcinus calamianensis</i>
- Filipijns Zwijnshert	<i>Axis porcinus kuhli</i>

- Moerashert	Blastocerus dichotomus
- Barasingha	Cervus duvauceli
- Edelhert (ondersoort van Corsica) (ffh) [22]	Cervus elaphus corsicanus (ffh) [22]
- Edelhert (ondersoort van Kashmir) [22]	Cervus elaphus hanglu [22]
- Lierhert	Cervus eldi
- Irans Damhert [22]	Dama mesopotamica [22]
- alle soorten Andes-herten	genus Hippocamelus
- Indochinese Muntjak [22]	Megamuntiacus vuquanghensis [22]
- Zwarte Muntjak	Muntiacus crinifrons
- Pampahert	Ozotoceros bezoarticus
- Chileense Poedoe	Pudu puda
# Antilocapridae	
- Gaffelantiloop (populatie van Mexico) [22]	Antilocapra americana (populatie van Mexico) [22]
# Bovidae	
- Addax of Mendes-antiloop	Addax nasomaculatus
- Bosbison	Bison bison athabascae
- Gaur	Bos frontalis
- Wilde Yak [18]	Bos grunniens [18]
- Kouprey	Bos sauveli
- Laaglandbuffel	Bubalus depressicornis
- Tamarou	Bubalus mindorensis
- Berganoa	Bubalus quarlesi
- Griekse Wilde Geit (ffh) [22]	Capra hircus, met uitzondering van verwilderde populaties (ffh) [22]
- Schroefhoorngeit	Capra falconeri
- Pyreneeën-steenbok (ffh) [22]	Capra pyrenaica pyrenaica (ffh) [22]
- Jentinks Duiker	Cephalophus jentinki
- Dama-gazelle	Gazella dama
- Reuzenpaardantiloop [22]	Hippotragus niger variani [22]
- Chinese Goral	Naemorhaedus baileyi
- Langstaartgoral	Naemorhaedus caudatus
- Gewone Goral	Naemorhaedus goral
- Serow	Naemorhaedus sumatraensis
- Algazelle	Oryx dammah
- Arabische Oryx	Oryx leucoryx
- Nyan [22]	Ovis ammon hodgsoni [22]
- Moeflon (populatie van Corsica en Sardinië) (ffh) [22]	Ovis aries musimon (populatie van Corsica en Sardinië) (ffh) [22]
- Moeflon (ondersoort van Cyprus) [22]	Ovis aries ophion [22]
- Steppeschaap	Ovis vignei
- Thibetaanse Antiloop	Pantholops hodgsonii
- Vietnamese Antiloop [22]	Pseudoryx nghetinhensis [22]
- Gems (ondersoort van de Balkan) (ffh) [22]	Rupicapra rupicapra balcanica (ffh) [22]
- Gems (ondersoort van de Apenijnen) (ffh) [17,22]	Rupicapra pyrenaica ornata (ffh) [17,22]

A V E S (V O G E L S)

STRUTHIONIFORMES

Struthionidae

- Struisvogel (populatie van Algerije, Burkina Faso, Cameroun, Centraal-Afrikaanse Republiek, Chad, Mali, Marokko, Mauretanië, Niger, Nigeria, Senegal en Sudan) [22]
- Struthio camelus (populatie van Algerije, Burkina Faso, Cameroun, Centraal-Afrikaanse Republiek, Chad, Mali, Marokko, Mauretanië, Niger, Nigeria, Senegal en Sudan) [22]

RHEIFORMES (Nandoes)

Rheidae

- Darwin-nandoe Rhea pennata

TINAMIFORMES (Stuithoenders)

Tinamidae

- Kluizenaarstuithoen Tinamus solitarius

SPHENISCIFORMES (Pinguins)

Spheniscidae

- Zwartvoetpinguin [10] Spheniscus demersus [10]
- Humboldt-pinguin Spheniscus humboldti

PODICIPEDIFORMES (Futen)

Podicipedidae

- Atitlan-fuut Podilymbus gigas

PROCELLARIIFORMES (Stormvogelachtigen)

Diomedidae

- Stellers Albatros Diomedea albatrus

PELECANIFORMES (Pelikaanachtigen)

Sulidae

- Abbots Gent Papasula abbotti

Fregatidae

- Witbuikfregatvogel Fregata andrewsi

CICONIIFORMES (Ooievaarachtigen)

Ciconiidae

- Zwartsnavelooievaar Ciconia boyciana
- Jabiru Jabiru mycteria
- Maleise Nimmerzat Mycteria cinerea

Threskiornithidae

- Japanse Kuifibis Nipponia nippon

Phoenicopteridae

- Andes-flamingo [10] Phoenicopus andinus [10]
- Chileense Flamingo [10] Phoenicopus chilensis [10]
- James' Flamingo [10] Phoenicopus jamesi [10]

ANSERIFORMES (Eendachtigen)

Anatidae

- Nijl-gans (GH) [10,14,19,22] Alopochen aegyptiacus (GH) [10,14,19,22]
- Nieuwzeelandse Taling [22] Anas aucklandica [22]

- Laysan-taling [19,22]	Anas laysanensis [19,22]
- Marianen-eend [22]	Anas oustaleti [22]
- Canadese Gans (ondersoort van de Aleoeten) [22]	Branta canadensis leucopareia [22]
- Hawaii-gans [19,22]	Branta sandvicensis [19,22]
- Witvleugelboseend	Cairina scutulata
- Coscoroba [10,19,22]	Coscoroba coscoroba [10,19,22]
- Rozekopeend p.e.	Rhodonessa caryophyllacea p.e.
FALCONIFORMES (Roofvogels)	
# Cathartidae	
- Californische Condor	Gymnogyps californianus
- Andes-condor	Vultur gryphus
# Accipitridae	
- alle soorten arenden, haviken, buizerden, wesp- en kiekendieven, wouwen en Oude Wereld-gieren [11] (vw)	familia Accipitridae [11] (vw)
# Sagittariidae	
- Secretarisvogel [10]	Sagittarius serpentarius [10]
# Falconidae	
- alle soorten valkachtigen * [11], met uitzondering van hybriden (vw)	familia Falconidae * [11], met uitzondering van hybriden (vw)
GALLIFORMES (Hoenderachtigen)	
# Magapodiidae	
- Hamerhoen [22]	Macrocephalon maleo [22]
# Cracidae	
- Roodsnavelhokko	Crax blumenbachii
- Mesbekpauwies [22]	Mitu mitu mitu [22]
- Gehoornde Goean	Oreophasis derbianus
- Witvleugelgoean	Penelope albipennis
- Spix's Fluitgoean	Pipile jacutinga
- Trinidad-blauwkeelgoean [22]	Pipile pipile pipile [22]
# Phasianidae	
- Argusfazant [3,10,22]	Argusianus argus [3,10,22]
- Wallichs Fazant [19,22]	Catreus wallichii [19,22]
- Bobwhite (ondersoort van noord-westelijk Mexico) [22]	Colinus virginianus ridgwayi [22]
- Witte Oorfazant [19,22]	Crossoptilon crossoptilon [19,22]
- Tibetaanse Oorfazant	Crossoptilon harmani
- Bruine Oorfazant [19,22]	Crossoptilon mantchuricum [19,22]
- Sonnerats Hoen [10,19,22]	Gallus sonneratii [10,19,22]
- Bloedfazant [10]	Ithaginis cruentus [10]
- Himalaya-glansfazant [19,22]	Lophophorus impejanus [19,22]
- Chinese Glansfazant	Lophophorus lhuysii
- Sclaters Glansfazant	Lophophorus sclateri
- Edwards Fazant [19,22]	Lophura edwardsi [19,22]
- Keizerfazant [22]	Lophura imperialis [22]
- Swinhoe's Fazant [19,22]	Lophura swinhoii [19,22]
- Spiegelpauw [10,19,22]	Polyplectron bicalcaratum [10,19,22]
- Palawan-spiegelpauw [19,22]	Polyplectron emphanum [19,22]
- Germain's Spiegelpauw [10,19,22]	Polyplectron germaini [10,19,22]

- Maleise Spiegelpauw [10,19,22]	Polyplectron malacense [10,19,22]
- Schleiermakers Pauwfazant [10]	Polyplectron schleiermacheri [10]
- Gekuipte Argusfazant	Rheinardia ocellata
- Elliots Fazant [19,22]	Syrmaticus ellioti [19,22]
- Hume's Fazant [19,22]	Syrmaticus humiae [19,22]
- Mikado-fazant [19,22]	Syrmaticus mikado [19,22]
- Kaspisch Berghoen [22]	Tetraogallus caspius [22]
- Tibetaans Berghoen	Tetraogallus tibetanus
- Blyths Tragopan	Tragopan blythii
- Cabots Saterhoen [3,22]	Tragopan caboti [3,22]
- Westelijke Tragopan	Tragopan melanocephalus
- Attwaters Prairiehoen [22]	Tympanuchus cupido attwateri [22]

GRUIFORMES (Kraanvogelachtigen)

Gruidae

- Trompetkraanvogel	Grus americana
- Chinese Kraanvogel	Grus japonensis
- Siberische Witte Kraanvogel	Grus leucogeranus
- Monnikskraanvogel	Grus monacha
- Zwarthalskraanvogel	Grus nigricollis
- Withalskraanvogel	Grus vipio

Rallidae

- Lord Howe-ral	Gallirallus sylvestris
-----------------	------------------------

Rhynochetidae

- Kagoe	Rhynochetos jubatus
---------	---------------------

Otididae

- Indische Trap	Ardeotis nigriceps
- Baardtrap	Eupodotis bengalensis

CHARADRIIFORMES (Plevierachtigen)

Scolopacidae

- Gevlekte Groenpootruiter	Tringa guttifer
----------------------------	-----------------

Laridae

- Mongoolse Zwartkopmeeuw	Larus relictus
---------------------------	----------------

COLUMBIFORMES (Duifachtigen)

Columbidae

- Manenduif	Caloenas nicobarica
- Mindoro-muskaatduif	Ducula mindorensis
- alle soorten kroonduiven [10]	genus Goura [10]

PSITTACIFORMES (Papegaaiachtigen)

Psittacidae

- Jamaica-amazone [6]	Amazona agilis [6]
- Roodkeelamazone	Amazona arausiaca
- Geelvleugelamazone	Amazona barbadensis
- Roodstaartamazone	Amazona brasiliensis
- Geelsnavelamazone [6]	Amazona collaria [6]
- St. Vincent- of Koningsamazone	Amazona guildingii
- Keizeramazone	Amazona imperialis
- Cubaanse Amazone	Amazona leucocephala
- Roodbrilamazone	Amazona pretrei
- Roodkruinamazone	Amazona rhodocorytha
- Tucuman-amazone [3]	Amazona tucumana [3]

- Hispaniola-amazone [3,6]	Amazona ventralis [3,6]
- St. Lucia-amazone	Amazona versicolor
- Wijnkleurige Amazone	Amazona vinacea
- Portoricaanse Amazone	Amazona vittata
- alle soorten hyacinthara's	genus Anodorhynchus
- Buffons Ara	Ara ambigua
- Blauwkeelara	Ara glaucogularis
- Geelvleugelara [3]	Ara macao [3]
- Illigers Ara [3]	Ara maracana [3]
- Soldatenara [3]	Ara militaris [3]
- Roodwangara [3]	Ara rubrogenys [3]
- Goudparkiet [3]	Aratinga guarouba [3]
- Goffins Kakatoe [3,22]	Cacatua goffini [3,22]
- Filipijnse Kakatoe	Cacatua haematuropygia
- Molukken-kakatoe [3,22]	Cacatua moluccensis [3,22]
- Spix's Ara	Cyanopsitta spixii
- Geelvoorhoofdkekarakiki (ondersoort van de Chatham Eilanden) [22]	Cyanoramphus auriceps forbesi [22]
- Norfolk Eiland-kakariki	Cyanoramphus cookii
- Roodvoorhoofdkekarakiki [19,22]	Cyanoramphus novaezelandiae [19,22]
- Coxens Dubbeloogvijgpapegaai [22]	Cyclopsitta diophthalma coxeni [22]
- Diadeemlori [22]	Eos histrio [22]
- Hoornparkiet [6]	Eunymphicus cornutus [6]
- Australische Nachtpapegaai p.e.	Geopsittacus occidentalis p.e.
- Goudpluimparkiet [6]	Leptopsittaca branickii [6]
- Oranjebuikparkiet	Neophema chrysogaster
- Geeloorparkiet	Ognorhynchus icterotis
- Grondpapegaai	Pezoporus wallicus
- Roodkappapegaai	Pionopsitta pileata
- Palmkakatoe	Probosciger aterrimus
- Maskerparkiet [6]	Prosopiea personata [6]
- Goudschouderparkiet [3]	Psephotus chrysopterygius [3]
- Kapparkiet [19,22]	Psephotus dissimilis [19,22]
- Paradijsparkiet p.e.	Psephotus pulcherrimus p.e.
- Mauritius-papegaai	Psittacula echo
- Borstelkoppapegaai [6]	Psittichas fulgidus [6]
- Blauwkeelconure [3,22]	Pyrrhura cruentata [3,22]
- alle soorten dikbekpapegaaien	genus Rhynchopsitta
- Kakapo of Uilpapegaai	Strigops habroptilus
- Ponapé-lori [6]	Trichoglossus rubiginosus [6]
- Blauwkaplori [6]	Vini australis [6]
- Kuhls Lori [6]	Vini kuhlii [6]
- Safierlori [6]	Vini peruviana [6]
- Stephens Lori [6]	Vini stepheni [6]
- Hemelsblauwe Lori [6]	Vini ultramarina [6]

CUCULIFORMES (Koekoeksvogels)

Musophagidae

- Purperkuiftoerako [10]	Musophaga porphyreolopha [10]
- Witkamtoerako [10]	Tauraco corythaix [10]
- Fischers toerako [3,10,22]	Tauraco fischeri [3,10,22]
- Livingstone's Toerako [3,10,22]	Tauraco livingstonii [3,10,22]
- Groene Toerako [3,10,22]	Tauraco persa [3,10,22]
- Schalows Toerako [3,10,22]	Tauraco schalowi [3,10,22]

- Zwartsnaveltoerako [3,10,22]	Tauraco schuettii [3,10,22]
STRIGIFORMES (Uilen)	
- alle soorten uilen [11] (vw)	ordo Strigiformes [11] (vw)
APODIFORMES (Gierzwaluwachtigen)	
# Trochilidae	
- Bronsstaartheremietkolibri	Ramphodon dohrnii
TROGONIFORMES (Trogons)	
# Trogonidae	
- Quetzal	Pharomachrus mocinno
CORACIIFORMES (Scharrelaarvogels)	
# Bucerotidae	
- Narcondam-neushoornvogel [10]	Aceros narcondami [10]
- Himalaya-jaarvogel	Aceros nipalensis
- Kleine Jaarvogel	Aceros subruficollis
- Dubbelhoornige Neushoornvogel	Buceros bicornis
- Roodbruine Neushoornvogel [10,22]	Buceros hydrocorax hydrocorax [10,22]
- Maleise Neushoornvogel [10,22]	Buceros rhinoceros rhinoceros [10,22]
- Gehelmde Neushoornvogel	Buceros vigil
PICIFORMES (Spechtvogels)	
# Picidae	
- Keizerspecht	Campephilus imperialis
- Witbuikspecht [22]	Dryocopus javensis richardsi [22]
PASSERIFORMES (Zangvogels)	
# Cotingidae	
- Halsbandcotinga	Cotinga maculata
- Zwartpurperen Cotinga	Xipholena atropurpurea
# Pittidae	
- Gurneey's Pitta	Pitta gurneyi
- Kochs Pitta	Pitta kochi
# Atrichornithidae	
- Westaustralische Doornkruiper	Atrichornis clamosus
# Hirundinidae	
- Siantara-zwaluw	Pseudochelidon sirintarae
# Muscicapidae	
- Borstelvogel p.e. [22]	Dasyornis broadbenti littoralis p.e. [22]
- Westelijke Borstelvogel	Dasyornis longirostris
- alle soorten kaalkopkraaien	genus Picathartes
# Zosteropidae	
- Witkeelbrilvogel	Zosterops albogularis
# Meliphagidae	
- Helmhoningeter	Lichenostomus melanops cassidix
# Icteridae	
- Saffraantroepiaal [22]	Agelaius flavus [22]
# Fringillidae	
- Kapoetsensijs [19,22]	Carduelis cucullata [19,22]
# Sturnidae	
- Bali-spreeuw [3]	Leucopsar rothschildi [3]

Paradisaeidae

- alle soorten paradijsvogels [10] familia Paradiseidae [10]

R E P T I L I A (R E P T I E L E N)

TESTUDINATA (Schildpadden)

Emydidae

- Batagur of Tuntong Batagur baska
- Mühlenbergs Schildpad Clemmys muhlenbergii
- Driekielstraalschildpad Geoclemys hamiltonii
- Dakschildpad [22] Kachuga tecta [22]
- Kaspische Beekschildpad (ffh) [22] Mauremys caspica (ffh) [22]
- Spaanse Moerasschildpad (ffh) [22] Mauremys leprosa (ffh) [22]
- Driekielaardschildpad Melanochelys tricarinata
- Achterindische Pauwoogmoeras-
schildpad Morenia ocellata
- Mexicaanse Doosschildpad Terrapene coahuila

Testudinidae

- Galápagos-landschildpad Geochelone nigra
- Sterschildpad Geochelone radiata
- Madagascar-schildpad Geochelone yniphora
- Mexicaanse Reuzengopherschildpad Gopherus flavomarginatus
- Geometrische Landschildpad Psammobates geometricus
- Moorse Landschildpad (ffh) [4,10] Testudo graeca (ffh) [4,10]
- Griekse Landschildpad (ffh) [4,10] Testudo hermanni (ffh) [4,10]
- Kleinmanns Landschildpad [22] Testudo kleinmanni [22]
- Klokschildpad (ffh) [4,10] Testudo marginata (ffh) [4,10]

Cheloniidae

- alle soorten zeeschildpadden (ffh) familia Cheloniidae (ffh) [16,17]
[16,17]

Dermochelyidae

- Lederschildpad (ffh) [17] Dermochelys coriacea (ffh) [17]

Trionychidae

- Zwarte Drieklauwschildpad Trionyx ater
- Ganges-drieklauwschildpad Trionyx gangeticus
- Pauwoogdrieklauwschildpad Trionyx hurum
- Heilige Drieklauwschildpad Trionyx nigricans

Chelidae

- Onechte Spitskopschildpad Pseudemydura umbrina

CROCODYLIA (Krokodillen)

Alligatoridae

- Chinese Alligator Alligator sinensis
- Apaporis-brilkaaiman [22] Caiman crocodilus apaporiensis [22]
- Bredsnuitkaaiman Caiman latirostris
- Zwarte Kaaiman, met uitzondering
van de populatie van Ecuador Melanosuchus niger, met uitzondering
van de populatie van Ecuador

Crocodylidae

- Spitssnuitkrokodil Crocodylus acutus
- Pantserkrokodil Crocodylus cataphractus
- Orinoco-krokodil Crocodylus intermedius
- Bultkrokodil Crocodylus moreletii

- Nijlkrokodil, met uitzondering van de populatie van Botswana, Ethiopië, Kenya, Madagascar, Malawi, Mozambique, Somalië, Tanzania, Uganda, Zambia, Zimbabwe en Zuid-Afrika [22] *	Crocodylus niloticus, met uitzondering van de populatie van Botswana, Ethiopië, Kenya, Madagascar, Malawi, Mozambique, Somalië, Tanzania, Uganda, Zambia, Zimbabwe en Zuid-Afrika [22] *
- Filipijnse Krokodil [22]	Crocodylus novaeguineae mindorensis [22]
- Moeraskrokodil	Crocodylus palustris
- Zeekrokodil, met uitzondering van de populatie van Australië, Indonesië en Papua-New Guinea [22] *	Crocodylus porosus, met uitzondering van de populatie van Australië, Indonesië en Papua-Nieuw Guinea [22] *
- Cuba- of Ruitkrokodil	Crocodylus rhombifer
- Siamese Krokodil	Crocodylus siamensis
- Breedvoorhoofdkrokodil	Osteolaemis tetraspis
- Onechte Gaviaal	Tomistoma schlegelii
# Gaviidae	
- Ganges-gaviaal	Gavialis gangeticus
RHYNCHOCEPHALIA (Brughagedissen)	
# Sphenodontidae	
- alle soorten brughagedissen	genus Sphenodon
SAURIA (Hagedissen)	
# Gekkonidae	
- Egeïsche Naaktvingergekko (ffh) [22]	Cyrtopodion kotschyi (ffh) [22]
- Europese Bladvingergekko (ffh) [22]	Phyllodactylus europeus (ffh) [22]
- Smalkingekko (ffh) [22]	Tarentola angustimentalis (ffh) [22]
- Boettgers Gekko (ffh) [22]	Tarentola boettgeri (ffh) [22]
- Delalande's Gekko (ffh) [22]	Tarentola delalandii (ffh) [22]
- Gomera-gekko (ffh) [22]	Tarentola gomerensis (ffh) [22]
# Agamidae	
- Hardoen (ffh) [22]	Stellio stellio (ffh) [22]
# Chamaeleonidae	
- Kameleon (ffh) [10]	Chamaeleo chamaeleon (ffh) [10]
# Iguanidae	
- alle soorten Fiji-leguanen	genus Brachylophus
- alle soorten ringstaartleguanen	genus Cyclura
- San Esteban-chuckwalla	Sauromalus varius
# Lacertidae	
- Tyrreense Kielhagedis (ffh) [22]	Algyroides fitzingeri (ffh) [22]
- Spaanse Kielhagedis (ffh) [22]	Algyroides marchi (ffh) [22]
- Peloponnesos-kielhagedis (ffh) [22]	Algyroides moreoticus (ffh) [22]
- Blauwkeelkielhagedis (ffh) [22]	Algyroides nigropunctatus (ffh) [22]
- Atlantische Hagedis (ffh) [22]	Gallotia atlantica (ffh) [22]
- Tenerife-hagedis (ffh) [22]	Gallotia galloti (inclusief insulanagae) (ffh) [22]
- Simony's Hagedis (ffh) [17]	Gallotia simonyi (ffh) [17]
- Stehlins Hagedis (ffh) [22]	Gallotia stehlini (ffh) [22]
- Tyrreense Berghagedis (ffh) [22]	Lacerta bedriagae (ffh) [22]
- Anatolische Hagedis (ffh) [22]	Lacerta danfordi (ffh) [22]

- Griekse Spitskophagedis (<i>ffh</i>) [22]	<i>Lacerta graeca</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Kroatische Berghagedis (<i>ffh</i>) [22]	<i>Lacerta horvathi</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Iberische Berghagedis (<i>ffh</i>) [22]	<i>Lacerta monticola</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Spaanse Smaragdhagedis (<i>ffh</i>) [22]	<i>Lacerta schreiberi</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Reuzensmaragdhagedis (<i>ffh</i>) [22]	<i>Lacerta trilineata</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Smaragdhagedis (<i>ffh</i>) [22]	<i>Lacerta viridis</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Slangooghagedis (<i>ffh</i>) [22]	<i>Ophisops elegans</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Madeira-muurhagedis (<i>ffh</i>) [22]	<i>Podarcis dugesii</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Egeïsche Muurhagedis (<i>ffh</i>) [22]	<i>Podarcis erhardii</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Maltese Muurhagedis (<i>ffh</i>) [22]	<i>Podarcis filfolensis</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Zwarte Spaanse Muurhagedis (<i>ffh</i>) [22]	<i>Podarcis hispanica atrata</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Balearen-hagedis (<i>ffh</i>) [15,22]	<i>Podarcis lilfordi</i> (<i>ffh</i>) [15,22]
- Karsthagedis (<i>ffh</i>) [22]	<i>Podarcis melisellensis</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Milos-hagedis (<i>ffh</i>) [22]	<i>Podarcis milensis</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Peloponnesos-muurhagedis (<i>ffh</i>) [22]	<i>Podarcis peloponnesica</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Pityusen-hagedis (<i>ffh</i>) [15,22]	<i>Podarcis pityusensis</i> (<i>ffh</i>) [15,22]
- Ruïnehagedis (<i>ffh</i>) [22]	<i>Podarcis sicula</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Taurische Hagedis (<i>ffh</i>) [22]	<i>Podarcis taurica</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Tyrreense Muurhagedis (<i>ffh</i>) [22]	<i>Podarcis tiliguerta</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Siciliaanse Muurhagedis (<i>ffh</i>) [22]	<i>Podarcis wagleriana</i> (<i>ffh</i>) [22]
# Teiidae	
- Renhagedis [10]	<i>Cnemidophorus hyperythrus</i> [10]
# Scincidae	
- Johannisskink (<i>ffh</i>) [22]	<i>Ablepharus kitaibelii</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Iberische Skink (<i>ffh</i>) [22]	<i>Chalcides bedriagai</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Marokkaanse Skink (<i>ffh</i>) [22]	<i>Chalcides occidentalis</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Parelskink (<i>ffh</i>) [22]	<i>Chalcides ocellatus</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Canarische Eilanden-skink (<i>ffh</i>) [22]	<i>Chalcides sexlineatus</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Groene Canarische Eilanden-skink (<i>ffh</i>) [22]	<i>Chalcides viridianus</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Gevlekte Slangskink (<i>ffh</i>) [22]	<i>Ophiomorus punctatissimus</i> (<i>ffh</i>) [22]
# Anguidae	
- Scheltopusik (<i>ffh</i>) [22]	<i>Ophisaurus apodus</i> (<i>ffh</i>) [22]
# Helodermatidae	
- alle soorten korsthagedissen [10]	genus <i>Heloderma</i> [10]
# Varanidae	
- Bengaalse Varaan	<i>Varanus bengalensis</i>
- Gele Varaan	<i>Varanus flavescens</i>
- Woestijnvaraan	<i>Varanus griseus</i>
- Komodo-varaan	<i>Varanus komodoensis</i>
SERPENTES (Slangen)	
# Boidae	
- alle soorten Madagascar-boa's	genus <i>Acrantophis</i>
- Argentijnse Boa [22]	<i>Boa constrictor occidentalis</i> [22]
- Round Eiland-boa	<i>Bolyeria multocarinata</i>
- Dussumiers Boa	<i>Casarea dussumieri</i>
- Gewone Slanke Boa	<i>Epicrates inornatus</i>
- Mona Eiland-boa	<i>Epicrates monensis</i>
- Gele Slanke Boa	<i>Epicrates subflavus</i>
- Kleine Zandboa (<i>ffh</i>) [9,15,22]	<i>Eryx jaculus</i> (<i>ffh</i>) [9,15,22]

- Indiase Tijgerpython [22]	Python molurus molurus [22]
- Madagascar-hondskopboa	Sanzinia madagascariensis
# Colubridae	
- Kaspische Slang (<i>ffh</i>) [22]	Coluber (Hierophis) caspius (<i>ffh</i>) [22]
- Hoefijzerslang (<i>ffh</i>) [22]	Coluber hippocrepis (<i>ffh</i>) [22]
- Pijlslang (<i>ffh</i>) [22]	Coluber jugularis (<i>ffh</i>) [22]
- Balkan-toornslang (<i>ffh</i>) [22]	Coluber (Hierophis) laurenti (<i>ffh</i>) [22]
- Slanke Slang (<i>ffh</i>) [22]	Coluber najadum (<i>ffh</i>) [22]
- Muntslang (<i>ffh</i>) [22]	Coluber nummifer (<i>ffh</i>) [22]
- Geelgroene Toornslang (<i>ffh</i>) [22]	Coluber viridiflavus (<i>ffh</i>) [22]
- Maskerdwergslang (<i>ffh</i>) [22]	Eirenis modesta (<i>ffh</i>) [22]
- Esculaapslang (<i>ffh</i>) [22]	Elaphe longissima (<i>ffh</i>) [22]
- Vierstreepslang (<i>ffh</i>) [22]	Elaphe quatuorlineata (<i>ffh</i>) [22]
- Luipaardslang (<i>ffh</i>) [22]	Elaphe situla (<i>ffh</i>) [22]
- Dobbelsteenslang (<i>ffh</i>) [22]	Natrix tessellata (<i>ffh</i>) [22]
- Katslang (<i>ffh</i>) [22]	Telescopus fallax (<i>ffh</i>) [22]
# Viperidae	
- Zandadder (<i>ffh</i>) [22]	Vipera ammodytes (<i>ffh</i>) [22]
- Iberische Adder (<i>ffh</i>), met uitzondering van de populatie van Spanje [22]	Vipera seoannei (<i>ffh</i>), met uitzondering van de populatie van Spanje [22]
- Milos-adder (<i>ffh</i>) [22]	Vipera schweizeri (<i>ffh</i>) [22]
- Spitsnuitadder (<i>ffh</i>) [17]	Vipera ursinii (<i>ffh</i>) [17]
- Kleinaziatische Adder (<i>ffh</i>) [22]	Vipera xanthina (<i>ffh</i>) [22]

A M P H I B I A (A M F I B I E Ë N)

CAUDATA (Salamanders)

# Cryptobranchidae	
- alle soorten reuzensalamanders	genus Andrias
# Plethodontidae	
- Ligurische Grottsalamander (<i>ffh</i>) [22]	Speleomantes (Hydromantes) ambrosii (<i>ffh</i>) [22]
- Noordoost-Sardinijsse Grottsalamander (<i>ffh</i>) [22]	Speleomantes (Hydromantes) flavus (<i>ffh</i>) [22]
- West-Sardinijsse Grottsalamander (<i>ffh</i>) [22]	Speleomantes (Hydromantes) genei (<i>ffh</i>) [22]
- Zuidoostelijke Sardijnse Grottsalamander (<i>ffh</i>) [22]	Speleomantes (Hydromantes) imperialis (<i>ffh</i>) [22]
- Toscaanse Grottsalamander (<i>ffh</i>) [22]	Speleomantes (Hydromantes) italicus (<i>ffh</i>) [22]
- Middenoostelijke Sardijnse Grottsalamander (<i>ffh</i>) [22]	Speleomantes (Hydromantes) supramontes (<i>ffh</i>) [22]
# Proteidae	
- Olm (<i>ffh</i>) [22]	Proteus anguinus (<i>ffh</i>) [22]
# Salamandridae	
- Goudstreepsalamander (<i>ffh</i>) [22]	Chioglossa lusitanica (<i>ffh</i>) [22]
- Pyreneeën-beeksalamander (<i>ffh</i>) [22]	Euproctus asper (<i>ffh</i>) [22]
- Corsicaanse Beeksalamander (<i>ffh</i>) [22]	Euproctus montanus (<i>ffh</i>) [22]
- Sardijnse Beeksalamander (<i>ffh</i>) [22]	Euproctus platycephalus (<i>ffh</i>) [22]
- Alpen-landsalamander (<i>ffh</i>) [22]	Salamandra atra (<i>ffh</i>) [22]

- Gouden Landsalamander (<i>ffh</i>) [22]	<i>Salamandra aurorae</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Lanza's Landsalamander (<i>ffh</i>) [22]	<i>Salamandra lanzai</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Egeïsche Landsalamander (<i>ffh</i>) [22]	<i>Salamandra luschani</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Brilsalamander (<i>ffh</i>) [22]	<i>Salamandrina terdigitata</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Alpen-kamsalamander (<i>ffh</i>) [22]	<i>Triturus carnifex</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Italiaanse Watersalamander (<i>ffh</i>) [22]	<i>Triturus italicus</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Balkan-kamsalamander (<i>ffh</i>) [22]	<i>Triturus karelinii</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Marmersalamander (<i>ffh</i>) [22]	<i>Triturus marmoratus</i> (<i>ffh</i>) [22]

ANURA (Kikkers en padden)

Bufonidae

- Bonte Klompvoetkikker [22]	<i>Atelopus varius zeteki</i> [22]
- Gouden Pad [22]	<i>Bufo periglenes</i> [22]
- Wenkbrauwpad	<i>Bufo superciliaris</i>
- Groene Pad (<i>ffh</i>) [22]	<i>Bufo viridis</i> (<i>ffh</i>) [22]
- alle soorten levendbarende padden	genus <i>Nectophrynoides</i>

Discoglossidae

- Spaanse Vroedmeesterpad (<i>ffh</i>) [22]	<i>Alytes cisternasii</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Balearen-vroedmeesterpad (<i>ffh</i>) [22]	<i>Alytes muletensis</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Roodbuikvuurpad (<i>ffh</i>) [22]	<i>Bombina bombina</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Iberische Schijftongkikker (<i>ffh</i>) [22]	<i>Discoglossus galganoi</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Cádiz-schijftongkikker (<i>ffh</i>) [22]	<i>Discoglossus jeanneae</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Corsicaanse Schijftongkikker (<i>ffh</i>) [22]	<i>Discoglossus montalentii</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Gevlekte Schijftongkikker (<i>ffh</i>) [22]	<i>Discoglossus pictus</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Sardijnse Schijftongkikker (<i>ffh</i>) [22]	<i>Discoglossus sardus</i> (<i>ffh</i>) [22]

Hylidae

- Zuideuropese Boomkikker (<i>ffh</i>) [22]	<i>Hyla meridionalis</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Sardijnse Boomkikker (<i>ffh</i>) [22]	<i>Hyla sarda</i> (<i>ffh</i>) [22]

Microhylidae

- Tomaatkikker	<i>Dyscophus antongilii</i>
----------------	-----------------------------

Pelobatidae

- Spaanse Knoflookpad (<i>ffh</i>) [22]	<i>Pelobates cultripipes</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Syrische Knoflookpad (<i>ffh</i>) [22]	<i>Pelobates syriacus</i> (<i>ffh</i>) [22]

Ranidae

- Springkikker (<i>ffh</i>) [22]	<i>Rana dalmatina</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Griekse Kikker (<i>ffh</i>) [22]	<i>Rana graeca</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Spaanse Kikker (<i>ffh</i>) [22]	<i>Rana iberica</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Italiaanse Kikker (<i>ffh</i>) [22]	<i>Rana italica</i> (<i>ffh</i>) [22]
- Lataste's Kikker (<i>ffh</i>) [22]	<i>Rana latastei</i> (<i>ffh</i>) [22]

P I S C E S (V I S S E N)

COELACANTHIFORMES

Latimeriidae

- Coelacanth	<i>Latimeria chalumnae</i>
--------------	----------------------------

ACIPENSERIFORMES (Steurachtigen)

Acipenseridae

- Kortsnuitsteur Acipenser brevirostrum
- Naccari's Steur (*ffh*) [22] Acipenser naccarii (*ffh*) [22]

OSTEOGLOSSIFORMES (Beentongvissen)

Osteoglossidae

- Arapaima [10] Arapaima gigas [10]
- Aziatische Beentongvis Scleropages formosus

CYPRINIFORMES (Karperachtigen)

Cyprinidae

- Spaanse Voorn (*ffh*) [22] Anaecypris hispanica (*ffh*) [22]
- Julliens Barbeel Probarbus jullieni

Catostomidae

- Grondel Chasmistes cujus

SILURIFORMES (Meervallen)

Schilbeidae

- Reuzenmeerval Pangasianodon gigas

ATHERINIFORMES

Cyprinodontidae

- Valencia-tandkarper (*ffh*) [22] Valencia hispanica (*ffh*) [22]

PERCIFORMES (Baarsachtigen)

Percidae

- Zingel (*ffh*) [22] Zingel asper (*ffh*) [22]

Sciaenidae

- Macdonalds Trommelvis Cynoscion macdonaldi

E C H I N O I D E A

DIADEMATOIDA

Diadematidae

- Griffelzeeëgel (*ffh*) [22] Centrostephanus longispinus (*ffh*) [22]

I N S E C T A (I N S E K T E N)

COLEOPTERA (Kevers)

Carabidae

- Olympische Schalebijter (*ffh*) [22] Carabus olympiae (*ffh*) [22]

Buprestidae

- Prachtkever (*ffh*) [22] Buprestis splendens (*ffh*) [22]

Cucujidae

- Cucujus cinnaberinus (*ffh*) [22]

Cerambycidae

- Alpen-boktor Rosalia alpina (*ffh*) [22]

LEPIDOPTERA (Vlinders)

Papilionidae

- Alexandra's Vogelvluegelvlinder Ornithoptera alexandrae
- Papilio alexanor (*ffh*) [22]
- Papilio chikae

-	Papilio homerus
-	Papilio hospiton (<i>ffh</i>) [17]
- Apollo-vlinder (<i>ffh</i>) [10,15]	Parnassius apollo (<i>ffh</i>) [10,15]
- Zwarte Apollo-vlinder (<i>ffh</i>) [22]	Parnassius mnemosyne (<i>ffh</i>) [22]
-	Plebicula golgus (<i>ffh</i>) [22]
- Pijpbloemvlinder (<i>ffh</i>) [22]	Zerynthia polyxena (<i>ffh</i>) [22]
# Lycaenidae	
- Tijmblauwtje (<i>ffh</i>) [22]	Maculinea arion (<i>ffh</i>) [22]
# Satyridae	
- Zilverstreephooibeestje (<i>ffh</i>) [22]	Coenonympha hero (<i>ffh</i>) [22]
-	Coenonympha oedippus (<i>ffh</i>) [22]
-	Erebia calcaria (<i>ffh</i>) [22]
-	Erebia christi (<i>ffh</i>) [22]
-	Erebia sudetica (<i>ffh</i>) [22]
-	Lopinga achine (<i>ffh</i>) [22]
-	Melanagria arge (<i>ffh</i>) [22]
# Nymphalidae	
- Kleine Weerschijnvlinder (<i>ffh</i>) [22]	Apatura metis (<i>ffh</i>) [22]
-	Fabriciana elisa (<i>ffh</i>) [22]
-	Hypodryas maturna (<i>ffh</i>) [22]
# Sphingidae	
- Duindoornpijlstaart (<i>ffh</i>) [22]	Hyles hippophaes (<i>ffh</i>) [22]
-	Proserpinus proserpina (<i>ffh</i>) [22]
MANTODEA (Bidsprinkhanen)	
# Mantidae	
-	Apteromantis aptera (<i>ffh</i>) [22]
ODONATA (Libellen)	
# Gomphidae	
-	Gomphus graslinii (<i>ffh</i>) [22]
-	Lindenia tetraphylla (<i>ffh</i>) [22]
# Cordulegastridae	
-	Cordulegaster trinacriae (<i>ffh</i>) [22]
# Corduliidae	
-	Macromia splendens (<i>ffh</i>) [22]
ORTHOPTERA (Rechtvleugeligen)	
# Tettigoniidae	
-	Baetica ustulata (<i>ffh</i>) [22]
-	Saga pedo (<i>ffh</i>) [22]
ARACHNIDA (SPINACHTIGEN)	
ARANEAE (Spinnen)	
# Dipluridae	
-	Macrothele calpeiana (<i>ffh</i>) [22]
BIVALVIA (TWEEKLEPPIGEN)	
ANISOMYARIA	
# Mytilidae	
- Steenmossel (<i>ffh</i>) [22]	Lithophaga lithophaga (<i>ffh</i>) [22]

# Pinnidae	
- Pinna (<i>ffh</i>) [22]	Pinna nobilis (<i>ffh</i>) [22]
UNIONOIDA	
# Unionidae	
-	Conradilla caelata
-	Dromus dromas
-	Epioblasma curtisi
-	Epioblasma florentina
-	Epioblasma sampsoni
-	Epioblasma sulcata perobliqua [22]
-	Epioblasma torulosa gubernaculum [22]
-	Epioblasma torulosa torulosa [22]
-	Epioblasma turgidula
-	Epioblasma walkeri
-	Fusconaia cuneolus
-	Fusconaia edgariana
-	Lampsilis higginsii
-	Lampsilis orbiculata orbiculata [22]
-	Lampsilis satur
-	Lampsilis virescens
-	Plethobasus cicatricosus
-	Plethobasus cooperianus
-	Pleurobema plenum
-	Potamilus capax
-	Quadrula intermedia
-	Quadrula sparsa
-	Toxolasma cylindrella
-	Unio nickliniana
-	Unio tampicoensis tecomatensis [22]
-	Villosa trabalis
# Margaritiferidae	
- Rivierparelmossel (<i>ffh</i>) [22]	Margaritifera auricularia (<i>ffh</i>) [22]
G A S T R O P O D A (B U I K P O T I G E N)	
PROSOBRANCHIA	
# Patellidae	
- Patella (<i>ffh</i>) [22]	Patella feruginea (<i>ffh</i>) [22]
STYLOMMATOPHORA (Landlongslakken)	
# Achatinellidae	
- alle soorten agaatslakken	genus Achatinella
# Pupillidae	
-	Leiostyla abbreviata (<i>ffh</i>) [22]
-	Leiostyla cassida (<i>ffh</i>) [22]
-	Leiostyla corneocostata (<i>ffh</i>) [22]
-	Leiostyla gibba (<i>ffh</i>) [22]
-	Leiostyla lamellosa (<i>ffh</i>) [22]
# Arionidae	
- Gevlekte Aardslak (<i>ffh</i>) [22]	Geomalicus maculosus (<i>ffh</i>) [22]
# Discidae	
-	Discus defloratus (<i>ffh</i>) [22]
-	Discus guerinianus (<i>ffh</i>) [22]

Hygromiidae

-	Caseolus calculus (ffh) [22]
-	Caseolus commixta (ffh) [22]
-	Caseolus sphaerula (ffh) [22]
-	Discula leacockiana (ffh) [22]
-	Discula tabellata (ffh) [22]
-	Discula testudinalis (ffh) [22]
-	Discula turricula (ffh) [22]
-	Geomitra monozyana (ffh) [22]

Helicidae

-	Helix subplicata (ffh) [22]
---	-----------------------------

Eloniidae

-	Elona quimperiana (ffh) [22]
---	------------------------------

F L O R A (P L A N T E N) [5]

AGAVACEAE

-	Agave arizonica [20]
-	Agave parviflora [20]
-	Drakebloedboom (ffh) Dracaena draco (ffh)
-	Nolina interrata [20]

ALISMATACEAE (Waterweegbreefamilie)

-	Caldesia parnassifolia (ffh)
---	------------------------------

AMARYLLIDACEAE (Narcissenfamilie)

-	Leucojum nicaense (ffh)
-	Narcissus asturiensis (ffh)
-	Narcissus calcicola (ffh)
-	Narcissus cyclamineus (ffh)
-	Narcissus fernandesii (ffh)
-	Narcissus humilis (ffh)
-	Narcissus longispathus (ffh)
-	Narcissus nevadensis (ffh)
-	Narcissus pseudonarcissus ssp. nobilis (ffh)
-	Narcissus scaberulus (ffh)
-	Narcissus triandrus (ffh)
-	Narcissus viridiflorus (ffh)

APIACEAE (zie UMBELLIFERAE)

APOCYNACEAE (Maagdenpalmfamilie)

-	Pachypodium ambongense [20]
-	Pachypodium baronii [20]
-	Pachypodium decaryi [20]

ARAUCARIACEAE

-	Apenverdriet (populatie van Chili) [20] *
-	Araucaria araucana (populatie van Chili) [20] *

ARECACEAE (zie PALMAE)

ASCLEPIADACEAE (Zijdeplantfamilie)	
-	Caralluma burchardii (ffh)
-	Ceropegia chrysantha (ffh)
ASPLENIACEAE (Streepvarenfamilie)	
-	Asplenium hemionitis (ffh)
-	Asplenium jahandiezii (ffh)
ASTERACEAE (zie COMPOSITAE)	
BERBERIDACEAE (Berberisfamilie)	
-	Berberis maderensis (ffh)
BLECHNACEAE (Dubbelooffamilie)	
-	Woodwardia radicans (ffh)
BORAGINACEAE (Ruwbladigenfamilie)	
-	Anchusa crispa (ffh)
-	Echium candicans (ffh)
-	Echium gentianoides (ffh)
-	Lithodora nitida (ffh)
-	Myosotis azorica (ffh)
-	Myosotis lusitanica (ffh)
-	Myosotis maritima (ffh)
-	Myosotis rehsteineri (ffh)
-	Myosotis retusifolia (ffh)
-	Omphalodes kuzinskyana (ffh)
-	Omphalodes littoralis (ffh)
-	Solenanthus albanicus (ffh)
-	Symphytum cycladense (ffh)
BRYOPHYTA (Mossen)	
-	Bruchia vogesiaca (ffh)
-	Bryoerythrophyllum machadoanum (ffh)
-	Buxbaumia viridis (ffh)
-	Dichelyma capillaceum (ffh)
-	Dicranum viride (ffh)
-	Distichophyllum carinatum (ffh)
- Geel Schorpioenmos	Drepanocladus (Scorpidium) vernicosus (vernicosum) (ffh)
-	Echinodium spinosum (ffh)
-	Jungermannia handelii (ffh)
-	Mannia triandra (ffh)
-	Marsupella profunda (ffh)
-	Meesia longiseta (ffh)
-	Nothothylas orbicularis (ffh)
-	Petalophyllum ralfsii (ffh)
-	Riccia breidlerii (ffh)
-	Riella helicophylla (ffh)
-	Scapania massolongi (ffh)
-	Sphagnum pylaisii (ffh)
-	Tayloria rudolphiana (ffh)
-	Thamnobryum fernandesii (ffh)

CACTACEAE (Cactusfamilie)

- alle soorten rotsactussen [20] genus Ariocarpus [20]
- Astrophytum asterias [20]
- Aztekencactus [20] Aztekium ritteri [20]
- Coryphanta werdermannii [20]
- genus Discocactus [20]
- Disocactus macdougallii [20]
- Echinocereus ferreirianus var. lindsayi [20]
- Echinocereus schmollii [20]
- Escobaria minima [20]
- Escobaria sneedii [20]
- Mammillaria pectinifera [20]
- Mammillaria solisioides [20]
- Melocactus conoideus [20]
- Melocactus deinacanthus [20]
- Melocactus glaucescens [20]
- Melocactus paucispinus [20]
- Artisjokcactus [20] Obregonia denegrii [20]
- Pachycereus militaris [20]
- Pediocactus bradyi [20]
- Pediocactus despainii [20]
- Pediocactus knowltonii [20]
- Pediocactus paradinei [20]
- Pediocactus peeblesianus [20]
- Pediocactus sileri [20]
- Pediocactus winkleri [20]
- genus Pelecyphora [20]
- Sclerocactus brevihamaticus [20]
- Sclerocactus erectocentrus [20]
- Sclerocactus glaucus [20]
- Sclerocactus mariposensis [20]
- Sclerocactus mesae-verdae [20]
- Sclerocactus papyracanthus [20]
- Sclerocactus pubispinus [20]
- Sclerocactus wrightiae [20]
- Strombocactus disciformis [20]
- genus Turbinicarpus [20]
- genus Uebelmannia [20]

CAMPANULACEAE (Klokjesfamilie)

- Asyneuma giganteum (ffh)
- Azorina vidalii (ffh)
- Campanula morettiana (ffh)
- Campanula sabatia (ffh)
- Jasione crispa ssp. serpentinica (ffh)
- Jasione lusitanica (ffh)
- Musschia aurea (ffh)
- Musschia wollastonii (ffh)
- Physoplexis comosa (ffh)

CAPRIFOLIACEAE (Kamperfoeliefamilie)

- Sambucus palmensis (ffh)

CARYOPHYLLACEAE (Anjerfamilie)

- Arenaria nevadensis (*ffh*)
- Arenaria provincialis (*ffh*)
- Dianthus cintranus ssp. cintranus (*ffh*)
- Dianthus marizii (*ffh*)
- Dianthus rupicola (*ffh*)
- Gypsophila papillosa (*ffh*)
- Herniaria algarvica (*ffh*)
- Herniaria berlegiana (*ffh*)
- Herniaria latifolia ssp. litardierei (*ffh*)
- Herniaria maritima (*ffh*)
- Moehringia fontqueri (*ffh*)
- Moehringia tommasinii (*ffh*)
- Petrocoptis grandiflora (*ffh*)
- Petrocoptis montsicciana (*ffh*)
- Petrocoptis pseudoviscosa (*ffh*)
- Silene sintrana (*ffh*)
- Silene hicesiae (*ffh*)
- Silene hifacensis (*ffh*)
- Silene holzmani (*ffh*)
- Silene longicilia (*ffh*)
- Silene mariana (*ffh*)
- Silene orphanidis (*ffh*)
- Silene rothmaleri (*ffh*)
- Silene velutina (*ffh*)
- Spergularia azorica (*ffh*)

CELASTRACEAE (Kardinaalsmutsfamilie)

- Maytenus umbellata (*ffh*)

CHENOPODIACEAE (Ganzevoetfamilie)

- Bassia saxicola (*ffh*)
- Beta patula (*ffh*)
- Kochia saxicola (*ffh*)
- Salicornia veneta (*ffh*)

CISTACEAE (Zonneroosjesfamilie)

- Cistus chinamadensis (*ffh*)
- Cistus palhinhae (*ffh*)
- Halimium verticillatum (*ffh*)
- Helianthemum alypoides (*ffh*)
- Helianthemum bystropogophyllum (*ffh*)
- Helianthemum caput-felis (*ffh*)
- Tuberaria major (*ffh*)

COMPOSITAE (ASTERACEAE) (Composietenfamilie)

- Andryala crithmifolia (*ffh*)
- Anthemis glaberrima (*ffh*)
- Argyranthemum lidii (*ffh*)
- Argyranthemum pinnatifidum ssp. succulentum (*ffh*)
- Argyranthemum thalassophyllum (*ffh*)
- Argyranthemum winterii (*ffh*)

-	<i>Artemisia granatensis</i> (ffh)
-	<i>Aster pyrenaeus</i> (ffh)
-	<i>Aster sorrentinii</i> (ffh)
-	<i>Atractylis arbuscula</i> (ffh)
-	<i>Atractylis preauxiana</i> (ffh)
-	<i>Calendula maderensis</i> (ffh)
-	<i>Carduus myriacanthus</i> (ffh)
-	<i>Centaurea alba heldreichii</i> (ffh)
-	<i>Centaurea alba princeps</i> (ffh)
-	<i>Centaurea attica megarensis</i> (ffh)
-	<i>Centaurea balearica</i> (ffh)
-	<i>Centaurea borjae</i> (ffh)
-	<i>Centaurea citricolor</i> (ffh)
-	<i>Centaurea corymbosa</i> (ffh)
-	<i>Centaurea gadorensis</i> (ffh)
-	<i>Centaurea horrida</i> (ffh)
-	<i>Centaurea kalambakensis</i> (ffh)
-	<i>Centaurea kartschiana</i> (ffh)
-	<i>Centaurea lactiflora</i> (ffh)
-	<i>Centaurea micrantha herminii</i> (ffh)
-	<i>Centaurea niederi</i> (ffh)
-	<i>Centaurea peucedanifolia</i> (ffh)
-	<i>Centaurea pinnata</i> (ffh)
-	<i>Centaurea pulvinata</i> (ffh)
-	<i>Centaurea rothmalerana</i> (ffh)
-	<i>Centaurea vicentina</i> (ffh)
-	<i>Cheirolophus duranii</i> (ffh)
-	<i>Cheirolophus ghomerytus</i> (ffh)
-	<i>Cheirolophus junonianus</i> (ffh)
-	<i>Cheirolophus massonianus</i> (ffh)
-	<i>Cirsium latifolium</i> (ffh)
-	<i>Crepis crocifolia</i> (ffh)
-	<i>Crepis granatensis</i> (ffh)
-	<i>Erigeron frigidus</i> (ffh)
-	<i>Helichrysum gossypinum</i> (ffh)
-	<i>Helichrysum oligocephala</i> (ffh)
-	<i>Helichrysum sibthorpii</i> (ffh)
-	<i>Hymenostemma pseudanthemis</i> (ffh)
-	<i>Jurinea cyanoides</i> (ffh)
-	<i>Jurinea fontqueri</i> (ffh)
-	<i>Lactuca watsoniana</i> (ffh)
-	<i>Lamyropsis microcephala</i> (ffh)
-	<i>Leontodon microcephalus</i> (ffh)
-	<i>Leontodon boryi</i> (ffh)
-	<i>Leontodon siculus</i> (ffh)
-	<i>Leuzea longifolia</i> (ffh)
-	<i>Ligularia sibirica</i> (ffh)
-	<i>Onopordum carduelinum</i> (ffh)
-	<i>Onopordum nogalesii</i> (ffh)
-	<i>Pericallis hadrosoma</i> (ffh)
-	<i>Phagnalon benettii</i> (ffh)
-	<i>Picris willkommii</i> (ffh)
-	<i>Santolina elegans</i> (ffh)
-	<i>Santolina impressa</i> (ffh)

-	<i>Santolina semidentata</i> (ffh)
-	<i>Saussurea costus</i> [20]
-	<i>Senecio caespitosus</i> (ffh)
-	<i>Senecio elodes</i> (ffh)
-	<i>Senecio lagascanus</i> ssp. <i>lusitanicus</i> (ffh)
-	<i>Senecio nevadensis</i> (ffh)
-	<i>Stemmacantha cynaroides</i> (ffh)
-	<i>Sventenia bupleuroides</i> (ffh)
-	<i>Tanacetum ptarmiciflorum</i> (ffh)
-	<i>Wagenitzia lancifolia</i> (ffh)
CONVOLVULACEAE (Windefamilie)	
-	<i>Convolvulus argyrothamnus</i> (ffh)
-	<i>Convolvulus caput-medusae</i> (ffh)
-	<i>Convolvulus fernandesii</i> (ffh)
-	<i>Convolvulus lopez-socasii</i> (ffh)
-	<i>Convolvulus massonii</i> (ffh)
CRASSULACEAE (Vetplantenfamilie)	
-	<i>Aeonium gomeraense</i> (ffh)
-	<i>Aeonium saundersii</i> (ffh)
-	<i>Aichryson dumosum</i> (ffh)
-	<i>Dudleya stolonifera</i> [20]
-	<i>Dudleya traskiae</i> [20]
-	<i>Monanthes wildpretii</i> (ffh)
-	<i>Sedum brissemoretii</i> (ffh)
CRUCIFERAE (Kruisbloemenfamilie)	
-	<i>Alyssum pyrenaicum</i> (ffh)
-	<i>Arabis sadina</i> (ffh)
-	<i>Biscutella neustriaca</i> (ffh)
-	<i>Biscutella vincentina</i> (ffh)
-	<i>Boleum asperum</i> (ffh)
-	<i>Brassica glabrescens</i> (ffh)
-	<i>Brassica insularis</i> (ffh)
-	<i>Brassica macrocarpa</i> (ffh)
-	<i>Coincya cintrana</i> (ffh)
-	<i>Coincya rupestris</i> (ffh)
-	<i>Coronopus navasii</i> (ffh)
-	<i>Crambe arborea</i> (ffh)
-	<i>Crambe laevigata</i> (ffh)
-	<i>Crambe sventenii</i> (ffh)
-	<i>Diplotaxis ibicensis</i> (ffh)
-	<i>Diplotaxis siettiana</i> (ffh)
-	<i>Diplotaxis vincentina</i> (ffh)
-	<i>Erucastrum palustre</i> (ffh)
-	<i>Iberis arbuscula</i> (ffh)
-	<i>Iberis procumbens</i> ssp. <i>microcarpa</i> (ffh)
-	<i>Ionopsidium acaule</i> (ffh)
-	<i>Ionopsidium savianum</i> (ffh)
-	<i>Murbeckiella sousae</i> (ffh)
-	<i>Parolinia schizogynoides</i> (ffh)
-	<i>Sinapidendron rupestre</i> (ffh)

-	<i>Sisymbrium cavanillesianum</i> (<i>ffh</i>)
CUPRESSACEAE (Cypresfamilie)	
- Chileense Ceder [20]	<i>Fitz-Roya cupressoides</i> [20]
-	<i>Pilgerodendron uviferum</i> [20]
CYCADACEAE (Cycasfamilie)	
-	<i>Cycas beddomei</i> [20]
CYPERACEAE (Cypergrassenfamilie)	
-	<i>Carex malato-belizii</i> (<i>ffh</i>)
-	<i>Carex panormitana</i> (<i>ffh</i>)
-	<i>Eleocharis carniolica</i> (<i>ffh</i>)
DICKSONIACEAE	
-	<i>Culcita macrocarpa</i> (<i>ffh</i>)
DIOSCOREACEAE	
-	<i>Borderea chouardii</i> (<i>ffh</i>)
DIPSACACEAE (Kaardebolfamilie)	
-	<i>Scabiosa nitens</i> (<i>ffh</i>)
DROSERACEAE (Zonnedauwfamilie)	
-	<i>Aldrovanda vesiculosa</i> (<i>ffh</i>)
DRYOPTERIDACEAE (Niervarenfamilie)	
-	<i>Dryopteris corleyi</i> (<i>ffh</i>)
-	<i>Polystichum drepanum</i> (<i>ffh</i>)
ERICACEAE (Heidefamilie)	
-	<i>Erica scoparia</i> ssp. <i>azorica</i> (<i>ffh</i>)
EUPHORBIACEAE (Wolfsmelkfamilie)	
-	<i>Euphorbia ambovambensis</i> [20]
-	<i>Euphorbia cremersii</i> [20]
-	<i>Euphorbia cylindrifolia</i> [20]
-	<i>Euphorbia decaryi</i> [20]
-	<i>Euphorbia francoisii</i> [20]
-	<i>Euphorbia handiensis</i> (<i>ffh</i>)
-	<i>Euphorbia lambii</i> (<i>ffh</i>)
-	<i>Euphorbia margalidiana</i> (<i>ffh</i>)
-	<i>Euphorbia moratii</i> [20]
-	<i>Euphorbia nevadensis</i> (<i>ffh</i>)
-	<i>Euphorbia parvicyathophora</i> [20]
-	<i>Euphorbia quartziticola</i> [20]
-	<i>Euphorbia stygiana</i> (<i>ffh</i>)
-	<i>Euphorbia transtagana</i> (<i>ffh</i>)
-	<i>Euphorbia tulearensis</i> [20]
FABACEAE (zie LEGUMINOSAE)	

FOUQUIERIACEAE

- Fouquieria fasciculata [20]
- Fouquieria purpusii [20]

GENTIANACEAE (Gentiaanfamilie)

- Gentaurium rigualii (ffh)
- Gentaurium somedanum (ffh)
- Gentiana ligustica (ffh)
- Gentianella angelica (ffh)

GERANIACEAE (Ooievaarsbekfamilie)

- Erodium astragaloides (ffh)
- Erodium paularense (ffh)
- Erodium rupicola (ffh)
- Geranium maderense (ffh)

GESNERIACEAE

- Jankaea heldreichii (ffh)
- Ramonda serbica (ffh)

GLOBULARIACEAE

- Globularia ascanii (ffh)
- Globularia sarcophylla (ffh)
- Globularia stygia (ffh)

GRAMINEAE (Grassenfamilie)

- Avenula hackelii (ffh)
- Bromus grossus (ffh)
- Coleanthus subtilis (ffh)
- Deschampsia maderensis (ffh)
- Festuca brigantina (ffh)
- Festuca duriotagana (ffh)
- Festuca elegans (ffh)
- Festuca henriquesii (ffh)
- Festuca sumilusitanica (ffh)
- Gaudinia hispanica (ffh)
- Holcus setiglumis ssp. duriensis (ffh)
- Micropyropsis tuberosa (ffh)
- Phalaris maderensis (ffh)
- Pseudarrhenatherum pallens (ffh)
- Puccinellia pungens (ffh)
- Stipa austroitalica (ffh)
- Stipa bavarica (ffh)
- Stipa veneta (ffh)

GUTTIFERAE (HYPERICACEAE) (Hertshooifamilie)

- Hypericum aciferum (ffh)

HYMENOPHYLLACEAE

- Hymenophyllum maderensis (ffh)
- Trichomanes speciosum (ffh)

HYPERICACEAE (zie GUTTIFERAE)

IRIDACEAE (Lissenfamilie)

- *Crocus etruscus* (ffh)
- *Iris boissieri* (ffh)
- *Iris marisca* (ffh)

ISOETACEAE (Biesvarenfamilie)

- *Isoetes azorica* (ffh)
- *Isoetes boryana* (ffh)
- *Isoetes malinverniana* (ffh)

JUNCACEAE (Russenfamilie)

- *Juncus valvatus* (ffh)

LABIATAE (LAMIACEAE) (Lipbloemfamilie)

- *Dracocephalum austriacum* (ffh)
- *Micromeria taygetea* (ffh)
- *Nepeta dirphya* (ffh)
- *Nepeta sphaciotica* (ffh)
- *Origanum dictamnus* (ffh)
- *Rosmarinus tomentosus* (ffh)
- *Sideritis cystosiphon* (ffh)
- *Sideritis discolor* (ffh)
- *Sideritis incana glauca* (ffh)
- *Sideritis infernalis* (ffh)
- *Sideritis javalambrensis* (ffh)
- *Sideritis marmorea* (ffh)
- *Sideritis serrata* (ffh)
- *Teucrium abutiloides* (ffh)
- *Teucrium betonicum* (ffh)
- *Teucrium charidemi* (ffh)
- *Teucrium lepicephalum* (ffh)
- *Teucrium turredanum* (ffh)
- *Thymus camphoratus* (ffh)
- *Thymus capitellatus* (ffh)
- *Thymus carnosus* (ffh)
- *Thymus cephalotos* (ffh)
- *Thymus villosus* ssp. *villosus* (ffh)

LAMIACEAE (zie LABIATAE)**LEGUMINOSAE (FABACEAE) (Vlinderbloemenfamilie)**

- *Anagyris latifolia* (ffh)
- *Anthyllis hystrix* (ffh)
- *Anthyllis lemnniana* (ffh)
- *Astragalus algarbiensis* (ffh)
- *Astragalus aquilanus* (ffh)
- *Astragalus centralpinus* (ffh)
- *Astragalus maritimus* (ffh)
- *Astragalus tremolsianus* (ffh)
- *Astragalus verrucosus* (ffh)
- *Cytisus aeolicus* (ffh)
- *Dalbergia nigra* [20]
- *Dorycnium spectabile* (ffh)
- *Genista dorycnifolia* (ffh)

-	Genista holopetala (ffh)
-	Lotus azoricus (ffh)
-	Lotus callis-viridis (ffh)
-	Lotus kunkelii (ffh)
-	Melilotus segetalis ssp. fallax (ffh)
-	Ononis hackelii (ffh)
-	Teline rosmarinifolia (ffh)
-	Teline salsoloides (ffh)
-	Trifolium saxatile (ffh)
-	Vicia bifoliolata (ffh)
-	Vicia denmesiana (ffh)

LENTIBULARIACEAE (Blaasjeskruidfamilie)

-	Pinguicula nevadensis (ffh)
---	-----------------------------

LILIACEAE (Liefamilie)

-	Allium grosii (ffh)
-	Aloe albida [20]
-	Aloe albiflora [20]
-	Aloe alfredii [20]
-	Aloe bakeri [20]
-	Aloe bellatula [20]
-	Aloe calcairophila [20]
-	Aloe compressa [20]
-	Aloe delphinensis [20]
-	Aloe descoingsii [20]
-	Aloe fragilis [20]
-	Aloe haworthioides [20]
-	Aloe helenae [20]
-	Aloe laeta [20]
-	Aloe parallelifolia [20]
-	Aloe parvula [20]
-	Aloe pillansii [20]
-	Aloe polyphylla [20]
-	Aloe rauhi [20]
-	Aloe suzanna [20]
-	Aloe thorncroftii [20]
-	Aloe versicolor [20]
-	Aloe vossii [20]
-	Androcymbium europeum (ffh)
-	Androcymbium psammophilum (ffh)
-	Androcymbium rechingeri (ffh)
-	Asphodelus bento-rainhae (ffh)
-	Bellevalia hackelii (ffh)
-	Colchicum corsicum (ffh)
-	Colchicum cousturieri (ffh)
-	Fritillaria conica (ffh)
-	Fritillaria drenovskii (ffh)
-	Fritillaria gussichiae (ffh)
-	Fritillaria obliqua (ffh)
-	Fritillaria rhodocanakis (ffh)
-	Hyacinthoides vicentina (ffh)
-	Muscari gussonei (ffh)

-	<i>Ornithogalum reverchonii</i> (ffh)
-	<i>Scilla beirana</i> (ffh)
-	<i>Scilla maderensis</i> (ffh)
-	<i>Scilla odorata</i> (ffh)
-	<i>Semele maderensis</i> (ffh)
LINACEAE (Vlasfamilie)	
-	<i>Linum muelleri</i> (ffh)
LORANTHACEAE	
-	<i>Arceuthobium azoricum</i> (ffh)
LYTHRACEAE (Kattestaartfamilie)	
-	<i>Lythrum flexuosum</i> (ffh)
MALVACEAE (Kaasjeskruidfamilie)	
-	<i>Kosteletzkya pentacarpos</i> (ffh)
MARSILEACEAE (Pilvarenfamilie)	
-	<i>Marsilea azorica</i> (ffh)
-	<i>Marsilea batardae</i> (ffh)
-	<i>Marsilea quadrifolia</i> (ffh)
-	<i>Marsilea strigosa</i> (ffh)
MYRICACEAE (Gagelfamilie)	
-	<i>Myrica rivas-martinezii</i> (ffh)
NAJADACEAE (Nimfkruidfamilie)	
-	<i>Najas flexilis</i> (ffh)
NEPENTHACEAE	
-	<i>Nepenthes khasiana</i> [20]
-	<i>Nepenthes rajah</i> [20]
OLEACEAE (Olijffamilie)	
-	<i>Jasminum azoricum</i> (ffh)
-	<i>Picconia azorica</i> (ffh)
OPHIOGLOSSACEAE (Addertongfamilie)	
-	<i>Botrychium simplex</i> (ffh)
-	<i>Ophioglossum polyphyllum</i> (ffh)
ORCHIDACEAE (Orchideeënfamilie)	
-	<i>Cattleya trianae</i> [12,20]
-	<i>Dendrobium cruentum</i> [12,20]
-	<i>Laelia jongheana</i> [12,20]
-	<i>Laelia lobata</i> [12,20]
- alle in Europa [2] in het wild voorkomende orchideeën [10]	familia Orchidaceae (voor zover de tot deze familie behorende soorten in Europa [2] in het wild voorkomen) [10]
-	genus <i>Paphiopedilum</i> [12,20]
-	<i>Peristeria elata</i> [12,20]
-	genus <i>Phragmipedium</i> [12,20]
-	<i>Renanthera imschootiana</i> [12,20]

-	Vanda coerulea [12,20]
PAEONIACEAE	
-	Paeonia cambessedesii (ffh)
-	Paeonia clusii rhodia (ffh)
-	Paeonia parnassica (ffh)
PALMAE (ARECACEAE)	
-	Phoenix theophrasti (ffh)
PINACEAE (Dennenfamilie)	
-	Abies guatemalensis [20]
-	Abies nebrodensis (ffh)
PITTOSPORACEAE	
-	Pittosporum coriaceum (ffh)
PLANTAGINACEAE (Weegbreefamilie)	
-	Plantago algarbiensis (ffh)
-	Plantago almogravensis (ffh)
-	Plantago malato-belizii (ffh)
PLUMBAGINACEAE (Standkruidfamilie)	
-	Armeria berlengensis (ffh)
-	Ameria helodes (ffh)
-	Ameria neglecta (ffh)
-	Ameria pseudarmeria (ffh)
-	Ameria rouyana (ffh)
-	Ameria soleirolii (ffh)
-	Ameria velutina (ffh)
-	Limonium arborescens (ffh)
-	Limonium dendroides (ffh)
-	Limonium dodartii ssp. lusitanicum (ffh)
-	Limonium insulare (ffh)
-	Limonium lanceolatum (ffh)
-	Limonium multiflorum (ffh)
-	Limonium pseudolaetum (ffh)
-	Limonium spectabile (ffh)
-	Limonium strictissimum (ffh)
-	Limonium sventenii (ffh)
PODOCARPAGEAE	
-	Podocarpus parlatoarei [20]
POLYGONACEAE (Duizendknoopfamilie)	
-	Polygonum praelongum (ffh)
-	Rumex azoricus (ffh)
-	Rumex rupestris (ffh)
PRIMULACEAE (Sleutelbloemfamilie)	
-	Androsace cylindrica (ffh)
-	Androsace mathildae (ffh)
-	Androsace pyrenaica (ffh)
-	Cyclamen balearicum [10]

-	Cyclamen creticum [10]
-	Cyclamen graecum (mindleri) [10]
-	Primula apennina (ffh)
-	Primula glaucescens (ffh)
-	Primula palinuri (ffh)
-	Primula spectabilis (ffh)
-	Soldanella villosa (ffh)
PROTEACEAE	
-	Orothamnus zeyheri [20]
-	Protea odorata [20]
RANUNCULACEAE (Ranonkelfamilie)	
-	Aconitum corsicum (ffh)
-	Adonis distorta (ffh)
-	Aquilegia alpina (ffh)
-	Aquilegia bertolonii (ffh)
-	Aquilegia kitaibelii (ffh)
-	Aquilegia pyrenaica ssp. cazorlensis (ffh)
-	Consolida samia (ffh)
-	Pulsatilla patens (ffh)
-	Ranunculus weyleri (ffh)
RESEDACEAE (Resedafamilie)	
-	Reseda decursiva (ffh)
RHAMNACEAE (Wegedoornfamilie)	
-	Frangula azorica (ffh)
ROSACEAE (Rozenfamilie)	
-	Bencomia brachystachya (ffh)
-	Bencomia sphaerocarpa (ffh)
-	Chamaemeles coriacea (ffh)
-	Dendriopterium pulidoi (ffh)
-	Marcetella maderensis (ffh)
-	Potentilla delphinensis (ffh)
-	Prunus lusitanica ssp. azorica (ffh)
-	Sorbus maderensis (ffh)
RUBIACEAE (Walstrofamilie)	
-	Balmea stormiae [20]
-	Galium litorale (ffh)
-	Galium viridiflorum (ffh)
SALICACEAE (Wilgenfamilie)	
-	Salix salvifolia ssp. australis (ffh)
SANTALACEAE (Sandelhoutfamilie)	
-	Kunkeliella subsucculenta (ffh)
-	Thesium ebracteatum (ffh)
SAPOTACEAE	
-	Sideroxylon marmulano (ffh)

SARRACENIACEAE

- Sarracenia alabamensis ssp. alabamensis [20]
- Sarracenia jonesii [20]
- Sarracenia oreophila [20]

SAXIFRAGACEAE (Steenbreekfamilie)

- Ribes sardum (*ffh*)
- Saxifraga berica (*ffh*)
- Saxifraga cintrana (*ffh*)
- Saxifraga florulenta (*ffh*)
- Saxifraga portosanctana (*ffh*)
- Saxifraga presolanensis (*ffh*)
- Saxifraga tombeanensis (*ffh*)
- Saxifraga valdensis (*ffh*)
- Saxifraga vayredana (*ffh*)

SCROPHULARIACEAE (Helmkruidfamilie)

- Antirrhinum charidemi (*ffh*)
- Antirrhinum lopesianum (*ffh*)
- Chaenorrhinum serpyllifolium ssp. lusitanicum (*ffh*)
- Euphrasia azorica (*ffh*)
- Euphrasia genargentea (*ffh*)
- Euphrasia grandiflora (*ffh*)
- Euphrasia marchesettii (*ffh*)
- Isoplexis chalcantha (*ffh*)
- Isoplexis isabelliana (*ffh*)
- Linaria algarviana (*ffh*)
- Linaria coutinhoi (*ffh*)
- Linaria ficalhoana (*ffh*)
- Linaria flava (*ffh*)
- Linaria hellenica (*ffh*)
- Linaria ricardoi (*ffh*)
- Linaria tonzigii (*ffh*)
- Linaria tursica (*ffh*)
- Lindernia procumbens (*ffh*)
- Odontites granatensis (*ffh*)
- Odontites holliana (*ffh*)
- Sibthorpia peregrina (*ffh*)
- Verbascum litigiosum (*ffh*)
- Veronica micrantha (*ffh*)
- Veronica oetaea (*ffh*)

SOLANACEAE (Nachtschadefamilie)

- Atropa baetica (*ffh*)
- Mandragora officinarum (*ffh*)
- Solanum lidii (*ffh*)

STANGERIACEAE

- Stangeria eriopus [20]

THYMELAEACEAE (Peperboomjesfamilie)

- Daphne petraea (*ffh*)

-	<i>Daphne rodriguezii</i> (ffh)
-	<i>Thymelaea broterana</i> (ffh)
ULMACEAE (Iepenfamilie)	
-	<i>Zelkova abelicea</i> (ffh)
UMBELLIFERAE (APIACEAE) (Schermbloemenfamilie)	
-	<i>Ammii trifoliatum</i> (ffh)
-	<i>Angelica heterocarpa</i> (ffh)
-	<i>Angelica palustris</i> (ffh)
-	<i>Apium bermejoi</i> (ffh)
-	<i>Athamanta cortiana</i> (ffh)
-	<i>Bunium brevifolium</i> (ffh)
-	<i>Bupleurum capillare</i> (ffh)
-	<i>Bupleurum handiense</i> (ffh)
-	<i>Bupleurum kakiskalae</i> (ffh)
-	<i>Chaerophyllum azoricum</i> (ffh)
-	<i>Eryngium alpinum</i> (ffh)
-	<i>Eryngium viviparum</i> (ffh)
-	<i>Ferula latipinna</i> (ffh)
-	<i>Laserpitium longiradium</i> (ffh)
-	<i>Melanoselinum decipiens</i> (ffh)
-	<i>Monizia edulis</i> (ffh)
-	<i>Naufraga balearica</i> (ffh)
-	<i>Oenanthe conioides</i> (ffh)
-	<i>Oenanthe divaricata</i> (ffh)
-	<i>Petagnia saniculifolia</i> (ffh)
-	<i>Rouya polygama</i> (ffh)
-	<i>Sanicula azorica</i> (ffh)
-	<i>Seseli intricatum</i> (ffh)
-	<i>Thorella verticillatinundata</i> (ffh)
VALERIANACEAE (Valeriaanfamilie)	
-	<i>Centranthus trinervis</i> (ffh)
VIOLACEAE (Viooltjesfamilie)	
-	<i>Viola athis</i> (ffh)
-	<i>Viola cazorlensis</i> (ffh)
-	<i>Viola delphinantha</i> (ffh)
-	<i>Viola hispida</i> (ffh)
-	<i>Viola jaubertiana</i> (ffh)
-	<i>Viola paradoxa</i> (ffh)
ZAMIACEAE	
-	genus <i>Ceratozamia</i> [20]
-	genus <i>Chigua</i> [20]
-	genus <i>Encephalartos</i> [20]
-	<i>Microcycas calocoma</i> [20]

* Een deel van het betreffende taxon of populaties daarvan zijn aangewezen op grond van artikel 3a, eerste lid, van de wet.

(**) Met uitzondering van de met [8] en (*ffh*) gemerkte taxa is geen verbod op het onder zich hebben en vervoeren, als bedoeld in artikel 3, derde lid, van de wet, van toepassing op dode dieren, herkenbare delen daarvan en daarvan vervaardigde producten.

p.e. Het betreffende taxon is in het wild waarschijnlijk uitgestorven.

(*ffh*) Het betreffende taxon is opgenomen in bijlage IV van de FFH-richtlijn.

Het verbod op het onder zich hebben en vervoeren, bedoeld in artikel 3, tweede lid, van de wet, de handelsverboden of het verbod op het binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen, bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de wet zijn niet van toepassing op aantoonbaar gekweekte planten behorende tot deze taxa (artikel 13, eerste lid, van de Vrijstellingsregeling).

(*nb*) Op één of meer tot het betreffende taxon behorende soorten zijn de bepalingen van de Natuurbeschermingswet van toepassing.

(*vw*) Op één of meer tot het betreffende taxon behorende soorten zijn de bepalingen van de Vogelwet van toepassing.

[1] Het betreft een deel van de populatie uit de provincie Parinacota, Primera Región van Tarapaca, in Chili.

[2] Europa = Europese Unie.

[3] Het verbod op het onder zich hebben en vervoeren, bedoeld in artikel 3, tweede lid, van de wet is niet van toepassing op exemplaren die in gevangenschap zijn gefokt en aan een poot zijn voorzien van een naadloos gesloten voetring (artikelen 10 en 25 van de Vrijstellingsregeling). Op dergelijke exemplaren zijn evenmin de handelsverboden, bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de wet van toepassing (artikelen 10 en 25 van de Vrijstellingsregeling).

Het verbod op het binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen, bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de wet blijft op dergelijke exemplaren onverkort van kracht.

[4] Voor particuliere houders is geen verbod op het onder zich hebben en vervoeren, bedoeld in artikel 3, tweede lid, van de wet van toepassing op aantoonbaar in gevangenschap gefokte exemplaren (artikel 12 van de Vrijstellingsregeling).

[5] Het verbod op het onder zich hebben en vervoeren, bedoeld in artikel 3, tweede lid, van de wet is niet van toepassing op aantoonbaar gekweekte planten (artikel 16, eerste lid, van de Vrijstellingsregeling). Op dergelijke exemplaren zijn evenmin de handelsverboden, bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de wet van toepassing (artikel 16, eerste lid, van de Vrijstellingsregeling).

Het in artikel 3, eerste lid, van de wet bedoelde verbod op het binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen is op dergelijke planten onverkort van kracht (artikel 16, tweede lid van de Vrijstellingsregeling), tenzij deze planten behoren tot een soort die is gemerkt met (*ffh*) (artikel 13, eerste lid, van de Vrijstellingsregeling).

-
- [6] De betreffende taxa zijn deels of in het geheel aangewezen op grond van artikel 4, tweede lid, van de wet.
- [7] Aan Botswana, Namibië en Zimbabwe is een uitvoerquotum toegestaan voor levende dieren en jachttrofeeën.
- [8] Op botten van de Tijger (*Panthera tigris*) en hoorns van neushoorns (*Rhinocerotidae*) en daaruit of daarmee vervaardigde produkten is een verbod op het onder zich hebben en vervoeren van toepassing (artikel 3, derde lid, van de wet).
- Jachttrofeeën, afkomstig uit de populatie van Zuidafrika van de Breedlipneushoorn (*Cerathoterium simum simum*) zijn echter van dit verbod uitgezonderd. Dergelijke produkten zijn aangewezen op grond van artikel 3a, eerste lid, van de wet.
- [9] Het betreffende taxon is tevens opgenomen in bijlage c, deel 2, van de basisverordening.
- [10] Het betreffende taxon is opgenomen in bijlage c, deel 1, van de basisverordening.
- [11] Het betreffende taxon is deels opgenomen in bijlage I van CITES, deels in bijlage c, deel 1, van de basisverordening.
- [12] Op een vaste voedingsbodem of in een vloeistof *in vitro* gekweekte zaailingen of weefselkweek, vervoerd in steriele containers, zijn vrijgesteld van de verbodsbepalingen van artikel 3 van de wet (artikel 13, tweede lid, van de Vrijstellingsregeling).
- [13] Alle soorten van het genus *Monachus* zijn opgenomen in bijlage I van CITES. *Monachus monachus* is tevens opgenomen in bijlage IV van de FFH-richtlijn.
- [14] Het betreffende taxon is tevens opgenomen in bijlage III van CITES.
- [15] Het betreffende taxon is tevens opgenomen in bijlage II van CITES.
- [16] De FFH-richtlijn is alleen van toepassing op de in Europa [2] in het wild voorkomende soorten.
- [17] Het betreffende taxon is tevens opgenomen in bijlage I van CITES.
- [18] Op exemplaren van de betreffende taxa uit gedomesticeerde populaties zijn de verbodsbepalingen van artikel 3 van de wet niet van toepassing (artikel 8 van de Vrijstellingsregeling).
- [19] Het bezits- en vervoersverbod, bedoeld in artikel 3, tweede lid, van de wet, of de handelsverboden, bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de wet zijn niet van toepassing op in gevangenschap gefokte exemplaren van de betreffende soorten, mits dergelijke exemplaren aan tenminste één poot zijn voorzien van een naadloos gesloten voetring (artikel 11, eerste en tweede lid, van de Vrijstellingsregeling).
-

Bovendien is het toegestaan dergelijke exemplaren, indien deze uit een andere Lid-Staat van de Europese Unie afkomstig zijn, binnen het grondgebied van Nederland te brengen (artikel 11, derde lid, van de Vrijstellingsregeling).

Ook is het toegestaan dergelijke exemplaren buiten het grondgebied van Nederland te brengen, mits de eindbestemming een andere Lid-Staat van de Europese Unie is (artikel 11, derde lid, van de Vrijstellingsregeling).

[20] De betreffende plantesoorten zijn opgenomen in bijlage I van CITES.

Op gekweekte hybriden voortgebracht uit deze soorten zijn, met uitzondering van het verbod op het binnen en buiten het grondgebied van Nederland brengen, de verbodsbepalingen van artikel 3 van de wet niet van toepassing (artikel 16 van de vrijstellingsbeschikking).

Bovendien is het toegestaan dergelijke hybriden, indien deze uit een andere Lid-Staat van de Europese Unie afkomstig zijn of indien deze bestemd zijn voor een andere Lid-Staat, binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen (artikel 15, eerste lid, van de Vrijstellingsregeling).

Indien dergelijke exemplaren bestemd zijn voor invoer in een derde land, is het toegestaan deze buiten het grondgebied van Nederland te brengen met een fyto-sanitair certificaat met de bijschrijving *artificially propagated plants as defined by CITES* (artikel 15, tweede en derde lid, van de Vrijstellingsregeling).

De verbodsbepalingen, bedoeld in artikel 3 van de wet zijn niet van toepassing op zaden en pollen (inclusief pollina), snijbloemen, alsook zaailingen of weefselkweek op een vaste voedingsbodem of in een vloeistof *in vitro*, vervoerd in steriele containers, van dergelijke hybriden (artikel 14 van de Vrijstellingsregeling).

[21] Het betreffende taxon is behalve in bijlage IV van de FFH-richtlijn tevens deels opgenomen in bijlage I en voor het overige deel in bijlage II van CITES. De CITES-bijlage II-populatie van de Wolf (*Canis lupus*) is tevens opgenomen in bijlage c, deel 2, van de basisverordening.

[22] Het betreffende taxon was niet voorheen aangewezen op grond van artikel 2 van de Wet bedreigde uitheemse diersoorten (Wet bud).

(GH) De betreffende soort is door Ghana op bijlage III van CITES geplaatst.

De volgende soorten zijn opgenomen in bijlage B bij de Regeling aanwijzing bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten. Op deze soorten zijn behalve de verbodsbepalingen van artikel 3, eerste en tweede lid, ook de verbodsbepalingen van artikel 3, derde lid, van de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten van toepassing.

- Tijger (*botten en daarvan of daarmee vervaardigde produkten*) *Panthera tigris (botten en daarvan of daarmee vervaardigde produkten);*

- alle soorten neushoorns (*hoorns en daarvan of daarmee vervaardigde produkten, met uitzondering van jachttrofeeën van Cerathotherium simum simum afkomstig uit de populatie van Zuidafrika*); *familia Rhinocerotidae (hoorns en daarvan of daarmee vervaardigde produkten, met uitzondering van jachttrofeeën van Cerathotherium simum simum afkomstig uit de populatie van Zuidafrika)*

- dode dieren of delen of produkten van die dieren behorende tot soorten die zijn aangewezen op grond van artikel 3, eerste lid, van de wet en die tevens zijn opgenomen in bijlage IV van de FFH-richtlijn (de betreffende soorten zijn in bijlage A bij de Regeling aanwijzing bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten gemerkt met (*ffh*));

- uit het wild afkomstige dode planten of delen of produkten van die planten behorende tot soorten die zijn aangewezen op grond van artikel 3, eerste lid, van de wet en die tevens zijn opgenomen in bijlage IV van de FFH-richtlijn (de betreffende soorten zijn in bijlage A bij de Regeling aanwijzing bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten gemerkt met (*ffh*)).

Uit: Pablo Neruda, Canto General, 1955

Y en el fondo del agua magna,
como el círculo de la tierra,
está la gigante anaconda
cubierta de barro rituales,
devoradora y religiosa.

En in de diepte van het grootse water,
leefde, als de omtrek van de aarde,
overdekt met rituele tekens,
gulzig en religieus,
de reusachtige anaconda.

De volgende soorten zijn opgenomen in bijlage C van de Regeling aanwijzing bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten. Op deze soorten zijn de verbodsbepalingen van artikel 3a, eerste, tweede en derde lid, van de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten van toepassing. Het betreft hier de soorten van bijlage II en III van CITES, voor zover deze niet zijn opgenomen in bijlage c, deel 1, van de basisverordening, of reeds zijn aangewezen op grond van artikel 4, tweede lid, van de wet. Bijlage C bij de Regeling aanwijzing bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten bevat tevens de soorten van de Zeehondenrichtlijn.

De soorten van bijlage c, deel 2, van de basisverordening zijn gemerkt met * of [23], [24] of [26]. De soorten van bijlage III van CITES zijn gemerkt met de afkorting van het land dat de betreffende soort op bijlage III heeft doen opnemen. De soorten van de Zeehondenrichtlijn zijn gemerkt met [3].

Een aantal andere annotaties verwijzen naar de Vrijstellingsregeling.

Voor de naamgeving van de soorten is gebruik gemaakt van de in CITES-kader aanvaarde referenties.

Aanduidingen in kapitalen en voorafgegaan door een # zijn slechts opgenomen om de lijst van aangewezen taxa gemakkelijker leesbaar te maken. Voor zover mogelijk zijn de aangewezen soorten opgenomen met de Nederlandse en de wetenschappelijke naam. In een aantal gevallen zijn hogere taxonomische eenheden opgenomen. Dit betekent dat alle tot dergelijke taxa behorende soorten zijn inbegrepen.

FAUNA (DIEREN)

MAMMALIA (ZOOGDIEREN)

MONOTREMATA (Eierleggende zoogdieren)

Tachyglossidae

- alle soorten vachtmierenegels * genus Zaglossus *

DIPRODONTIA

Phalangeridae

- Grijs Koeskoes Phalanger orientalis
- Gevlekte Koeskoes Spilocuscus maculatus

Burramyidae

- Bergdwergopossum Burramys parvus

Macropodidae

- Bennett-boomkangoeroe * Dendrolagus bennettianus *
- Bruine Boomkangoeroe * Dendrolagus inustus *
- Lumholtz' Boomkangoeroe * Dendrolagus lumholtzi *
- Zwarte Boomkangoeroe * Dendrolagus ursinus *

CHIROPTERA (Vleermuizen)

Pteropodidae

- alle soorten schijnkalongs [1] genus Acerodon [1]
- alle soorten kalongs [1] genus Pteropus [1]

# Phyllostomidae	
- Witstreepvampier (UY)	Platyrrhinus lineatus (UY)
SCANDENTIA (Spitseekhoorns)	
# Tupaiidae	
- alle soorten spitseekhoorns of toepaja's *	familia Tupaiidae *
XENARTHRA	
# Myrmecophagidae	
- Boommiereneter (GT)	Tamandua mexicana (GT)
# Bradypodidae	
- Westelijke Drievingerluiaard	Bradypus variegatus
# Megalonychidae	
- Costaricaanse Tweevinger- luiaard (CR)	Choloepus hoffmanni (CR)
# Dasypodidae	
- Middenamerikaans Kaalstaart- Gordeldier (CR)	Cabassous centralis (CR)
- Zuidamerikaans Kaalstaart- gordeldier (UY)	Cabassous tatouay (UY)
RODENTIA (Knaagdieren)	
# Sciuridae	
- Westafrikaanse Palmeekhoorn (GH)	Epixerus ebii (GH)
- Langstaartmarmot (IN)	Marmota caudata (IN)
- Himalaya-marmot (IN)	Marmota himalayana (IN)
- Deppe's Eekhoorn (CR)	Sciurus deppei (CR)
# Anomaluridae	
- Beecrofts Stekelstaartek- hoorn (GH)	Anomalurus beecrofti (GH)
- Lord Derby-stekelstaartek- hoorn (GH)	Anomalurus derbianus (GH)
- Zwartwitte Stekelstaartek- hoorn (GH)	Anomalurus pelii (GH)
- Vliegende Slaapmuis (GH)	Idiurus macrotis (GH)
# Erethizontidae	
- Mexicaans Stekelvarken (HN)	Sphiggurus mexicanus (HN)
- Paraguayaans Boomstekelvarken (UY)	Sphiggurus spinosus (UY)
# Agoutidae	
- Paca (HN)	Agouti paca (HN)
# Dasyproctidae	
- Agouti (HN)	Dasyprocta punctata (HN)
CARNIVORA (Roofdieren)	
# Canidae	
- Wolf [1] *	Canis lupus [1] *
- Jakhals (IN)	Canis aureus (IN)
- Krabbenetende Vos	Cerdocyon thous
- Manenwolf *	Chrysocyon brachyurus *
- Aziatische Boshond of Dhole	Cuon alpinus
- Andes-jakhalsvos	Pseudalopex culpaeus
- Argentijnse Jakhalsvos	Pseudalopex griseus
- Pampajakhalsvos	Pseudalopex gymnocercus
- Bengaalse Vos (IN)	Vulpes bengalensis (IN)

- Grijze Vos	<i>Vulpes cana</i>
-	<i>Vulpes vulpes griffithi (IN)</i>
-	<i>Vulpes vulpes montana (IN)</i>
-	<i>Vulpes vulpes pusilla (IN)</i>
- Fennek	<i>Vulpes zerda</i>
# Ursidae	
- alle soorten beren [1,23]	familia Ursidae [1,23]
# Procyonidae	
- Gabbi's Slankbeer (CR)	<i>Bassaricyon gabpii (CR)</i>
- Cacomistle (CR)	<i>Bassariscus sumichrasti (CR)</i>
- Neusbeer	<i>Nasua narica (HN)</i>
-	<i>Nasua nasua solitaria (UY)</i>
- Rolstaartbeer	<i>Potos flavus (HN)</i>
# Mustelidae	
- Soerilho	<i>Conepatus humboldtii</i>
- Tayra (HN)	<i>Eira barbara (HN)</i>
- Grison (CR)	<i>Galictis vittata (CR)</i>
- alle soorten otters [1] (nb)	subfamilia Lutrinae [1] (nb)
- Maleise Bonte Marter (IN)	<i>Martes flavigula (IN)</i>
- Boommarter (ondersoort van India) (IN)	<i>Martes foina intermedia (IN)</i>
- Honingdas of Ratel (BW,GH)	<i>Mellivora capensis (BW,GH)</i>
- Alpenwezel (IN)	<i>Mustela althai (IN)</i>
-	<i>Mustela erminea ferghanae (IN)</i>
- Geelbuikwezel (IN)	<i>Mustela kathiah (IN)</i>
- Siberische Wezel (IN)	<i>Mustela sibirica (IN)</i>
# Viverridae	
- Binturong (IN)	<i>Arctictis binturong (IN)</i>
- Civetkat (BW)	<i>Civettictis civetta (BW)</i>
- Bandcivetkat	<i>Hemigalus derbyanus</i>
- Gemaskerde Larvenroller (IN)	<i>Paguma larvata (IN)</i>
- Loeak (IN)	<i>Paradoxurus hermaphroditus (IN)</i>
- Jerdons Palmcivetkat (IN)	<i>Paradoxurus jerdoni (IN)</i>
- Grote Gevlekte Civetkat (IN)	<i>Viverra civettina (IN)</i>
- Aziatische Civetkat (IN)	<i>Viverra zibetha (IN)</i>
- Kleine Civetkat (IN)	<i>Viverricula indica (IN)</i>
# Herpestidae	
- Indische Mangoest (IN)	<i>Herpestes javanicus auropunctata (IN)</i>
- Indische Grijze Mangoest (IN)	<i>Herpestes edwardsii (IN)</i>
- Indische Bruine Mangoest (IN)	<i>Herpestes brachyurus fusca (IN)</i>
- Rode Mangoest (IN)	<i>Herpestes smithii (IN)</i>
- Krabbenmangoest (IN)	<i>Herpestes urva (IN)</i>
- Gestreepte Mangoest (IN)	<i>Herpestes vitticollis (IN)</i>
# Hyaenidae	
- Strandwolf of Bruine Hyena	<i>Parahyaena brunnea</i>
- Aardwolf (BW)	<i>Proteles cristatus (BW)</i>
# Felidae	
- alle soorten katachtigen [1,24], met uitzondering van de Huiskat	familia Felidae [1,24], met uitzondering van <i>Felis catus</i>
# Otariidae	
- alle soorten pelsrobben [1]	genus <i>Arctocephalus</i> [1]
# Odobenidae	
- Walrus (CA)	<i>Odobenus rosmarus (CA)</i>

# Phocidae	
- Klapmuts	Cystophora cristata [3]
- Zadelrob	Phoca groenlandica [3]
PERISSODACTYLA (Onevenhoevigen)	
# Rhinocerotidae	
- Breedlipneushoorn (levende dieren en jachttrofeeën afkomstig uit de populatie van Zuidafrika) [1] *	Ceratotherium simum simum (levende dieren en jachttrofeeën afkomstig uit de populatie van Zuidafrika) [1] *
ARTIODACTYLA (Evenhoevigen)	
# Tayassuidae	
- alle soorten peccari's [1], met uitzondering van de populatie van de Verenigde Staten	familia Tayassuidae [1], met uitzondering van de populatie van de Verenigde Staten
# Hippopotamidae	
- Dwergnijlpaard *	Hexaprotodon liberiensis *
- Nijlpaard *	Hippopotamus amphibius *
# Camelidae	
- Goeanaco	Lama guanicoe
- Vicogne [1] (voor zover het betreft wol van dieren uit bepaalde populaties van Chili en geheel Peru [16,17]) *	Vicugna vicugna [1] (voor zover het betreft wol van dieren uit bepaalde populaties van Chili en geheel Peru [16,17]) *
# Tragulidae	
- Afrikaanse Kantjil (GH)	Hyemoschus aquaticus (GH)
# Moschidae	
- alle soorten muskusherten [1]	genus Moschus [1]
# Cervidae	
- Edelhert (ondersoort van noordelijk Afghanistan en Turkmenistan)	Cervus elaphus bactrianus
- Edelhert (ondersoort van noordelijk Afrika) (TN)	Cervus elaphus barbarus (TN)
- Spieshert (ondersoort van Midden-Amerika) (GT)	Mazama americana cerasina (GT)
- Waaijerstaarthert (ondersoort van Guatemala) (GT)	Odocoileus virginianus mayensis (GT)
- Ecuadorese Poedoe *	Pudu mephistophiles *
# Bovidae	
- Manenschaap	Ammotragus lervia
- Indische Antilooop (NP)	Antilope cervicapra (NP)
- Aziatische Buffel (NP), met uitzondering van de gedomesticeerde vorm	Bubalus arnee (NP), met uitzondering van de gedomesticeerde vorm
- Takin	Budorcas taxicolor
- Zwartrugduiker	Cephalophus dorsalis
- Blauwe Duiker	Cephalophus monticola
- Ogilby's Duiker	Cephalophus ogilbyi
- Geelrugduiker	Cephalophus sylvicultor
- Zebraduiker	Cephalophus zebra
- Bontebok	Damaliscus pygargus dorcas
- Sassaby (GH)	Damaliscus lunatus (GH)
- Edmigazel (TN)	Gazella cuvieri (TN)

- Dorcasgazel (TN)	Gazella dorcas (TN)
- Duingazel (TN)	Gazella leptoceros (TN)
- Litschie Waterbok	Kobus leche
- Argali [1] *	Ovis ammon [1] *
- Dikhoornschaap (Mexicaanse populatie)	Ovis canadensis (Mexicaanse populatie)
- Saiga-antilooop	Saiga tatarica
- Vierhoornantilooop (NP)	Tetracerus quadricornis (NP)
- Bongo (GH)	Tragelaphus eurycerus (GH)
- Sitatoenga (GH)	Tragelaphus spekii (GH)

A V E S (V O G E L S)

RHEIFORMES (Nandoes)

# Rheidae	
- Nandoe	Rhea americana

CICONIIFORMES (Ooievaarachtigen)

# Ardeidae	
- Reuzenreiger (GH)	Ardea goliath (GH)
# Balaenicipitidae	
- Schoenbekooievaar	Balaeniceps rex
# Ciconiidae	
- Zadelbekooievaar (GH)	Ephippiorhynchus senegalensis (GH)
- Afrikaanse Maraboe (GH)	Leptoptilos crumeniferus (GH)
# Threskiornithidae	
- Rode Ibis	Eudocimus ruber
- Kaapse Ibis	Geronticus calvus
- Hagedash of Hadada-ibis (GH)	Bostrychia hagedash (GH)
- Geschubde Ibis (GH)	Bostrychia rara (GH)
- Heilige Ibis (GH)	Threskiornis aethiopicus (GH)

ANSERIFORMES (Eendachtigen)

# Anatidae	
- Madagascareend	Anas bernieri *
- Kaapse Eend (GH) [18]	Anas capensis (GH) [18]
- Baikal-taling [18]	Anas formosa [18]
- Muskuseend (HN) [18]	Cairina moschata (HN) [18]
- Zwarthalszwaan [18]	Cygnus melanocorypha [18]
- Westindische Fluiteend [18]	Dendrocygna arborea [18]
- Zwartbuikfluiteend (HN) [18]	Dendrocygna autumnalis (HN) [18]
- Witwangfluiteend (GH) [18]	Dendrocygna viduata (GH) [18]
- Afrikaanse Dwergeend (GH)	Nettapus auritus (GH)
- Spoorwiekgans (GH)	Plectropterus gambensis (GH)
- Hartlaubs Eend (GH)	Pteronetta hartlaubi (GH)
- Knobbeleend [18]	Sarkidiornis melanotos [18]

FALCONIFORMES (Roofvogels)

# Cathartidae	
- Koningsgier (HN)	Sarcoramphus papa (HN)
# Falconidae	
- alle hybride valken (vw)	familia Falconidae [1] (hybriden) (vw)

GALLIFORMES (Hoenderachtigen)

Cracidae

- Blauwknobbelhokko (CO)	Crax alberti (CO)
- Geelknobbelhokko (CO)	Crax daubentoni (CO)
- Knobbelhokko (CO)	Crax globulosa (CO)
- Grote Pauwies of Bruine Hokko * (CO,CR,GT,HN)	Crax rubra * (CO,CR,GT,HN)
- Bruine Chachalaca * (GT,HN)	Ortalis vetula * (GT,HN)
- Helmhokko (CO)	Pauxi pauxi (CO)
- Kuifsjakohoen (HN)	Penelope purpurascens (HN)
- Berggoean * (GT)	Penelopina nigra * (GT)

Phasianidae

- Kalkoenparelhoen (GH)	Agelastes meleagrides (GH)
- Pauwkalkoen (GT)	Agriocharis ocellata (GT)
- Groenpootbospatrijs (MY)	Arborophila charltonii (MY)
- Javaanse Bospatrijs (MY)	Arborophila orientalis (MY)
- Gevlekte Bospatrijs (MY)	Caloperdix oculea (MY)
- Kuifloze Vuurrugfazant (MY) [18]	Lophura erythrophthalma (MY) [18]
- Gekuijde Vuurrugfazant (MY) [18]	Lophura ignita (MY) [18]
- Zwarte Bospatrijs (MY)	Melanoperdix nigra (MY)
- Groene Pauw [18]	Pavo muticus [18]
- Rothschild-pauwfazant (MY)	Polyplectron inopinatum (MY)
- Langsnavelpatrijs (MY)	Rhizothera longirostris (MY)
- Roel Roel of Gekuijde Bospatrijs (MY) [18]	Rollulus rouloul (MY) [18]
- Rood Saterhoen (NP)	Tragopan satyra (NP)

GRUIFORMES (Kraanvogelachtigen)

Turnicidae

- Zwartborstvechtkwartel	Turnix melanogaster

Pedionomidae

- Trapvechtkwartel	Pedionomus torquatus

Gruidae

- alle soorten kraanvogels [1] (vw)	familia Gruidae [1] (vw)

Rallidae

- Wekaral *	Gallirallus australis hectori *

Otididae

- alle soorten trappen of trapganzen [1]	familia Otididae [1]

CHARADRIIFORMES (Plevierachtigen)

Burhinidae

- Caribische Griel (GT)	Burhinus bistriatus (GT)

COLUMBIFORMES (Duifachtigen)

Columbidae

- Gespikkelde Duif (GH) [18]	Columba guinea (GH) [18]
- Bronsnekduif (GH)	Columba iriditorques (GH)
- Mauritius-duif (MU)	Columba mayeri (MU)
- Afrikaanse Houtduif (GH)	Columba unicincta (GH)
- Luzon-dolksteekduif * [18]	Gallicolumba luzonica * [18]
- Maskerduif (GH)	Oena capensis (GH)
- Treurtortel (GH) [18]	Streptopelia decipiens (GH) [18]
- Isabeltortel (GH) [18]	Streptopelia roseogrisea (GH) [18]

- Roodoogtortel (GH)	Streptopelia semitorquata (GH)
- Wijnkleurige Tortel (GH) [18]	Streptopelia vinacea (GH) [18]
- Afrikaanse Papegaaiduif (GH) [18]	Treron calva (GH) [18]
- Waalia-duif (GH) [18]	Treron waalia (GH) [18]
- Zwartsnavelduif (GH) [18]	Turtur abyssinicus (GH) [18]
- Staalvlekduif (GH) [18]	Turtur afer (GH) [18]
- Berhmers Duif (GH) [18]	Turtur brehmeri (GH) [18]
- Tamboerijnduif (GH) [18]	Turtur tympanistria (GH) [18]

PSITTACIFORMES (Papegaaiachtigen)

Psittacidae

- alle soorten kakatoes, lori's, papegaaien en parkieten [1,12,20] *, met uitzondering van de Grasparkiet en de Valkparkiet

familia Psittacidae [1,12,20] *, met uitzondering van Melopsittacus undulatus en Nymphicus hollandicus

CUCULIFORMES (Koekoeksvogels)

Musophagidae

- Reuzentoerako (GH)
- Grijze Bananeneter (GH)
- Violette Toerako (GH)
- alle soorten echte toerako's

Corythaeola cristata (GH)
Crinifer piscator (GH)
Musophaga violacea (GH)
genus Tauraco

APODIFORMES (Gierzwaluwachtigen)

Trochilidae

- alle soorten kolibri's [1]

familia Trochilidae [1]

CORACIIFORMES (Scharrelaarvogels)

Bucerotidae

- alle soorten jaarvogels [1]
-
-
-
-

genus Aceros [1]
genus Anorrhinus
genus Anthracoceros
genus Buceros [1]
genus Penelopides

PICIFORMES (Spechtvogels)

Capitonidae

- Toekanbaardvogel (CO)

Semnornis ramphastinus (CO)

Ramphastidae

- Goudtoekan (AR)
- Zwartnekarassari
- Bruinoorarassari (AR)
- Groene Arassari
- Roodborsttoekan (AR)
- Zwavelborsttoekan
- Reuzentoekan
- Roodsnaveltoekan
- Groefsnaveltoekan
- Vleksnavelpepervreter (AR)

Bailloni bailloni (AR)
Pteroglossus aracari
Pteroglossus castanotis (AR)
Pteroglossus viridis
Ramphastos dicolorus (AR)
Ramphastos sulfuratus
Ramphastos toco
Ramphastos tucanus
Ramphastos vitellinus
Selenidera maculirostris (AR)

PASSERIFORMES (Zangvogels)

Cotingidae

- Amazone-parasolvogel (CO)

Cephalopterus ornatus (CO)

- Ecuadoriaanse Parasolvogel (CO)	Cephalopterus penduliger (CO)
- alle soorten rotshanen *	genus Rupicola *
# Pittidae	
- Blauwstaartpitta	Pitta guajana
- Chinese Pitta *	Pitta nympa *
# Muscicapidae	
- Rodriguez-struikzanger (MU)	Bebrornis rodericanus (MU)
- Ruecks Niltava	Cyornis ruckii
- Mascareense Paradijsvliegen- vanger (MU)	Terpsiphone bourbonnensis (MU)
# Emberizidae	
- Groene Kardinaal	Gubernatrix cristata
- Geelsnavelkardinaal	Paroaria capitata
- Roodkuifkardinaal	Paroaria coronata
# Fringillidae	
- Geelwangsijs	Carduelis yarrellii
- alle in Ghana in het wild voorkomende soorten vinken (GH) [25]	familia Fringillidae (GH) (voor zover de tot deze familie behorende soorten in Ghana in het wild voorkomen) [25]
# Estrildidae	
- alle in Ghana in het wild voorkomende soorten astrilden (GH) [25]	familia Estrildidae (GH) (voor zover de tot deze familie behorende soorten in Ghana in het wild voorkomen) [25]
- Gordelamadine (ondersoort van oostelijk Australië ten zuiden van Townsville, Queensland)	Poephila cincta cincta [18]
# Ploceidae	
- alle in Ghana in het wild voorkomende weervogels (GH) [25]	familia Ploceidae (GH) (voor zover de tot deze familie behorende soorten in Ghana in het wild voorkomen) [25]
# Sturnidae	
- Beo (TH)	Gracula religiosa (TH)

R E P T I L I A (R E P T I E L E N)

TESTUDINATA (Schildpadden)

# Dermatemydidae	
- Tabasco-schildpad	Dermatemys mawii
# Emydidae	
- Amerikaanse Bosschildpad	Clemmys insculpta
- alle soorten doosschildpadden [1]	genus Terrapene [1]
# Testudinidae	
- alle soorten landschildpadden [1]	familia Testudinidae [1] *
*	
# Trionychidae	
- Indische Klepweekschildpad	Lissemys punctata
- Afrikaanse Drieklauwschildpad (GH)	Trionyx triunguis (GH)
# Pelomedusidae	
- Madagascarscheenplaatschildpad *	Erymnochelys madagascariensis *
- Afrikaanse Moerasschildpad (GH)	Pelomedusa subrufa (GH)
- Zuidamerikaanse Grootkopshildpad *	Peltocephalus dumeriliana *

- Witborstdooschildpad (GH)	Pelusios adansonii (GH)
- Bruine Dooschildpad (GH)	Pelusios castaneus (GH)
- Rugstreepdooschildpad (GH)	Pelusios gabonensis (GH)
- Zwarte Dooschildpad (GH)	Pelusios niger (GH)
- alle soorten Zuidamerikaanse scheenplaatschildpadden *	genus Podocnemis *
CROCODYLIA (Krokodillen)	
- alle soorten alligators, kaaimans krokodillen en gaviaalen [1] *	ordo Crocodylia [1] *
SAURIA (Hagedissen)	
# Gekkonidae	
- Slangeneiland-gekko	Cyrtodactylus serpensinsula
- alle soorten daggekko's *	genus Phelsuma *
# Agamidae	
- alle soorten doornstaartagamen *	genus Uromastyx *
# Chamaeleonidae	
- alle soorten Zuidafrikaanse dwergkameleons	genus Bradypodion
- alle soorten kameleons [1]	genus Chamaeleo [1]
# Iguanidae	
- Zeeleguaan *	Amblyrhynchus cristatus *
- alle soorten Galápagos-land- leguanen *	genus Conolophus *
- alle soorten groene leguanen	genus Iguana
- Padhagedis	Phrynosoma coronatum
# Cordylidae	
- alle soorten echte gordel- staarthagedissen	genus Cordylus
- alle soorten onechte gordel- staarthagedissen	genus Pseudocordylus
# Teiidae	
- Krokodilstaarthagedis	Crocodylus lacertinus
- alle soorten teju's	genus Dracaena
- alle soorten reuzenteju's	genus Tupinambis
# Scincidae	
- Grijpstaarthagedis	Corucia zebrata
# Xenosauridae	
- Chinese Krokodilstaarthagedis	Shinisaurus crocodilurus
# Varanidae	
- alle soorten varanen [1] *	genus Varanus [1] *
SERPENTES (Slangen)	
# Boidae	
- alle soorten reuzenslangen [1,13] *	familia Boidae [1,13] *
# Colubridae	
- Indiase Kielrugslang (IN)	Atretium schistosum (IN)
- Hondskopwaterslang (IN)	Cerberus rhynchops (IN)
- Mussurana	Clelia clelia
- Reuzenwaterslang *	Cyclagras gigas *
- Indische Eierslang	Elachistodon westermanni

- Oosterse Rattenslang	Ptyas mucosus
- Visslang (IN)	Xenochrophis piscator (IN)
# Elapidae	
- Breedkopslang	Hoplocephalus bungaroides
-	Micrurus diastema (HN)
-	Micrurus nigrocinctus (HN)
- Brilslang of Cobra	Naja naja
- Koningscobra	Ophiophagus hannah
# Viperidae	
- Mexicaanse Mocassinslang (HN)	Agkistrodon bilineatus (HN)
- Ruwe Lanspuntslang (HN)	Bothrops asper (HN)
-	Bothrops nasutus (HN)
- Springende Adder	Bothrops nummifer (HN)
-	Bothrops ophryomegas (HN)
- Schlegels Grijpstaartslang (HN)	Bothrops schlegelii (HN)
- Zuidamerikaanse Ratelslang (HN)	Crotalus durissus (HN)
- Russels Adder (IN)	Vipera russellii (IN)
- Wagners Adder	Vipera wagneri

A M P H I B I A (A M F I B I E ë N)

CAUDATA (Salamanders)

Ambystomidae

- Achoque Ambystoma dumerilii
- Axolotl [21] Ambystoma mexicanum [21]

ANURA (Kikkers en padden)

Bufonidae

- Groene Pad van Sonora * Bufo retiformis *

Myobatrachidae

- alle soorten maagbroedende kikkers genus Rheobatrachus

Dendrobatidae

- alle soorten boomklimmers genus Dendrobates
- alle soorten gifkikkers genus Phyllobates

Ranidae

- Gouden Kikker Mantella aurantiaca
- Zesteenkikker Rana hexadactyla
- Tijgerkikker Rana tigerina

P I S C E S (V I S S E N)

CERATODIFORMES (Longvissen)

Ceratodidae

- Australische Longvis Neoceratodus forsteri

ACIPENSERIFORMES (Steurachtigen)

Acipenseridae

- Atlantische Steur Acipenser oxyrhynchus

Polyodontidae

- Lepelsteur Polyodon spatula

CYPRINIFORMES (Karperachtigen)

Cyprinidae

- Afrikaanse Blinde Barbeel Caecobarbus geertsi

I N S E C T A (I N S E K T E N)

LEPIDOPTERA (Vlinders)

Papilionidae

- genus Bhutanitis
- genus Ornithoptera [1] * (*sensu D' Abrera*)
- genus Teinopalpus
- genus Trogonoptera * (*sensu D' Abrera*)
- genus Troides * (*sensu D' Abrera*)

A R A C H N I D A (S P I N A C H T I G E N)

SCORPIONES

Scorpionidae

- Pandidus dictator
- Pandidus gambiensis
- Pandidus imperator

ARANEAE

Theraphosidae

- alle soorten vogelspinnen genus Brachypelma

H I R U D I N E A

ARHYNCHOBDELLAE

Hirudinidae

- Medicinale Bloedzuiger Hirudo medicinalis

B I V A L V I A (T W E E K L E P P I G E N)

VENEROIDA

Tridacnidae

- alle soorten doopvontschelpen familia Tridacnidae

UNIONOIDA (Eendemossels)

Unionidae

- Cyprogenia aberti
- Epioblasma torulosa rangiana
- Fusconaia subrotunda
- Lampsilis brevicula
- Lexingtonia dolabelloides
- Pleurobema clava

G A S T R O P O D A

STYLOMMATOPHORA (Landlongslakken)

Camaenidae

- Groenslak

Papustyla pulcherrima

Paryphantidae

-

genus Paryphanta (voor zover deze soorten in Nieuwzeeland in het wild voorkomen)

MESOGASTROPODA

Strombidae

- Karko

Strombus gigas

A N T H O Z O A (B L O E M D I E R E N)

ANTIPATHARIA (Doornkoralen)

- alle soorten doornkoralen

ordo Antipatharia *

SCLERACTINIA (Echte koralen)

- alle soorten echte koralen

ordo Scleractinia, met uitzondering van fossielen

COENOTHECALIA

- alle soorten blauwe koralen

ordo Coenothecalia, met uitzondering van fossielen

STOLONIFERA

Tubiporidae

- alle soorten orgelpijpkoralen

familia Tubiporidae, met uitzondering van fossielen

H Y D R O Z O A (B R A N D P O L I E P E N)

MELLIPORINA

Milleporidae

- alle soorten brandkoralen

familia Milleporidae, met uitzondering van fossielen

STYLASTERINA

Stylasteridae

-

familia Stylasteridae, met uitzondering van fossielen

F L O R A (P L A N T E N) [2]

AGAVACEAE

-

Agave victoria-reginae [4]

AMARYLLIDACEAE (Narcissenfamilie)

- alle soorten sneeuwkllokjes [4]

genus Galanthus [4]

-

genus Sternbergia [4]

APOCYNACEAE (Maagdenpalmfamilie)	
-	genus Pachypodium [1,4,26]
-	Rauvolfia serpentina [4,14]
ARALIACEAE (Klimopfamilie)	
- Amerikaanse Ginseng [5]	Panax quinquefolius [5]
ARAUCARIACEAE	
- Apenverdriet [1,4]	Araucaria araucana [1,4]
ARECACEAE (zie PALMAE)	
ASCLEPIADACEAE (Zijdeplantfamilie)	
- alle soorten lantaarnplantjes [4]	genus Ceropogia [4]
-	Frerea indica [4]
BERBERIDACEAE (Berberisfamilie)	
-	Podophyllum hexandrum [4,14]
BROMELIACEAE	
-	Tillandsia harrisii [4]
-	Tillandsia kammii [4]
-	Tillandsia kautskyi [4]
-	Tillandsia mauryana [4]
-	Tillandsia sprengeliana [4]
-	Tillandsia sucrei [4]
-	Tillandsia xerographica [4]
BYBLIDACEAE	
-	genus Byblis [4]
CACTACEAE (Cactusfamilie)	
- alle soorten cactussen [1,4,6]	familia Cactaceae [1,4,6]
CARYOCARACEAE	
-	Caryocar costaricense [4]
CEPHALOTACEAE	
-	Cephalotus follicularis [4]
CYATHEACEAE (Boomvarenfamilie)	
-	familia Cyatheaceae [4]
CYCADACEAE (Cycasfamilie)	
- alle soorten cycas [1,4]	familia Cycadaceae [1,4]
DIAPENSIACEAE	
-	Shortia galacifolia [4]
DICKSONIACEAE (Boomvarenfamilie)	
-	familia Dicksoniaceae [4]
DIDIEREACEAE	
-	familia Didiereaceae [4]

DIOSCOREACEAE	
- Olifantspoot [4]	Dioscorea deltoidea [4]
DROSERACEAE (Zonnedauwfamilie)	
- Venusvliegenvval [4]	Dionaea muscipula [4]
ERICACEAE (Heidefamilie)	
-	Kalmia cuneata [4]
EUPHORBIACEAE (Wolfsmelkfamilie)	
-	genus Euphorbia [1,4,8]
FOUQUIERIACEAE	
-	Fouquieria columnaris [4]
GNETACEAE	
-	Gnetum montanum (NP) [4]
JUGLANDACEAE (Okkernootfamilie)	
-	Oreomunnea pterocarpa [4]
LEGUMINOSAE (FABACEAE) (Vlinderbloemenfamilie)	
-	Pericopsis elata [15]
-	Platymiscium pleiostachyum [4]
-	Pterocarpus santalinus [19]
LILIACEAE (Liefamilie)	
-	genus Aloe [1,4], met uitzondering van Aloe vera [9]
MAGNOLIACEAE (Tulpeboomfamilie)	
-	Talauma hodgsonii (NP) [4]
MELIACEAE (Mahoniefamilie)	
- Mexicaanse Mahonie [4]	Swietenia humilis [4]
- Amerikaans Mahonie [15,27]	Swietenia macrophylla [15,27]
-	Swietenia mahagoni [15]
NEPENTHACEAE	
-	genus Nepenthes [1,4]
ORCHIDACEAE (Orchideeënfamilie)	
- alle soorten orchideeën (nb) [1,4,7,10,11]	familia Orchidaceae [1,4,7,10,11] (nb)
PALMAE (ARECACEAE)	
-	Chrysalidocarpus decipiens [4]
-	Neodypsis decaryi [4]
PAPAVERACEAE (Papaverfamilie)	
-	Meconopsis regia (NP) [4]
PODOCARPACEAE	
-	Podocarpus neriifolius (NP) [4]

PORTULACACEAE (Posteleinfamilie)

- genus Anacampseros [4]
- *Lewisia cotyledon* [4]
- *Lewisia maguirei* [4]
- *Lewisia serrata* [4]
- *Lewisia tweedyi* [4]

PRIMULACEAE (Sleutelbloemfamilie)

- alle soorten varkensbrood of Alpen-viooltjes [1,4] *

ROSACEAE (Rozenfamilie)

- *Prunus africana* [4]

SARRACENIACEAE

- *Darlingtonia californica* [4]
- genus *Sarracenia* [1,4]

TAXACEAE (Taxusfamilie)

- *Taxus wallichiana* [4,22]

TETRACENTRACEAE

- *Tetracentron sinense (NP)* [4]

THEACEAE

- *Camellia chrysantha* [4]

THYMELAEACEAE (Peperboompjesfamilie)

- *Aquilaria malaccensis* [4]

WELWITSCHIACEAE

- *Welwitschia mirabilis* [4]

ZAMIACEAE

- familia *Zamiaceae* [1,4]

ZINGIBERACEAE (Gemberfamilie)

- *Hedychium philipinense* [4]

ZYGOPHYLLACEAE (Pokhoutfamilie)

- *Guaiacum officinale* [4]
- *Guaiacum sanctum* [4]

* De betreffende soorten zijn opgenomen in bijlage c, deel 2, van de basisverordening. Op deze soorten is onder meer artikel 10, eerste lid, onder b, van deze verordening van toepassing.

(nb) Op één of meer van de tot het betreffende taxon behorende soorten zijn de bepalingen van de Natuurbeschermingswet van toepassing.

(vw) Op één of meer van de tot het betreffende taxon behorende soorten zijn de bepalingen van de Vogelwet van toepassing.

- [1] Een deel van het betreffende taxon of populaties daarvan zijn aangewezen onder artikel 3 van de wet.
- [2] Het verbod op het onder zich hebben en vervoeren, bedoeld in artikel 3a, derde lid, van de wet en de handelsverboden, bedoeld in artikel 3a, tweede lid, van de wet zijn niet van toepassing op aantoonbaar gekweekte planten (artikel 22, eerste lid, van de Vrijstellingsregeling).
- Voor zover dergelijke exemplaren afkomstig zijn uit of bestemd voor een andere Lid-Staat van de Europese Unie is evenmin het verbod op het binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen, bedoeld in artikel 3a, eerste lid, van de wet van toepassing (artikel 22, tweede en derde lid, van de Vrijstellingsregeling).
- Voor het buiten het grondgebied van Nederland brengen van dergelijke exemplaren met als bestemming invoer in derde landen kan gebruik worden gemaakt van het fyto-sanitair certificaat met de bijschrijving *artificially propagated appendix II plants as defined by CITES* (artikel 22, vierde lid, van de Vrijstellingsregeling).
- Het verbod op het binnen het grondgebied van Nederland brengen, bedoeld in artikel 3a, eerste lid, van de wet vanuit derde landen blijft onverkort van kracht.
- [3] Op beide soorten is de Zeehondenrichtlijn van toepassing. Op beide soorten is slechts het verbod op het binnen het grondgebied van Nederland brengen, bedoeld in artikel 3a, eerste lid, van de wet vanuit derde landen van toepassing. Dit verbod heeft voorts slechts betrekking op huiden van juveniele dieren en daarvan vervaardigde produkten (artikel 17 van de Vrijstellingsregeling).
- [4] Zaden, pollen (inclusief pollina), alsmede op een vaste voedingsbodem of in een vloeistof *in vitro* gekweekte zaailingen of weefselkweek, vervoerd in steriele containers zijn vrijgesteld van de verbodsbepalingen van artikel 3a van de wet (artikel 23 van de Vrijstellingsregeling).
- [5] Alle delen van deze planten en van of met deze planten vervaardigde produkten zijn vrijgesteld van de verbodsbepalingen van artikel 3a van de wet. Deze vrijstelling geldt echter niet voor wortels en gemakkelijk herkenbare delen van wortels (artikel 24, eerste lid, onder a, van de Vrijstellingsregeling).
- [6] Vrijgesteld van de verbodsbepalingen van artikel 3a van de wet zijn:
- a. vruchten, delen van vruchten en produkten vervaardigd van of met vruchten die afkomstig zijn van verwilderde of aantoonbaar gekweekte cactussen (artikel 24, eerste lid, onder b, van de Vrijstellingsregeling) en
 - b. losse schijven, delen van schijven en produkten vervaardigd van of met schijven van verwilderde of aantoonbaar gekweekte planten behorende tot het geslacht *Opuntia* (artikel 24, eerste lid, onder b, van de Vrijstellingsregeling).

-
- [7] Snijbloemen afkomstig van aantoonbaar gekweekte orchideeën zijn vrijgesteld van de verbodsbepalingen van artikel 3a van de wet (artikel 24, eerste lid, onder d, van de Vrijstellingsregeling).
- [8] Niet-succulente Euphorbia-soorten zijn vrijgesteld van de verbodsbepalingen van artikel 3a van de wet (artikel 24, eerste lid, onder c, van de Vrijstellingsregeling).
- [9] Aloe vera = Aloe barbadensis.
- [10] Vruchten, delen van vruchten en produkten vervaardigd van of met vruchten van aantoonbaar gekweekte Vanilla-soorten zijn uitgezonderd van de verbodsbepalingen van artikel 3a van de wet (artikel 24, eerste lid, onder e, van de Vrijstellingsregeling).
- [11] Inclusief de beide subfamilies Apostasioideae en Cyripedioideae.
- [12] De * is niet van toepassing op de Halsbandparkiet (*Psittacula krameri* (GH)).
- [13] De * is slechts van toepassing op Boa constrictor, de anaconda's (genus *Eunectes*), alle echte pythons (genus *Python*), de Amethistpython (*Morelia amethystina*), Boelens Python (*Morelia boeleni*), *Morelia oenpelliensis*, de Tapijtpython (*Morelia spilota*) en de Zandboa (*Eryx jaculus*).
- [14] Chemische derivaten zijn uitgezonderd van de verbodsbepalingen van artikel 3a van de wet (artikel 24, eerste lid, onder i, van de Vrijstellingsregeling).
- [15] Alleen op voor verzaging geschikte stammen of blokken, planken en finer zijn de verbodsbepalingen van artikel 3a van de wet van toepassing (eerste lid, onderdeel f, en tweede lid van artikel 24 van de Vrijstellingsregeling).
- [16] Het betreft een deel van de populatie uit de provincie Parinacota, Primera Región van Tarapaca, in Chili.
- [17] Aan de binnenzijde moeten stoffen het logo dragen dat de lidstaten bij de Overeenkomst tot het behoud en het beheer van de Vicogne zijn overeengekomen (VICUNANDES-CHILI of VICUNANDES-PERU, afhankelijk van het land van oorsprong).
- [18] Op in gevangenschap gefokte en aan een poot van een naadloos gesloten voetring voorziene exemplaren zijn de handelsverboden, bedoeld in artikel 3a, tweede lid, van de wet niet van toepassing. Bovendien is op deze exemplaren het verbod op het binnen en buiten het grondgebied van Nederland brengen, bedoeld in artikel 3a, eerste lid, van de wet niet van toepassing, mits zij afkomstig zijn uit een andere Lid-Staat van de Europese Unie of bestemd zijn voor een andere Lid-Staat (artikel 20 van de Vrijstellingsregeling).
-

- [19] Alleen op stamstukken, houtspanen en onverwerkt kleingemaakt materiaal zijn de verbodsbepalingen van artikel 3a van de wet van toepassing (eerste lid, onderdeel f, en derde lid van artikel 24 van de Vrijstellingsregeling).
- [20] Op in gevangenschap gefokte en aan een poot van een naadloos gesloten voetring voorziene exemplaren van de hierna vermelde soorten zijn de handelsverboden, bedoeld in artikel 3a, tweede lid, van de wet niet van toepassing. Indien deze afkomstig zijn uit een andere Lid-Staat van de Europese Unie of bestemd zijn voor een andere Lid-Staat is bovendien het verbod op het binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen, bedoeld in artikel 3a, eerste lid, van de wet niet van toepassing (artikel 20 van de Vrijstellingsregeling).

Het betreft hier de volgende soorten:

PSITTACIFORMES

Psittacidae

- Grijskopagapornis	Agapornis canus
- Fishers Agapornis	Agapornis fisheri
- Nyasa-agapornis	Agapornis lilianae
- Zwartwangagapornis	Agapornis nigrigenis
- Zwartmaskeragapornis	Agapornis personata
- Perzikkopagapornis	Agapornis roseicollis
- Zwartvleugelagapornis	Agapornis taranta
- Australische Koningsparkiet	Alisterus scapularis
- Roodvleugelparkiet	Aprosmictus erythropterus
- Catharinaparkiet	Bolborhynchus lineola
- Geelvoorhoofdkekariiki	Cyanoramphus auriceps
- Pacifiche Dwergpapegaai	Forpus coelestis
- Gebrilde Muspapegaai	Forpus conspicillatus
- Mexicaanse Muspapegaai	Forpus cyanopygius
- Groene Muspapegaai	Forpus passerinus
- Geelwangmuspapegaai	Forpus xanthops
- Spix' Muspapegaai	Forpus xanthopterygius
- Zwaluwparkiet	Lathamus discolor
- Monniksparkiet	Myiopsitta monachus
- Blauwvleugelparkiet	Neophema chrysostoma
- Prachtparkiet	Neophema elegans
- Turkooisparkiet	Neophema pulchella
- Splendidparkiet	Neophema splendida
- Bourkes Parkiet	Neopsephotus bourkii
- Roodbuikparkiet	Nothiella haematogaster
- Adelaide-rosella	Platycercus adelaidae (= P. elegans x P. flaveoleus)
- Bleekkoprosella	Platycercus adscitus
- Barnards Parkiet	Platycercus barnardi (barnardi/macgillivrayi)
- Geelbuikrosella	Platycercus caledonicus
- Pennantrosella	Platycercus elegans
- Prachtrosella	Platycercus eximius
- Strogele rosella	Platycercus flaveoleus
- Stanleyrosella	Platycercus icterotis
- Zwartkoprosella	Platycercus venustus

- Port Loncoln-parkiet	Platycercus zonarius
- Prinses van Wales-parkiet	Polytelis alexandrae
- Regentparkiet	Polytelis anthopeplus
- Barrabandparkiet	Polytelis swainsonii
- Roodrugparkiet	Psephotus haematonotus
- Regenboogparkiet	Psephotus varius
- Roseborstparkiet	Psittacula alexandri
- Pruimekopparkiet	Psittacula cyanocephala
- Lord Derby's Parkiet	Psittacula derbiana
- Grote Alexanderparkiet	Psittacula eupatria
- Halsbandparkiet (GH)	Psittacula krameri (GH)
- Bloesemkopparkiet	Psittacula roseata
- Roodkapparkiet	Purpureicephalus spurius

- [21] Het verbod op het onder zich hebben en vervoeren, bedoeld in artikel 3a, derde lid, van de wet en de handelsverboden, bedoeld in artikel 3a, tweede lid, van de wet zijn niet van toepassing op aantoonbaar in gevangenschap gefokte exemplaren. Indien deze afkomstig zijn uit een andere Lid-Staat van de Europese Unie of bestemd zijn voor een andere Lid-Staat is het verbod op het binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen, bedoeld in artikel 3a, eerste lid, van de wet evenmin van toepassing (artikel 21 van de Vrijstellingsregeling).
- [22] Farmaceutische eindprodukten zijn vrijgesteld van de verbodsbepalingen van artikel 3a van de wet (artikel 24, eerste lid, onderdeel h, van de Vrijstellingsregeling).
- [23] De IJsbeer (*Ursus maritimus*) is opgenomen in bijlage c, deel 2, van de basisverordening. Op deze soort is onder meer artikel 10, eerste lid, onder b, van deze verordening van toepassing.
- [24] De Serval (*Leptailurus serval*) en de Pampa-kat (*Oncifelis colocolo*) zijn opgenomen in bijlage c, deel 2, van de basisverordening. Op deze soorten is onder meer artikel 10, eerste lid, onder b, van deze verordening van toepassing.
- [25] Het verbod op het onder zich hebben en vervoeren, bedoeld in artikel 3a, derde lid, van de wet en de handelsverboden, bedoeld in artikel 3a, tweede lid, van de wet zijn niet van toepassing op de hieronder genoemde soorten (artikel 19 van de Vrijstellingsregeling).

Voorts is het verbod op het binnen het grondgebied van Nederland brengen, als bedoeld in artikel 3a, eerste lid, van de wet niet van toepassing, indien een door de importeur zelf met de schrijfmachine opgevoerd invoercertificaat, als bedoeld in artikel 11 van de uitvoeringsverordening, kan worden overgelegd, vergezeld van een originele uitvoervergunning (indien de betreffende vogels uit Ghana afkomstig zijn) of een origineel certificaat van oorsprong (indien de vogels uit een ander land dan Ghana afkomstig zijn) (artikel 18 van de Vrijstellingsregeling).

Het betreft hier de volgende soorten:

PASSERIFORMES (zangvogels)

Fringillidae

- Streepkopkanarie *Serinus canicapillus*
- Edelzanger *Serinus leucopygius*
- Mozambique-sijs *Serinus mozambicus*

Estrildidae

- Bandvink *Amadina fasciata*
- Goudbuikje *Amandava subflava*
- St. Helena-fazantje *Estrilda astrild*
- Lavendelastrilde *Estrilda caerulescens*
- Oranjekaakje *Estrilda melpoda*
- Napoleonnetje *Estrilda troglodytes*
- Zwartbuikamarant *Lagonosticta rara*
- Donkerrode Amarant *Lagonosticta rubricata*
- Stippelamarant *Lagonosticta rufopicta*
- Vuurvink *Lagonosticta senegala*
- Wijnrode Amarant *Lagonosticta vinacea*
- Glansekstertje *Lonchura bicolor*
- Zilverbekje *Lonchura cantans*
- Gewoon Ekstertje *Lonchura cucullata*
- Reuzenekstertje *Lonchura fringilloides*
- Groene Druppelastrilde *Mandingoa nitidula*
- Witwangastrilde *Nesocharis capistrata*
- Bruinborstnegervink *Nigrita bicolor*
- Grijsneknegervink *Nigrita canicapilla*
- Witborstnegervink *Nigrita fusconata*
- Bleekkopnegervink *Nigrita luteifrons*
- Kwartelastrilde *Ortygospiza atricollis*
- Mierenpikker *Parmoptila rubrifrons*
- Dwergmees *Pholidornis rushiae*
- Purperastrilde *Pyrenestes ostrinus*
- Roodmaskerastrilde *Pytilia hypogrammica*
- Aurora-astrilde *Pytilia phoenicoptera*
- Roodborstblauwsnavel *Spermophaga haematina*
- Blauwfazantje *Uraeginthus bengalus*

Ploceidae

- Dikbekwever *Amblyospiza albifrons*
- Scharlakenrode Wever *Anaplectus rubriceps*
- Koekoekswever *Anomalospiza imberbis*
- Witsnavelbuffelwever *Bubalornis albirostris*
- Napoleonwever *Euplectes afer*
- Roodkeelwidavink *Euplectes ardens*
- Oranjeweever *Euplectes franciscanus*
- Roodvoorhoofdwever *Euplectes hordeaceus*
- Geelrugwidavink *Euplectes macrourus*
- Zwartkeelparchtwever *Malimbus cassini*
- Kuifprachtwever *Malimbus malimbicus*
- Roodkeelprachtwever *Malimbus nitens*
- Roodkopprachtwever *Malimbus rubricollis*
- Schildprachtwever *Malimbus scutatus*
- Bruinstuitwever *Pachyphantes superciliosus*
- Grijskopmus *Passer griseus*

- Kleine Rotasmus	Petronia dentata
- Roodwangwever	Plocepasser superciliosus
- Rouwwever	Ploceus albinucha
- Koningswever	Ploceus aurantius
- Grote Textorwever	Ploceus cucullatus
- Heuglins Wever	Ploceus heuglini
- Dwergmaskerwever	Ploceus luteolus
- Zwartkopwever	Ploceus melanocephalus
- Fluweelwever	Ploceus nigerrimus
- Zwartnekwever	Ploceus nigricollis
- Dunbekwever	Ploceus pelzelni
- Preuss' Wever	Ploceus preussi
- Driekleurwever	Ploceus tricolor
- Dottergele Wever	Ploceus vitellinus
- Roodkopwever	Quelea erythropis
- Schubkopwever	Sporopipes frontalis
- Senegal-paradijswida	Vidua chalybeata
- Langstaartparadijswida	Vidua interjecta
- Baka-atlasvink	Vidua larvaticola
- Dominikanerwida	Vidua macroura
- Smalstaartparadijswida	Vidua orientalis
- Jambandu-atlasvink	Vidua raricola
- Sahel-paradijswida	Vidua togoensis
- Wilsons Atlasvink	Vidua wilsoni

- [26] Pachypodium brevicaule is opgenomen in bijlage c, deel 2, van de basisverordening. Op deze soort zijn onder meer de bepalingen van artikel 10, eerste lid, onder b, van de basisverordening van toepassing.
- [27] De verbodsbepalingen van artikel 3a zijn op deze soort van toepassing sinds 16 november 1995.
- (AR) De betreffende soort is door Argentinië op bijlage III van CITES geplaatst.
- (BW) De betreffende soort is door Botswana op bijlage III van CITES geplaatst.
- (CA) De betreffende soort is door Canada op bijlage III van CITES geplaatst.
- (CR) De betreffende soort is door Costa Rica op bijlage III van CITES geplaatst.
- (CO) De betreffende soort is door Colombia op bijlage III van CITES geplaatst.
- (GH) De betreffende soort is door Ghana op bijlage III van CITES geplaatst.
- (GT) De betreffende soort is door Guatemala op bijlage III van CITES geplaatst.
- (HN) De betreffende soort is door Honduras op bijlage III van CITES geplaatst.
- (IN) De betreffende soort is door India op bijlage III van CITES geplaatst.

-
- (MU) De betreffende soort is door Mauritius op bijlage III van CITES geplaatst.
- (MY) De betreffende soort is door Maleisië op bijlage III van CITES geplaatst.
- (NP) De betreffende soort is door Nepal op bijlage III van CITES geplaatst.
- (TH) De betreffende soort is door Thailand op bijlage III van CITES geplaatst.
- (TN) De betreffende soort is door Tunesië op bijlage III van CITES geplaatst.
- (UY) De betreffende soort is door Uruguay op bijlage III van CITES geplaatst.

De volgende soorten zijn opgenomen in het besluit bedreigde uitheemse diersoorten. Deze soorten zijn aangewezen op grond van artikel 4, tweede lid, van de Wet bedreigde uitheemse diersoorten. Het betreft hier soorten van bijlage II van CITES die niet zijn opgenomen in bijlage c, deel 1, van de basisverordening. Het gaat hier om soorten die onder de Nederlandse wetgeving strikter worden beschermd dan CITES en de verordening voorschrijven.

De verbodsbepalingen van artikel 3, eerste lid, van de wet zijn van toepassing op levende of dode dieren en op delen of produkten van die dieren. De verboden als bedoeld in artikel 3, tweede lid, van de wet zijn slechts van toepassing op levende dieren.

In onderstaande lijst is de naamgeving van de aangewezen soorten in overeenstemming gebracht met de in het kader van CITES aanvaarde referenties. Dit betekent dat de lijst op onderdelen afwijkt van de lijst zoals deze is gepubliceerd in Staatsblad 1994 nr. 828. Deze afwijkingen hebben betrekking op de naamgeving van de apen en halfapen (Primates) en katachtigen (Felidae).

MAMMALIA (ZOOGDIEREN)

PRIMATES (Opperdieren)

Loridae

- Goudpotto	<i>Arctocebus aureus</i>
- Calabar-goudpotto	<i>Arctocebus calabarensis</i>
- Slanke Lori	<i>Loris tardigradus</i>
- Plompe Lori	<i>Nycticebus coucang</i>
- Kleine Plompe Lori	<i>Nycticebus pygmaeus</i>
- Potto	<i>Perodicticus potto</i>

Galagonidae

- Westelijke Klauwgalago	<i>Euoticus elegantulus</i>
-	<i>Euoticus pallidus</i>
- Allens Galago	<i>Galago alleni</i>
-	<i>Galago gallarum</i>
-	<i>Galago matschiei</i>
-	<i>Galago moholi</i>
-	<i>Galago senegalensis</i>
- Dwerggalago	<i>Galagoides demidoff</i>
- Zanzibar-galago	<i>Galagoides zanzibaricus</i>
- Grote Galago	<i>Otolemur crassicaudatus</i>
-	<i>Otolemur garnetti</i>

Tarsiidae

- Spookdiertje	<i>Tarsius bancanus</i>
-	<i>Tarsius diana</i>
- Sulawesi-spookdiertje	<i>Tarsius pumilus</i>
- Celebes-spookdiertje	<i>Tarsius spectrum</i>
- Filipijns Spookdiertje	<i>Tarsius syrichta</i>

Callithricidae

- Zwartstaartpenseelaapje	<i>Callithrix argentata</i>
-	<i>Callithrix geoffroyi</i>
- Geelpootpenseelaapje	<i>Callithrix humeralifer</i>
- Penseelaapje	<i>Callithrix jacchus</i>

-	Callithrix kuhlii
-	Callithrix penicillata
- Dwergzijdeaapje	Callithrix pygmaea
- Bruinrugtamarin	Saguinus fuscicollis
- Keizertamarin	Saguinus imperator
- Gevlekte Tamarin	Saguinus inustus
- Geoffroy's Tamarin	Saguinus labiatus
- Roodhandtamarin	Saguinus midas
- Snortamarin	Saguinus mystax
- Zwartrugtamarin	Saguinus nigricollis
-	Saguinus tripartitus
# Cebidae	
- Roodhandbrulaap	Alouatta belzebul
- Zwarte Brulaap	Alouatta caraya
-	Alouatta coibensis
- Bruine Brulaap	Alouatta fusca
- Guatemalteekse Brulaap	Alouatta pigra
-	Alouatta sara
- Rode Brulaap	Alouatta seniculus
-	Aotus azarai
-	Aotus brumbacki
-	Aotus hershkovitzi
-	Aotus infulatus
-	Aotus lemurinus
-	Aotus miconax
-	Aotus nancymae
-	Aotus nigriceps
- Doeroecoeli	Aotus trivirgatus
-	Aotus vociferans
- Harige Slingeraap	Ateles belzebuth
-	Ateles chamek
- Bruinkopslingeraap	Ateles fusciceps
- Zwarthandslingeraap	Ateles geoffroyi
-	Ateles marginatus
- Kwatta	Ateles paniscus
-	Callicebus brunneus
-	Callicebus caligatus
-	Callicebus cinerascens
-	Callicebus cupreus
-	Callicebus donacophilus
-	Callicebus dubius
-	Callicebus hoffmannsi
-	Callicebus modestus
- Grijsze Sringaap	Callicebus moloch
-	Callicebus oenanthe
-	Callicebus olallae
- Gemaskerde Springaap	Callicebus personatus
- Weduwaapje	Callicebus torquatus
- Witte Kapucijnaap	Cebus albifrons
- Gekuijfte Kapucijnaap	Cebus apella
- Kapucijnaap	Cebus capucinus
- Groene Kapucijnaap	Cebus olivaceus
- Satansaap	Chiropotes satanas
- Grijsze Wolaap	Lagothrix lagothricha

-	<i>Pithecia aequatorialis</i>
- Witte Saki	<i>Pithecia albicans</i>
-	<i>Pithecia irrorata</i>
- Zilverpluimstaartsaki	<i>Pithecia monachus</i>
- Witkopsaki	<i>Pithecia pithecia</i>
-	<i>Saimiri boliviensis</i>
- Doodshoofdaapje	<i>Saimiri sciureus</i>
-	<i>Saimiri ustus</i>
-	<i>Saimiri vanzolinii</i>
# Cercopithecidae	
- Moerasmeerkat	<i>Allenopithecus nigroviridis</i>
- Congo-mangabey	<i>Cercocebus agilis</i>
- Kuifmangabey	<i>Cercocebus galeritus</i>
- Westafrikaanse Mangabey	<i>Cercocebus torquatus</i>
- Witneusmeerkat	<i>Cercopithecus ascanius</i>
- Campbells meerkat	<i>Cercopithecus campbelli</i>
- Snormeerkat	<i>Cercopithecus cephus</i>
- Dryasmeerkat	<i>Cercopithecus dryas</i>
- Roodbuikmeerkat	<i>Cercopithecus erythrogaster</i>
- Roodneusmeerkat	<i>Cercopithecus erythrotis</i>
- Uilmeerkat	<i>Cercopithecus hamlyni</i>
- Bergmeerkat	<i>Cercopithecus lhoesti</i>
- Griuze Meerkat	<i>Cercopithecus mitis</i>
- Monameerkat	<i>Cercopithecus mona</i>
- De Brazza's Meerkat	<i>Cercopithecus neglectus</i>
- Zwarte Neusmeerkat	<i>Cercopithecus nictitans</i>
- Westafrikaanse Witneusmeerkat	<i>Cercopithecus petaurista</i>
- Kroonmeerkat	<i>Cercopithecus pogonias</i>
- Preuss' Meerkat	<i>Cercopithecus preussi</i>
-	<i>Cercopithecus sclateri</i>
-	<i>Cercopithecus solatus</i>
- Wolfs Meerkat	<i>Cercopithecus wolfi</i>
- Groene Meerkat	<i>Chlorocebus aethiops</i>
- Zuidelijke Franjeaap	<i>Colobus angolensis</i>
- Noordelijke Franjeaap	<i>Colobus guereza</i>
- Westafrikaanse Franjeaap	<i>Colobus polykomos</i>
- Zwarte Franjeaap	<i>Colobus satanas</i>
- Bruine Franjeaap	<i>Colobus verus</i>
- Huzaaraap	<i>Erythrocebus patas</i>
- Zwarte Mangabey	<i>Lophocebus albigena</i>
- Beermakaak	<i>Macaca arctoides</i>
- Assam-makaak	<i>Macaca assamensis</i>
- Formosa-makaak	<i>Macaca cyclopis</i>
- Java-aap	<i>Macaca fascicularis</i>
- Japanse Makaak	<i>Macaca fuscata</i>
- Moormakaak	<i>Macaca maura</i>
- Rhesusaap	<i>Macaca mulatta</i>
- Laponderaap	<i>Macaca nemestrina</i>
- Kuifmakaak	<i>Macaca nigra</i>
- Grauwarmmakaak	<i>Macaca ochreata</i>
- Indische Kroonaap	<i>Macaca radiata</i>
- Ceylon-kroonaap	<i>Macaca sinica</i>
- Magot	<i>Macaca sylvanus</i>
- Thibetaanse Beermakaak	<i>Macaca thibetana</i>

- Tonkean-makaak	Macaca tonkeana
- Dwergmeerkat	Miopithecus talapoin
- Baviaan	Papio hamadryas
-	Prebytis comata
-	Presbytis femoralis
- Witvoorhoofdlangoer	Presbytis frontata
- Grijze Langoer	Presbytis hosei
- Rode Langoer	Presbytis melalophos
-	Presbytis potenziani
- Kalakie	Presbytis rubicunda
- Thomas' Langoer	Presbytis thomasi
- Westafrikaanse Rode Franjeaap	Procolobus badius
- Rode Franjeaap	Procolobus pennanti
- Preuss' Franjeaap	Procolobus preussi
- Bruine Franjeaap	Procolobus verus
- Gelada-baviaan	Theropithecus gelada
-	Trachypithecus auratus
- Mutslangoer	Trachypithecus cristatus
- Tonkin-langoer	Trachypithecus francoisi
-	Trachypithecus geei
- Nilgiri-langoer	Trachypithecus johnii
-	Trachypithecus obscurus
- Phayre' s Langoer	Trachypithecus phayrei
-	Trachypithecus vetulus

CARNIVORA (Roofdieren)

Viverridae

- Fretkat	Cryptoprocta ferox

Felidae

- Caracal	Caracal caracal
- Jagoearooendi of Otterkat	Herpailurus yaguarondi
- Canadese Lynx	Lynx canadensis
- Rode Lynx	Lynx rufus
- Pampakat	Oncifelis colocolo
- Kotkot	Oncifelis guigna
- Leeuw	Panthera leo
- Bengaalse Kat	Prionailurus bengalensis
- Roestkat	Prionailurus rubiginosus
- Poema	Puma concolor

AVES (VOGELS)

PSITTACIFORMES (Papegaaiaachtigen)

Psittacidae

- Jamaica-amazone	Amazona agilis
- Geelsnavelamazone	Amazona collaria
- Hispaniola-amazone	Amazona ventralis
- Hoornparkiet	Eunymphicus cornutus
- Goudpluimparkiet	Leptopsittaca branickii
- Maskerparkiet	Prosopiea personata
- Borstelkoppapegaaai	Psittichas fulgidus
- Ponapé-lori	Trichoglossus rubiginosus
- Blauwkaplori	Vini australis
- Kuhls Lori	Vini kuhlii

- Safierlori	Vini peruviana
- Stephens Lori	Vini stepheni
- Hemelsblauwe Lori	Vini ultramarina

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUURBEHEER EN VISSERIJ,

Gelet op artikel 5, eerste lid, van de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten;

Besluit:

§ 1. Begripsbepaling

Artikel 1

1. In deze regeling wordt verstaan onder:
 - a. wet: Wet bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten;
 - b. Minister: Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij;
 - c. CITES: de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantesoorten (Conventie van Washington) (Trb. 1975, 23);
 - d. basisverordening: verordening (EEG) no. 3626/82 van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 3 december 1982 betreffende de toepassing in de Gemeenschap van CITES (PbEG L 384);
 - e. uitvoeringsverordening: verordening (EEG) no. 3418/83 van de Commissie van de Europese Gemeenschappen van 28 november 1983 houdende bepalingen voor eenvormige afgifte en gebruik van documenten die vereist zijn voor de toepassing in de Gemeenschap van CITES (PbEG L 344);
 - f. FFH-richtlijn: richtlijn nr. 92/43 van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206);
 - g. specimen: elk dier of elke plant, levend of dood, behorende tot de op grond van de artikelen 3, 3a en 4, van de wet aangewezen soorten, of delen of produkten van die dieren of planten;
 - h. derde land: land niet behorende tot de Europese Unie;
 - i. naadloos gesloten voering: voering met een zodanige middellijn dat deze alleen kan worden aangebracht aan een poot van een vogel als de vogel niet vliegvlug is en zodanig vervaardigd dat deze niet kan worden verwijderd zonder de ring te breken of te beschadigen of de poot van de vogel te verwonden;
 - j. succulente Euphorbia's : alle Euphorbia-soorten vermeld in Lexicon of Succulent Plants, 1977, en in List of Names of Succulent Plants Other than Cacti Published 1950-1992, 1994;
 - k. certificaat van oorsprong: certificaat waaruit de oorsprong van specimina van soorten opgenomen in bijlage III van CITES blijkt, afgegeven voor de uitvoer hiervan door de nationale administratieve instantie, die bevoegd is om CITES-vergunningen en -certificaten af te geven;
 - l. gekweekte planten: planten die onder gecontroleerde omstandigheden zijn opgekweekt uit zaad, stekken, sporen, door middel van weefselkweek, deling, scheuring of enige andere wijze van vermeerdering;
 - m. gekweekte hybride planten: onder gecontroleerde omstandigheden via kruising van verschillende soorten verkregen gekweekte planten.
2. De lijst waarop de succulente Euphorbia's, bedoeld in het eerste lid in onderdeel j, staan vermeld, ligt ter inzage in de bibliotheek van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.

§ 2. Vrijstellingen algemeen

Artikel 2

1. Van de verboden, bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de wet, voor zover het het binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen betreft, van de verboden, bedoeld in artikel 3a, eerste lid, van de wet, en van de verboden, bedoeld in de artikelen 3, tweede lid, onderscheidenlijk 3a, derde lid, van de wet wordt vrijstelling verleend voor specimina afkomstig uit een andere Lid-Staat van de Europese Unie die bestemd zijn voor een andere Lid-Staat van de Europese Unie.
2. De vrijstelling, bedoeld in het eerste lid, geldt slechts voor degene die ter zake van de betreffende specimina beschikt over:
 - a. een geldig in een andere Lid-Staat van de Europese Unie afgegeven certificaat als bedoeld in artikel 22 van de uitvoeringsverordening;
 - b. een geldige blauwe door de douane in enige Lid-Staat van de Europese Unie geïssueerde kopie van de invoervergunning, bedoeld in artikel 3, tweede lid, van de uitvoeringsverordening, of
 - c. het invoercertificaat, bedoeld in artikel 5, eerste lid, van de basisverordening.

Artikel 3

1. Van de verboden, bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de wet, voor zover het het binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen betreft, van de verboden, bedoeld in artikel 3a, eerste lid, van de wet, en van de verboden, bedoeld in de artikelen 3, tweede lid, onderscheidenlijk 3a, derde lid, van de wet wordt vrijstelling verleend voor specimina afkomstig uit een andere Lid-Staat van de Europese Unie en bestemd voor invoer in een derde land, voor degene die ter zake van de betreffende specimina beschikt over een geldig, in een andere Lid-Staat van de Europese Unie afgegeven (weder)uitvoerdocument als bedoeld in artikel 5, tweede lid, van de basisverordening.
2. Van het verbod, bedoeld in de artikelen 3, eerste lid, en 3a, eerste lid, van de wet, voor zover het het binnen het grondgebied van Nederland brengen betreft, wordt vrijstelling verleend voor degene die beschikt over:
 - a. een geldig in een andere Lid-Staat van de Europese Unie afgegeven certificaat als bedoeld in artikel 22 van de uitvoeringsverordening;
 - b. een geldige blauwe door de douane in enige Lid-Staat van de Europese Unie geïssueerde kopie van de invoervergunning, bedoeld in artikel 3, tweede lid, van de uitvoeringsverordening, of
 - c. het invoercertificaat, bedoeld in artikel 5, eerste lid, van de basisverordening.
3. De vrijstelling, bedoeld in het tweede lid, geldt niet voor:
 - a. levende dieren behorende tot de soorten opgenomen in bijlage I van CITES en bijlage c, deel 1, van de basisverordening en de soorten aangewezen onder artikel 4, tweede lid, van de wet;
 - b. uit het wild afkomstige levende planten behorende tot soorten opgenomen in bijlage I van CITES en in bijlage c, deel 1, van de basisverordening;
 - c. uit het wild afkomstige specimina van soorten die zijn opgenomen in bijlage II van CITES waarop tevens de FFH-richtlijn van toepassing is, en
 - d. specimina ter zake waarvan het in een andere Lid-Staat afgegeven geldig certificaat, bedoeld in artikel 22 van de uitvoeringsverordening, een document is als bedoeld in artikel 11, aanhef en onderdeel a, van de basis-

verordening.

Artikel 4

1. Van de verboden, bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de wet, voor zover het het binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen betreft, van de verboden, bedoeld in artikel 3a, eerste lid, van de wet, en van de verboden in de artikelen 3, tweede lid, onderscheidenlijk 3a, derde lid, van de wet wordt vrijstelling verleend voor specimina afkomstig uit derde landen en bestemd voor invoer in een andere Lid-Staat van de Europese Unie, voor degene die ter zake van de betreffende specimina over een geldig (weder)uitvoerdocument van de (weder)uitvoerende staat beschikt, als bedoeld in artikel 5, vierde lid, van de uitvoeringsverordening.
2. De vrijstelling, bedoeld in het eerste lid, geldt niet, indien de (weder)uitvoerende staat voor de betreffende soort een voorbehoud heeft gemaakt als bedoeld in artikel XXIII van CITES of indien ingevolge artikel 10, eerste lid, onderdeel b, van de basisverordening is besloten tot een verbod tot invoer in de Europese Unie.

Artikel 5

1. Van de verboden, bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de wet, voor zover het het binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen betreft, van de verboden, bedoeld in artikel 3a, eerste lid, van de wet, en van de verboden, bedoeld in de artikelen 3, tweede lid, onderscheidenlijk 3a, derde lid, van de wet wordt vrijstelling verleend voor specimina afkomstig uit derde landen en bestemd voor invoer in een derde land, voor degene die ter zake van de betreffende specimina beschikt over een geldig (weder)uitvoerdocument van de (weder)uitvoerende staat, als bedoeld in artikel 5, vierde lid, van de uitvoeringsverordening.
2. De vrijstelling, bedoeld in het eerste lid, geldt niet, indien de (weder)uitvoerende staat voor de betreffende soort een voorbehoud heeft gemaakt als bedoeld in artikel XXIII van CITES.

Artikel 6

1. Van de verboden, bedoeld in artikel 3a, tweede, derde en vierde lid, van de wet, wordt vrijstelling verleend voor degene die ter zake van de betreffende specimina beschikt over:
 - a. een geldig in een andere Lid-Staat van de Europese Unie afgegeven certificaat als bedoeld in artikel 22 van de uitvoeringsverordening;
 - b. een geldige blauwe door de douane in enige Lid-Staat van de Europese Unie geviseerde kopie van de invoervergunning, bedoeld in artikel 3, tweede lid, van de uitvoeringsverordening, of
 - c. het invoercertificaat, bedoeld in artikel 5, eerste lid, van de basisverordening.
2. De vrijstelling, bedoeld in het eerste lid, geldt niet voor zover het geldige document een document is als bedoeld in artikel 11, aanhef en onderdeel a, van de basisverordening.

GALLIFORMES (Hoenderachtigen)

Phasianidae

- Argusfazant	Argusianus argus
- Cabots Saterhoen	Tragopan caboti

PSITTACIFORMES (Papegaaiaachtigen)

Psittacidae

- Tucuman-amazone	Amazona tucumana
- Geelvleugelara	Ara macao
- Illigers Ara	Ara maracana
- Soldatenara	Ara militaris
- Roodwangara	Ara rubrogenys
- Goudparkiet	Aratinga guarouba
- Goffins Kakatoe	Cacatua goffini
- Molukken-kakatoe	Cacatua moluccensis
- Goudschouderparkiet	Psephotus chrysopterygius
- Blauwkeelconure	Pyrrhura cruentata

CUCULIFORMES (Koekoeksvogels)

Musophagidae

- Fischers Toerako	Tauraco fischeri
- Livingstone's Toerako	Tauraco livingstonii
- Groene Toerako	Tauraco persa
- Schalows Toerako	Tauraco schalowi
- Zwartsnaveltoerako	Tauraco schuettii

PASSERIFORMES (Zangvogels)

Sturnidae

- Bali-spreeuw	Leucopsar rothschildi.

2. De vrijstelling, bedoeld in het eerste lid, geldt slechts voor zover specimina als bedoeld in het eerste lid voorzien zijn van een naadloos gesloten voetring om de poot.

Artikel 11

1. Van de verboden, bedoeld in artikel 3 van de wet wordt vrijstelling verleend voor specimina van de volgende soorten:

ANSERIFORMES (Eendachtigen)

Anatidae

- Nijl-gans	Alopochen aegyptiacus
- Laysan-taling	Anas laysanensis
- Hawaii-gans	Branta sandvicensis
- Coscoroba	Coscoroba coscoroba

GALLIFORMES (Hoenderachtigen)

Phasianidae

- Wallichs Fazant	Catreus wallichii
- Witte Oorfazant	Crossoptilon crossoptilon
- Bruine Oorfazant	Crossoptilon mantchuricum
- Sonnerats Hoen	Gallus sonneratii
- Himalaya-glansfazant	Lophophorus impejanus
- Edwards Fazant	Lophura edwardsi
- Swinhoe's Fazant	Lophura swinhoii

- Spiegelpauw	<i>Polyplectron bicalcaratum</i>
- Palawan-spiegelpauw	<i>Polyplectron emphanum</i>
- Germain's Pauwfazant	<i>Polyplectron germaini</i>
- Maleise Spiegelpauw	<i>Polyplectron malacense</i>
- Elliots Fazant	<i>Syrmaticus ellioti</i>
- Hume's Fazant	<i>Syrmaticus humiae</i>
- Mikado-fazant	<i>Syrmaticus mikado</i>

PSITTACIFORMES (Papegaaiaachtigen)

Psittacidae

- Roodvoorhoofdkekari	<i>Cyanoramphus novaezelandiae</i>
- Kapparkiet	<i>Psephotus dissimilis</i>

PASSERIFORMES (Zangvogels)

Fringillidae

- Kapoetsensijs	<i>Carduelis cucullata.</i>
-----------------	-----------------------------

- De vrijstelling, bedoeld in het eerste lid, geldt slechts voor zover specimina als bedoeld in het eerste lid voorzien zijn van een naadloos gesloten voetring om de poot.
- De vrijstelling, bedoeld in het eerste lid, van het verbod, bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de wet op het binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen, geldt slechts voor zover de in het eerste lid bedoelde specimina afkomstig zijn uit een andere Lid-Staat van de Europese Unie en bestemd voor Nederland, dan wel afkomstig zijn uit Nederland en bestemd voor een andere Lid-Staat van de Europese Unie.

III REPTILIA (REPTIELEN)Artikel 12

Voor zover specimina van de in dit artikel genoemde soorten aantoonbaar in gevangenschap zijn gefokt, wordt vrijstelling verleend van de verboden, bedoeld in artikel 3, tweede lid, van de wet, voor zover particulieren, die geen handel in reptielen bedrijven, deze specimina niet houden met het oog op het tentoonstellen voor handelsdoeleinden, de verkoop, het bezit met het oog op verkoop, of het ten verkoop aanbieden:

TESTUDINATA (Schildpadden)

Testudinidae

- Moorse Landschildpad	<i>Testudo graeca</i>
- Griekse Landschildpad	<i>Testudo hermanni</i>
- Klokschildpad	<i>Testudo marginata.</i>

IV FLORA (PLANTEN)Artikel 13

Van de verboden, bedoeld in artikel 3 van de wet, wordt vrijstelling verleend voor:

- aantoonbaar gekweekte planten van alle plantesoorten van bijlage IV van de FFH-richtlijn;
- op een vaste voedingsbodem of in een vloeistof in vitro gekweekte zaailingen of weefselkweek, vervoerd in steriele containers van de volgende soorten:

ORCHIDACEAE (Orchideeënfamilie)

-	Cattleya trianae
-	Dendrobium cruentum
-	Laelia jongheana
-	Laelia lobata
-	genus Paphiopedilum
-	Peristeria elata
-	genus Phragmipedium
-	Renanthera imschootiana
-	Vanda coerulea.

Artikel 14

Van de verboden, bedoeld in artikel 3 van de wet, wordt vrijstelling verleend voor zover het op een vaste voedingsbodem of in een vloeistof in vitro gekweekte zaailingen of weefselkweek betreft, vervoerd in steriele containers, of zaden en pollen, inclusief pollina, en snijbloemen van alle specimina van plantesoorten die zijn opgenomen in bijlage I van CITES voor zover het gekweekte hybriden betreft, voortgebracht uit deze soorten.

Artikel 15

1. Van de verboden, bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de wet, op het binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen van gekweekte hybride planten, voortgebracht uit soorten van bijlage I van CITES, wordt vrijstelling verleend voor zover de betreffende planten afkomstig zijn uit dan wel bestemd zijn voor een andere Lid-Staat van de Europese Unie.
2. Van het verbod, bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de wet, op het buiten het grondgebied van Nederland brengen van specimina als bedoeld in het eerste lid wordt vrijstelling verleend voor zover de specimina bestemd zijn voor invoer in een derde land.
3. De vrijstelling, bedoeld in het tweede lid, geldt slechts voor zover degene die die handeling verricht ter zake van de betreffende gekweekte planten beschikt over een geldig door de Plantenziektenkundige Dienst afgegeven fyto-sanitair certificaat met de bijschrijving "artificially propagated plants as defined by CITES".

Artikel 16

1. Van de verboden, bedoeld in artikel 3, eerste en tweede lid, van de wet, wordt vrijstelling verleend voor aantoonbaar gekweekte planten van de plantesoorten vermeld op bijlage I van CITES en op bijlage c, deel 1, van de basisverordening.
2. De vrijstelling, bedoeld in het eerste lid, is niet van toepassing op het verbod op het binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen van specimina als bedoeld in het eerste lid.

 § 4. Vrijstellingen artikel 3a van de wet
I MAMMALIA (ZOOGDIEREN)Artikel 17

1. Van de verboden, bedoeld in artikel 3a van de wet, wordt vrijstelling verleend voor specimina van de volgende soorten:

CARNIVORA (Roofdieren)

Phocidae

- Klapmuts	Cystophora cristata
- Zadelrob	Phoca groenlandica.

2. De vrijstelling, bedoeld in het eerste lid, van het verbod, bedoeld in artikel 3a, eerste lid, van de wet, op het binnen het grondgebied van Nederland brengen van specimina als bedoeld in het eerste lid geldt niet voor huiden van jonge dieren en de daarvan vervaardigde produkten.

II AVES (VOGELS)Artikel 18

1. Van het verbod, bedoeld in artikel 3a, eerste lid, van de wet, op het binnen het grondgebied van Nederland brengen, wordt vrijstelling verleend voor zover het specimina betreft van de volgende soorten:

PASSERIFORMES (zangvogels)

Fringillidae

- Streepkopkanarie	Serinus canicapillus
- Edelzanger	Serinus leucopygius
- Mozambique-sijs	Serinus mozambicus

Estrildidae

- Bandvink	Amadina fasciata
- Goudbuikje	Amandava subflava
- St. Helena-fazantje	Estrilda astrild
- Lavendelastrilde	Estrilda caerulescens
- Oranjekaakje	Estrilda melpoda
- Napoleonnetje	Estrilda troglodytes
- Zwartbuikamarant	Lagonosticta rara
- Donkerrode Amarant	Lagonosticta rubricata
- Stippelamarant	Lagonosticta rufopicta
- Vuurvink	Lagonosticta senegala
- Wijnrode Amarant	Lagonosticta vinacea
- Glansekstertje	Lonchura bicolor
- Zilverbekje	Lonchura cantans
- Gewoon Ekstertje	Lonchura cucullata
- Reuzenekstertje	Lonchura fringilloides
- Groene Druppelastrilde	Mandingoa nitidula
- Witwangastrilde	Nesocharis capistrata
- Bruinborstnegervink	Nigrita bicolor
- Grijsneknegervink	Nigrita canicapilla
- Witborstnegervink	Nigrita fusconata
- Bleekkopnegervink	Nigrita luteifrons
- Kwartelastrilde	Ortygospiza atricollis

- Mierenpikker	<i>Parmoptila rubrifrons</i>
- Dwergmees	<i>Pholidornis rushiae</i>
- Purperastrilde	<i>Pyrenestes ostrinus</i>
- Roodmaskerastrilde	<i>Pytilia hypogrammica</i>
- Aurora- astrilde	<i>Pytilia phoenicoptera</i>
- Roodborstblauwsnavel	<i>Spermophaga haematina</i>
- Blauwfazantje	<i>Uraeginthus bengalus</i>
# Ploceidae	
- Dikbekwever	<i>Amblyospiza albifrons</i>
- Scharlakenrode Wever	<i>Anaplectes rubriceps</i>
- Koekoekswever	<i>Anomalospiza imberbis</i>
- Witsnavelbuffelwever	<i>Bubalornis albirostris</i>
- Napoleonwever	<i>Euplectes afer</i>
- Roodkeelwidavink	<i>Euplectes ardens</i>
- Oranjeweever	<i>Euplectes franciscanus</i>
- Roodvoorhoofdwever	<i>Euplectes hordeaceus</i>
- Geelrugwidavink	<i>Euplectes macrourus</i>
- Zwartkeelprachtwever	<i>Malimbus cassini</i>
- Kuifprachtwever	<i>Malimbus malimbicus</i>
- Roodkeelprachtwever	<i>Malimbus nitens</i>
- Roodkopprachtwever	<i>Malimbus rubricollis</i>
- Schildprachtwever	<i>Malimbus scutatus</i>
- Bruinstuitwever	<i>Pachyphantes superciliosus</i>
- Grijskopmus	<i>Passer griseus</i>
- Kleine Rotsmus	<i>Petronia dentata</i>
- Roodwangwever	<i>Plocepasser superciliosus</i>
- Rouwwever	<i>Ploceus albinucha</i>
- Koningswever	<i>Ploceus aurantius</i>
- Grote Textorwever	<i>Ploceus cucullatus</i>
- Heuglins Wever	<i>Ploceus heuglini</i>
- Dwergmaskerwever	<i>Ploceus luteolus</i>
- Zwartkopwever	<i>Ploceus melanocephalus</i>
- Fluweelwever	<i>Ploceus nigerrimus</i>
- Zwartnekwever	<i>Ploceus nigricollis</i>
- Dunbekwever	<i>Ploceus pelzelni</i>
- Preuss' Wever	<i>Ploceus preussi</i>
- Driekleurwever	<i>Ploceus tricolor</i>
- Dottergele Wever	<i>Ploceus vitellinus</i>
- Roodkopwever	<i>Quelea erythroptera</i>
- Schubkopwever	<i>Sporopipes frontalis</i>
- Senegal-paradijswida	<i>Vidua chalybeata</i>
- Langstaartparadijswida	<i>Vidua interjecta</i>
- Baka-atlasvink	<i>Vidua larvaticola</i>
- Dominikanerwida	<i>Vidua macroura</i>
- Smalstaartparadijswida	<i>Vidua orientalis</i>
- Jambandu-atlasvink	<i>Vidua raricola</i>
- Sahel-paradijswida	<i>Vidua togoensis</i>
- Wilsons Atlasvink	<i>Vidua wilsoni</i>

2. De vrijstelling, bedoeld in het eerste lid, geldt slechts voor zover degene die die handeling verricht ter zake van specimina als bedoeld in het eerste lid beschikt over:

- a. een geldig invoercertificaat als bedoeld in artikel 11 van de uitvoeringsverordening, en
- b. een geldig origineel uitvoerdocument, te weten een uitvoervergunning in-

dien de betreffende specimina uit Ghana afkomstig zijn dan wel een certificaat van oorsprong indien deze uit een ander land van oorsprong afkomstig zijn.

Artikel 19

Van de verboden, bedoeld in artikel 3a, tweede, derde en vierde lid, van de wet, wordt vrijstelling verleend voor specimina van soorten als bedoeld in artikel 18, eerste lid, van deze regeling.

Artikel 20

1. Van de verboden, bedoeld in artikel 3a, tweede lid, van de wet, wordt vrijstelling verleend voor specimina van de volgende soorten:

ANSERIFORMES (Eendachtigen)

Anatidae

- Kaapse Eend	Anas capensis
- Baikal-taling	Anas formosa
- Muskuseend	Cairina moschata
- Zwarthalszwaan	Cygnus melanocorypha
- Westindische Fluiteend	Dendrocygna arborea
- Zwartbuikfluiteend	Dendrocygna autumnalis
- Witwangfluiteend	Dendrocygna viduata
- Knobbeleend	Sarkidiornis melanotos

GALLIFORMES (Hoenderachtigen)

Phasianidae

- Kuifloze Vuurrugfazant	Lophura erythrophthalma
- Gekuijde Vuurrugfazant	Lophura ignita
- Groene Pauw	Pavo muticus
- Roel Roel of Gekuijde Bospatrijs	Rollulus rouloul

COLUMBIFORMES (Duifachtigen)

Columbidae

- Gespikkelde Duif	Columba guinea
- Luzon-dolksteekduif	Gallicolumba luzonica
- Treurtortel	Streptopelia decipiens
- Isabeltortel	Streptopelia roseogrisea
- Wijnkleurige Tortel	Streptopelia vinacea
- Afrikaanse Papegaaiduif	Treron calva
- Waalia-duif	Treron waalia
- Zwartsnavelduif	Turtur abyssinicus
- Staalvlekduif	Turtur afer
- Berhmers Duif	Turtur brehmeri
- Tamboerijnduif	Turtur tympanistria

PSITTACIFORMES (Papegaaiachtigen)

Psittacidae

- Grijskopagapornis	Agapornis canus
- Fischers Agapornis	Agapornis fischeri
- Nyasa-agapornis	Agapornis lilianae
- Zwartwangagapornis	Agapornis nigrigenis
- Zwartmaskeragapornis	Agapornis personatus
- Perzikkopagapornis	Agapornis roseicollis

- Zwartvleugelagapornis	Agapornis taranta
- Australische Koningsparkiet	Alisterus scapularis
- Roodvleugelparkiet	Aprosmictus erythropterus
- Catharinaparkiet	Bolborhynchus lineola
- Geelvoorhoofdkakariki	Cyanoramphus auriceps
- Pacifische Dwergpapegaai	Forpus coelestis
- Gebrilde Muspapegaai	Forpus conspicillatus
- Mexicaanse Muspapegaai	Forpus cyanopygius
- Groene Muspapegaai	Forpus passerinus
- Geelwangmuspapegaai	Forpus xanthops
- Spix' Muspapegaai	Forpus xanthopterygius
- Zwaluwparkiet	Lathamus discolor
- Monniksparkiet	Myiopsitta monachus
- Blauwvleugelparkiet	Neophema chrysostoma
- Prachtparkiet	Neophema elegans
- Turkooisparkiet	Neophema pulchella
- Splendidparkiet	Neophema splendida
- Bourkes Parkiet	Neopsephotus bourkii
- Roodbuikparkiet	Northiella haematogaster
- Adelaide-rosella	Platycercus adelaidae (= P. elegans x P. flaveoleus)
- Bleekkoprosella	Platycercus adscitus
- Barnards Parkiet	Platycercus barnardi (barnardi/macgillivrayi)
- Geelbuikrosella	Platycercus caledonicus
- Penmantrosella	Platycercus elegans
- Prachtrosella	Platycercus eximius
- Strogele rosella	Platycercus flaveoleus
- Stanleyrosella	Platycercus icterotis
- Zwartkoprosella	Platycercus venustus
- Port Loncoln-parkiet	Platycercus zonarius
- Prinses van Wales-parkiet	Polytelis alexandrae
- Regentparkiet	Polytelis anthopeplus
- Barrabandparkiet	Polytelis swainsonii
- Roodrugparkiet	Psephotus haematonotus
- Regenboogparkiet	Psephotus varius
- Roseborstparkiet	Psittacula alexandri
- Pruimekopparkiet	Psittacula cyanocephala
- Lord Derby's Parkiet	Psittacula derbiana
- Grote Alexanderparkiet	Psittacula eupatria
- Halsbandparkiet	Psittacula krameri
- Bloesemkopparkiet	Psittacula roseata
- Roodkapparkiet	Purpureicephalus spurius

PASSERIFORMES (Zangvogels)

Estrildidae

- Gordelamadine (ondersoort
van oostelijk Australië ten
zuiden van Townsville,
Queensland).	Poephila cincta cincta

2. Van het verbod, bedoeld in artikel 3a, eerste lid, van de wet, op het buiten het grondgebied van Nederland brengen van de in het eerste lid bedoelde specimen wordt vrijstelling verleend voor zover de eindbestemming hiervan een Lid-Staat van de Europese Unie is.

3. Van het verbod, bedoeld in artikel 3a, eerste lid, van de wet, op het binnen het grondgebied van Nederland brengen van de in het eerste lid bedoelde specimina wordt vrijstelling verleend voor zover deze afkomstig zijn uit een andere Lid-Staat van de Europese Unie.
4. De vrijstelling, bedoeld in de voorgaande leden, geldt slechts voor zover de in het eerste lid bedoelde specimina voorzien zijn van een naadloos gesloten voering om de poot.

III AMPHIBIA (AMFIBIEËN)Artikel 21

1. Voor zover deze aantoonbaar in gevangenschap zijn gefokt, wordt van de verboden, bedoeld in artikel 3a, tweede, derde en vierde lid, van de wet, vrijstelling verleend voor specimina van de volgende soort:

CAUDATA (Salamanders)

Ambystomidae

- Axolotl

Ambystoma mexicanum.

2. Van het verbod, bedoeld in artikel 3a, eerste lid, van de wet op het buiten het grondgebied van Nederland brengen van de in het eerste lid bedoelde specimina wordt vrijstelling verleend voor zover de eindbestemming hiervan een Lid-Staat van de Europese Unie is.
3. Van het verbod, bedoeld in artikel 3a, eerste lid, van de wet op het binnen het grondgebied van Nederland brengen van de in het eerste lid bedoelde specimina wordt vrijstelling verleend voor zover deze afkomstig zijn uit een andere Lid-Staat van de Europese Unie.

IV FLORA (PLANTEN)Artikel 22

1. Van de verboden, bedoeld in artikel 3a, tweede, derde en vierde lid, van de wet, wordt vrijstelling verleend voor aantoonbaar gekweekte planten van alle onder artikel 3a van de wet aangewezen plantesoorten.
2. Van het verbod, bedoeld in artikel 3a, eerste lid, van de wet op het buiten het grondgebied van Nederland brengen van de in het eerste lid bedoelde planten wordt vrijstelling verleend voor zover de eindbestemming hiervan een Lid-Staat van de Europese Unie is.
3. Van het verbod, bedoeld in artikel 3a, eerste lid, van de wet op het binnen het grondgebied van Nederland brengen van de in het eerste lid bedoelde specimina wordt vrijstelling verleend voor zover deze afkomstig zijn uit een andere Lid-Staat van de Europese Unie.
4. Van het verbod, bedoeld in artikel 3a, eerste lid, van de wet op het buiten het grondgebied van Nederland brengen van de in het eerste lid bedoelde specimina wordt vrijstelling verleend voor uitvoer daarvan naar derde landen, voor zover de betreffende specimina vergezeld gaan van een door de Plantenziektenkundige Dienst afgegeven fytosanitair certificaat met de bij-schrijving "artificially propagated appendix II plants as defined by CITES".

Artikel 23

Van de verboden, bedoeld in artikel 3a van de wet, wordt vrijstelling verleend voor zover het op een vaste voedingsbodem of in een vloeistof in vitro gekweek-

te zaailingen of weefselkweek betreft, vervoerd in steriele containers, of zaden en pollen, inclusief pollina, hiervan van alle plantesoorten die zijn aangewezen op grond van artikel 3a van de wet.

Artikel 24

1. Van de verboden, bedoeld in artikel 3a van de wet, wordt vrijstelling verleend voor:

a. specimina van de volgende soort, met uitzondering van wortels en herkenbare delen daarvan:

ARELIACEAE (Klimopfamilie)

- Amerikaanse Ginseng *Panax quinquefolius*;

b. 1. vruchten, delen van vruchten en produkten vervaardigd van of met vruchten die afkomstig zijn van verwilderde of gekweekte cactussen van de soorten:

CACTACEAE (Cactusfamilie)

- alle soorten cactussen familia Cactaceae;

2. losse schijven, delen van schijven en produkten vervaardigd van of met schijven van verwilderde of aantoonbaar gekweekte planten behorende tot de *Opuntia*-soorten:

CACTACEAE (Cactusfamilie)

- genus *Opuntia*;

c. de tot het hieronder vermelde geslacht behorende niet-succulente soorten:

EUPHORBIACEAE (Wolfsmelkfamilie)

- genus *Euphorbia*;

d. snijbloemen verkregen van aantoonbaar gekweekte orchideeënsoorten behorende tot de hieronder vermelde familie:

ORCHIDACEAE (Orchideeënfamilie)

- alle soorten orchideeën familia Orchidaceae;

e. vruchten, delen van vruchten en produkten vervaardigd van of met vruchten van aantoonbaar gekweekte planten van de hieronder vermelde soorten:

ORCHIDACEAE (Orchideeënfamilie)

- alle vanillesoorten genus *Vanilla*;

f. specimina van de volgende soorten:

LEGUMINOSAE (FABACEAE) (Vlinderbloemfamilie)

- *Pericopsis elata*

MELIACEAE (Mahoniefamilie)

- *Swietenia mahagoni*;

g. specimina van de volgende soort:

LEGUMINOSAE (FABACEAE) (Vlinderbloemfamilie)

- Pterocarpus santalinus;

h. farmaceutische eindprodukten vervaardigd van of met specimina van de volgende soort:

TAXACEAE

- Taxus wallichiana;

i. chemische derivaten verkregen uit specimina van de volgende soorten:

APOCYNACEAE (Maagdenpalmfamilie)

- Rauvolfia serpentina

BERBERIDACEAE (Berberisfamilie)

- Podophyllum hexandrum.

2. De vrijstelling, bedoeld in het eerste lid, onderdeel f, geldt niet voor voor verzaging geschikte stammen of blokken, planken, gezaagd hout en finer van specimina van de in het eerste lid, onderdeel f, genoemde soorten.
3. De vrijstelling, bedoeld in het eerste lid, onderdeel g, geldt niet voor stamstukken, houtspanen en onverwerkt kleingemaakt materiaal van specimina van de in het eerste lid, onderdeel g, genoemde soort.

§ 5. Vrijstellingen artikel 4, tweede lid, van de wet

I AVES (VOGELS)

Artikel 25

1. Van de verboden, bedoeld in artikel 3, tweede lid, van de wet, wordt vrijstelling verleend voor specimina van de volgende soort:

PSITTACIFORMES

Psittacidae

- Hispaniola-amazone

Amazona ventralis.

2. De vrijstelling, bedoeld in het eerste lid, geldt slechts voor zover de in het eerste lid bedoelde specimina voorzien zijn van een naadloos gesloten voetring om de poot.

§ 6. Slot- en overgangsbepalingen

Artikel 26

De Beschikking bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten 1985 wordt ingetrokken.

Artikel 27

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 augustus 1995.

Artikel 28

Deze regeling wordt aangehaald als: Vrijstellingsregeling bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUURBEHEER EN VISSERIJ,

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUURBEHEER EN VISSERIJ,

Gelet op richtlijn nr. 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206);

Gelet op artikel 5, zesde lid, van de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten;

Besluit:

Artikel 1

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. wet: Wet bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten;
- b. richtlijn: richtlijn (EEG) nr. 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206).

Artikel 2

Ten aanzien van niet-gekweekte dieren of planten behorende tot soorten die zijn aangewezen op grond van artikel 3 van de wet en zijn opgenomen in bijlage IV bij de richtlijn kan slechts ontheffing van de verbodsbepalingen, bedoeld in artikel 3 van de wet, worden verleend, indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat en indien daarmee geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan:

- a. in het belang van de bescherming van de wilde flora en fauna en van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- b. ter voorkoming van ernstige schade aan met name gewassen, veehouderij, bossen, visgronden en wateren en andere vormen van eigendom;
- c. in het belang van de volksgezondheid en de openbare veiligheid, of om andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten;
- d. ten behoeve van onderzoek en onderwijs, repopulatie en herintroductie van deze soorten, alsmede voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten of
- e. ten einde het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt aantal van bepaalde specimens van de in bijlage IV van de richtlijn genoemde soorten te vangen, te plukken of in bezit te hebben.

Artikel 3

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 augustus 1995.

Artikel 4

Deze regeling kan worden aangehaald als: Regeling ontheffingen Wet bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUURBEHEER EN VISSERIJ,

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUURBEHEER EN VISSERIJ,

Gelet op artikel 6 van de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten;

Besluit:

Artikel 1

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. wet: Wet bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten;
- b. regeling: Vrijstellingsregeling bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten;
- c. specimina: elk dier of elke plant, levend of dood, behorende tot door de Minister op grond van de artikelen 3, eerste lid, 3a, eerste lid, of 4, tweede lid, van de wet aangewezen soorten, of delen of produkten van die dieren of planten;
- d. handelaar: degene die in de uitoefening van beroep of bedrijf de beschikking krijgt over specimina, alsmede degene die deze ten toon stelt voor handelsdoeleinden, verkoopt, in bezit heeft met het oog op verkoop, ten verkoop aanbiedt, vervoert met het oog op verkoop, ruilt of in ruil aanbiedt, aflevert of binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengt.

Artikel 2

1. Onverminderd enig ander wettelijk voorschrift houdt een handelaar een register bij overeenkomstig:
 - a. het als bijlage A bij deze regeling gevoegde model voor zover zijn activiteiten het in voorraad houden, ontvangen, verkopen of afleveren betreffen van specimina van diersoorten aangewezen op grond van artikel 3, eerste en derde lid, artikel 3a, eerste lid, of artikel 4, tweede lid, van de wet;
 - b. het als bijlage B bij deze regeling gevoegde model voor zover zijn activiteiten het in voorraad houden, ontvangen, verkopen of afleveren betreffen van specimina van uit het wild afkomstige exemplaren van plantesoorten aangewezen op grond van artikel 3, eerste en derde lid, of op artikel 3a, eerste lid, van de wet;
 - c. het als bijlage C bij deze regeling gevoegde model voor zover zijn activiteiten betrekking hebben op het buiten het grondgebied van Nederland brengen van gekweekte planten behorend tot de soorten aangewezen op grond van artikel 3a, eerste lid, van de wet en bestemd voor uitvoer naar een derde land.
2. Indien een handelaar zowel in dieren als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, als in planten als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, als in planten als bedoeld in het eerste lid, onderdeel c, handelt dan houdt de handelaar drie registers bij. Indien een handelaar in twee van de drie in het eerste lid genoemde categorieën handelt dan houdt hij twee registers bij.

Artikel 3

De handelaar bewaart alle aantekeningen en bescheiden, waaronder nota's, (vracht)brieven en andere bewijsmiddelen, boeken, registers of andere hulpmiddelen die betrekking hebben op het in voorraad houden, het ontvangen, verkopen of afleveren van specimina als bedoeld in artikel 2.

Artikel 4

1. De registers, bedoeld in artikel 2, onderdeel a en onderdeel b, bevatten zowel per pagina als per regel per pagina een doorlopende nummering. Van de in het eerste lid bedoelde gegevens wordt in het register met onuitwisbaar schrift aantekening gehouden.
2. De registers, bedoeld in artikel 2, eerste lid, worden volledig en naar waarheid ingevuld.
3. Verkrijgt een handelaar levende dieren door geboorte uit in zijn bezit zijnde dieren, dan wordt hiervan en van de datum waarop de geboorte plaatsvindt in het register melding gemaakt.
4. Voor planten van soorten aangewezen op grond van artikel 3 van de wet die doodgaan, wordt door de handelaar overeenkomstig het derde lid gehandeld.
5. De originele registers en de in artikel 3 bedoelde aantekeningen en bescheiden worden door de handelaar bewaard gedurende ten minste drie jaren na de datum van de laatste in het register aangebrachte wijziging of aanvulling.

Artikel 5

1. Van de plicht tot het bijhouden van een register als bedoeld in artikel 2 is vrijgesteld de handelaar voor zover zijn activiteiten betrekking hebben op:
 - a. produkten van dieren, of delen van dode dieren, van soorten aangewezen op grond van artikel 3a, eerste lid, van de wet;
 - b. specimina van soorten als bedoeld in de artikelen 7, 8, 11, 18, 20, 21, 24, eerste lid, onderdelen a, b, c, f, g, h en i, van de regeling voor zover het de in die artikelen genoemde handelingen betreft onder de in die artikelen genoemde voorwaarden.
2. De vrijstelling, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a en in onderdeel b, met betrekking tot artikel 18, geldt niet voor zover de activiteiten bestaan uit het binnen en buiten het grondgebied van Nederland brengen van en naar derde landen.

Artikel 6

Handelaren zenden jaarlijks vóór 1 april een afschrift van de registers, bedoeld in artikel 2, eerste lid, over het voorafgaande kalenderjaar aan het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.

Artikel 7

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 januari 1996, met uitzondering van de artikelen 1, 2, eerste lid, aanhef en onderdeel c, en tweede lid, en 6, die in werking treden met ingang van 1 augustus 1995.

Artikel 8

Deze regeling kan worden aangehaald als: Regeling administratie van handel in uitheemse dier- en plantesoorten.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUURBEHEER EN VISSERIJ,

Bijlage A bij de Regeling administratie van handel in uitheemse dier- en plantesoorten.

Bijlage A bij de Regeling administratie van handel in uitheemse dier- en plantesoorten - MODELFORMULIER

Ontvangst- en afleveringsregister DIEREN

Volgblad¹:

A	B ²	C ³	D ⁴	E ⁵	F ⁶	G ⁷
nummer	datum	naam, adres en land, afnemer/leverancier	diersoort - omschrijving	eenheid	nr. CITES-document	opmerkingen
01						
02						
03						
04						
05						
06						
07						
08						
09						
10						
11						
12						
13						
14						

1 = Hier wordt het nummer van het volgblad vermeld. De volgbladen worden doorgenummerd.
 2 = Het betreft de datum waarop specimina zijn geleverd of verkregen. Ook wordt hier een datum van overlijden of geboorte vermeld.
 3 = Hier wordt de naam, het adres en het land vermeld van degene van wie specimina zijn afgenomen of aan wie specimina zijn geleverd. Is van geboorte of sterfte sprake dan dit vermelden in kolom G.
 4 = Kolom D bevat de wetenschappelijke naam van het dier. Als hulpmiddel voor de te hanteren wetenschappelijke benaming kan de meest recente lijst van het CITES-bureau van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij worden gebruikt. Betreft het delen of produkten van de specimina dan hiervan melding maken in kolom G.
 5 = Hier de meest geëigende eenheid voor de specimina vermelden. Deze kan betrekking hebben op aantal, gewicht (bijv. kg.), omvang (bijv. m³) e.d..
 6 = Hier het nummer vermelden van het op de specimina betrekking hebbende CITES-document afgegeven door het CITES-bureau.
 7 = Hier kunnen individuele kenmerken, zoals ringnummers, chips of tattooages worden vermeld, eventueel een omschrijving van de goederen, of elke andere opmerking relevant in het kader van de wet.

Bijlage B bij de Regeling administratie van handel in uitheemse dier- en plantesoorten - MODELFORMULIER

Ontvangst- en afleveringsregister PLANTEN

Volgblad¹:

A	B ²	C ³	D ⁴	E ⁵	F ⁶	G ⁷
nummer	datum	naam, adres en land, afnemer/leverancier	plantesoort - omschrijving	eenheid	nr. CITES-document	opmerkingen
01						
02						
03						
04						
05						
06						
07						
08						
09						
10						
11						
12						
13						
14						

1 = Hier wordt het nummer van het volgblad vermeld. De volgbladen worden doorgenummerd.
 2 = Het betreft de datum waarop specimina zijn geleverd of verkregen. Bij planten wordt wat sterfte betreft gehandeld zoals bij dieren.
 3 = Hier wordt de naam, het adres en het land vermeld van degene van wie specimina zijn afgenomen of aan wie specimina zijn geleverd.
 4 = Kolom D bevat de wetenschappelijke naam van de plant. Als hulpmiddel voor de te hanteren wetenschappelijke benaming kan de meest recente lijst van het CITES-bureau van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij worden gebruikt.
 Betreft het delen of producten van de specimina dan hiervan melding maken in kolom G.
 5 = Hier de meest geëigende eenheid voor de specimina vermelden. Deze kan betrekking hebben op aantal, gewicht (bijv. kg.), omvang (bijv. m³) e.d.
 6 = Hier het nummer vermelden van het op de specimina betrekking hebbende CITES-document afgegeven door het CITES-bureau of door de Plantenziektenkundige Dienst.
 7 = Hier kunnen individuele kenmerken worden vermeld, eventueel een omschrijving van de goederen, of elke andere opmerking relevant in het kader van de wet.

Bijlage C bij de Regeling administratie van handel in uitheemse dier- en plantesoorten - MODELFORMULIER

Afleveringsregister gekweekte planten

Volgblad¹:

naam plant ^{A²}	aantal ^{B³}	land van bestemming ^{C⁴}	aard goederen ^D

- 1 = Nummer volgblad
- 2 = Kolom A bevat de wetenschappelijke naam van de plant, eventueel een omschrijving van de goederen. Als hulpmiddel voor de te hanteren wetenschappelijke benaming kan de meest recente lijst van het CITES-bureau van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij worden gebruikt.
- 3 = In deze kolom wordt aan het eind van het jaar een totaaltelling gemaakt van gekweekte planten die zijn uitgevoerd naar een derde land.
- 4 = Hier wordt het land van bestemming vermeld. Hier kan geen land van de Europese Unie worden vermeld omdat alleen de export van gekweekte planten, behorend tot de soorten aangewezen op grond van artikel 3a, eerste lid, van de wet die bestemd zijn voor uitvoer naar een derde land, hoeft te worden geregistreerd.

<u>Nederlandse naam</u>	<u>Engelse naam</u>	<u>Kode</u>	<u>Datum van van kracht worden</u>
Afghanistan	Afghanistan	AF	28 januari 1986
Algerije	Algeria	DZ	21 februari 1984
Argentinië	Argentina	AR	8 april 1981
Australië	Australia	AU	27 oktober 1976
Bahamas	Bahamas	BS	18 september 1979
Bangladesh	Bangladesh	BD	18 februari 1982
Barbados	Barbados	BB	9 maart 1993
België	Belgium	BE	1 januari 1984
Belize	Belize	BZ	21 september 1981
(voorheen partij als Verenigd Koninkrijk vanaf 31 oktober 1976)			
Benin	Benin	BJ	28 mei 1984
Bolivia	Bolivia	BO	4 oktober 1979
Botswana	Botswana	BW	12 februari 1978
Brazilië	Brazil	BR	4 november 1975
Brunei Darussalam	Brunei Darussalam	BN	2 augustus 1990
Bulgarije	Bulgaria	BG	16 april 1991
Burkina Faso	Burkina Faso	BF	11 januari 1990
Burundi	Burundi	BI	6 november 1988
Cameroun	Cameroon	CM	3 september 1981
Canada	Canada	CA	9 juli 1975
Centraal Afrikaanse Republiek	Central African Republic	CF	25 november 1980
Chili	Chile	CL	1 juli 1975
China	China	CN	8 april 1981
Colombia	Colombia	CO	29 november 1981
Comoren	Comoros	KM	21 februari 1995
Congo	Congo	CG	1 mei 1983
Costa Rica	Costa Rica	CR	28 september 1975
Cuba	Cuba	CU	19 juli 1990
Cyprus	Cyprus	CY	1 juli 1975
Denemarken	Denmark	DK	24 oktober 1977
Djibouti	Djibouti	DJ	7 mei 1992
Dominicaanse Republiek	Dominican Republic	DO	17 maart 1987
Duitsland	Germany	DU (oud=DE)	20 juni 1976
(DDR was partij vanaf 7 januari 1976)			
Ecuador	Ecuador	EC	1 juli 1975
Egypte	Egypt	EG	4 april 1978
El Salvador	El Salvador	SV	29 juli 1987
Equatoriaal Guinea	Equatorial Guinea	GQ	8 juni 1992
Eritrea	Eritrea	ER	22 januari 1995
Estland	Estonia	EE	20 oktober 1992
(voorheen partij als USSR vanaf 8 december 1976)			
Etiopië	Ethiopia	ET	4 juli 1989
Filipijnen	Philippines	PH	16 november 1981
Finland	Finland	FI	8 augustus 1976
Frankrijk	France	FR	9 augustus 1978
Gabon	Gabon	GA	14 mei 1989
Gambia	Gambia	GM	24 november 1977
Ghana	Ghana	GH	12 februari 1976

<u>Nederlandse naam</u>	<u>Engelse naam</u>	<u>Kode</u>	<u>Datum van van kracht worden</u>
Griekenland	Greece	GR	6 januari 1993
Guatemala	Guatemala	GT	5 februari 1980
Guinee	Guinea	GN	20 december 1981
Guinee-Bissau	Guinea-Bissau	GW	14 augustus 1990
Guyana	Guyana	GY	25 augustus 1977
Honduras	Honduras	HN	13 juni 1985
Hongarije	Hungary	HU	27 augustus 1985
India	India	IN	18 oktober 1976
Indonesië	Indonesia	ID	28 maart 1979
Iran	Iran	IR	1 november 1976
Israël	Israel	IL	17 maart 1980
Italië	Italy	IT	31 december 1979
Ivoorkust	Cote d'Ivoire	CI	19 februari 1995
Japan	Japan	JP	4 november 1980
Jordanië	Jordan	JO	14 maart 1979
Kenya	Kenya	KE	13 maart 1979
Liberia	Liberia	LR	9 juni 1981
Liechtenstein	Liechtenstein	LI	28 februari 1980
Luxemburg	Luxembourg	LU	12 maart 1984
Madagascar	Madagascar	MG	18 november 1975
Malawi	Malawi	MW	6 mei 1982
Malaysia	Malaysia	MY	18 januari 1978
Mali	Mali	ML	16 oktober 1994
Malta	Malta	MT	16 juli 1989
Marokko	Morocco	MA	14 januari 1976
Mauritius	Mauritius	MU	27 juli 1975
Mexico	Mexico	MX	30 september 1991
Monaco	Monaco	MC	18 juli 1978
Moçambique	Mozambique	MZ	23 juni 1981
Namibia	Namibia	NA	18 maart 1991
Nepal	Nepal	NP	16 september 1975
Nederland	The Netherlands	NL	18 juli 1984
inclusief Aruba	Aruba included	AW	29 maart 1995
Nicaragua	Nicaragua	NI	4 november 1977
Nieuwzeeland	New Zealand	NZ	8 augustus 1989
Niger	Niger	NE	7 december 1975
Nigeria	Nigeria	NG	1 juli 1975
Noorwegen	Norway	NO	25 oktober 1976
Oostenrijk	Austria	AT	27 april 1982
Pakistan	Pakistan	PK	19 juli 1976
Panama	Panama	PA	15 november 1978
Papua-New Guinea	Papua New Guinea	PG	11 maart 1976
Paraguay	Paraguay	PY	13 februari 1977
Peru	Peru	PE	25 september 1975
Polen	Poland	PL	12 maart 1990
Portugal	Portugal	PT	11 maart 1981
Russische Federatie (voorheen partij als USSR vanaf 8 december 1976)	Russian Federation	RU (oud=SU)	1 januari 1992
Roemenië	Romania	RO	16 november 1994
Rwanda	Rwanda	RW	18 januari 1981
Senegal	Senegal	SN	3 november 1977
Seychellen	Seychelles	SC	9 mei 1977

<u>Nederlandse naam</u>	<u>Engelse naam</u>	<u>Kode</u>	<u>Datum van van kracht worden</u>
Sierra Leone	Sierra Leone	SL	26 januari 1995
Singapore	Singapore	SG	28 februari 1987
Slowakije (voorheen partij als Tsjechoslowakije vanaf 28 mei 1992)	Slovak Republic	SK (oud-CS)	1 januari 1993
Somalia	Somalia	SO	2 maart 1986
Spanje	Spain	ES	28 augustus 1986
Sri Lanka	Sri Lanka	LK	2 augustus 1979
St. Kitts & Nevis	Saint Kitts & Nevis	KN	15 mei 1994
St. Lucia	Saint Lucia	LC	15 maart 1983
St. Vincent en de Grenadines	Saint Vincent and the Grenadines	VC	28 februari 1989
Sudan	Sudan	SD	24 januari 1983
Suriname	Suriname	SR	15 februari 1981
Tanzania	Tanzania	TZ	27 februari 1980
Tchad	Chad	TD	3 mei 1989
Thailand	Thailand	TH	21 april 1983
Togo	Togo	TG	21 januari 1979
Trinidad & Tobago	Trinidad & Tobago	TT	18 april 1984
Tsjechië (voorheen partij als Tsjechoslowakije vanaf 28 mei 1992)	Czech Republic	CZ (oud-CS)	1 januari 1993
Tunesië	Tunisia	TN	1 juli 1975
Uganda	Uganda	UG	30 oktober 1991
Uruguay	Uruguay	UY	1 juli 1975
Vanuatu	Vanuatu	VU	15 oktober 1989
Venezuela	Venezuela	VE	22 januari 1978
Verenigde Arabische Emiraten	United Arab Emirates	AE	9 mei 1990
Verenigd Koninkrijk	United Kingdom	GB	31 oktober 1976
Verenigde Staten	United States of America	US	1 juli 1975
Viet Nam	Vietnam	VN	20 april 1994
Zaire	Zaire	ZR	18 oktober 1976
Zambia	Zambia	ZM	22 februari 1981
Zimbabwe	Zimbabwe	ZW	17 augustus 1981
Zuidafrika	South Africa	ZA	13 oktober 1975
Zuidkorea	Republic of Korea	KR	7 oktober 1993
Zweden	Sweden	SE	1 juli 1975
Zwitserland	Switzerland	CH	1 juli 1975

<u>Naam</u>	<u>Kode</u>	<u>Notificatie van het CITES-secretariaat d.d.</u>		
Albania	AL	770	27 augustus	1993
Angola	AO	752	7 mei	1993
Antigua & Barbuda	AG	714	21 december	1992
Bahrain	BH	714	21 december	1992
Democratic Peoples Republic of Korea	KP	714	21 december	1992
Faroe Islands	FO	734	1 maart	1993
Fiji	FJ	836	3 februari	1995
Haiti	HT	734	1 maart	1993
Iceland	IS	734	1 maart	1993
Ierland	IE	836	3 februari	1995
Jamaica	JM	714	21 december	1992
Kiribati	KI	714	21 december	1992
Kroatië	HR	836	3 februari	1995
Latvia (Letland)	LV	714	21 december	1992
Lithuania (Lithouwen)	LT	714	21 december	1992
Mongolia	MN	714	21 december	1992
Myanmar (Burma)	MM of BU	714	21 december	1992
Nederlandse Antillen	AN	714	21 december	1992
Oman	OM	826	25 augustus	1994
Saudi Arabia	SA	770	27 augustus	1993
Slovenia	SI	714	21 december	1992
Solomon Islands	SB	770	27 augustus	1993
Swaziland	SZ	714	21 december	1992
Tonga	TO	811	10 juni	1994
Turkije	TR	714	21 december	1992
Turks & Caicos Islands	TC	793	10 maart	1994
Tuvalu	TV	714	21 december	1992
Yugoslavia	YU	714	21 december	1992

<u>Land</u>	<u>Kode</u>
Anguilla	AI
Armenia	AM
Azerbaidjan	AZ
Belarus	BL
Bhutan	BT
Bosnia-Herzegovina	BA
Cambodia	KH
Cape Verde	CV
Dominica	DM
Georgia	GG
Grenada	GD
Iraq	IQ
Kazakhstan	KA
Kuwait	KW
Kyrgyzstan	KZ
Laos	LA
Lebanon	LB
Lesotho	LS
Libya	LY
Maldives	MV
Mauritania	MR
Micronesia	MB
Moldova	MD
Qatar	QA
Samoa	WS
Sao Tome & Principe	ST
Syria	SY
Taiwan	TW
Tajikistan	TA
Turkmenistan	TU
Ukraynia	UA
Uzbekistan	UZ
Western Sahara	EH
Yemen	YE

EUROPEAN COMMUNITY / EUROPESE GEMEENSCHAP

CITES

ORIGINAL / ORIGINEEL

1 Exporter or Re-exporter / Exporteur of weder-exporteur	2 Number / Nummer	3 Last day of validity / Laatste dag van geldigheid
4 Importer (consignee) / Importeur (geadresseerde)	5 Issuing authority / Instantie van afgifte Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij Directie Natuurbeheer Postbus 20401 2500 EK 's-Gravenhage The Netherlands / Nederland	
6 Permanent address at which live animals will be kept / Vast adres waar levende dieren moeten worden gehouden	7 Country of (re-)exportation / Land van (weder-)uitvoer	
	8 Country of destination / Land van bestemming	

9 Full description of goods / Volledige omschrijving van de goederen	10 Customs tariff number / Douanetariefnummer	
	13 Country of origin / Land van oorsprong	
	14 Permit no. country of origin / Nr. vergunning land van oorsprong	

17 Scientific name / Wetenschappelijke naam	11 Net Mass (kg) / Nettogewicht	12 Quantity / Hoeveelheid
18 Common name / Gewone naam	15 Appendix / Annex No.	16 Source / Bron (*)

19

(Place and date) (Plaats en datum) (Signature) (Handtekening) (Official stamp) (Officieel stempel)

20 FOR CUSTOMS PURPOSES BESTEMD VOOR DE DOUANE		Goods: ☐ imported / Ingevoerde ☐ (re-)exported / (weder-)uitgevoerde goederen	The (re-)export documentation from the country of (re-)exportation has been presented.
Net mass (kg) / Nettogewicht (kg)	Quantity / Hoeveelheid	Customs document / Douanedocument type / soort:	☐ De (weder-)uitvoerdokumenten van het land van (weder-)uitvoer werden afgegeven.
		number / nummer:	(Official stamp) (Officieel stempel)
		date / datum:	(Signature) (Handtekening)

EUROPESE GEMEENSCHAP

1 Exporteur of weder-exporteur

4 Importeur (geadresseerde)

6 Vast adres waar levende dieren moeten worden gehouden

CITES

INVOERVERGUNNING INVOERCERTIFICAAT

UITVOERVERGUNNING WEDERUITVOERCERTIFICAAT

ORIGINEEL

2 Nummer

3 Laatste dag van geldigheid

5 INSTANTIE VAN AFGIFTE
Minister van Landbouw en Visserij
Dir. Natuur, Milieu en Faunabeheer
Postbus 20401
2500 EK 's-Gravenhage
Nederland

7 Land van (weder-)uitvoer

8 Land van bestemming

Aan deze invoervergunning zijn de aan de ommezijde aangekruiste voorschriften verbonden. Het niet naleven van deze voorschriften is een strafbaar feit.

A	9 Volledige omschrijving van de goederen (geslacht, leeftijd, kenmerken, enz.)		10 Douanetarieftnummer	11 Nettogewicht (kg)	12 Hoeveelheid																
			13 Land van oorsprong																		
			14 Nr. vergunning land van oorsprong	15 Bijlage nr.	16 Bron (*)																
	17 Wetenschappelijke naam	18 Gewone naam																			
B	9 Volledige omschrijving van de goederen (geslacht, leeftijd, kenmerken, enz.)		10 Douanetarieftnummer	11 Nettogewicht (kg)	12 Hoeveelheid																
			13 Land van oorsprong																		
			14 Nr. vergunning land van oorsprong	15 Bijlage nr.	16 Bron (*)																
	17 Wetenschappelijke naam	18 Gewone naam																			
C	9 Volledige omschrijving van de goederen (geslacht, leeftijd, kenmerken, enz.)		10 Douanetarieftnummer	11 Nettogewicht (kg)	12 Hoeveelheid																
			13 Land van oorsprong																		
			14 Nr. vergunning land van oorsprong	15 Bijlage nr.	16 Bron (*)																
	17 Wetenschappelijke naam	18 Gewone naam																			
<p>19 ☐ DE INVOER ☐ DE (WEDER-)UITVOER VAN DE HIERBOVEN OMSCHREVEN GOEDEREN IS TOEGESTAAN.</p> <p>De (weder-)uitvoerdocumenten van het land van (weder-)uitvoer ☐ zijn afgegeven ☐ moeten aan het douanekantoor van invoer worden afgegeven.</p> <p>Bijzondere voorwaarden:</p> <p>(Plaats en datum) (Handtekening) (Officieel stempel)</p>																					
<p>20 BESTEMD VOOR DE DOJANE</p> <p>☐ Ingevoerde ☐ (weder-)uitgevoerde goederen: ☐ De (weder-)uitvoerdocumenten van het land van (weder-)uitvoer werden afgegeven.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Nettogewicht (kg)</th> <th>Hoeveelheid</th> <th>Douanedocument soort:</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>A</td> <td></td> <td></td> <td>nummer:</td> </tr> <tr> <td>B</td> <td></td> <td></td> <td>datum:</td> </tr> <tr> <td>C</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>(Handtekening) (Officieel stempel)</p>							Nettogewicht (kg)	Hoeveelheid	Douanedocument soort:	A			nummer:	B			datum:	C			
	Nettogewicht (kg)	Hoeveelheid	Douanedocument soort:																		
A			nummer:																		
B			datum:																		
C																					

(*) Zie ommezijde.

EUROPESE GEMEENSCHAP				
1 Houder		CITES CERTIFICAAT		
2 Nummer				ORIGINEEL
Consignee:		3 INSTANTIE VAN AFGIFTE		
Aan dit certificaat zijn ze aan de ommezijde aangekruiste voorschriften verbonden. Het niet naleven van deze voorschriften is een strafbaar feit.				
4 Volledige omschrijving van de goederen (geslacht, leeftijd, kenmerken, enz.)		5 Land van oorsprong en verg. nr.	6 Nettogewicht (kg)	7 Hoeveelheid
A		8 Datum van verkrijging	9 Bijlage nr.	10 Bron (*)
11 Wetenschappelijke naam		12 Gewone naam		
4 Volledige omschrijving van de goederen (geslacht, leeftijd, kenmerken, enz.)		5 Land van oorsprong en verg. nr.	6 Nettogewicht (kg)	7 Hoeveelheid
B		8 Datum van verkrijging	9 Bijlage nr.	10 Bron (*)
11 Wetenschappelijke naam		12 Gewone naam		
4 Volledige omschrijving van de goederen (geslacht, leeftijd, kenmerken, enz.)		5 Land van oorsprong en verg. nr.	6 Nettogewicht (kg)	7 Hoeveelheid
C		8 Datum van verkrijging	9 Bijlage nr.	10 Bron (*)
11 Wetenschappelijke naam		12 Gewone naam		
4 Volledige omschrijving van de goederen (geslacht, leeftijd, kenmerken, enz.)		5 Land van oorsprong en verg. nr.	6 Nettogewicht (kg)	7 Hoeveelheid
D		8 Datum van verkrijging	9 Bijlage nr.	10 Bron (*)
11 Wetenschappelijke naam		12 Gewone naam		
<p>13 HIERBIJ WORDT VERKLAARD DAT DE HIERBOVEN OMSCHREVEN SPECIMENS</p> <p>☐ werden ingevoerd op het grondgebied waarop Verordening (EEG) nr. 3626/82 van toepassing is, voordat deze Verordening van kracht werd, maar overeenkomstig het bepaalde in de Overeenkomst.</p> <p>☐ werden ingevoerd in de Gemeenschap overeenkomstig de bepalingen van Verordening (EEG) nr. 3626/82.</p> <p>☐ werden verkregen voordat de Overeenkomst op hen van toepassing werd in Nederland (Lid-Staat).</p> <p>☐ in gevangenschap zijn geboren en gefokt, delen daarvan zijn of dat het producten daarvan betreft.</p> <p>☐ kunstmatig zijn gekweekt, delen van zulke planten zijn of dat het producten daarvan betreft.</p> <p>☐ overeenkomstig de van kracht zijnde wetgeving aan de natuur werden onttrokken.</p> <p>☐ met toestemming van de bevoegde instanties aan de natuur werden onttrokken.</p> <p>Dit certificaat is geldig voor een onbepaalde periode/tot een half jaar/tot een jaar na de datum van afgifte. This certificate is valid for an unlimited period/until six months/until a year after the date of issue.</p> <p>(Plaats en datum) (Handtekening) (Officieel stempel)</p>				

* Zie ommezijde